

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

—●—

35'inci Toplantı
13 Temmuz 2021 Salı

—●—

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin, Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740)

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Giresun Milletvekili Cemal Öztürk'ün, (2/3740) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 22'nci maddesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin açıklaması

—●—

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

35'inci Toplantı

13 Temmuz 2021 Salı

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 11.05'te açılarak üç oturum yaptı.

Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin, Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Giresun Milletvekili Cemal Öztürk, (2/3740) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 22'nci maddesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin açıklama yaptı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, saat 21.20'de toplantıya son verildi.

13 Temmuz 2021 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.05

BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Teklif Sahibi, çok değerli milletvekillerimiz, kıymetli Bakan Yardımcılarımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 35’inci Birleşimini açıyorum.(*)

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin, Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) (**)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Gündemimizde (2/3740) esas numaralı, Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 milletvekilinin, Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır. Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Sayın milletvekilleri, Komisyonumuzun dünkü 34’üncü Birleşiminde 12, 19 ve 22’nci maddelerinin peş peşe görüşülmesini kararlaştırmıştık ve 12’nci maddeyi de kabul etmiştik.

Şimdi, 19’uncu maddeyi okutuyorum. Okunduktan sonra teklif sahibinden bir izahat de isteyeceğiz.

MADDE 19- 25/7/2018 tarihli ve 7145 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “üç yıl” ibaresi “altı yıl” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teklif sahibinden izahat rica ediyoruz. Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, yine gündem üzerinde konuşmalar yapılırken teferuatlı bir şekilde üzerinde durulmuştu. Terör örgütlerine aidiyeti, iltisakı veya irtibatı nedeniyle şirketlere ve varlıklara kayyum atanmasına karar verildiği takdirde kayyum olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun atanacağına ilişkin bir düzenleme vardı. Burada, getirdiğimiz teklifle terör suçları bakımından yürütülen soruşturma ve kovuşturmalarda kayyum atanmasına karar verildiği takdirde kayyumluk görevinin fon tarafından yerine getirileceğine ilişkin süresi bitecek olan hükmün üç yıl daha devam etmesini teklif ediyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, madde üzerinde söz talep edenlerin taleplerini karşılayacağım.

* Coronavirüs salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

** (2/3740) esas numaralı Kanun Teklifi Komisyonun 12/7/2021 tarihli 34’üncü Toplantı tutanağına eklidir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, bununla ilgili hani, dedik ya etki analizi maliyeye yönelik değil ama şimdiye kadar neler yapıldığıyla ilgili bazı bilgiler verilirse.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, o konuda, burada, TMSF’den, Hazine ve Maliyeden biri var mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – TMSF olmadan olmaz efendim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kaç firma olduğunun...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Orhan Bey, sizin bilgileriniz var mı elinizde?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, soruları alalım arkadaşlar da gelmiş olur.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama Sayın Başkan, TMSF Başkanı olmadan bu maddeyi görüşmeyelim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Başkanı değil de yani bilgi alacağımız bir yetkilinin olması önemli, sonuçta, sağlıklı bilgilerin temin edilmesi önemli.

O zaman, isterseniz bu arada da biz yorumları alalım. Dün buradaydılar aslında da...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Diğer maddeye geçelim Başkanım yani onlar olmadan yorum yapmayalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, o zaman, 22’nci maddeye geçelim, TMSF’yi o arada çağıralım. 22’nci maddeyi tamamladıktan sonra, bu maddeye tekrar geri dönelim. Bu arada, arkadaşlar da TMSF yetkilileriyle, Hazine yetkilileriyle hızlıca bir temas kursunlar.

22’nci maddeyi okutuyorum.

MADDE 22- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 35 inci maddesinin (A), (B), (C), (Ç), (D) ve (G) fıkralarında yer alan “üç yıl” ibareleri “altı yıl” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, yine bir izahat isteyelim, buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, yine aynı şekilde diğer iki maddeye benzer bir şekilde mevcut olan durumu üç yıl daha uzatıyoruz. 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin geçici 35’inci maddesinin (A), (B), (C), (Ç), (D) ve (G) fıkralarında yer alan süreyi uzatmayı teklif ediyoruz.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Neymiş, o sürelerde ne varmış?

ORHAN YEGİN (Ankara) – İşte, kamu personelinin, kamu görevlisinin görevden çıkartılmasını, ihraçlarını düzenleyen bir madde var; o madde. İşlenmiş teklif metninde de teferruatlı bir şekilde bütün detayları yazıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, bu konuda söz talep eden arkadaşlarımız?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Anlayamadık.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Biraz daha detay verebilir misiniz Orhan Bey? Konuya biraz daha detay verin.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Efendim, maddeyle terör örgütleriyle mücadele kapsamında görevlerinden uzaklaştırılması, ihracı, rütbelerinin geri alınması, mesleğe ilişkin unvanların kullanılmaması gibi ihtiyaç duyulan birtakım tedbirlere ilişkin düzenlemeler daha önce yapılmıştı ve 31 Temmuz 2021 tarihinde o süreler doluyor. Şimdi, terörle mücadelenin etkin bir şekilde yürütülmesinin devamlılığı açısından, diğer iki maddedeki gibi, hiçbir noktasına, virgülüne dokunmadan sadece sürenin üç yıl daha uzatılmasını teklif ediyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Daha önce yapılmış bir düzenleme, sadece süreyi uzatma meselesi.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Evet.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, söz alabilir miyim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Şimdi, normal hukuk düzeninin işlediği bir ortamda -çünkü bunların çoğu işine son verilen insanlar olduğu için diğer ara cezaları bir tarafa bırakacak olursak- Türkiye’de bir kamu görevlisinin -farklı unvanlara göre- görevine son verilmesinin işlemleri, aşamaları ve nasıl neticelendirildiği, bu düzenlemede, o OHAL Yasası’nda ise bunun nasıl değiştirildiği hakkında bir bilgi verin, normal düzen ile şu andaki OHAL düzenlemesinin arasındaki farkı bir anlayalım.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Notunuzu aldık, diğer soruları da alalım, hepsine birlikte...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – O zaman soruları bir kaydedelim, topluca cevap verelim.

Söz taleplerini...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ama izahat yeterli olmayınca hep soruyla geçiliyor, biz de sorular soruyoruz...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Lütfen, burada izahat yeterli olmayınca...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, izahat şöyle: Bu zaten yapılmış bir düzenleme, yeni bir düzenleme değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biliyoruz Sayın Başkan, ama biz sonuç olarak...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mecliste tartışılmış, yapılmış bir düzenleme, sadece süreyi uzatma konusu tartışılıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır ama bakın, bu kanun olarak yapılmadı. Bu kararname olarak yapıldı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama sorularınızı sorun, tekrar izahat... O çerçevede açılır zaten konu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kararname olarak yapıldı ve Genel Kurulda görüşüldü, geçildi, Komisyonunda hiç tartışılmadı ki bu düzenleme.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama Mecliste tartışıldı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, Mecliste...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu düzenleme yıllardır da yürürlükte olan bir düzenleme.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Türkiye’deki bütün düzen yürürlükte, hepsini bilmek zorunda mıyız?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İşte sorularla açılabilir, onu söylüyorum yani. Teklif sahibinin tercihi o yönde, önce üyelere söz vereceğiz, sonra size geleceğim.

CAVİT ARI (Antalya) – Başkan, sorularla değil cevaplarla açılır yani.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teklifi veren herhâlde biliyordur.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Orhan Bey, bu madde kapsamında şimdiye kadar kaç kamu görevlisinin görevden uzaklaştırılması söz konusu oldu? İhracı, rütbelerinin alınması, mesleğe ilişkin unvanlarının kullanılmaması... Daha sonra bunların kaç mahkeme kararıyla geri geldi, kaç tekrar bu haklarına kavuştu? Şu anda yargı safhasında olan kaç tane var? Bunlarla ilgili bir istatistiksel bilgi alalım.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Şöyle bir bilgiyi paylaşabiliriz Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonuna başvuru karar ve personel bilgisi anlamında, yine temmuz ayı içerisinde aldığımız bir bilgi: Kamu görevinden çıkarılan 125.678.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Dağılım da var mıdır Orhan Bey?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Rütbesi alınan: 3.213. Yine yurt dışı...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – OHAL sonrası. O, OHAL dönemindeydi, 2016-2018 dönemindeydi.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Toplam tarih diyorum, 7'nci ay itibarıyla.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Kuşoğlu 18 Temmuz 2018'den sonra yani bu üç yıllık uzatma döneminde ne kadar kişinin görevinden alındığını, yargı kararı durumunun ne olduğunu ve onların durumunu soruyor; son üç yıl.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir toplam rakamları söyleyelim, diğerini de arkadaşlarımızdan isteyelim.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ben toplam sürecine ilişkin rakamları veriyorum.

Kamu görevinden çıkarılan 125.678.

Rütbesi alınan: 3.213.

Yurt dışı öğrencilikle ilişkisi kesilme: 270.

Dolayısıyla, rakamlarımız burada.

Başvurular: 126.674 başvuru, 101.920 ret kararı var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu komisyona başvuru mu?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Evet.

10.442 de incelemesi devam eden, henüz süren var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Arkadaşlar, bürokrasiden gelenler özellikle; bu sorularla ilgili notlarımızı alalım, daha sonraki aşamalarda, elinize bilgiler ulaştıkça arkadaşlarımızı bilgilendirelim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Mahkeme kararıyla iade edilen ne kadar var? İade edilen bazıları var, bazıları iade edilmiyor. Böyle bir şey de var.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Tamam, not alalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Orhan Bey, notlarınızı alın, görüşmelerin sonunda size tekrar söz vereceğim, bu sorulara cevap isteyeceğim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şeyden yok mu? Devlet Personel değil artık ama nedir devlette bu konulara bakan birim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Personel anlamında hangi kurumumuz var burada, Cumhurbaşkanlığından var mı burada, Personel ve Prensiplerden kim var?

CUMHURBAŞKANLIĞI PERSONEL VE PRENSİPLER GENEL MÜDÜR VEKİLİ ALİ YAVUZ BİRİNCİOĞLU – Ben varım Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sizde bu bilgiler var mı?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bu rakamlar 2016-2018 sonrası mı?

ORHAN YEGİN (Ankara) – 2016-2018 değil, toplamda yani temmuz itibarıyla...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 2016’dan beri.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

CUMHURBAŞKANLIĞI PERSONEL VE PRENSİPLER GENEL MÜDÜR VEKİLİ ALİ YAVUZ BİRİNCİOĞLU – Bu istatistiki bilgiler bizde yok, onu söyleyeyim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kimde var bunlar, kimden alabiliriz?

CUMHURBAŞKANLIĞI PERSONEL PRENSİPLER GENEL MÜDÜR VEKİLİ ALİ YAVUZ BİRİNCİOĞLU – İçişleri Bakanlığının oluşturduğu bazı veriler var, onu biliyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İçişleri Bakanlığının...

CUMHURBAŞKANLIĞI PERSONEL PRENSİPLER GENEL MÜDÜR VEKİLİ ALİ YAVUZ BİRİNCİOĞLU – Evet, onlardaki bazı rakamlar var.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Yanlış mı hatırlıyorum?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, İçişleri Bakan Yardımcımıza bir söz verelim. Bu tür bilgileri sizden almamız mümkün mü Sayın Bakan Yardımcım?

CAVİT ARI (Antalya) – Devlette hafıza diye bir şey kalmamış sayenizde.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Dökülüyor, dökülüyor. Böyle mi gelir buraya, böyle mi gelir Sayın Başkan?

CAVİT ARI (Antalya) – Böyle bir sonucu dahi bilmekten acizsiniz!

ORHAN YEGİN (Ankara) – Aciz olduğumuz bir şey yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, bakın, bu ifadelere katılmıyorum ama...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir kere, ne yaptığının, ne getirdiğinin hakkında bilgi sahibi bile değilsiniz.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Neyi cevaplayacağız biz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yanınızdaki bürokratlar da bilmiyor, bu şekilde çıkıyorsunuz Türkiye Büyük Millet Meclisinin karşısına.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir saniye...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, sorular sorulsun, topluca cevap verelim, bu şekilde yapalım.

CAVİT ARI (Antalya) – Öyle bir şey yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam, ben de aynı fikirdeyim yani böyle ikili konuşmalarla bu işi götüremeyiz.

İçişleri Bakanlığımıza bir soralım; Bu tür istatistikler sizde var mı Sayın Bakan Yardımcım?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Efendim, bütün kurumların şeyden sonraki istatistiklerinin bizde olması mümkün değil tabii ki, her bakanlığın kendi bakan onayıyla yaptığı işlemlerin istatistiki bizde yok. Bizde İçişleri Bakanlığının, bağlı kuruluşların, Emniyet, Jandarma, Sahil Güvenlik, mülki idare ve İçişleri personeliyle ilgili bilgiler elimizde hazır.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Peki, bu bilgiler kimde?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Topluca kimden alabiliyoruz bunu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Personel ve Prensipier Genel Müdürlüğünden alabiliriz efendim ve bu arkadaşlar çalışırsa diğier kurumlardan şey yaparız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, kaç sağılıkçı, kaç eğitimi, kaç asker, kaç polis yani bütün bunların...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yani bunlar, istatistikler bir zamanlar yayımlanmıştı benim bildiğim.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, açıkçası, biz kaç sağılıkçı, kaç polis, tek tek, böyle çok detaylı, teferuatlı bir istatistik almadık.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Niye uzatıyoruz o zaman?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ama biz burada kanun yapıyoruz.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bunu sorarız, alırız. Bu, terörle mücadele kapsamında daha önce uygulanan bir maddenin burada süresini uzatma noktasında bir teklif.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya böyle bir şey yok, böyle bir yasama olamaz ya.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Niye, niye uzatacağız ama?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, sorulan her soruya anında cevap verilecek diye bir şey yok. Bürokrasi çalışır, şu an yoksa elinde; daha sonra bir hazırlık yapılır, size iletilir o cevaplar. Onları biz kaydederiz, tekrar isteriz yani bir çalışma gerektiriyorsa.

CAVİT ARI (Antalya) – Bu Komisyon çalışmasının durdurulmasını talep ediyorum.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ya gerekçe ortaya konamıyor Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçe konuyor ortaya, olur mu öyle şey? Bir istatistik vermemeleri, gerekçelerinin olmadığı anlamına gelmiyor.

CAVİT ARI (Antalya) – Bu Komisyon çalışmasının durdurulmasını talep ediyorum Sayın Başkanım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İstatistikler en basit sorudur, buna hazır olur kanunu getiren; en birinci sorudur ya, kaç kişi...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Hazırız, verdik o cevabı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nerede verdiniz?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Verdik; kaç sağılıkçı, kaç görevli, kaç tane işçi, böyle bir çalışma yaptık.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nerede?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Şu anda yok, gerektiğinden getiririz de.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir saniye, İçişleri Bakan Yardımcımıza bir söz veriyorum.

Buyurun lütfen.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Sayın Başkanım, bu kanuna duyulan ihtiyacı ortaya koyabilmemiz için 2018 yılından bugüne yani kanun çıktıktan sonra KHK'lerin uygulaması sona erdirilip bir kanuni şey altına alındıktan sonra hangi kurumdan, ne kadar personelin işine son verildiğini bilmemiz, çok önemli bir şey değil. Bizim açımızdan, biz istedik bu kanunun uzatılmasını.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – O zaman...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Özür diliyorum sayın vekillerim.

Bu kanundaki üç yıllık sürenin uzatılmasını özellikle...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Nedir, gerçekceyi açıklar mısınız?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – ...İçişleri Bakanlığı olarak biz istedik.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Soylu maddeler bunlar.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Çünkü elimizde şu anda işlemleri devam eden, karar verme aşamasına gelmiş 5.422, idari soruşturmaları da devam eden 8.168 olmak üzere toplam 13.590 personelimizin dosyası var. Bu dosyalarla ilgili idari süreci tamamlayamazsak bu sürede, eğer süre uzatılmazsa bunlarla ilgili bir disiplin işlemi yapma şansımız kalmayacak.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye yani?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Efendim, Devlet Memurları Kanunu’nun 125’inci maddesine göre disiplin yönünden işlem yapabilmek için eğer bu süre uzatılmazsa Devlet Memurları Kanunu’na göre işlem yapmamız gerekecek. Disiplin işlemi yapabilmemiz için zaman aşımı süresi suçun işlendiği andan itibaren her hâlükârda iki yıldır; altı ay içinde soruşturmayı açacaksınız, iki yıl içinde cezayı vereceksiniz. Beş yıl tamamlandığına göre, adli sonuçları beklediğimiz için, yeni bilgi ve belgelere ulaştığımız için, birtakım dijital belgeleri yeni çözümleyebildiğimiz için süreci tamamlayabilme şansızım olmadı. Bu süreci tamamlayabilmek, herhangi bir şekilde FETÖ şüphesi nedeniyle görevden uzaklaştırdığımız, açığa aldığımız elemanlarla ilgili idari işlemleri tamamlayabilmek adına bu sürenin uzatılmasını talep ettik; işin özü bu. Yetmezse tekrar başvururuz zatiailerinize. Meclisimiz ne derse o olur.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Peki, gayet açık.

Şimdi, söz talep edenlerin taleplerini karşılayacağım.

Sayın Emine Emecan, buyurun lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ben, söz almak için değil de şunu söylemek istiyorum: Bir madde okunduktan sonra bunun açıklamasını istiyoruz, gerekçesini istiyoruz ve en baştan şu açıklamanın yapılması gerekirdi aslında yani o zaman, neden bu açıklama en baştan yapılmıyor da bu tartışmaların içine giriyoruz. İşte, asıl gerekçe, açıklanan gerekçe maddeyle ilgili budur yani.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, ben de katılıyorum doğrusu, keşke bu açıklamayı baştan yapsaydık bu tartışma yaşanmazdı.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bu yapılmasa, baştan yapılsa... Lütfen, en azından, diğer maddelerle ilgili buna dikkat edelim ve süreci o şekilde yürütelim, bu şekilde yürümez yani.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Şimdi Sayın Kuşoğlu...

Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, bu darbe teşebbüsü sonrası, bu hain girişim sonrası hepimizin hemen hemen evinde, etrafında, akrabalarında bu tür rahatsızlığı, sıkıntısı olan; mağdur olanlar oldu, hepimiz bu sıkıntıları yaşadık. Bunun, bu sorunun, sıkıntının mümkün olduğunca gelecek yıllara kalmaması, büyük bir travma oluşturmaması lazım yani bu yanlışlıkları -ki olur- bu mağduriyetleri en aza indirmemiz lazım. Onun için de burada, bu konuyla ilgili bir kanun uzatılıyorsa bu konuda daha titiz olmamız lazım. Sonuçta, hepimizin akrabası, eşi dostu ve bizim vatandaşımız; bu hassasiyetimizi farklı bir

şekilde değerlendirmemek gerekir. Aynı şekilde, sizin bizden daha fazla -özellikle Sayın Bakanımın ve bürokrasinin- hassas olmanız lazım tabii ki. Bu hassasiyeti hepimizin göstermesi lazım; burayı, bu ülkeyi birlik bütünlük içerisinde tutacaksak başka çaremi yok. Onun için, bu konuda daha detaylı bilgi vermek, daha ayrıntıya girmemiz gerekiyor Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu, çok önemli bir konu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki. Tamamladınız mı?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tamam.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Günaydın değerli arkadaşlar, bu salonda bulunan herkesi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan Yardımcısı bahsetti “Bu maddeyi biz istedik.” diye söyledi, kayıtlara da bu şekilde geçti.

Sayın Başkan, sonuç olarak bu maddeyi...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bunu defalarca tartıştık, yürütme elbette bir talepte bulunabilir, ihtiyacını ortaya koyabilir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Anlıyorum, ben ona itiraz etmiyorum. Buna bir şey demiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Bir idare, bir ülkenin yönetimi elbette isteklerini taleplerini Meclise... Başka nereye sunacak yani, Meclise sunmak durumunda.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Artık bu konuyu geçtik Sayın Başkan. Sonuç olarak bu talepleri de Meclise sunmuyor, AK PARTİ Grubuna sunuyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama Meclisin takdiri, sonuçta son kararı verecek olan Meclis.

CAVİT ARI (Antalya) – Biz değil, karşı taraf.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tabii, yani sonuç olarak Meclise sunmuş olmuyor, bu taleplerin toplandığı bir havuz yok yani bu talepleri gelip sunacağı bir merci olarak AK PARTİ Grubuna sunuyor bu talepleri.

Değerli Başkan, şunu söyleyeceğim: Şimdi İçişleri Bakanlığı böyle bir talepte bulunmuş olabilir, 13.590 personelle ilgili de böyle bir talebi var. Yalnız “Bu mesele yalnızca İçişleri Bakanlığına uygulanır.” denen bir madde değil, öyle değil mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Doğru.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Maddenin başında şunu demiyor: İçişleri Bakanlığı personeliyle ilgili üç yıl daha uzatma yetkisi... İçişleri Bakan Yardımcımız bilgi verdi ama sonuç olarak...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama terörle bağlantılı bir konu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sonuç olarak biz, yalnızca İçişleri Bakanlığının rakamlarını aldık, Millî Savunma Bakanlığında kaç kişi var bilmiyoruz. Eğitim Bakanlığında, Sağlık Bakanlığında, Çalışma Bakanlığında kaç kişinin dosyası devam ediyor, biz bilmiyoruz. Onlarla ilgili

durum nedir, onların böyle bir ihtiyacı var mı, süren soruşturmaları var mı, personel dosyaları takip ediliyor mu bilmiyoruz ve bu şekilde yasa yapacağız Sayın Başkan; bu kabul edilemez. Bakın, KHK'ler (Kanun Hükmünde Kararname) çok sayıda mağduriyet de yarattı.

Gerçekten, sonuç olarak, bu meselenin içinde olan bazı kişiler kendini gizlerken, gizleyebilirken, başkalarını ihbar ederken -biliyorsunuz bunların hepsi yaşandı- gerçekten bu meselenin içinde olmayan birileri de mağdur oldu. Efendim, o onu ihbar etti, o onu ihbar etti veya belli polis fezlekeleri, polis tutanakları çerçevesinde insanlar, öğretmenler görevden alındı. Sonuç olarak, yalnızca bu darbe girişimi içinde olanlara değil ki, iktidarın sakıncalı gördüğü, öteki gördüğü herkese bu kanun hükmünde kararnameler uygulandı. Efendim, bu HDP'li, bunun şöyle bir şüphesi var deyip kanun hükmünde kararnamelerle insanlar, binlerce yurttaşımız, öğretmendir, sağlıkçıdır bunların hepsi ihraç edildi Sayın Başkan, on binlerce mağduriyet yaşatıldı. Şimdi, bu kadar mağduriyet yaratan bir yapıya siz diyorsunuz ki “Üç yıl daha yetki verelim.” ve yalnızca polis çerçevesinde değil ki, diğer bakanlıklarda da bu mağduriyetler...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yalnız Sayın Paylan, bakın, bu konu biraz şey üstü bir konu. Devletin içine sızmış ve bu demokratik Hükümeti antidemokratik yollarla alaşağı etmeye çalışan, şeffaf olmayan, son derece tehlikeli bir yapıdan bahsediyoruz. Bu yapıyla mücadele etmesin mi Hükümet veya yetkili kurumlarımız?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, mesela şu ifadeyi düzeltelim...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Elbette edecekler ama elbette kimseyi mağdur etmemek de esastır. Orada da yargı yolları açık, idari itiraz yolları açık ve bunlar da çalışıyor. Birtakım insanlar da sonradan gittiler, idari kararlarla veya yargı kararlarıyla suçlu olmadıklarını ortaya koydular.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu, kapsamlı, büyük bir mücadele yani bu mücadeleyi, bu genel tabloyu görmeden, sadece belli konular üzerinden bir tartışma da dengeli bir tartışma olmaz diye düşünüyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bir sefer sorunuz şu: “Devlet içine sızmış.” ifadesini düzeltelim. Bu kişileri büyük oranda siz atadınız, sizin iktidarınız atadı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu, kırk yıllık, elli yıllık bir örgüt, kusura bakmayın da.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, büyük oranda sizin iktidarınız döneminde bunlar belli pozisyonlara getirildiler, atandılar; mesele bu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hayır, hiç, hiç kabul etmemiz mümkün değil bunu, kabul etmemiz mümkün değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Büyük oranda öyledir Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Olur mu öyle şey!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İkincisi... İkincisini söyleyeyim: Sayın Başkan, bu yalnızca...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bizim dönemimizde bu yapının niyetleri ortaya çıktı ve büyük bir mücadele verildi, 15 Temmuzda da bunun yıl dönümünü hep birlikte göreceğiz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – 17-25 Aralık kasetler masetler çıkmasaydı hiç böyle bir şey olmayacaktı!

ERHAN USTA (Samsun) – Başkanım, sizi şöyle alalım!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama kusura bakmayın yani bu mesele biraz şey üstü yani bunu kabul etmemiz mümkün değil.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, hayır, Sayın Başkan; çünkü başka meselede, bizim konuştuğumuz meselede hatırlarsanız, “Arkadaşınız olarak müdahale etmenize bir şey demiyoruz.” dedik yani hakikaten böyle görüş bildirecekseniz tabii, siz milletvekilisiniz...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kusura bakmayın da siz de buraya ayar verme konumunda değilsiniz yani. Gelin, o zaman, buraya oturun, gelin oturun buraya.

ERHAN USTA (Samsun) – Ben oranın meraklısı değilim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kusura bakmayın ama bana yönelik birtakım şeyler söyleniyorsa cevap vermeyecek miyim?

ERHAN USTA (Samsun) – Ama siz buradaki gibi konuşmaya çok meraklıysanız oturacağınız yer orası, geçersiniz oraya, Başkan Vekili de...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz de her şeye ayar verme huyunuzdan bir vazgeçin lütfen. Her şeye ayar verme konumunda değilsiniz, bütün Komisyon üyeleri gibi bir üyesiniz.

ERHAN USTA (Samsun) – Ayar değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hiç öyle bir yetkiniz de konumunuz da yok.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ayar değil, adalet, adalet.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Burada Başkana da ayar verme konumunda değilsiniz, kusura bakmayın.

ERHAN USTA (Samsun) – Ayar değil bu; bu, ayar değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Olur mu öyle şey!

ERHAN USTA (Samsun) – Bu, ayar değil, sadece tarafsızlığınızı hatırlatıyoruz.

AHMET KILIÇ (Bursa) – Başkanı hedef alarak konuşuyorsunuz ama!

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, Başkan, hedef değil ya, öyle değil; son zamanlarda sürekli müdahale ediyor, sürekli görüş bildiriyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanı hedef alarak konuşmuyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Sadece bu konuyla ilgili demiyoruz. Yani siz fark etmiyor musunuz? Başlangıçta böyle bir şey yoktu ama son zamanlarda Sayın Başkan sürekli müdahale ediyor, sürekli görüş bildiriyor; böyle bir şey yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bakın, bana hitaben birtakım şeyler söyleniyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Size hitaben söylemeyecek mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ben de girmek istemiyorum, bu tartışmalara niye gireyim Başkan olarak? Bunu tercih etmiyorum, gerçekten etmiyorum, hiçbir şekilde de bu tartışmaların bir parçası Başkan olarak olmak da istemiyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Olmayın Sayın Başkan, olmayın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama bana bakıp birtakım şeyler söylüyorsanız o da bir yere kadar yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, ben size bakmıyorum, buraya bakıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, lütfen karşıya bakıp devam edin, peki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, ben buraya bakayım, devam edeyim.

ERHAN USTA (Samsun) – Divana hitap ediyoruz, size hitap ediyoruz...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, genelde Divana doğru bakılır ve ben buraya doğru bakıyorum...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Görüş belirtmek istemiyorum, gerçekten istemiyorum ama beni zorlamayın lütfen, kusura bakmayın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sakin olun, biz sizi severiz ya, siz iyi bir insansınız, iyi de yönetiyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, ben size bakacağım.

Sayın Başkan, sonuç olarak, bu “Devlet içine sızmış” meselesi doğru değil. Mesele, bu yapı, sonuç olarak, büyük oranda sizin iktidarınız tarafından devlet içinde kadrolaştı, hatta bu yapıdan referans almayan herhangi bir kişi devlet içinde yükselemedi, herkes bu yapıdan referans alarak devlet içinde üst kademelere yükseldi; polis içinde, asker içinde, diğer kadrolarda, diğer bakanlıklarda üst kademelere yükseldi. Bu yapıdan referans almayan herhangi bir iş insanı ihale alamıyordu. Siz bu noktada bu kadar değer olarak ortaya koydunuz. İnsanlar da bu yapının yanında olmam lazım ki devlet içinde rütbe alayım, devlet içinde makam alayım, devlet içinde mevki alayım diye düşündüler. Siz bunun yolunu açtınız, siz bunu değerli kıldınız. Sonra, okyanus ötesine selamlar gönderdiniz, “Artık geri gel, yeter.” diye mesajlar gönderdiniz. Ondan sonra, bu insanlara diyorsunuz ki: Vay efendim sen bu yapının elamanısın, ben seni görevinden ediyorum, aç açıkta bırakıyorum, aileni, bütün sülaleni de perişan ediyorum, seni bitiriyorum. Bu, bir sefer hakkaniyetli değil. Elbette ki giriştikleri yapının... Bakın, bu yapının en büyük gadrine uğramış siyasi partiyiz biz. O yapı, çözüm sürecini dinamitledi, Kürt meselesinin çözülmesini, ülkenin demokratikleşmesiyle ilgili önceki bütün adımları dinamitleyen yapıdır. Bakın, buna rağmen söylüyorum ama insanların mağduriyetlerini de görmek lazım.

Ya, bir ülkede OHAL dediğiniz şey üç ay sürer, beş ay sürer, altı ay sürer, bir yıl sürer, üç yıl sürer. Ya, beş yıl geçmiş, siz, diyorsunuz ki Ya, bana beş yıl yetmez, bana üç yıl daha verin. Ben Süleyman Soylu olarak bunu talep ediyorum çünkü buna ihtiyacım var. Olağanüstü bir durum yaratmazsam ben İçişleri Bakanlığında kalamam. Aynı Netanyahu taktikleri, olağanüstü hâl devam edecek ki onun gücü devam etsin. Süleyman Soylu’nun ve bu iktidarın “Bir beka meselemiz var.” algısını devam ettirmesi lazım ki o koltuklar devam etsin ama o olağanüstü hâl devam ettiği sürece bu ülkenin insanları yoksullaşmaya devam ediyorlar. Ya, eminim, her birinizin akrabası vardır, her birinizin ailesinde, çevresinde, eşinde, dostunda hısımlarında vardır bu ihraç edilenlerden.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Sayın Soylu burada olsaydı o benzetmenizden dolayı sizi kendisi paylardı ama çok çirkin bir laf.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Paylamak ne demek?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz bana niye müdahale ediyorsunuz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – O parmağını indir, parmağını!

ORHAN YEGİN (Ankara) – Çok ayıp bir benzetme.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nedir o ayıp benzetme efendim? Olağanüstü hâlin devam etmesini istiyor. Netanyahu’ya benzetiyorum tabii ki aynen ona benzetiyorum. O da olağanüstü hâli sürdürerek efendim “Tehdit var, ülkemiz üzerinde beka meselemiz var, oradan büyük bir tehdit var.” deyip iktidarını sürdürmeye çalıştı, iktidardan düştü, şükürler olsun ki düştü. Bu tip, her faşist yöneticiler, böyle bir algı

yaratılar “Beka meselesi var, tehdit var.” algısı yaratırlar ki koltuklarını korusunlar. O sayede, ülkenin kaynakları güvenlikçi politikalara gider, öğretmen atanamaz, polis atanır, sağlıkçı atanamaz, asker atanır ve kaynaklar güvenlik politikalarına gider ama ülke yoksullaşır, halk yoksullaşır.

Değerli arkadaşlar, beş yıl sonra artık olağan bir döneme dönmemiz gerekiyor. Ya, beş yıl içinde siz eğer ki bu insanları bulamadıysanız, yakalayamadıysanız vay hâlimize ya. Beş yıl geçmiş bu ülkede, beş yıl... İstihbaratı var... Bütün enerjinizi buna veriyorsunuz, vay hâlimize ya! Hâlâ diyorsunuz ki: Ülkede kadrolar içinde FETÖ’cü var ya. Bir ülke beş ay içinde, bir yıl içinde bunu çözer ya. Beş yıl geçmiş, demek ki çözmek istemiyorsunuz değerli arkadaşlar.

OHAL’in şartlarını artık sona erdirmeliyiz. Bakın, devlet içinde sonuç olarak böyle suçlular varsa, gerekli soruşturmayı açarsınız, gereğini yaparsınız kardeşim. Mağduriyeti olanlar da giderler mahkemeye haklarını ararlar ve normale döneriz, olağana döneriz artık ya. Bu yapı eğer ki hâlâ bir darbe yapacak güce sahipse vay halimize ya. Siz, olağanüstü hâli dayatıyorsunuz, bu yapıyı hâlâ büyük bir tehdit olarak gösteriyorsunuz, diyorsunuz ki “Cemaatin hâlâ büyük bir tehdidi var.” Darbe mi yapacak cemaat, bu gücü mü var demek istiyorsunuz? Bu cemaatin artık ne gücü var, neyi kalmış ya? “Beş yıl geçmiş” diyorsunuz. Gücü varsa da bunun sebebi sizsinizdir. Demek ki ayıklamıyorsunuz kardeşim ya da ayıklamak istemiyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hepsi birleşiyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Neyi birleşiyor?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – FETÖ’cüler bir araya geliyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Neyi birleşiyor? Allah, Allah ya.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İçinize iyi bakmadınız.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Üzerlerine gidiyoruz daha ne yapalım? Biz de bir yetki varsa...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya yetki sizde, davul sizde, tokmak sizde arkadaşlar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Gerekeni yapıyoruz zaten.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ayıklayıp, yapsaydınız beş yılda, yapsaydınız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, toparlarsanız, sürenizi çok geç başlattım, aslında daha fazla kullandınız, bilginiz olsun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hemen bitiriyorum, bir dakika içinde toparlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bir de mesele yalnızca cemaat meselesi değil. Bakın, biliyorsunuz, Tayyip Erdoğan bunu Allah’ın bir lütfu olarak gördü, böyle tanımladı. Yalnızca cemaati devletten tasfiye etmek için kullanmadı, muhalif gördüğü herkesi de kanun hükmünde kararnamelerle görevinden uzaklaştırdı, öğretmeni, sağlıkçıyı, diğer bakanlıklarda çalışan personeli görevinden uzaklaştırdı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – HDP’li olduğu için binlerce insan, öğretmen...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, çok geç başlattım sürenizi, tamamladınız.

Son cümlemenizi alayım.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bunların hiçbiri doğru değil, doğru değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Aynen böyle oldu. Nasıl değil ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Binlerce dosya var, gösterelim biz size.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kim suçsuz, kim yani?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne demek suçsuz! Kardeşim, HDP’li diye binlerce insan kamu görevinden uzaklaştırıldı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Cumhurbaşkanımız, geçen gün Diyarbakır’a gittiler ve Diyarbakır’da dediler ki: “OHAL’i biz kaldırdık.” Tabii, bu eski OHAL yani “Bölgede yıllarca devam eden OHAL’i kaldırdık.” Ne demek istiyordu, neydi? Yıllardan beri orada terör nedeniyle olağanüstü hâl ilan edilmişti, ayrı bir hukuk vardı, ayrı bir yargı sistemi vardı, gözaltı süresi vardı, her şey bambaşkaydı, keyfilik vardı, derin devlet, olağanüstü hâl, tuhaf...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nerede nerede?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – O bölgede bölgede. Siz iktidara geldiğinizde OHAL Bölge Valisi vardı, bilmem ne, paralel bir şekilde.

Son dönemin etki analizi filan yapılmamış, bu kanunlar dolayısıyla, bu OHAL’ler dolayısıyla siz terörle ne kadar mücadele ettiniz, etmediniz çok belli değil, işe yaradı mı, yaramadı mı, belli değil, bir açıklama yapamıyorsunuz. Sayın birinci imza sahibi bu konuda bilgi sahibi değil, bir şey söyleyemiyor ama ben şunu kesin söylüyorum: Sayın Cumhurbaşkanı sizin partiniz iktidara geldiğinde yıllardan beri doğu, güneydoğuda devam eden OHAL, o OHAL’in nedeni olan terörle ilgili hiçbir şey yapamamıştı, sadece ve sadece terörü azdırmıştı, başka da hiçbir şey olmamıştı. Bu, tarihsel bir tecrübe olarak orada duruyor ve Sayın Cumhurbaşkanı tarafından da geçtiğimiz günlerde itiraf edildi.

Değerli arkadaşlarım, bir ülkede olağanüstü hâli gerektirecek –açık, net söylüyoruz bunları- durumlar olabilir. Bunu Anayasa’yı yapan da görmüş ve Anayasa’mıza olağanüstü hâli gerektirecek durumlar olunca ne yapılması gerektiğini o kadar açık, net bir şekilde yazmış ki... Nitekim, bunu uyguladınız, getirdiniz. Ondan sonra, olağanüstü hâl ile yönetmek işinize geldi, kolayınıza geldi, Sayın İçişleri Bakan Yardımcısı da itiraf etti biraz evvel. İşlemler kolay. Normal hukukla mı yapacağız? Elbette normal hukukla yapacağız arkadaşlar, biz bir hukuk devletiyiz. Olağanüstü hâli gerektirecek durum ortadan kalkmamış idiyse yetki vardı, tekrar olağanüstü hâl ile devam etseydiniz. Nedir bunlar arkadaşlar? Bakın, bu olağanüstü hâl ile aynen siz iktidara gelmeden evvel bölgede olağanüstü hâl ile ortaya çıkan durum, aynı durum var, karmakarışık bir şey var.

Arkadaşlar, bakın, ne diyor -sizin için muhtemelen muteber olan- Süleyman Özişık ile Hadi Özişık arasında bir video söyleşisinde Gazeteci Süleyman Özişık; bu, sizin adınıza bize sürekli küfreden, saldıran bir gazeteci, AKP’li olduğunu ilan ediyor: “Ben gerek Süleyman Soylu’ya gerek OHAL İşlemleri Komisyonuna gerek diğer mercilere masum olduğuna inandığım binlerce insanın dosyasını götürdüm, dedim ki: ‘Bu insanlar masum çıkmazsa hesabını bana sorun.’ Araştırmalar yapıldı, hepsi masum çıktı, iftiraya kurban gitmişti, serbest bırakıldılar.”

Değerli arkadaşlar, bunlarla ilgili binlerce söylenti var. Siyasi şeyine katılıyorum Garo Paylan’ın söylediğine “Olağanüstü hâl var, ben iktidarda kalmalıyım.” Onun ötesinde bir şey var, daha kirli bir şey var onun ötesinde ya da şüphesi var. Bu işler nasıl oluyor? Bu işlerin akçalı olduğuna dair bir sürü söylentiler var mahkemelere yansımış, mahkeme dosyalarına, kararlarına yansımış şeyler var. Ceza alanlar var bu konularla ilgili. Bir sektör oluşmuş durumdadır bu şeyden dolayı.

Sayın İçişleri Bakan Yardımcısı, İçişleri Bakanlığı görevini yapmadığından, yavaş yaptığından, bu işler devam ettiğiinden dolayı bir sektör kurulmuş. Bu konuyla ilgili bir açıklama yaptınız mı? Binlerce insan size gelmiş, Bakanlığınıza gelmiş ve Süleyman Özışık'ın şahitliği dolayısıyla -şimdi de mafyayla ilişkileri çıktı biliyorsunuz, Sedat Peker'le falan şeyleri çıktı- bu insanlar serbest bırakılmış. Deniliyor ki: "Bu konuda insanlar, parası olanlar, gücü olanlar serbest bırakılıyor."

Bakın, arkadaşlar, siz dediniz ki: "Bu şeyler çökmüştü."

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – "Mafyayla ilişkileri çıktı." sözü doğru değil.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Yapmıyorsunuz doğru düzgün şey. Trabzon'dan örnek vereceğim, -Cemal Öztürk de burada oturuyor- Trabzon'da bu yapının baş imamı sayılacak insan orada duruyor -hiçbir isim açıklayamam- hiçbir şey yapılmadı. Hatta bugünlerde böyle çok bilirkişi oldu, televizyonlarda filan konuşuyor, ediyor, sürekli şekilde konuşuyor, ediyor. Ya, gariban insanlar gitti...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz doldu.

Son cümlelerinizi alabilirsek.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – ...Sayın Cora, buradadır, gariban insanları kurtarmak için biz defalarca gittik, geldik İçişleri Bakanlığına, Adalet Bakanlığına, hiçbir şey yapamadık Sayın Cora'yla beraber ama Süleyman Özışık yaptı, başkaları yaptı değerli arkadaşlarım.

Bakın, son cümlelerimi söylüyorum -teşekkür ediyorum- bakın, biz bu ülkeyi gerçekten bilinen anlamda bir hukuk devleti hâline getirmek istiyorsak bu maddelere sığınmaktan vazgeçmemiz gerekiyor. Bu karanlık işler, bütün bu maddelerin altında oluyor. Burada hukuk işlemiyor arkadaşlar. Açıkça yapılmıyor işler, hukukun işlemediği yerlerde karanlık işler yapılır ve bu işler hep iktidara yazılır, her şeyden evvel iktidara yazılır ve birçok insanın da günahına giriyorsunuz, birçok garibanın da günahına giriyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz Sayın Bekaroğlu, sağ olun.

Sayın Şener, buyurun lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet, değerli arkadaşlar, yani Türkiye normal bir hukuk devleti mi olacak, yoksa iktidar sahiplerinin hukuk dışı veya hukuklaştırılmış olağan dışı kurallarla baskı uyguladığı bir ülke mi olacak? Buna karar vermek zorundayız. Yani şimdi, OHAL dönemi geride kalmış, o dönem bitmiş. Şimdi, tekrar, OHAL dönemi yasalarının üç yıl daha uzatılması, kamu görevlilerinin rastgele görevden atılması, "terör bağlantısı nedeniyle" diyerek işleme tabi tutulması olması gereken şey değil yani Türkiye'nin normalleşmesi lazım, rahatlaması lazım.

Sonra, sicili kabanık bir iktidarla karşı karşıyayız. Hukuk ihlallerini yapan bir yapı var, devleti olması gerektiği gibi işletmeyen, muhalifleri susturmaya çalışan, sürekli tehdit altında tutmaya çalışan bir yapı var. E, bu yapı olağanüstü hâl dönemlerine ait düzenlemelerle varlığını sürdürmek istiyor. Sicili temiz olsa zaruret var mı yok mu onu tartışırız ama aradan geçmiş beş yıl sonra aynı OHAL koşullarıyla ülkenin yoluna devam etmesinin kabul edilebilir bir tarafı yoktur. Üstelik de bu uygulamaları yaparken hiç FETÖ'yle ilgisi olmayan, PKK'yla ilgisi olmayan, ömrü terör örgütleriyle mücadeleyle geçmiş pek çok insanı görevinden ettiniz, attınız. Bu iktidarın şu ana kadar yapmış olduğu uygulamalar FETÖ'yle mücadeleyi ifade ediyor mu? Ya, binlerce öğretim üyesini, hiç FETÖ'yle ilgisi yokken, PKK'yla ilgisi yokken üniversiteden attınız mı atmadınız mı? Bak, üniversiteden attıklarınızdan biri burada duruyor.

Kendisini söyleyemez, Sayın Kaboğlu. Niye attınız kardeşim? Niye attınız? Sadece ve sadece mevcut iktidar kendisine muhalif gördüğü herkesi yok etmek için, bitirmek için terörü bahane etmek suretiyle yoluna devam ediyor. Bu iktidar kadrolarından daha fazla suça bulaşmış da bu ülkede kimse yoktur.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Doğru değil.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Peki, bunları niye çıkarıyorsunuz? Niye çıkarıyorsunuz bu yasaları? OHAL yasalarıyla niye yolunuza devam etmek istiyorsunuz? Çünkü kendi suçluluğunu bastırmak isteyen, başkalarını devlet gücünü kullanarak suçlamaya çalışan bir iktidar yapısı var. Kendinizden emin olsanız bu yasalara ihtiyacınız olmaz ya. Efendim, bunu çıkarmazsak kalan 13 bin dosya Devlet Memurları Kanunu’nun 125’inci maddesine göre tekemmül edecekmiş. Etsin, ne var bunda? Devlet Memurları Kanunu’ndaki sicil maddeleri, artık, aradan geçen beş yıl sonrasında kalan dosyaları normal prosedüre göre temizlemeye niye engel olsun? “Tespit edemiyoruz.” Bunların tespitle ilgisi yok ki, tespit edilenlere uygulanacak işlemle ilgisi var bu maddenin. Eğer tespit edemiyorsanız, sonradan farkına varıyorsanız bu sizin Emniyet İstihbaratının da, MİT istihbaratının da topyekûn hükûmet etme biçiminizin de zaaf içerisinde olduğunu gösterir, başka bir anlama gelmez ki. Normalleşmesi lazım Türkiye’nin, normalleşmesi lazım. Despotça devlet yönetilmez kardeşim. Bu despot yasalar olmadan ben yönetemiyorum diyen bir iktidarın görevi bırakması lazım, hak etmiyor orada oturmayı.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Buna vatandaş karar verir.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sonra, bütün FETÖ elebaşlarıyla kol kolunuz hâlâ. İşinize geldiği zaman, onlar muteber insanlar, hatta bilerek bazı yerlere koyuyorsunuz FETÖ tespitiyle, istediğimizi de yaptırırız diye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Şener, teşekkür ederiz.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Öyle hükûmet ediyorsunuz ama sonra Yozgat’ın bilmem ne köyünde, Rize’nin bilmem dağ başında öğretmenmiş, ebeymiş, din görevlisiymiş, onlarla uğraşıyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ya, bunda bir vicdan yok.

Bakın, Yargıtayın bir dairesinin kararı vardı, sonra bastırdınız, işinize gelmedi o karar. Neydi o karar? “Bir örgütün gerçek amacını bilemeyecek konumda olanlar örgüt üyeliğinden suçlanamaz.” diye.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Şener, teşekkür ediyoruz...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Dağ başındaki öğretmen, imam ne bilecek? Siz kol kola girmişsiniz hükûmet olduğunuz hâlde, Bank Asya’yı siz açmışsınız, okullara itibarı siz vermişsiniz. Orada bilmem parası varmış, kirasını yatırmış...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Şener, sürenizi çok aştınız, lütfen son cümlelerinizi alayım.

CAVİT ARI (Antalya) – Toparlıyor Başkanım, bir dakika, çok güzel konuşuyor.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – At görevden... Ya, böyle bir yönetim biçimi olmaz kardeşim!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Kendi görevinize son vermeniz lazım. Muhalefeti orayla suçladığınız hâlde sizden daha fazla orayla bağlantısı olan yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın İpekyüz...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Ben Abdullah Koç.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Pardon, affedersiniz.

Sayın Katircioğlu...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bak, bunu niye söylüyorum? Bunu şundan söylüyorum: Benim hiçbir akrabam ve hiçbir tanıdığım arkadaşım arasında bunlara bulaşmış kimse yok. Bunlardan dolayı görevden alınan, yargılanan veya işlem yapılan hiç kimse yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, Sayın Katircioğlu, buyurunuz.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Onun için konuşuyorum ama ne yaptığınız ortada ya.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – O dönem siz Bakandınız, Başbakan Yardımcısıydınız Sayın Bakanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Katircioğlu’na söz verdim, buyurun lütfen...

CAVİT ARI (Antalya) – Beraber kol kola yürüyordunuz...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, Sayın Katircioğlu’na söz verdim.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Beraber kol kola girdiğiniz dönem ne zaman başladı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Şener, Sayın Katircioğlu’na söz verdim.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Siz de kol kolaydınız.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ben hiç kol kola girmedim.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Süreyi...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Başlatacağım tekrar.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya, yeter ya, Allah’ım Ya Rabb’im.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Niye girmediniz? Hükûmetteydiniz, Başbakan Yardımcısıydınız, Bakandınız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ya, Başbakan Yardımcısıyken kol kola girmedim ki.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Şener, Sayın Katircioğlu’na söz verdim.

Buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, ben bir şeyi hatırlatarak bir şeyi daha eklemek istiyorum sözlerime. Şimdi, bakın, benim izlediğim kadarıyla, özellikle sosyolojide şöyle bir tespit var. Eğer bir kimlik baskı altındaysa o kimliğin içindeki farklılıklar homojenleşir yani farklı oldukları hâlde yan yana gelirler. Şimdi, değerli arkadaşlar, Adalet ve Kalkınma Partisi 28 Şubattan sonra -28 Şubat büyük bir baskı olarak hissedilmişti sizin üzerinizde- dolayısıyla da sizin aranızda farklılıklar olmasına rağmen daha sonra “FETÖ’cü” dediğiniz insanlarla bir ilişki oluştu. Bu, çok doğal bir şey ve dediğim gibi bütün bu tür hadiselerdeki mekanizma bu aşağı yukarı. Dolayısıyla da bu, o gün için doğal olan bir şeydi sizin açınızdan. Dolayısıyla da daha sonra işte, 15 Temmuz darbe girişimine sebep...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Yanında yer aldılar.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Efendim?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – FETÖ’cüler 28 Şubatın yanında yer aldı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İsmail Bey, rica ediyorum, karşılıklı böyle bir usulümüz yok, lütfen.

Buyurun, devam edin Sayın Katırcıoğlu...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Darbenin yanında...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İsmail Bey, böyle bir usulümüz yok, karşılıklı konuşma usulümüz yok, rica ediyorum.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Arkadaşlar, bir müsaade edin ya, Allah Allah!.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Rica ediyorum...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Hâlâ yanında olmanın bir anlamı yok kardeşim, sonuçta bugünü konuşuyoruz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Yani sonuçta arkadaşlar, ben anlamıyorum.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Tamam, doğru...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya İsmail Bey, bir dakika...

Ya, arkadaşlar, şunu unutuyor musunuz yani ya? Sayın Cumhurbaşkanı “Ne istedilerse verdik.” dedi ya, ağzından çıktı bu laf. Bu ne demektir?

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – “Dilimiz kırılıyordu.” dedi, devamı da var.

(CHP sıralarından “Verdikten sonra kırılmasının bir anlamı yok.” sesi)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya, arkadaşlar, bir dakika...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar...

Sayın Katırcıoğlu, devam edin lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ama edemiyorum, baksanıza, laflar giriyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Katırcıoğlu’na ilave bir dakika süre veriyorum, her laf atmada bir dakika daha süre vereceğim.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Dolayısıyla da arkadaşlar, bu o günün siyasi atmosferinde normal, doğal olan bir şeydi ve öyle de oldu zaten. Sonra, anlaşılan o ki cemaat, başka bir perspektif içinde sizinle beraber yan yanaymış, dolayısıyla da bakanlıklar içinde, bütün bürokraside, askeriyede kendine yer açmış. Bunu nasıl yapmışlar, bunu da henüz daha öğrenemedik ama bildiğimiz kadarıyla -demin Garo söyledi yani ben de hatırlıyorum- o zamanlar devlet hiyerarşisinde bir yere gelebilmek için oradan bir referans alman gerekiyordu. E, bunu birinci elden bir bilgi olarak söylüyorum size, Ömer Dinçer benim arkadaşımdır, onun Bakan olduğu zamanlar onunla yaptığımız bir görüşmede bunları söylemiş oldu. Dolayısıyla da bunu normalleştirelim arkadaşlar, bu normal bir durum yani o gün açısından. Ha, sonra, bir anlamda, siz iktidara gelince, o baskı ortadan kalkınca farklılıklar da güneşin altında kendine yer aramaya başladı yani “Biz de varız.” demeye başladılar ve bütün o 17-25 hikâyeleri de bununla bağlantılı.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu madde çok kapsamlı da bir madde fakat şöyle bir soru var kafamda, hep olan bir soru ve bunun bir cevabını da bulamadım. İltisaklı ve irtibatlı olduklarından dolayı insanlar hapislere atıldı, işlerinden atıldılar vesaire. Şimdi, değerli arkadaşlar, benim telefonumun Cemal Bey’de olmuş olması bizim bir iltisak içinde olduğumuzu mu gösteriyor, irtibat içinde olduğumuzu mu gösteriyor? Neyi gösteriyor? Ama bundan dolayı yani böyle bir sebepten dolayı kendini hapiste bulan veya işsiz bulan birçok insan var. Dolayısıyla da ben açıkçası şunu istedim: Bu kanun teklifi gelirken, bize en azından bu konudaki yaklaşımın ne olacağını biraz anlatmanız lazımdı yani siz “iltisaklı”dan

ne anlıyorsunuz “irtibatlı”dan ne anlıyorsunuz ve bunlar nesnelleşmedikçe yani hukukun önünde bunlar nesnel hâle getirilmedikçe hâkimlerin verme ihtimali olan kararlar daima o yönde olacaktır yani iltisaklı ve irtibatlı olacaktır ve dolayısıyla da binlerce, yüz binlerce insan kendini işsiz veya hapiste bulmuş durumda olacaktır.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Bülent Bey de söyledi, bunlar, sonuç olarak bizim ülkemizin insanları; bizim eşlerimiz, dostlarımız belki de. Dolayısıyla da bugüne kadar sürdürülmüş olan, 15 Temmuz darbe girişiminden sonra sürdürülmüş olan tavrı anlayabiliyoruz ama bu çok uzadı ve uzadığı hâlde siz üç yıl daha istiyorsunuz yani, bu, kabul edilebilir gibi gelmiyor bana. En azından, başka bir şey yapmamız lazım, bunun tekrar, başka bir düzeyde konuşulması lazım ve ondan sonra bir karar verilmesi lazım gelir diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ek süre veriyorum.

Buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Çünkü, buradaki maddelerden anladığımız, gerçekten de toplumun çok çeşitli yerlerinde bu sebeple, iltisaklı ve irtibatlı olduğu veya aidiyeti bilmem nesi... Tamam, aidiyeti varsa mesele yok, üyeseyse yani bu kanıtlanabiliyorsa, buradan söylenecek çok fazla bir şey yok ama “iltisak ve irtibat” benim anladığım kadarıyla bu, 15 Temmuzdan sonra hukuk sistemimize giren bir kavram oldu ve bu kavram çok kaypak bir kavram -daha önce de vardı ama bu kadar kullanılmıyordu- ve dolayısıyla da büyük haksızlıklara sebep oldu değerli arkadaşlar. Dolayısıyla da biz buna “Evet.” dediğimiz zaman bu haksızlıkları da onaylamış olacağız diye düşündüğüm için ben de bu maddenin doğru olmadığını düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Cemal Öztürk, buyurunuz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, tabii, bir kanun teklifini görüşüyoruz ama görüşürken de iş hem sosyolojik hem de tarihsel bir analize geçti; benim de burada söyleyeceklerim var.

AK PARTİ Grubu olarak veya AK PARTİ hükümetleri olarak bu yapılanmayla, FETÖ yapılanmasıyla... “Sızdırmıştı.” “Sızmamıştı.” diye bir tartışma oldu. Benim söyleyeceklerim şu: Bu yapılanma, AK PARTİ döneminde ortaya çıkmış bir yapılanma değil, bunu hepimiz biliyoruz. Yaklaşık kırk küsur yıldan beri böyle ince ince hesaplanmış ve Türkiye’nin kılcal damarlarına kadar işlemiş bir yapılanma. Önce millî duyguları, daha sonra dinî duyguları istismar ederek, hemen her iktidar döneminde büyütülmesine ön verilmiş, yol verilmiş ve özellikle de 1980 darbesinden sonra insanların hamiyet, yardımseverlik duygularını sömürerek “Yurt dışında okullar açıyoruz, yurt içinde okullar açıyoruz, İstiklal Marşı’nı öğretiyoruz yabancılara, Atatürk köşeleri açıyoruz.” diye hepimizi o günlerde, o günkü şartlarda etkileyen, iş dünyasını, siyaseti, sanatı, efendim, ilmiyei etkileyen bir yapıydı. (***)

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Atatürk köşeleri açmışlar(!)

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Hiç öyle bir şey yapmadılar ya.

CAVİT ARI (Antalya) – Hiç görmedik yani.

Bu ifadelere ilişkin düzeltme bu toplantı tutanağının ...’nci sayfasında yer almaktadır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Biz hiç “Atatürk köşeleri açıyoruz.” diye bir şey görmedik FETÖ’den. Atatürk’ü bulaştırmayın FETÖ’ye.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Tabii ki, 28 Şubatta -ki o dönemin mağdurlarından birisiyim ben, Sayın Bekaroğlu’yla aynı üniversitede çalıştık, o da mağdurlardan birisi- biz mağdur olurken bu yapının önu açıldı. Biz, o gün, onları göremedik, o günlerde göremedik, bunu da itiraf ettik.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben gördüm ama dinlemediniz beni.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Olabilir yani siz çok zeki, çalışkan, aynı zamanda çevik olabilirsiniz; biz göremedik.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Defalarca söyledim, ifade ettim ama dediniz ki: “Bu aşırıdır...” Unuttunuz şimdi onları.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Neticede, ben o yapıya hiçbir zaman hüsnüzan bile beslemedim, ben beslemedim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Seni demedim zaten, kişisel olarak değil.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Çünkü biz belli bir kuşaktan geliyorduk, rahmetli Necmettin Erbakan Hoca’nın tedrisatından geçtik 12 Eylül öncesinde de. 12 Eylülde de mağdur olanlardan birisiyim ama neticede, 2011’den itibaren AK PARTİ hükümetleri bunların art niyetlerini açık açık görmeye başladı ve hiç kimsenin cesaret edemediği bir dönemde açıkça bunlarla mücadeleye başladı başta Sayın Cumhurbaşkanımız, o zaman Başbakanı. Ama tabii, gönül isterdi ki Türkiye’de bütün gruplar, siyasi partiler bu yapının art niyetini hissetmiş olsun. AK PARTİ muhalefet ettiği için, bu sefer, AK PARTİ’nin karşısında o yapıyla kol kola girenler, özellikle 17-25 sırasında kol kola girenler, daha sonra hepimiz -işte, yarın 5’inci, 6’ncı yılına girecek- 253 insanımızın şehadeti, yaklaşık 2.200 kardeşimizin gazasıyla, yararlanmasıyla neticelenen 15 Temmuz 2016’da fiilen kalkışmayla bir yapıyı, bunların gerçek yüzünü hep beraber gördük. Ben isterdim ki veya hepimiz isterdik ki bu gerçekleri gördükten sonra da hemen herkes bir tavır alsın bu yapıya karşı ama neticede, “Temel, annesini görmesin.” kıskançlığı misalinde olduğu gibi, maalesef bazıları diyeyim -herkesi genellemiyorum- bazı muhalefet yapıları AK PARTİ’nin karşısında olmak açısından bu yapının yanına geçti.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – O “Kürt, annesini görmesin.” değil miydi?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Değerli arkadaşlar, hukuk, tabii, hepimize lazım. Ben demiyorum ki olağanüstü hâl devam etsin. Olağanüstü hâl, adı üzerinde, olağanüstü hâl. Tabii ki emniyetçi bakış ile demokratik bakış farklıdır ama nihayet, Hükümet böyle bir şeye ihtiyaç duymuş ve arkadaşlarımız da bu konuyla ilgili bir teklif hâline getirmişler.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sektör ihtiyaç duyuyor, sektör. FETÖ borsası ihtiyaç duyuyor buna.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Tabii ki bunu iyi savunmaları lazım yani orada oturan arkadaşların da bu konuyu savunup Meclisi ikna etmeleri lazım, bizi de sizi de. Biz elbette ki iktidarın partisiyiz; burada gelen tekliflere içimize sinmese de bazen “Evet.” demek zorunda kalıyoruz çünkü...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alabilir miyim.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bu veya başka konularda yani her şey içimize sinmeyebilir ama neticede şudur: Türkiye demokratik bir ülke. Çevremizdeki ülkelerin hâlini de görüyoruz. Ben, dün, Moldova seçimleri için Moldova’daydım; dün aranızda yoktum, bugün, bu sabah geldim, gelir gelmez de buraya geldim.

Benim demek istediğim şu: Bu terör yapılanması çok gizli bir yapılanma. Bunu tabii ki ayırt etmek zor ama neticede, hukuku işletmek zorundayız, doğru, katılıyorum ama güvenlik de önemli, güvenlik güçlerimizin de elinin güçlendirilmesi şart. Ben teşekkür ediyorum. Bu açıklamayı getirmek zorunda kaldım yani bu yapı, sadece AK PARTİ döneminde büyümemiştir, kırk yıllık bir yapılanmanın neticesidir ama AK PARTİ ve AK PARTİ hükümetleri en büyük mücadeleyi vermiştir, vermeye de devam etmektedir.

CAVİT ARI (Antalya) – Göremedik daha.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Sayın Yılmaz, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Ülkenin varlığına kastetmiş bir hareket ortaya çıktı ve bu hareketin ortaya çıkardığı büyük bir yara var. Bu yaraya sebep olanlarla mücadele elbette akli başında her Türk ferдинin boynunun borcu fakat bu yara, öyle bir hâl aldı ki bunun içerisine masumlar da girdi, masum olma ihtimali olanlar da girdi, bazı şüpheliler de girdi. Dolayısıyla, bize düşen görev -bizden kastım ülkenin tümünü temsil eden Türkiye Büyük Millet Meclisinin görevi- bu yarayı tedavi etmek, bu yarayı tedavi ederken de müsebbipler ile olası masumları veya olma ihtimali olanları ayırt etmek. Eğer bunu ayırt etmezsek bu yarayı sürekli kaşırız, kaşımaya devam ediyoruz, bu yarayı büyütüyoruz. Kamuoyunda da şöyle bir şey ortaya çıkıyor: Aslında, bunların niyeti bu yarayı tedavi etmek değil, bunu kaşımak ve dolayısıyla, buradan birtakım siyasi çıkarlar elde etmek.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ekonomik çıkarlar da var.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bu, niyet okumak da olabilir ama niyet okumayı yapan varsa bu, niyet okumayı yapanların kabahati değil, buna sebep olanlar suçlu. Eğer buna biz sebep oluyorsak hepimiz suçluyuz; buna izin vermememiz lazım.

Şu söz size ait -siz derken de Sayın Cumhurbaşkanına ait- bunun 3 tabakası var: “Altı ibadet, ortası ticaret, üstü hiyanet.”

Almanya’da -İkinci Dünya Harbi oldu- bir rejim ortaya çıktı, bu rejim milyonlarca insanın ölmesine sebep oldu. Sonuçta, bir mahkeme kuruldu, bu mahkemede yargılanan kaç insan vardı? Milyonlarca insan yoktu herhâlde yani 100’ü, 150’yi geçmiyordu ve dolayısıyla da Alman milletinin birliğini, beraberliğini korumak için o 100-150 kişi yargılandılar, cezalarını çektiler ama bunun dışında iltisaklıydı, irtibatlıydı, bilmem neydi... Yani burada, kuyruğu kuyruğuna değmeyen insan mı var ya, değmeyen insan mı var? Dolayısıyla beş yıldır halledemediğimiz bir meseleyi önümüzdeki üç yıla uzatmayla da halledemeyeceğimiz kesin. O nedenle, şunu normal hukuk sistemi içerisinde bir deneyelim ya, öyle yapalım. Gelin, bunu kaldıralım, süresi bitsin; Sayın İçişleri Bakanımız veyahut da sistem, yürütme bunu normal hukuk içerisinde bir denesin, eminim, burada, daha fazla sonuç alınacaktır. O nedenle, benim teklifim, bu uzatmayı ortadan kaldıralım, kendimize güvenelim, bir özgüven kazanalım; bunu normal hukuk içerisinde çözebileceğimize önce biz inanalım ve bunu da topluma uygulayalım.

Sayın Abdülatif Şener’in dediği gibi, bilmem şu kadar süresi varmış da zaman aşımına uğrayacakmış... Ya, uğrasın arkadaş, uğrasın. Oradaki kural neyse, hukuk neyse biz elli sene, yüz sene, iki yüz sene bunu devam ettirmeyeceğimize göre normal hukuk uygulayarak bekamızı, varlığımızı devam ettirelim, orada bunu yapalım. Niye yapmıyoruz? Şu özgüvenimizi bir kazanalım. Dolayısıyla, bu süreyi ortadan kaldırın ve süre bittikten sonra normal hukuk içerisinde bu işe sebep olanlarla, yarayı açanlarla mücadele edilsin; bunu gösterelim, bu özgüveni kazanalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim Sayın Yılmaz.

Sayın İpekyüz, buyurun.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Aslında dinledik, dün de biraz konuştuk. Biraz tarihi hafızamıza da bakmak lazım ama ondan önce şunu söylemekte yarar var, dün de belirttik: Torba yasa şeklinde geldiğinde bir yığın sıkıntılara neden oluyor. Gerek etki analizi yapılmaması gerek çeşitli istatistiklerin, verilerin paylaşılması, alelacele çıkartmak hem bize hem Meclisin saygınlığına hem Komisyona zarar vermekte hem de zaman açısından verimimizi düşürmekte. Aslında, normalde, Komisyona bu tür şeyler geldiğinde ilgili yerlere havale edilse, veriler işlense yani bekliyoruz, son dakikada geliyorlar, bunlar olmasa daha iyi olurdu.

Mutlaka önlemler almak lazım, yapmak lazım ama bir futbol maçı gibi uzatmalarla olmaz bu iş yani ikidebir uzatmalarla bir nihayete ermekle değil. Bir durum varsa bununla ilgili yasal düzenlemeyi Parlamento tekrar yapabilir veya mevcut yasaları kullanabilir. Ama ikidebir uzatarak, hele hele “üçer yıl uzatarak” dediğimizde bu bir keyfiyete dönüştürülür, yönetme tarzına dönüşür. Yani “olağanüstü hâl” kavramı, Anayasa’da açıklanmış, yasalarda belirtilmiş, geçici süreyle düşünülmüş. Biz, eğer Komisyon olarak ve Parlamento olarak bunu üçer yıl uzatıyorsak kendimize de saygısızlık etmiş oluyoruz, bu topluma da; olağanüstü hâl kararlarını olağan şekle dönüştürmüş oluyoruz. Bunun çaresini düşünmek lazım yani artık bu toplum “olağanüstü hâl” dediğinde şunu bilmeli: Gerçekten büyük bir tehdit var -ya felakettir ya şeydir- ama üç ayda, altı ayda bunların önlemlerinin alınması lazım. Bir devlet üç ayda, altı ayda bu önlemleri alamıyorsa, üstesinden gelemiyorsa, iktidar bunu ikidebir uzatıyorsa neye dönüşür? Telefonunuza mesaj gelir veya telsiz sesiyle size telefon açarlar: “FETÖ’yle ilişkiniz var, savcılıktan geliyorum -polis anonsları var- şu kadar parayı getirmezsen işlem yaparım.” Buna dönüşür veya birileri gelir der ki: “Senin dosyan var, ben seni kurtaracağım, şu kadar para verirsen veya bu otelden vazgeçersen seni kurtaracağım.” Buna dönüşür, çöktürmeye dönüşür, çökertmeye dönüşür veya öyle bir hâl gelir ki kimi siyasetçi, bürokrat, mafya yan yana gelir el koyar. Bununla ilgili düzenleme yapmak lazım ama günümüzde, bu, artık dolandırıcılık ve ticarete dönüşmüş, bir sektöre dönüşmüş. Niçin sektöre dönüşmüş, bunu hepimizin kendine sorması lazım. Demek ki bir keyfiyet var, haksızlık var. Haklı olduğunda kimse bunun peşine bu kadar düşmezdi. Mutlaka yapılması gerekenler var ama çok büyük, devasa bir problem var.

Bir diğeri, böyle bir şeyde... Bakın, zamanında “Köyler boşaltılıyor.” deniyordu. “Hayır, böyle bir şey yok.” deniliyordu. Israrla söyleniyordu, deniyordu ki: “Yok.” Sonra, tazminat verildi, sonra GÖÇDER diye dernekler kuruldu -Sayın Bakan Yardımcısı burada- tazminatlar verilmeye başlandı. Şimdi, KHK’yle ilgili dernekler var, kuruluşlar var, bir onlara sormak lazım yani nedir problemleri? Şimdi, sistematik bir mobbinge dönüşmüş, bezdirmeye dönüşmüş, bu insanlar ötekileştirilmiş, bu insanlar iş bulamıyorlar; özelde iş bulamıyorlar, tapuda şahitlik yapamıyorlar, kimi bankalar kredi kartı vermiyor, kimi bankalar bir para geldiğinde havale vermiyor, pasaport alamıyor -gerçi Bakanlık bir düzenleme yaptı, yine bir mağduriyet var- ve ellerinde Anayasa Mahkemesinin aldığı tapu gibi kararlar var barış akademisyenleriyle ilgili, hâlâ başlayamıyorlar.

Yine, Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu... Bütün hayatını film şeridi gibi alsanız, bütün bu KHK’lerle ilgili mağduriyetin kendisi çıkar. Anayasa Mahkemesi karar aldı, tapu gibi karar aldı. Şimdi, ne diyeceksiniz? Veya şu Parlamentoda şu anda bizimle beraber 10 arkadaşımız bunun mağduru. 10 arkadaşımız -KHK’yle- şu Parlamentoda, şu anda aramızda, yasa çıkarıyoruz beraber. Nitekim, yerel seçimlerde 6 tane ilçede, 2 tane beldede başvuru yapılmış, başvurusu kabul edilmiş, seçime girmiş “Sen KHK’lisin, sen başkan olamazsın, 2’nci partiye veriyorum.” 2’nci partiye, bir daha seçim de değil.

Böyle mağduriyetlere dönüşüyor ve öyle bir hâle geldi ki bu, keyfiyete dönüştüğü için bu insanların ekonomik sorunları, işsizlikleri, şirketlere ortak olamamaları... Benim emekli bir hekim arkadaşım -Sayın Bakan Yardımcısı, siz de dinlerseniz iyi olur- işçi sağlığı ve güvenliğinde emekli olduğu için iş yeri hekimliği yapıyor ve çalıştığı yerde demişler ki: “Bir sağlık çalışanına da ihtiyaç var.” Yüzde 1 ortak olmuş. Hemen işlemine SGK son vermiş. “Siz böyle birisini çalıştırdığınız için...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ– Son cümlelerinizi alalım.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – “Siz kamuyla iş birliği yapamazsınız.” Şimdi, arkadaşlar, bunu unutmayalım. Zamanında “Muhtar bile olamaz.” demişlerdi “Muhtar bile olamaz.” Şimdi, bunu yaşayanlar, bu süreçten gelenler üçer yıl uzatmalarla bu işe seyirci mi kalacak?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ– Evet, teşekkür ediyoruz Sayın İpekyüz.

Sayın Emecan, buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aslında, söyleyeceğim şeyler diğer Komisyon üyelerimiz tarafından da hemen hemen ifade edildi. Dün de ben geneli üzerine konuşmamda bu maddeyle ilgili, bu 3 maddeyle ilgili hatta, görüşlerimi belirtmiştim ama hakikaten tekrar vurgulama ihtiyacı da duyuyorum çünkü çok önemli. Yani bu 3 madde belki de bu torba yasanın en önemli ve aslında geri çekilmesi gereken maddeleri -özellikle de bu madde- çünkü sonuç olarak, evet, 15 Temmuz olayından sonra olağanüstü hâl dönemi belki o zaman için gerekliydi, bu uygulama belki gerekliydi. Biz de kesinlikle devletin içine sızmış terör örgütü üyelerinin bulunup cezalandırılmasını istiyoruz yani burada zaten bir problem yok, bundan yanayız ancak buradaki en büyük sorun, herkes tarafından da ifade edildiği gibi, suçlunun yanında çok fazla sayıda masum insanın da ciddi oranda mağdur olması, sadece suçlanması, soruşturma geçirmesi değil, bu insanlar, bu masum insanlar, bu “iltisak” tanımlaması altında bu ülkede lekeleniler; bırakın yaşam hakkını, birçoğunun ellerinden var olma hakkı alındı. Bu insanlar bir kere FETÖ terör örgütü nedeniyle bir soruşturma geçirdiği an, bir işe başvurdıklarında bile insanlar, iş yeri sahipleri “Ya, acaba gerçekten suçlu mu değil mi? Biz bu insanı işe nasıl alacağız?” diye tereddütler yaşadılar, biz kendimiz bile yaşadık bunu kendi iş yerimizde, bunu da belirteyim. Yani bu, çok zor bir şey, zor bir süreç ve bu insanların aileleri var, çocuğu çocuğu var, ailelerini geçindirip... Bu mağduriyetler yaşandı yani lekeleni insanlar.

Şimdi, bu uygulamayı üç yıl daha uzattığımız zaman, soruşturacağınız insanlardan daha birçok insanın lekelenmeyeceğini, masum insanın lekelenmeyeceğini siz garanti edebiliyor musunuz? Böyle bir garanti veremiyorsunuz. Bu ülkenin, artık, gerçekten, normalleşmesi lazım; geçmişle ilgili değil yani bugünden sonraya bakmamız gerekiyor. Evet, birçok şey yaşandı geçmişte, 15 Temmuz öncesi... Bunları değil, biz bundan sonra yaşayacaklarımızı düşünmek zorundayız çünkü artık bu uygulamalar bir kere toplumda da ülkeye, devlete olan güveni zedeledi. Sayın Başkan, bu güven zedelendiği gibi, sadece toplumda değil, uluslararası alanlarda da itibarımızda da piyasalara duyulan güvende de çok ciddi anlamda biz yara aldık ve eğer normalleşmeye bir an önce dönmezsek bu yarayı almaya devam edeceğiz. Ülkemiz zaten her anlamda zor bir dönemden geçerken hâlâ bunu uygulamanın, uzatmanın üzerindeki ısrardan vazgeçilmesi gerekiyor. Türkiye Cumhuriyeti devleti hukuk devleti olarak normal koşullarıyla, hukuk devletin normlarıyla, kurallarıyla, yasalarıyla bu işi artık çözmek zorunda.

Açıkçası, ben de bu maddenin mutlaka bu torba yasadaki çıkarılıp geri çekilmesi gerektiğinin, soruşturmaların tabii ki devam edip gerçekten devlete sızmış kişiler varsa bunların bulunması gerektiğinin de tekrar altını çizerek ama bu kadar çok masum insan zarar görüyorsa burada bir yanlışlık var demektir ve biz masum insanları düşünmek zorundayız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Arı, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, şimdi, burada esas olan, suçluyu yakalamak tabii ki devletin görevidir, eğer ortada bir suçlu varsa bu zaten, genel hükümler çerçevesinde, devletin asli görevidir ve genel hukuk kaideleri içerisinde tespit edilmeli, yakalanmalı ve cezalandırılmalıdır; bu konuda hiçbir tereddüdümüz yok. Bu suç işleyen kişi devlete karşı da işlemişse yine aynı kararlılıkla bu süreç devam ettirilmelidir; bizim bu konuda en küçük çekincemiz yok, tam tersi bu konuda da gereken yapılmalı diyoruz ancak bakın, bu ülkede son beş senede çok farklı olaylar yaşandı. Değerli arkadaşlarımız çok güzel ifade ettiler, başta Sayın Bakanımız Abdüllatif Şener olmak üzere, gerçekten bu konuda güzel değerlendirmeler yapıldı, yine Emine Hanım da aynı şekilde. Meseleye masumiyet karinesi üzerinden de gitmek lazım. Şimdi, bu süreçte, masum olan birçok insanın bu düzenlemeler üzerinden mağdur edildiğini yaşadık yani örneğin, Antalya’da adamın hayatta ne cemaatle ne diğer herhangi bir başka cemaatle, tarikatla mümkün değil, ilgisi yok. Ama nedir? Öğretmen, sendika başkanı, temsilcisi Gelmiş, demiş ki: “Kardeşim sen bu sendikaya üye olmazsan ben seni burada yaşatmam.” Kendisi cemaatin temsilcisi, öğretmene baskı yapmış, üye olmuş; hepsi bu kadar. Ama ne oldu? İktidarın yarattığı o atmosferden, cemaatin yarattığı atmosferden güç olarak sendika başkanlığı yapan kişiler dışarıda elini kolunu sallayarak yine muteber ama sadece üye olmuş ve hiçbir etkinliğine katılmamış kişi ihraç. Nerede bu adalet? İşte, bizim burada değerlendirmemiz gereken masum olan insanların hakkı üzerinden gitmek lazım. Yoksa, ortada bir suçlu varsa tabii ki cezalandırılması lazım başka bir şey. Beş yıl süre içerisinde iktidar tüm imkânlarını, gücünü kullanarak eğer bugüne kadar tespit etmediyse kusura bakmayın ama herhâlde tespit edilmek istenmedi. Yoksa ben biliyorum ki o dönemin devlet kayıtları içerisinde kimin ne olduğunu sizler daha iyi biliyordunuz. Bu olaylar oldu, ertesi günü adliyeden 28 hâkimi tutukladınız. Neye göre tutuklandı 28 hâkim? Ertesi gün, pazartesi günü neye göre tutuklanabilir? Demek ki kayıtlar var, bilgiler var. Diğer alanlarda da diğer bu işin içinde de sokakta da aynı ofisi kullanan 2 kişi, bütün mücadelesini birlikte veren 2 kişiden birisi bugün, yurt dışına kaçmış, diğer arkadaşı muteber vaziyette görevler alıyor. Bu nasıl olacak? Hani nerede adalet? 2 kişi var birlikte yol alıyor, birlikte iş yapıyor, birlikte o süreçlerde etkililer, birisi kaçmış, birisi söz sahibi.

Değerli arkadaşlar, kısacası, bakın, burada, bu getirilen yasal düzenleme artık bundan sonra muhalefete gözdağı vermek, muhalif olanlara gözdağı vermek olarak kullanılan bir baskı unsuru hâline dönüşmüştür. Bugüne kadar, beş yıl süreyle, eğer bu süreci tüm yetkilerinize rağmen çıkaramadıysanız bu da sizin birinci olarak bu konulara eğilmek istemediğinizi gösterir ya da ikinci olarak da bu konuda beceriksizliğinizi gösterir diyorum. Bu düzenlemelerin bu tekliften çıkarılması gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Buyurun Sayın Koç.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, bu torba kanun teklifiyle ilgili esasında değerlendirme yapmam gereken husus şu: Bir defa bu kanun teklifi yasa yapma tekniğine uygun olan bir teklif değil maalesef. Neden yasa yapma tekniğine uygun değil? Burada, sadece kanun teklifinde bulunan sayın milletvekillerinin bu maddeyle, ilgili özellikle sürenin uzatımına ilişkin olan maddede sadece “üç yıl uzatılacak” şeklinde olan teklifleri yerinde bir teklif değil, olamaz. Neden olamaz? Sebebi şudur değerli milletvekilleri: Öncelikle bu kanun teklifi sadece bir sürenin uzatımından ibaret değil. Neden ibaret değil? Çünkü Anayasa’da “İKİNCİ KISIM”da yer alan temel hak ve hürriyetlere gerçek anlamda dokunan ve bu hak ve hürriyetleri askıya alabilecek nitelikte olan hükümler içermektedir.

Değerli milletvekilleri, şimdi, sınırlandırmalar yapılabilmesi için, olağanüstü hâl nedeniyle temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırılmasının yapılabilmesi için uluslararası çeşitli standartlar söz konusu ve bunların olması öngörülmektedir. Nedir bunlar? Kamu düzenine yakın bir tehlikenin olması; bu var mı, buna bakılması gerekiyor. Kamu hizmetine, kişi hak ve hürriyetlerine yönelmiş ve def edilemeyecek bir tehlike söz konusu mudur, bu var mı, bunun değerlendirilmesi gerekiyor. Demokratik bir toplumun gereklerine yönelik bir yönelim var mı? Bunlar uluslararası standartlarda yer alan çok kaçınılmaz hükümler değerli arkadaşlar.

Tabii, aynı zamanda, bu kanun teklifi, temel komisyonlar olan Adalet Komisyonu ve Anayasa Komisyonunu da ilgilendiren bir kanun teklifi olması nedeniyle bu Bütçe Komisyonunda görüşülmemesi gereken bir kanun teklifi.

Şimdi, tabii, bunların yanında, bir de Türkiye’de, maalesef, Terörle Mücadele Yasası’nın mevcut olan konumunu ve Terörle Mücadele Yasası’nın kapsamını da bir şekilde eleştiriye tabi tutmak gerekiyor. Bir makale yazdığınızda Terörle Mücadele Yasası’nın kışkacına giriyorsunuz, avukatsanız bir müvekkilinizi savunduğunuz zaman Terörle Mücadele Yasası’nın kışkacına giriyorsunuz, bir milletvekiliyseniz bir düşüncüyü benimseyip veyahut da beğenip de “retweet”lediğiniz zaman Terörle Mücadele Yasası’nın kışkacına giriyorsunuz, bir siyasetçiyse seçimi meydanında söylemek istediğiniz herhangi bir propaganda -sizin için- Terörle Mücadele Yasası’nın kışkacına giriyor ne yazık ki. Dolayısıyla, bu kanunun mevcut olan uzatılmasının sadece ve sadece üç yıllık bir sürenin uzatımıyla alakalı olmadığını belirtmek isterim.

Peki, başka neler var bu kanun teklifinde? Değerli arkadaşlar, Anayasa’nın çeşitli hükümlerine aykırılık teşkil eden bir kanun teklifi. Her şeyden önce, Anayasa’nın 10’uncu maddesiyle düzenlenen “eşitlik” ilkesine aykırı olan bir kanun teklifi, sadece üç yıllı sınırlı olmayan bir mesele. Yine, Anayasa’nın 19’uncu maddesine, kişi hürriyeti ve güvenliğini düzenleyen Anayasa hükmüne aykırılık teşkil eden bir teklif. Yine, Anayasa’nın 38’inci maddesi olan “masumiyet” ilkesini çok ciddi bir şekilde etkileyecek ve ortadan kaldıracak olan bir kanun teklifi. Yine, Anayasa’da çalışma hürriyetini düzenleyen hükümlere de aykırılık teşkil edebilecek olan bir kanun teklifi. Değerli arkadaşlar, Anayasa “İKİNCİ KISIM”da yer alan temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırılmasını gerçek anlamda önümüze koyabilecek ve ciddi mağduriyetlere neden olabilecek bir kanun teklifiyle biz karşı karşıyayız.

Şimdi, bakın, Sayın Bakan Yardımcısı ne diyor? “Zaman aşımı söz konusu ve bunun öncelikle önlenmesi gerekiyor.” diyor. Devlet Memurları Yasası’nda zaman aşımını düzenleyen bir hüküm var, bu hüküm bir temel kanundur; bu temel kanunu bu şekilde, Bütçe Komisyonunda torba yasada görüşülen bir kanun maddesiyle ortadan kaldırmak mümkün değildir. Her iki kanun maddesi arasında ciddi bir şekilde çelişki söz konusu olacaktır.

Şimdi, Türkiye'nin gerçeğine baktığınız zaman, Türkiye'de on binlerce insan mağdur edildi, OHAL komisyonları kuruldu, iki yıl içinde bu çalışmalarını yürütemediler ve bitiremediler, hâlâ önlerinde on binlerce dosya var, bu yönde karar verilmiş değil ve siz şunu dediniz değerli arkadaşlar: "Ağaç kabuğu yesinler." Bakın, bu kadar, bu denli düşmanca bir yaklaşımla biz karşı karşıyayız. Dolayısıyla, biz, bu kanun teklifinin gerçek anlamda bir siyasi ölç alma...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Tamamlayalım lütfen.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yani şimdi, önümüzdeki dönemde, 2023 yılında eğer seçim yapılacaksa da olağanüstü koşullarla yeniden bir seçim sürecine gitme süreciyle bizim karşı karşıya olduğumuzu belirtmek istiyorum. Dolayısıyla, gerek hukuki anlamda baktığınız zaman gerekse siyasal anlamda bakıldığı zaman, bu torba yasanın içerisindeki temel hak ve hürriyetleri etkileyebilecek olan bu maddelerin -özellikle 12'nci madde, 19'uncu madde ve 22'nci maddenin- burada görüşülmemesi gerekiyor. Diğer taraftan -diğer kanun maddesinde de görüşeceğiz- Ticaret Kanunu'nu ilgilendiren hükümler varsa yine temel komisyon olan Adalet Komisyonunda görüşülmesi gerekiyor. Bu nedenle, birçok yönüyle de aykırı olabilecek olan bu teklifin geri çekilmesi ve gerektiğinde yani gerçekten ihtiyaç olacaksa da Adalet Komisyonuna ve Anayasa Komisyonuna tevdi edilmesini öneriyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sağ olun Sayın Vekilim.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, bu sayıları istemiştik, onunla ilgili olarak da Cumhurbaşkanlığı Personel ve Prensiplerden arkadaş mikrofon başına geçti, onları falan alamadık. Bu yorumları yapabilmek için, kaç kişi ihraç edildi, bunların dökümü, kurumlar itibarıyla nelerdir, kaç kişi mahkeme kararıyla geri döndü, kaç kişi müracaat etti, bunları bilelim de ona göre yorum yapalım. Sonuçta kanun çıkarıyoruz vatandaşımızla ilgili, hak hukuk. Yani mağduriyetler var, bunları bilmek lazım.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Erhan Usta...

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Şimdi, Hep söylüyoruz, terörün her türlüyle sonuna kadar mücadele edilmelidir, Hükûmetin bu konuda bir defa çok sıkı çalışması gerekir. Yalnız, şimdi, biraz daha bu FETÖ meselesine gelirsek, özellikle memurlarla ilgili, bu kamu görevlileriyle ilgili madde bağlamında konuşacak olursak şimdi, burada, şunu tespit etmemiz lazım: Bu mücadelede çok ciddi mağduriyetler yaratıldı yani çok küçük bir bu şeyle örgütle -o zaman tabii örgüt olduğunu da bilmeden- insanların bağlantısından dolayı bir sürü insan işinden, ekmeğinden oldu. Bu olur mu? Hadi diyelim ki olabilir ama eğer bu oluyorsa çok açık irtibatı olanlara da bir şey yapılması gerekiyordu yani hâlâ açık beyanları olanlar... Videoları ortada dolaşıyor arkadaşlar, 17-25 Aralık olaylarından sonra dahi videosuyla bu terör örgütüne övgü düzenler, bugün, AK PARTİ'de üst düzey siyaset yapıyor. İşte vatandaş bunu görüyor, diyor ki: Ya ben bir tane bankasına para yatırdım diye beni ekmeğimden ediyorsun, atıyorsun ama 17-25 sonrasında dahi buraya övgü düzenler hâlâ üst düzey, efendim şey, itibarlı siyasetçi olabiliyor. Şimdi burada...

SALİH CORA (Trabzon) – İYİ Parti Genel Başkanının da övgüleri vardı.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, hiçbir övgüsü yok İYİ Parti Genel Başkanının, hayır efendim hiçbir övgüsü yok yani övgüsü olanları biz biliyoruz, övgüsü olanları biz biliyoruz, övgüsü olanlar bugün gayet itibarlı...

SALİH CORA (Trabzon) – Türkçe Olimpiyatlarında vardı.

ERHAN USTA (Samsun) - Bak Sayın Cora “17-25’ten sonra dahi” diyorum yani kelimelerimi seçerek kullanıyorum.

Şimdi, dolayısıyla vatandaş şunu görüyor, diyor ki: Ya ben bunları bilmem arkadaş, benim burayla hiçbir irtibatım yok. İşte, diyelim ki çocuğu bir gün dershanesine gitti ve bir davetinde yemek yedi diye insanlar ekmeğinden oldu, bakan yardımcısı var, son zamanlarda duruyor mu bilmiyorum ama bundan bir yıl öncesine kadar bakan yardımcısıydı. 17-25 sonrası Fethullah Gülen’e övgüleri olan bakan yardımcısı var Twitter’da ya, açık bunlar, açık beyanlar arkadaşlar, kimseyi suçluyor filan değiliz, isterseniz ismini söyleyeyim. Şimdi, bunlara bir şey yapılmazken en küçük şeyden dolayı insanlar atılınca, bu toplum bundan rahatsız oldu, bakın toplumun vicdanını rahatlatmak lazım. Bu mücadelede biz toplumu ikna edemedik arkadaşlar, bunu net bir şekilde görmemiz lazım. Bir yandan tabii, “FETÖ borsası” lafları, parası olan kurtuluyor, e zaten FETÖ’nün elebaşları yurt dışına kaçtı, bir kısmına yurt içerisinde siyasetin içerisinde olanlara zaten hiç dokunulmadı ama bundan sonra küçücük meselelerden dolayı da elbette atılanların, içeride olanların hepsi öyledir demiyorum ama hemşiredir, dağın başında bir yerde hemşirelik yapıyor, öğretmenlik yapıyor, bu insanların mağdur edilmesi son derece yanlış olmuştur. Şimdi acaba bu tür şeylerle, bu uzatmalarla bu süreci mi devam ettireceğiz? Arkadaşlar artık Türkiye’nin normalleşmesi lazım gözünüzü seveyim, yani iki yıl doğrudan OHAL yaptık, üç yıl OHAL nitelikli uzatmalar yaptık, beş yıl geçti. Şimdi bunun üzerine bir üç yıl daha bu ülkeyi nereye götüreceğiz? Ha, bu ne getiriyor? Bakın, kamu görevlileri kısmını, tabii bürokraside çalıştığım için biliyorum, inanın, bildiğimiz çok spesifik olaylar var, yazıktır günahtır. Kendi kusuru var, FETÖ’yle iş birliği yapmış yönetici, “iş birliği” derken işte bir sürü irtibatı olmuş tamam mı, bana FETÖ’cü demesinler diye milletin çocuğunu mağdur ettiler ya, hiç alakası olmayan insanları görevden attılar, acımasızca davrandılar, kendi kusurunu, kendi kompleksini kapatmak için. Niye? Çünkü yasal olarak sorumsuzluk getirdi, aldığı hiçbir karardan dolayı sorumluluğu yok yani milleti ekmeğinden ediyorsun, hiçbir şekilde belki de bir şey olmadığı hâlde ekmeğinden ediyorsun, hiçbir sorumluluk gelmiyor. Böyle bir şey olabilir mi? Hadi bu ilk iki yılda oldu, olmaması gerekirken hadi üç yılda da oldu ama bir üç yılda daha her türlü eylemi yapacak bir kamu görevlisi ve bunda haksızlık da yapmış olabilecek, ondan sonra ona hiçbir sorumluluk gelmeyecek. Ya, bunu kabul etmek mümkün değil, bunu artık böyle yapmamamız lazım. Evet, benim hâlâ tabii çok tuhafıma gitti Sayın Bakan Yardımcısının verdiği rakamlardan sonra. Hâlâ tabii kripto yapısı var, onlara bir şey demiyoruz, olabilir hâlâ 10 bin kişi de olabilir ama ne olursa olsun yani örgüt bağlantısından dolayı atıyorsak örgüt bağlantısında zaman aşımı olacağını ben düşünmüyorum, örgüt bağlantısı çünkü zaten, ha belli bir suça istinadense ama o kadar da beş yılda da bu suç işleyenlerin de suçu tespit edilmeliydi, bunlar bomba attıysa, bilmem ne yaptıysa. Dolayısıyla, Türkiye’yi artık normalleştirmek gerekiyor, bunun anlamı şu değil: FETÖ’yle mücadele etmeyelim değil, FETÖ’yle köküne kadar mücadele edelim hatta siyasi ayakla mücadeleyi başlatalım, hatta yurt dışında ne kadar FETÖ elebaşı varsa hepsini getirelim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) – FETÖ borsası nedeniyle para verip dışarıya çıkmış, kurtulmuş olan, bugün çok itibarlı, hâlâ iktidara yakın -isim vermemek için kendimi zor tutuyorum- isimler var, burada otelleri motelleri olan isimler var, onların hepsinin boynuna yapışalım, onları içeri tıkalım; bunlara hiç kimsenin bir şey dediği yok, olması gereken de zaten bu. Bunlar olmadığı için rahatsız ama artık yani

böyle şu memurlarla, bilmem neyle böyle ucu açık bir şekilde, ne olacağı belli olmayacak bir şekilde, buralarda karar alanların hiçbir sorumluluğu olmayacak şekilde mücadeleyi ben doğru bir mücadele olarak görmüyorum kendi payıma. Dolayısıyla bunun yani burada...

Bank Asya... Bakın, çok açık bir şey söylüyorum: Bugün, Türkiye Cumhuriyeti devletinde sermaye piyasalarıyla ilgili üst düzey yönetici olanların her birinin öz geçmişi bir bakın, sadece bu kadarını söylüyorum. Bunların hepsi Bank Asya'dan geliyor arkadaşlar. Bugün bu arkadaşlar, üst düzey, başkan pozisyonunda. Şimdi Bank Asya'ya para yatırana attık, Bank Asya'da Genel Müdürlük yapmış olanları şu anda en düzeyde görevli olarak tutuyoruz hâlâ her şeye rağmen. Bunun neresinde vicdan var! Evet, tamam, bu FETÖ'cü değildi, öbürünün para yatırdığı için nasıl FETÖ'cü olduğunu bilebiliyoruz? Bakın, bu para yatırma sadece FETÖ'nün çağrısı olduğu zamanlar değil. Sayın Bakan Yardımcım, emin olun, bakın, bize çok geldi bu hikâyeler, hiç ilgisiz, alakasız bir zamanda ya. Diyor ki: "Çetin Emeç'in bu tarafında oturuyor, şu tarafına... Çocuğumdan borç almıştım öbür oğlanı evlendirmek için, ondan sonra Bank Asya'ya hesap açtım, o hesabına çocuğun para yatırdım." Babası açıyor hesabı, bunun hiçbir şeyle alakası yok, düzenli olarak bin lira, 2 bin lira para yatırıyor çocuğun hesabına, bu çocuk görevden atıldı ya arkadaşlar, yapmayın, etmeyin, gözünüzü seveyim ya.

Dolayısıyla, şunu söylemeye çalışıyorum: Eğer bunları görevden atan, bu kararı alan kamu görevlilerine bir sorumluluk verebilmiş olsaydık, belli ölçüde bir şey; bu kadar sorumsuzca davranmazlardı, bu kadar bir filin züccaciye dükkânına girmesi gibi mağduriyet yaratmazlardı. Bakın, bunun sonucu ne oluyor, Sayın Bahçeli'nin sözüdür: "FETÖ'yle mücadelede, kripto FETÖ'cüler Türkiye'de mağduriyet yaratıyor." diye Sayın Bahçeli'nin sözleri var, ben, o zaman, MHP Grup Başkan Vekiliyken yani bakın, bunlar önemli şeyler, önemli tespitler. Ne oluyor? Çünkü ciddi bir mağduriyet yaratıyorsun, ondan sonra, bu toplumda bir daha...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bunu herkes söylüyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır bir şey demiyorum ben. Yani Devlet Bey'in sözü daha önemli olduğu için onu söylüyorum ben. Doğru söylemiş diye söylüyorum, yanlış bir şey söylemiyorum, ben de aynısını destekliyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu teklifler onların etkisiyle geliyor ama.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Hâlen operasyonlarda yakalanıyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Ama şimdi şunu söylüyorum: Bak, kripto FETÖ'cüler iş başında. Kripto FETÖ'cüler mağduriyet yaratıyorsa bu toplumda huzur istemedikleri içindir. Bakın, bizim Fetullah Gülen denen adamdan, onunla küçük irtibatları olmuş insanları nefret ettirmemiz gerekiyordu, biz sempati kazandırdık çünkü devlet daha fazlasını, bu mücadelede yanlışları fazla yaptı, hani o fil züccaciye dükkânına girmesi meselesi gibi. Bu kez nefret etmesi lazımdı, "Lanet olsun bu adama, biz niye bunun peşinden gittik." diye insanların isyan etmesi lazımdı, bu isyan olmadı arkadaşlar, gözünüzü seveyim, buna bir bakmak lazım. Bunun arkasında nasıl bir sıkıntı var, bizi birileri mi hakikaten yanıltıyor, ediyor; bunu bir görmek lazım.

Dolayısıyla, sözü fazla uzatmayacağım ama yani bunun tabi işin... Tabii, önemli olan ülkenin bekasıdır, ülkenin varlığıdır, dirliğidir ama unutmayalım ki bu uzattığımız, bu attığımız her adımın, bu anlamdaki adımların ekonomik maliyetleri, toplumsal maliyetleri de çok yüksek. Bunları da görmek lazım, bunlar da ekonomik sorunlar da işin bir başka millî güvenlik sorunudur. Dolayısıyla, Türkiye'yi normalleştirelim, mücadele edelim. Her türlü mücadeleye destek vermeye biz İYİ Parti Grubu olarak

da hazırız; bir birey olarak da hazırız, parti grubu olarak da ancak bunun, şu yöntemin yani Türkiye'nin normalleştirmekten uzaklaşan yöntemin hâlâ normalleştirmeyen yöntemin de doğru bir mücadele yöntemi olduğunu düşünmüyoruz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sağ olun Sayın Vekilim.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Cesaretle olalım, normalleşelim, evrensel hukuk çerçevesinde... Çekelim bunu.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Paylan.

Altı dakika konuşmuştunuz, beş dakika daha veriyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben bir soru soracağım yalnızca.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Bakan Yardımcımıza sormak istiyorum: Şimdi, Süleyman Özişik'in ifadeleri oldu Sayın Bakan Yardımcım biliyorsunuz. "Ben binlerce dosyayı İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'ya götürdüm ve onların işlerine dönmesini sağladım." dedi. Şimdi, sizin yıllardır hangi kriterlere göre işleri, işlemleri yürüttüğünüze dair bir işarettir bu, bir ifşaattır. Bakın, siz gizli tanık ifadeleriyle insanları cezaevine atabiliyorsunuz, bir açık tanık var, diyor ki Süleyman Özişik: "Ben dosyaları Süleyman Soylu'ya götürdüm -binlerce dosyayı- o sayede insanlar kamudaki görevlerine döndüler." diyor. Süleyman Soylu bunu ne doğruladı ne de yalanladı ama sükût ikrardan gelir. Şimdi, sizinle ilgili böyle bir iddia varsa "Ben binlerce insanın dosyasını götürdüm, Süleyman Soylu onları görevine döndürdü." diyorsa, siz bunu yalanlamıyorsanız ülkenin bir İçişleri Bakanı olarak, burada bir ikrar var diye anlıyorum ben. Bu konudaki açıklamanızı merak ediyorum. Bu konuyu doğruluyor musunuz, yalanlıyor musunuz? Ve bu konuda hangi kriterlere göre... Yani Süleyman Özişik dışında kimler var size dosya getiren? Tek Süleyman Özişik midir, başkaları var mı? Hangi kriterlere göre yapıyorsunuz, böyle ahabap çavuş işleriyle mi gidiyor yoksa bir prosedürden mi devam ediyor? Bu meseleyi toptan mı yalanlıyorsunuz yoksa bir bölümünü doğruluyor musunuz, bunu merak ediyorum; bu, bir.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu konuda bir soru önergem var İçişleri Bakanlığına, süresi çoktan geçti, cevap vermediniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, ikincisi şunu soracağım: Şimdi, biliyorsunuz, olağanüstü hâl durumlarında böyle, mesele soğuya soğuya gider yani ilk başta çok sert bir davranış olur; kurunun yanında yaşlar da yanabilir, oldu, çok oldu, on binlerce insan... Yani gerçek anlamda bu işin sorumluları belki kripto olarak kaldı -efendim, Erhan Bey'in söylediği gibi- dağ başındaki bir hemşire, bir imam bu işten yandı, mağdur oldu, on binlerce mağduriyet var.

Şimdi, üç yıl önce bir yasa getirdiniz, orada da şunu eleştirmiştim: "Üyeliği" diyorsunuz bakın, terör örgütü üyeliği, tamam. Üyelik, belli kriterleri vardır. "Mensubiyeti" diyorsunuz, o daha yumuşak bir şey ama hadi diyelim ki onu da geçtik ama "iltisakı"nı koymuşsunuz. Ya, "iltisak" dediğiniz şey bir telefon bile iltisak olabiliyor ama bunu da geçtik "irtibatı" meselesi var, bakın, irtibat; 2018'de çıkan yasada.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Paylan, tamamlayalım lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bitiriyorum cümlemi.

İrtibatı vardı ve buna karşı... İrtibat ne demektir? Yani karşıda Cemal Ağabey'i ben aradım, Cemal Ağabey'le ilgili de bir istinat var diyelim ki, ben onunla irtibat kurdum diye sen de kardeşim busun denilebildi, oldu bunlar. Şimdi, siz aynı yasayı aynı şekilde getirmişsiniz. Yani olaydan beş yıl geçmiş hâlâ diyorsunuz ki "Bana üç yılda üyelik yetmez, mensubiyet de yetmez, iltisak da yetmez, irtibatı da bana verin ki ben üç yıl daha soruşturma yapayım."

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – "İrtibat" bağlantı demektir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama, bakın, hayır öyle değil. Bakın, iltisak bağlantı demektir; irtibat, irtibat kurmaktır ya. İltisak yetmiyor mu kardeşim?

Ya, bir yumuşama bile yapılmamış yasada bakın. Ya, bari "irtibat"ı çıkaralım, bari "iltisak"ı çıkaralım "Üyelik bana yeter." demiyorsunuz ya. Ya, niye bunu yapıyorsunuz? Ya, bir yumuşama... Ya buna tamamen karşıyız da bir geri adım... "Yalnızca üyelerin peşindeyiz." niye diyemiyorsunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bunu baskı aracı olarak kullanıyorlar, terörle mücadele için değil, terörle mücadeleyle ilgisi yok, bu baskı aracı olarak kullanılıyor.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Kabukcuoğlu...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, mensubiyet, iltisak yetmiyor hâlâ irtibat isteniyor.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Ceza Kanunu'nda "irtibat" diye bir terim yok, öyle bir şey yok.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Arkadaşlar, milletvekilimize söz verdim.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın milletvekilleri, Sayın Bakan Yardımcısı, değerli bürokratlar, sayın basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu FETÖ'cülük, Hükûmetin, Türkiye Cumhuriyeti'ne bir armağanıdır. Başlangıcı yıllar öncesine dayanıyor da olsa, II. Bayezit'a da dayanıyor olsa şimdiye kadar Türkiye'de karınca hızıyla ilerleyen bir hareketken AK PARTİ geldikten sonra bu dört nala giden bir ata dönüşmüştür, yemini de AK PARTİ vermiştir, suyunu da AK PARTİ vermiştir. Bu nedenle, AK PARTİ'nin FETÖ'cülük üzerinden gelmesi ve bununla baş edebilmesi zaten eşyanın tabiatına aykırıdır. Örneğin, geçen yıl askerî şûrada bir albay tuğgeneralliğe yükseltildi o da yetmedi Kara Kuvvetleri İstihbarat Daire Başkanlığına getirildi, görevine başlamadı ama bunun FETÖ'cü olduğu anlaşıldı ve görevine son verildi. Düşünün ki bu olay ortaya çıktından yıllar sonra bile yani beş yıl sonra bile böyle bir FETÖ'cülük oluyor ve bu Hükûmet bunun üstesinden gelemiyor. Bu akla zarar ve anlaşılması çok çok zor bir hadisedir.

Ben, astsubay okulu ve diğer askerî okullardan atılan öğrencilere değinmek istiyorum. Örneğin, Eskişehir'de bir dersane vardı ki çocuklar bu dershaneye giderlerse istedikleri okula gidiyorlardı. Bu yıllarca devam etti ve Hükûmet buna yıllarca seyirci kaldı, bunun üzerinde hiçbir işlem yapılmadı. Veli ben de olsam, siz de olsanız herhangi bir Adem de olsa çocuğunu bu okula göndermesi kaçınılmazdı. Sonra ne oldu? Sonra şu oldu: 15 Temmuzdan sonra bu askerî okullar kapatıldı, bu çocukların hepsi dışarı atıldı, bir kısmı bazı okulları bitirdiler ama okullarını bitirince ne oldu, yine de bir damga yediler. Bunların hepsinin diploması üzerinde bir damga var. Bu çocuklar hangi okula giderse gitsinler FETÖ'cülükten dolayı göreve getirilmiyorlar. Zaten hükûmetin yarattığı atmosfer ve onların yarattığı değerler de vatandaş üzerinde, sivil vatandaş üzerinde son derece etkilidir ve büyük bir baskı altındadır. Herhangi bir iş sahibinin bu çocukları işe alması ve çalıştırması günümüz ortamında mümkün değildir, olacak şey değildir. Bu çocuklar, bu gençler ve bunların aileleri Türkiye Cumhuriyeti'ne büyük bir küskünlük yaşıyorlar. Bu çocukların bu okula girmesinde hiçbir kusur yoktur. Eğer burada bir kusur varsa o zaman idaredeki kimse, Genelkurmaydaki kimse, askeriyedeki kimse, sivil yönetimdeki kimse

bunun sorumlusu odur. Eğer bir ceza verilmesi gerekiyorsa bunları bu dershanelere gönderenler, bu okullara birtakım yolsuzluklar yaparak alanlar kimse onların cezalandırılması lazım ama biz, burada, olayın sonucuyla ilgileniyoruz ve onları cezalandırıyoruz, olayın sebebi olan insanlar cezalandırılmıyor; bu çocuklara da yazık, bu ailelere de yazık. Bir şekilde, bununla ilgili bir mevzuat değişikliği olması lazım -kanun mu çıkartılır, yönetmelik mi çıkartılır, ne olur bilmiyorum- bu çocukların diplomasındaki bu mühürlerin, buradaki ibarelerin kaldırılması lazım, bu çocukların gönül ferahlığıyla bir okula girmesi lazım. Bu, hem çocukların hem de ailelerinin Türkiye Cumhuriyeti'ne kazandırılması için yapılması gereken bir şeydir, elzem bir şeydir.

Hepinize teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sağ olun Sayın Vekilim.

Sayın Sibel Özdemir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Kaboğlu vardı benden önce.

Buyurun Hocam.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Lütfen konuşun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Tamam.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, bu kanun teklifinin en önemli maddelerini görüşüyoruz. Dün de geneli üzerinde genel değerlendirmeler yaptık, bugün de birçok konuşmacı önemli sorun ve sıkıntılara detaylı olarak değindi. OHAL süreci sonrası ve özellikle de OHAL sonrası çıkartılan mevzuat sonrasında birçok kurumda görevden almalar, ihraçlar sürecinde özellikle ben de üniversiteler, akademisyenlerle ilgili süreçlere müdahil olmuşum, bu konuda yaşanan mağduriyetleri özellikle dile getirmeye çalışmıştık. Gerçekten, o zamanki süreç, işte, bağımsız ve tarafsız yargı yetkisinde somut delile dayalı olarak ve tamamen şeffaf usullerle, özellikle de masumiyet karinesine dayanarak ve ceza sorumluluğu da başta olmak üzere adil yargılanma hakkı ve bu tür usuli haklar da gözetilerek gerçekten iyi ve detaylı bir inceleme süreci olmadı ve bu da bugün, birçok hatibin de belirttiği gibi, çok büyük mağduriyetleri de beraberinde getirdi. Bunun Mecliste de, şimdi, Komisyon da örnekleri var zaten aramızda. Özellikle ihraçlar konusunda akademisyenlerin, ailelerinin, eşlerinin birçok hakkının elinden alınması, pasaportlarının elinden alınması, işte, o daha sonra kurulan ve bu süreci daha şeffaf yürütmek isteyen OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonunun kurulması ancak Komisyonun da bir iç hukuk çözüm yolu olarak gerçekten gerekli bir düzenleme yapmaması... Bunu bazen de biz ilgili bakanlıklara ilettik, Komisyonla görüşmemiz olmuştu Sayın Kaboğlu Hocamızla birçok dosyanın hızlı ve gerçekten mağduriyet yaşayanların bu mağduriyetlerinin giderilmesi noktasında. Terörle mücadele konusunda -Sayın Bakan Yardımcısı da iyi bilecektir- 72 kriterden geriye kalan son 6 kriterden biri de terörün tanımı yani bu terör tanımı konusunda önemli bir düzenlemeye ihtiyaç var ve bizim ülkemizin de böyle bir taahhüdü var Avrupa Birliğine. Bu konuda, Terörle Mücadele Kanunu'nda bir düzenlemeye gidilmesi gerekli. Ucu çok açık, çok geniş ve subjektif kriterlere de sebebiyet veren bir süreç var yani bizim asıl görüşmemiz gereken belki, bu noktada nasıl bir düzenleme yapılacağı. Mevcut mağduriyetler konusunda, görevlere iade edilmeleri konusunda, kendilerinin tekrar haklarını kazanması noktasında birçok dosya varken biz, şimdi, bu mağduriyetleri gidermeden yeni mağduriyetler yaratacak bir süreç içinde üç yıl daha bir süre uzatımı yapıyoruz. Belki Adalet Komisyonu da sürece dâhil edilerek Bakanlık yetkilileriyle ve ilgililerle daha detaylı bir çalışma yapılması gerekiyor. Dediğim gibi, uluslararası raporlara yansısı ülkemizde yaşanan bu mağduriyetler, bu ihraçlar konusu. Akademisyenler, askerler, eğitmenler, öğretmenlerle ilgili ve özellikle meslekten ihraç ve tasfiyelerle ilgili yargıya erişim konusu çok

gündeme geldi, uluslararası mahkemelere başvurular oldu; bunların sonuçları bekleniyor. Kurumsal bağımsızlık yok, yargı bağımsızlığının eksikliği, inceleme usullerinin çok uzun sürmesi, işte, OHAL Komisyonunun çalışma, usul ve yöntemleri... İşte, bugün, gerekçede şu belirtiliyor: Bu kadar dosya üç yıl süre içerisinde tamamlanamamış. Peki, bu üç yıl süre içinde mağduriyet yaşayan ve çözüm bekleyen insanlar ne aşamada, ne yapıyor bu insanlar? Tekrar bir kurumda çalışmıyorlar, kurumlarına dönemiyorlar, kurumlarına dönmeleri için mahkeme kararları varken görevlerine başlayamıyorlar. Bizim asıl yapmamız gereken öncelikle bunları tamamlamak, sonrası için ise bir OHAL mevzuatı değil, mevcut Ceza Kanunu'muz ve mevcut yargı sürecimizde adil yargılanma süreciyle terörle ilgili iltisak, irtibat -ne derseniz- bu süreci mevcut hukuk sistemi içerisinde sürdürmek. Ama şu an mevcutta ciddi dosyalar var ve bu dosyaların sonuçları bekleniyor ve bu insanlar bekliyorlar. Şu an birçok akademisyen ya da -sayın vekilimiz bahsetti- askerî okullardan ya da asker, Savunma Bakanlığından, farklı kurumlardaki ihraçları da bekleyenler var, görevlerine dönemiyor bu insanlar. Ne olacak bu akademisyenler?

Şimdi, pasaportları verilmedi. Eşleri, çocukları...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne yapıyor bu insanlar? Beş senedir ne yapıyor bu insanlar? Bunların çocukları ne yiyor Sayın Bakan Yardımcısı?

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Vekilim, lütfen...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hiç düşünüyor musun başını yastığa koyunca? İntihar edenler var, bunlar insan, insan; araç değil bunlar, araç değil değerli arkadaşlar, bunlar insan.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Bitti mi Sayın Vekilim, bitti mi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bitmedi, bitmedi; bu işler bitmez.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bombalayanlar mı bizi? Bunlar değil mi onlar?

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Kabloğlu...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Son bir cümlemi tamamlayacağım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Dalga da geçin, bu insanlarla dalga da geçin. Helal olsun size!

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Dalga geçen yok, kayıtlara geçsin diye böyle yapıyorsunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Size helal olsun! Sizi teşhir ediyorum.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Hayır, dalga geçen kimse yok.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Acı çeken insanlardan söz ettim, dalga geçtiniz.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Vekilim, lütfen, kimse kimseyle dalga geçmiyor.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Dalga geçen kimse yok. Hiç kimse bir laf bile etmedi.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşhir ediyorum sizi.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Siz niçin böyle çarpıttıyorsunuz? Kayıtlara geçsin diye. Hiç kimse dalga geçmiyor.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Nilgün Hanım, tamam.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – E, gülüyorsunuz.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Hayır!

AHMET KILIÇ (Bursa) – Sen gülüyorsun esas.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Şu an siz gülüyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sibel Hanım, lütfen tamamlayım, beş dakika verdim ben size. Tamamlayın, bir dakika daha veriyorum.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Tamamdır, tamamlıyorum.

Gerçekten bu konuda ciddi düzenlemeye ihtiyaç var. Anayasa’yla güvence altına alınmış haklar var, talepler var, evrensel insan hakları değerleri var ve uluslararası alanda gerçekten önümüze çıkacak ilk raporda da 1’inci madde OHAL mevzuatının uzatılması olacak ve bu ihraçlar, bu kayyumlar, bu gözaltı süreleri tekrar gündeme gelecek. Bunu hiç kimse hak etmiyor; vatandaşlarımız da hak etmiyor, ülkemiz de hak etmiyor ve bunun ekonomik maliyetleri de her geçen gün giderek daha da artıyor.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Kaboğlu, buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hepinizi selamlıyorum.

İki saattir dikkatle dinliyorum, bu konu gerçekten çok yakıcı bir konu. Dolayısıyla, bu konuyla ilgili şu ön saptamayı yapmakta yarar var: Terörle mücadele çerçevesinde suçlularla mücadele hukuk yoluyla yapılmalı ama suçsuzlar ayıklanmalı. Şimdi, buradaki sorun -bana da yollama yapıldığı için- 686 sayılı Kararname sonrasında Başbakan “Kurunun yanında yaş da yanıyor.” dedi. Birçok AK PARTİ’li kurmay beni aradı ve haksızlığa uğradığımı beyan etti. Onların içerisinde hatta şu andaki Meclis Başkanından tutun da birçok kişiye kadar -adını veremeyeceğim, konuşmalarının içeriğini de vermeyeceğim- nasıl bir çözüm bulabileceklerini sordular bana. “Hayır, burada bir bireysel çözüm olmaz. Bu kararname ek listeleri mademki MİT raporlarıyla hazırlandı, Başbakan Yardımcısının beyanı sonucu buydu, o zaman bu kararnameleri ya geri alın ya da gözden geçirin.” biçiminde oldu yanıtlım. Ama şimdi, onlar Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonuna havale ettiler ve bu Komisyonun da bir tür gaz odasına döndüğünü, dönüştürüldüğünü hepimiz gözlemliyoruz, gözlemliyoruz. Şimdi, benim sorumluluğum ne oldu? Neydi, günahım neydi? Anayasal bilgilendirme hakkına katkıda bulunmak yani bugün uygulanmakta olan Anayasa değişikliğinin Türkiye için yol açacağı tahribatı o zamandan öngörmek ve ona dikkat çekmek; benim de anayasacı olarak görevim buydu. Görevden uzaklaştırılmamın nedeni bu idiyse, aslında dün akşamdan bu yana, bu rejimin parti başkanlığı yoluyla devlet ve yürütme başkanlığının Türkiye’yi ne hâle getirdiğini acı bir biçimde görmekteyiz. Bakan yardımcılar geliyor, bir iki... Tabii tenzih ediyorum İçişleri Bakanlığı ile Adalet Bakanlığını. Bir orman içerisinde yapılması gereken bir tesisat konusunda bilgi bile vermekten acizler. Cumhurbaşkanlığı temsilcisi yok. Yani gerçekten bu sistemin yol açtığı tahribatın derin olduğunu vurgulamak açısından çünkü ve bugünkü manzara yeterince fikir veriyor.

Arkadaşlarımın beyan ettiği gibi, burada suçluların iadesi değil, suçsuzların -kendilerinin ifade ettiği, itiraf ettiği- neden yakılıyor olmasıdır, neden onlara ağaç kabuğunun reva görüldüğüdür, neden onların yargılanmadığı, görevlerine iade edilmedikleridir.

Şimdi, Sayın Başkan, teklif sahibini rica edeceğim çünkü Orhan Bey benim dün 13 maddede sıraladığım kalemler için “Bunlar doğru değil.” dedi. Oysa şimdi, bu ön açıklamadan sonra 22’nci madde üzerinde yorumumu iletmem için, lütfen, üç yıl daha uzatılan 22’nci maddeyi okutun ve Orhan Bey de gelsin, dinlesin. Demek ki Orhan Bey bu maddeyi okumadan bu teklifin altına imza altmış. 22’nci maddeyi lütfen okutalım burada, bütün heyet bunu dinlesin. Biraz sonra el kaldıracak üyeler de gelsinler buraya, bu maddeyi dinlesinler, ne uzatılıyor üç yıl daha.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Hayır, ben bitirmedim. Okunduktan sonra ben 22’nci maddenin sakıncasını açıklayacağım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Herkesin okuduğunu varsayıyoruz.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Hayır, olmaz ama Sayın Başkan, teklif sahibi dedi ki...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok öyle “Teklif sahibi okumadı.” demek doğru değil, öyle şey olur mu? Mutlaka okumuştur.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Tamam ama şu var: Teklif sahibi bana “Yalan söylüyorsunuz, onlar yok.” dedi. Oysa ben sadece...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Okumuş da anlamamış.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teklif sahibinin okumadığına nasıl kanaat getirdiniz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya söylüyorlar ya, onlar bizi yalancılıkla itham etti!

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – “Bunlar yok.” dedi. Ben azını söyledim, fazlası var burada. Bunu okuyalım ve heyet duysun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Orhan Bey geldi. Orhan Bey, teklif sahibi olarak 22’nci maddeyi okumadığınıza dair bir iddia var. Bu konuda görüşlerinizi ifade eder misiniz?

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Dün 13 kalem saydım, Orhan Bey bana “Hayır, onlar yok.” dedi. Şimdi, bu 22’nci maddeyi...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – 13 kalemden 1 tanesini söyle, var mı, yok mu?

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Hayır canım, mevcut kanunda.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Orhan Bey, buyurun. Soruyu...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Dün Kıymetli Hocamız Sayın Kaboğlu konuşmasını yaparken “Bu maddelerle valiye, şehrin dışına bir kişinin sebepsiz yere iki hafta, üç hafta çıkmamasına veyahut da şehrin içine girişine engel olabilecek yetkiler veriyoruz.” dedi. Vali yetkileriyle ilgili -tutanaklara bakılabilir- 2 veya 3 tane gerekçe sunarak “Bu maddelerle bunları yapıyoruz.” dedi, ben onlara hayretimi ifade ettim.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Ben de bunun için diyorum ki bu maddeyi okumadan... Bu madde uzun bir madde. Şimdi, Sayın Başkan, iki saattir bunu tartışıyoruz. Bu, çok önemli bir madde. Dolayısıyla, bu, ülkemizin geleceği açısından çok önemli bir madde. Bunu burada okuyalım ve Orhan Bey’e söylediğim sakıncaların daha geniş yelpazesinin yer aldığını görelim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kaboğlu, şimdi herkesin okuduğunu ben varsayıyorum.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – O zaman ben teklif sahibine...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Özellikle teklif sahibinin onu okumadığına ilişkin iddianıza katılmıyorum.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Peki, tamam...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Farklı algılayabilir, farklı yorumlayabilirsiniz, ona bir şey diyemem.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – O zaman, ben, izninizle 22’nci maddeyle ilgili olarak yorumumu beyan edeyim.

“Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl süreyle terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya grup üyeliği mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilen kişiler meslekten çıkarılır.” Çok çok çok uzun bir çizelge. Sayfalarca yazılmış olan bu madde - önümde duruyor- hemen hemen bütün kamu kurumları yelpazesini yansıtmakta olup âdeta iki yıl süreyle çıkarılan OHAL...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yalnız sürenizi oldukça aştınız, toparlarsanız memnun olurum.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Hayır Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tekrar söz verdiğim için süreyi yeniden başlatmış oldum.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Evet, bu çok önemli. Dolayısıyla, bu madde, iki yıl süreyle, Orhan Bey’in başlangıçta söylediği o olağanüstü hâl ile ilgili kanun hükmünde kararnameyle çıkarılanların hepsini kapsamına alıyor çıkarma tarzı dâhil olmaz üzere. Böylece, iki yıldan sonra üç yıl boyunca kendilerine işlem yapılan kamu görevlilerinin sadece kendilerine değil, aynı zamanda eşlerine ve çocuklarına yönelik olarak da yaptırımlar zinciri uygulanmış bulunuyor. Şimdi, burada, aradan geçen zaman içerisinde Anayasa Mahkemesi bu konuda karar verdi ve olağanüstü hâl döneminde kararnamenin düzenlenme tarzına dair kullanılan formülü iptal etti. Çünkü Anayasa Mahkemesi... “Ancak yargı kararıyla saptanabilir kimin terörle iltisaklı, irtibatlı olduğu.” beyanıyla Millî Güvenlik Kurulunun bu konuda karar alma yetkisi bulunmamaktadır.

Şimdi, bu itibarla, Orhan Bey sabahleyin bize iki yıl süreyle uygulanan yaptırımlardan ortaya çıkan mağduriyetleri anlattı, o sayıları verdi. Neyse ki Sayın Ersoy aramızda da İçişleri Bakanlığına yönelik olarak bilgi verdi ama tabii ki bunun uzatılabilmesi için Sayın Ersoy’un yaptığı gibi... Hadi, haklı diyelim bunlara, ben katılmıyorum buna bugüne kadar yaşananlar açısından ama bütün bakanlıkların benzeri çalışmayla gelmiş olması gerekirdi ama bunu göremiyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, burada Anayasa Mahkemesinin 7151 sayılı Yasa’yla ilgili olarak vermiş olduğu iptal kararı açıktır ve bu iptal kararı, aslında böyle bir düzenlemenin anayasal dayanağını, hukuki dayanağını da ortadan kaldırmış bulunuyor.

Burada, değerli üyeler, herkese hitap ediyorum yani konuşan bütün üyelere, dinleyicilere hitap ediyorum. Burada hiçbirimiz terörden yana olamayız, hiçbirimiz şiddetten yana olamayız. Buradaki temel sorun, fikrî farklılıktır, düşünce farklılığıdır. Aynı düşünüyorsa... Mesela, o sırada ben “Anayasa değişikliği tehlikelidir.” diyordum, Sedat Peker “İyidir.” diyordu. Şimdi düşünün, mesela, ben Trabzon’a gidemedim her ile gittiğim hâlde çünkü Sedat Peker’in fiefiymiş orası, sonradan öğreniyoruz. Şimdi, böyle bir ortamdan geldik.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, artık tamamlayalım lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Tabii, tamamliyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Başka arkadaşlarımız var, çok sayıda maddemiz var, lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Tabii ama bu...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Görüşünüzü ifade ettiniz Sayın Kaboğlu.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Peki, görüşümü... Sonuç olarak...

SALİH CORA (Trabzon) – Siz Trabzon’a geldiniz ama hatta bizim ilçeye geldiniz, Tonya’ya, bize de haber vermediniz, geldiniz Hocam ya.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ya Salih Bey, sizin misafir etmeniz gerekiyordu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyorum.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sözüm kesiliyor. Sonuç olarak...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kaboğlu, lütfen, çok aştınız sürenizi, lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Bitiriyorum ama yani benden daha fazla diğerleri konuştu.

SALİH CORA (Trabzon) – Biz sizi en güzel şekilde ağırladık orada. Benim ilçeme geldiniz ama haber vermediniz, ondan darıldım size, bir daha bekliyorum.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sonuç olarak, şimdi, burada 2015’te 6638 sayılı Yasa’yla bir fiili OHAL ilan edildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – 21 Temmuz 2016’dan itibaren 2018’e kadar anayasal OHAL ilan edildi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümle, yeni yorumlara girmeyelim, başka maddelerde yine konuşursunuz Sayın Hocam, lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Şimdi ama bakın, iki saatte...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama başka arkadaşların, başkalarının hakkına giriyorsunuz şu anda. Başka arkadaşlarımız da var, belli bir usulümüz ve süremiz var, rica ediyorum.

Sayın Sındır, lütfen, buyurun.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Başkanım, biz hakkımızı Hocamıza veriyoruz.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Hocamız tamamlayabilse...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Defalarca tamamlaması için süre verdim, artık...

Buyurun Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Evet Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, biz bir şeye karar vereceğiz. Türkiye Cumhuriyeti devleti demokratik, laik ve sosyal hukuk devleti mi...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, İbrahim Kaboğlu’nu konuşturmayan Komisyondan ne çıkar ya? Bir tane anayasa hocası var burada ya, biraz daha fazla konuşsun, ne olur ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu, fazlasıyla müsamaha gösteriyoruz. Ama bakın, iki saat oldu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Üç saat olsun, ne olur ya? Çok önemli konular konuşuluyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama gece olunca da arkadaşlarımız bana tepki gösteriyorlar “Bu saate kadar niye çalışıyoruz?” diyorlar.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Başkanım, bence bu kanun maddeleri getirilirken düşünülmeli bu süre uzamaları.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Bekaroğlu, enerji dolusun bugün, maşallah.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bitirelim artık.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – İki gün de sürebilir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Sayın Başkan, ben İbrahim Hocam sözünü bitirdi diye hemen söze başladım, yoksa sözünü tamamlaması için lütfen...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Bitirmedim ama Sayın Başkan ve diğer üyeler sözümü kesti ve...

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Sayın Başkan, bu konunun uzmanı olarak yani kendisini niye kısıtlıyorsunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, burada uzmanlık diye bir şey yok, hepimiz bu Komisyonun üyesiyiz. Fazlasıyla Hocama ben söz verdim, birçok maddede söz verdim. Lütfen ama, her şeyin de bir sınırı var.

Buyurun lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Abdurrahman Bey verdi sözü.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Öyle bir şey yok, ne demek.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Böyle, süreyi verme diye bir şey de yok, kusura bakmayın; onu kendi aramızda konuşuyoruz ama böyle bir usul de yok. Lütfen...

Diğer maddede yine söz veririm, görüşlerinizi yine ifade edin.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Sayın Başkan, süremi baştan başlatır mısınız?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, sürenizi tekrar başlatıyorum.

Buyurun.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bir şeye karar vermemiz lazım. Türkiye Cumhuriyeti devleti demokratik, laik ve sosyal hukuk devleti midir, yoksa, Anayasa'yı yok sayan bir OHAL (olağanüstü hâl) devleti midir?

Şimdi, bakın, Olağanüstü Hâl Kanunu çıktığında, Türkiye, Birleşmiş Milletler Kişisel ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nin adil yargılanma hakkı maddesini -ki 14'üncü maddesiydi- askıya aldı "Derogasyon" dedi ve askıya aldı yani "Ben bu OHAL sürecinde adil yargılanma hakkına bağlı kalmayacağım." dedi; böyle bir olağanüstü hâl dönemi var. Olağanüstü hâl dönemi bitti mi? Bitti. Bu sözleşmedeki derogasyon kalktı mı? Kalktı. Şimdi, uluslararası sözleşme hükmüne, adil yargılanma hakkına gene hâlel getirecek bir düzenlemeyle karşı karşıyayız; üç yıl daha uzatılması.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, bu 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin adını bilen var mı? Aslında bir sürü memurun haklarını, özlük haklarını; Türk Silahlı Kuvvetlerinin haklarını, özlük haklarını... Bir KHK, kanun hükmünde kararname. Buraya bir şey ekliyoruz ve bunun üzerinden bir özgürlük sınırlıyoruz ve bunu üç yıl daha uzatıyoruz.

Bakın, ben size başka bir şey söyleyeceğim. Bu, söz konusu KHK'ye bu madde bulunduğu -ki 7145 sayılı Kanun'la 2018 yılında bu söz konusu oldu- bu, 23'üncü maddeydi o zaman, sonra kanun Genel Kuruldan çıktığında 7145'in 26'ncı maddesi olarak çıktı. Bu 26'ncı maddesinin gerekçesindeki ifadeyi sizlerle paylaşmak istiyorum, diyor ki, aynen şunu söylüyor: Söz konusu maddeyle, hâlen yürütülen soruşturma ve kovuşturmalar ile disiplin soruşturmaları bakımından gerekli olan hükümler düzenlenmekte ve terör örgütleriyle mücadele kapsamında kamu görevlilerinin görevinden uzaklaştırılması vesaire, vesaireyle ilgili düzenlemeler yapılmaktadır. Üç yıl geçmiş "hâlen yürütülen kovuşturmalar ve soruşturmalar için disiplin soruşturmaları bakımından" diyor, "hâlen yürütülen" Şimdi, madde gerekçesi buydu, üç yıl süreyle kanunlaştırıldı. Sonra, şimdi, biz gene, o kanun çıkarken ki, Meclisin iradesiyle çıkan kanundaki o madde gerekçesini yok sayıyoruz ve şimdi bunu uzatıyoruz.

Bakın, bir kere, şunu bir parantez içerisinde söyleyeyim: Sayın Cemal Öztürk 12 Eylül 1980'den sonra FETÖ'nün birtakım işlemlerinden falan bahsetti "Atatürk köşeleri açtılar." falan filan dedi. Yani, lütfen burada, FETÖ'yle Atatürk'ü falan yan yana getirmeyin; lütfen, çok rica edeceğim. Bu kabul edilebilir bir şey değil, zaten söz konusu da değil.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İstismar edildiğini söyledi Sayın Sındır.

CAVİT ARI (Antalya) – İstismar eden o lafı söyleyendir.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – 20 Temmuz 2016'da Anayasa'nın 120'nci maddesi çerçevesinde OHAL ilan edildi. Önlemler, yasalar ve OHAL kanunu yerine, Anayasa'nın 121'inci maddesi uyarınca OHAL KHK'leri yoluyla alındı. Ardından, OHAL KHK'leri, OHAL ilan gerekçesiyle ilişkisi olmayan, ölçüsüz ve konu dışı birtakım düzenlemeler getirdi seçim yasaklarından kar lastiğine kadar. Darbe girişimi bir terör örgütü olan FETÖ'nün, cemaat temelinde bir yapılanmasına dayandığı hâlde; cemiyet, dernek eksenli etkinliklerde bulunan laik ve diğer demokratik kesimlere de yönelik fikir ve ifade özgürlüğünü yaptırma tabi tutan düzenlemeler, darbe girişimcilerine ve FETÖ'ye karşı mücadeleyi de amacından saptırdı. AYM yapılan itirazlara kayıtsız kaldı, sonrasında da fiili başkanlık sistemine maruz kaldık. Hatta aynı dönem Sayın Bahçeli dahi bu konuda "Ülke yönetimi yasa ve Anayasa'ya uygun değildir ve de suç işlenmektedir. Sayın Cumhurbaşkanı fiili başkanlık yapmaktadır." diyerek bir eleştiri getirdi. Bu dönemde, bu düzenleme, Anayasa'nın 125'inci maddesi, Yargı yolu; madde 40, Temel hak ve hürriyetlerin korunması... Bu madde yani 26'ncı madde, -o zaman 23'üncü maddeyle ilgili, bizim de muhalefet şerhi koyduğumuz- Anayasa'nın 40'ıncı maddesindeki Temel hak ve hürriyetlerin korunması, 38'inci maddesinin dördüncü fıkrası, "masumiyet" ilkesi; altıncı fıkrası, ceza sorumluluğunun şahsiliği; 22'nci maddesi, Haberleşme hürriyeti, hâkim kararı olmadan haberleşme hürriyetini engelleme; Hak arama hürriyeti gibi maddelerine aykırı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bitiriyorum sözlerimi.

Yani Anayasa'ya bir aykırılık var aslında bu düzenlemede. OHAL döneminde bunların hepsi askıya alınmıştı, uluslararası sözleşme de askıya alınmıştı. Şimdi, OHAL döneminde değiliz ama OHAL kanunları, OHAL düzenlemeleri kanunlaştırıldı, yine ortada bir Anayasa'ya aykırılık söz konusu. O nedenle, bu maddenin, zaten hem Anayasa'ya hem de uluslararası sözleşmelerdeki adil yargılanma hakkına da aykırı bir hüküm olduğu için geri çekilmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Güneş, buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu çok uzadı, olabildiğince kısa lütfen.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ben, sadece not düşmek için konuşacağım Sayın Başkanım.

Bu FETÖ terör örgütü yapısı ile AK PARTİ'nin birlikte yol yürüdüğünü iddia ediyorlar, bu tamamen yanlıştır. Şöyle bir şey: Bu FETÖ terör örgütü yapılanması AK PARTİ'ye ne zaman destek vermiştir? Ta 2010 yılı Anayasa referandumunda. Buna kadar AK PARTİ'ye hiçbir zaman destek vermemiştir. Çünkü 28 Şubat sürecinde bunlar 28 Şubatçıların yanında yer almıştır, Sayın Cumhurbaşkanımız "one minute" dediğinde İsrail'in yanında yer almıştır ve AK PARTİ iktidarlarında bunlara asla geçit verilmemiştir. Bunların niyetleri zaten biliniyordu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kurulurken destek verildi, kurulurken.

CAVİT ARI (Antalya) – Yahu, hikâye okuma İsmail Bey, hikâye okuma.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum İsmail Bey.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bir dakika Sayın Başkanım, bunları söylemem lazım.

Neticede –bunu Durmuş Yılmaz da çok iyi bilir, Abdüllatif Şener de çok iyi bilir- bir kere AK PARTİ’liler asla bunlarla yol yürümemişler.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bunları bırakın artık ya.

CAVİT ARI (Antalya) – Hikâye okuma İsmail Bey.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bir dakika, şuraya varacağım: Türkiye’de Ergenekon darbe girişimleri varken sessiz olanlar, diğer taraftan 2012 yılında MİT kriziyle ilgili olan olaylar ve diğer taraftan...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Mahkeme kararıyla öyle bir şey olmadığı tescil edildi, yok öyle Ergenekon darbe girişimi, yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, lütfen, öyle karşılıklı konuşma usulümüz yok.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Mahkeme Ergenekon terör örgütü olmadığını tescil etti.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Fikret Bey, böyle bir hakkınız yok. Sıra size geldiğinde fikrinizi söylerseniz, söz talebiniz var zaten.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – ...yine 2013’teki 17-25 Aralık ekonomik darbe girişiminde yani darbe girişimi yok gibi değerlendirilen yani AK PARTİ’nin maruz kaldığı olaylar karşısında karşı tarafın hangi düşüncede olduğuna bakmayarak onların yanında yer alanlar, yine 15 Temmuz darbe girişimi olduğu hâlde ve Sayın Cumhurbaşkanımız... Şunu ben ifade etmek istiyorum: Eğer bu ülkenin başında Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmasaydı bugün, darbe gerçekleşmişti ve bunlarla da ilgili mücadeleyi asla bu ülkede yapamazdık diye düşünüyorum ve dolayısıyla da bu hakkı teslim etmek lazım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bir dakika Başkanım yani Allah aşkına bir dakika.

Yani burada terörle mücadelede ve bu FETÖ yapılanmasıyla mücadelede AK PARTİ gerekli hassasiyeti göstermiştir. Fakat burada, işte byLock kullanıcılarının, Mor Beyin yapısının ortaya çıkması gibi bazı hatalardan dolayı muzdarip olan vatandaşlar veya gereksiz ve yalan itiraflarla birilerinin töhmet altında bırakılması gibi yanlışlar olmuştur. Dolayısıyla da buradaki yanlışlar AK PARTİ Hükûmetine ait değildir.

CAVİT ARI (Antalya) – Kime ait?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bunun uygulayıcılarından, kendisine rol biçen insanlardan kaynaklanan yapılardan kaynaklanmaktadır.

CAVİT ARI (Antalya) – Yahu, kime ait yani? Allah Allah! Sorumluluk size ait değil, o size ait değil, bu size ait değil!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Dolayısıyla, biz de tabii ki hukuk olsun isteriz, adalet olsun isteriz, gereksiz yere suçsuz insanların ceza çekmemesini isteriz ama bu konudaki hassasiyetimizin de sizin tarafınızdan bilinmesini isteriz diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – “İsteriz” ne demek ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Öztürk, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Giresun Milletvekili Cemal Öztürk'ün, (2/3740) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 22'nci maddesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin açıklaması (****)

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkanım, bir düzeltme yapmak istiyorum.

Benim konuşmamda -herhâlde yanlış anlaşılmaya neden oldu- ben bu FETÖ yapılanmasının toplumun değer verdiği, kutsal saydığı bazı değerleri istismar ettiğini anlatmak için, okullarında hem bazı köşeler düzenlediğini, bunlardan birisinin den Atatürk köşesi olduğunu ifade ettim.

Sayın Kamil Okyay Sındır, çok iyi bilir, İzmir'de beraber aynı yıllarda o Bornova Belediye Başkanıydı, ben de İzmir'de bir şeyin CEO'suydum. Aynı yıllarda, İzmir de bu FETÖ yapılanmasının merkezlerinden bir yerdi, oradaki okullarında neredeyse her katta Atatürk köşesini böyle insanların gözünün önüne getirir şekilde, istismar amacıyla yapıyorlardı, ben bunu kastettim.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – İstismar sözünün altını çizim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, açıklık getirmiş oldunuz, teşekkür ediyoruz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Evet, istismar amacıyla yoksa toplumun dini değerlerini istismar ettiği gibi ortak değerlerini -ki bunlardan biri de Atatürk'tür- Atatürk'ü de istismar amacıyla bu yapılanma kullanmıştır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Öztürk.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin, Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) (Devam)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Fikret Şahin, buyurun lütfen.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Tabii, şimdi, olağanüstü hâlin devamına yönelik bir yasa teklifini konuşacağız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Olabildiğince kısa ifade ederseniz...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Beş dakikam var, onu kullanacağım.

Şimdi, bakınız, üç yıl daha uzatacağız. Zaten, Türkiye, beş yıldır olağanüstü şartlarda, üç yıl daha uzatacağız, sekiz yıl olacak yani 1980 darbesinde dahi bu kadar uzun süreli bir olağanüstü koşulu Türkiye yaşamadı.

Bu getirdiğiniz yasa teklifiyle bir nevi de itirafta bulunuyorsunuz, diyorsunuz ki: Beş yıl boyunca biz yeteri kadar bu terör örgütleriyle özellikle FETÖ'yle yeteri kadar mücadele azmi içinde olamadık, yetersiz kaldık, bir üç yıl daha istiyoruz. Zaten mücadele azminde olmuş olsaydınız şu anda o cübbeli ve sarıklı amiral için gereken işlemi yapardınız. Ne farkı var FETÖ'yle bu cübbeli amiralin? Hiçbir farkı yok, ister FETÖ olsun ister METÖ olsun ne fark edecek, niye gereken işlemi yapmıyorsunuz? Adam gelmiş, Silahlı Kuvvetlerin üniformasının üstüne tarikatın cübbesini geçirmiş, iradesini tarikata teslim etmiş, niye gereken işlemi yapmıyorsunuz, ne farkı var? İşte, aynı noktadasınız, FETÖ'yle yaptığınız mücadele de böyle, daha doğrusu mücadele falan yaptığınız yok.

Bu düzeltmeye ilişkin ifade bu toplantı tutanağının ...'nci sayfasında yer almaktadır.

Biraz önce İsmail Bey “Ergenekon terör örgütü” dedi. Hatırlatmak istiyorum İsmail Bey: Ergenekon terör örgütü olmadığını mahkeme kararı tescil etmiştir, böyle bir terör örgütü uydurmadır, FETÖ’nün kendi uydurmasıdır, bakın, FETÖ’nün kendi uydurmasıdır. Ben şunu ifade etmek istiyorum: Sizin Genel Başkanınız söyledi “Aldatıldık.” dedi. “Millet ve Allah bizi affetsin.” dedi. Kendi Genel Başkanınız itiraf ediyor bu FETÖ’yle yol aldığınızı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Türkiye olarak aldatıldık.

CAVİT ARI (Antalya) – Biz niye aldanmadık?

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Türkiye olarak aldatılmadık. Biz, o zaman söyledik, biz 2014 yılından... (AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen, hatibi dinleyelim. Değerli arkadaşlar, hatibi dinleyelim.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Biz aldatılmadık, şimdi söylüyoruz, bakın...

Bir saniye, müsaade edin.

Bakın, şimdi de aldatılıyorsunuz, o cübbeli ve sarıklı amiral için ne yapıyorsunuz, cevap verin. Aldatılıyorsunuz, iki gün sonra çıkacaksınız, diyeceksiniz ki: Falanca tarikat tarafından aldatıldık.

Evet, temel soru şu: Bu getirdiğiniz yasa teklifi, ülkemiz için faydalı mıdır, değil midir, bunun cevaplayın arkadaşlar? İnanın, hiçbir faydası yok. Bakın, hiçbir faydası yok, Durmuş Hocam’a katılıyorum, ülkeye zarar getiriyorsunuz.

Bakın, Avrupa Birliğine üye olmak isteyen bir ülkeyiz ama bir taraftan da insan hakları, ifade özgürlüğü bağlamında en fazla eleştiri alan noktadayız ama bir taraftan da olağanüstü şartları uzatmaya çalışıyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama bir taraftan da sakala, cübbeye karşı çıkıyorsunuz. Terörle mücadele ediyoruz.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Ülke dünyadan kopuyor. Ya, terörle mücadele edin, biz yanınızdayız, destek veriyoruz ama hukuk çerçevesinde yapın bunu, hukuktan niye uzaklaşıyorsunuz, niye dünyadan koparıyorsunuz Türkiye’yi? “Hukuk devleti değil.” deniliyor, yüzümüze karşı söylüyorlar bunu.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Koparan sizsiniz Fikret Bey, koparan sizsiniz.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Ya -bakın siz de şahitsiniz, arkadaşlarınız da- Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda çalışıyordum, Avrupalı parlamenterler diyorlar ki “Demokratik normlara sahip değilsiniz ve hukuk devleti değilsiniz”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, hatibi dinleyelim. Size sıra geldiğinde görüşlerinizi ifade edersiniz.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Gelin, Türkiye’nin bir hukuk devleti olduğunu ispat edelim arkadaş, gelin ispat edelim. Bu yasa teklifini geri çekelim, terörle hukuk çerçevesinde mücadele edeceğimizin azmini gösterelim, biz de size gereken desteği verelim. Bakın, bu, azim eksikliğidir yani yetersiz olduğunuzun göstergesidir. İnanın, ülkeye zarar vereceksiniz bununla.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hukukla mücadele etmesek niye bu kanun teklifini buraya getirelim?

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Ya, Uğur kardeşim, ben söylüyorum terörle mücadelede gelin, birlikte yapalım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yargı çerçevesinde mücadele ediyoruz.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Bakın, hukuk çerçevesi içinde bunu yapabilirsiniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Onu yapıyoruz zaten. Onun için kanun teklifi getiriyoruz buraya.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Bu, ülkenin aciziyetini gösteriyor. Ya, kardeşim diyorsunuz ki: Beş yıldır biz yapamadık, üç yıl daha istiyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kanun çerçevesinde istiyoruz, kanun çerçevesinde.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Ya, yazık ülkeye yazık, vallahi yazık. 1980 darbesinde dahi -bakın, darbe- bu kadar uzun süreli bir olağanüstü hâl yaşanmadı, sadece darbe girişimi... Gelin, hukuk çerçevesinde gereken mücadeleyi verelim, sonuna kadar destek olalım. Ülke için faydalı olmayacaktır bu sevgili arkadaşlar, olmayacaktır, söylüyorum.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hukuk çerçevesinde yapıyoruz bunların hepsini, hukuksuz bir şey var mı?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Fikret Bey, biz hukuk yapmıyor muyuz şu anda? Ne yapıyoruz?

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Bana söyleme, ben dünyadan Türkiye’ye gelen eleştiriyi söylüyorum sizlere.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya, ne konuştuğunun farkında mısın sen?

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) - Dünya diyor ki: “Türkiye de hukuk devleti değil... Hukuk normlarından, demokratik normlardan uzaklaşmıştır.” Gelin, tüm dünyaya Türkiye’nin bir hukuk devleti olduğunu, bağımsız bir yargısı olduğunu, düşünce ve ifade özgürlüğü bulunduğunu hep birlikte ispat edelim, kanıtlayalım. Ya çocuklarımız neden ülke dışına gidiyor? İşte bu sebepten dolayı.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Siz şikâyet ediyorsunuz. Dünyaya da siz şikâyet ediyorsunuz Türkiye’yi.

Sayın Başkanım, hukuka aykırı bir şey yok ki burada.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Size de geldiğinde, siz de görüşünüzü bu şekilde ifade edersiniz.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) - Özetleyeyim, ben bitirmek üzereyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) - Başkanım, temel noktamız şu olmalı: Yapacağımız bu düzenleme ülkemize, milletimize, çocuklarımıza ve gelecek nesillerimize faydalı mıdır, zararlı mıdır?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Cora, buyurun lütfen.

SALİH CORA (Trabzon) – Başkanım, ben çok kısa bir şekilde ifade etmek istiyorum.

Şu anda görüşmekte olduğumuz 12’nci madde 1991 yılında 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu’ndaki maddelerde, geçici 19’uncu madde, daha önce darbeden sonra “üç yıllık” ifadesini “altı yıl” olarak değiştiriyoruz. Buradaki amacımız, OHAL Yasası’nda veya OHAL Kanunu’nda bir değişiklikle alakalı veya OHAL’in yeniden ihdas edilmesi, sürenin uzatılması gibi bir durum değil. Terörle mücadele sürecinde yine Terörle Mücadele Kanunu’ndaki yetkileri kullanabilme imkânını yeniden hukuki bir şekilde kanunla ilgili birimlere vermiş oluyoruz. Şöyle ki: Diyelim ki yurt dışından bir terör örgütü mensubu bir operasyonla getirildiği zaman mevcut hukuki gözaltı sürelerinin yeterli olamayacağı, hâkim karşısına çıkarılma sürelerinin belki delillerinin toplanmasındaki güçlük dikkate alınarak bunların 2 kat olmak suretiyle uygulanmasına imkân sağlayacak düzenlemelerdir. Bu, geçmişte de vardır. Terörle mücadelede operasyonlar hâlâ devam ediyor. Türkiye’de terörle mücadele tamamen sıfıra indirilmiş bir durumda değildir. Sadece bir terör örgütüyle değil, birçok terör örgütüyle mücadele ediyoruz. Bununla ilgili olarak idarenin yeniden süreye ihtiyacı vardır. Bu konuda önünü açacak bir düzenlemedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, diyorsunuz ya “Vakit kaybetmeyelim.” ama bu bir uzatma maddesi. Hakikaten vakit kaybetmeyelim ama bu uzatma maddesinin şimdiye kadarki uygulamalarını görelim dedik, hiçbir şekilde rakamları...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – O sorulara müzakere bitince cevap isteyeceğim ben tabii.

Teşekkür ediyorum, onu isteyeceğim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu rakamları alalım, onun üzerine konuşalım, bitirelim. Ne oldu şimdiye kadar? Bu uygulamamız nedir?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Zaten, herkes bu konuda konuştu. Onunla ilgili bir söz vereceğim ama kısa kısa hemen bitirebilirsek şeyi...

Sayın Katırcıoğlu, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sadece bir hatırlatma yapma ihtiyacı hissettim.

Biliyorsunuz, aslında, bu hadiselerle benzer hadiseler tarihimizde de olmuştur. Takrir-i Sükûn Yasası’nı hatırlayın. Şeyh Sait İsyanı çerçevesinde bu kanun yürürlüğe girmiş ve baktığınızda, toplamda dört sene sürmüş yani büyük bir isyanın söndürülmesi için çıkan kanun, sıkıyönetim ilanı vesaire dört sene sürmüş. Gerçekten, anlamakta zorlanıyorum, teknolojik olarak daha gelişmiş bir toplumuz doğal olarak, sene 2021, dolayısıyla, elimizde her türlü teknolojik imkân var. Yani nasıl oluyor da biz bu meseleyi hâlâ bir üç sene daha uzatmayı teklif ediyoruz? Doğrusunu isterseniz, ben ikna olmuyorum, anlamıyorum da zaten. Geçmişte atalarımız bu işleri çözmüşler işte bu dört yıl süresinde, belki çok daha tehlikeli bir şeyi çözmüşler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamlayabilirsiniz...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bu kadar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Şimdi, Sayın Bakan Yardımcımıza söz veriyorum.

Sorulan sorulara doğrudan cevap verebilirsek memnun olurum.

Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Sayın Başkanım, yalnız, müsaade ederseniz bir dakikalık bir giriş yapayım sorulara şey yapmadan.

Sayın milletvekillerimiz, biz, 15 Temmuzdan bu tarafa dünyanın en sinsi, en alçak, en kripto örgütüne karşı Türkiye Cumhuriyeti devletini ve varlığımızı koruma mücadelesini veriyoruz. Hâliyle, bu mücadelenin özündeki güçlük dünyanın en kripto örgütü olmasından kaynaklanıyor, bir. İkincisi, dünyada bugüne kadar uygulama örneği görülmemiş bir isyan ve darbe girişimine karşı Türkiye Cumhuriyeti devletini ve demokrasimizi korumaya çalışıyoruz. Hâliyle bundan önce uygulanmış, tecrübe sahibi olduğumuz birtakım örnekler elimizde yoktu; şöyle mi yaparsak kısa sürede biter, böyle mi yaparsak kısa sürede biter? Bundan sebeptir ki özellikle, Türk Silahlı Kuvvetlerinde, Jandarmada ve Sahil Güvenlikte kurulduğu günden bu tarafa kripto yapılanmaya çok özen gösterdiği, diğer kurumlarda sonradan başlamış olsa bile bu kurumlarda başından itibaren çok özen gösterdiği için

bu elemanları elimizle koymuş gibi bulma şansımız yok. Yine, şunu da hepinizin dikkatine sunmak isterim ki: Bu mücadeleye başladığımızda bizim bu mücadelede en fazla yardımcımız olacak olan temel kurumlarımızın istihbarat birimleri bunların elindeydi. Hangi bilgiye güvenerek neye karar vereceğimizi o zaman hazır elimizin altında falan bulmadık. Hani, devletin elinde yok muydu? Devletin elindeki gördüklerimiz vardı ama göremediklerimiz, bizi yanıltmaya yönelik bilgiler; bunlar yoktu. Şimdi, böyle bir örgüte karşı yaptığımız mücadelede, her gün yeni bir operasyon yapıyoruz. Önceki gün, işte, 200 küsur Silahlı Kuvvetler mensubuna operasyon yaptık, bunlar ifade verecekler, bilgi verecekler. Bunları değerlendirmek zorundayız. Geçen hafta Kırgızistan sorumlusunu yakaladık, getirdik. Şimdi, bu adamın söylediği bilgiler, belgeler, hangi kamu görevlileri sizle irtibatlıydı, kimdi? Bunlarda yeni bir şey çıkarsa bunu değerlendirmek zorundayız. Onun için, lütfen, hiçbir şekilde kurumsal anlamda yapılmış darbelerle falan bu meseleyi karıştırmayalım. Devletin içine sızmayı temel amaç edinmiş ve bu uğurda her türlü kimliğinden, kişiliğinden, karakterinden taviz vererek içimize sızmış insanları temizlemek gibi çok ağır bir mücadelenin içindeyiz. Bunun içinde bahsettiğiniz mağduriyetler olmuş olabilir, bunların kanun yolları da gösterilmiştir. Ben, Türkiye Cumhuriyeti'nin demokrasisini ve huzurunu, asayişini, güvenliğini, hükûmet düzenini korumakla görevli bakanlığın temsilcisiyim. Bu anlamda, duyduğumuz ihtiyaçları sizlere anlatacağız tabii. Şu anda, bugüne kadar 5 binin üzerinde personeli -Orhan Bey, daha ayrıntılı bilgi verecek- 2018'den sonraki yaptığımız çalışmalarla içimizden temizledik ama "Normal kanuna göre yapın." dersiniz, bu şu demek oluyor: Siz, artık bugüne kadar elinizdeki 13.590 dosyaya ve bundan sonra yapacağımız tespitlere idari işlem yapmayın. İdari işlem yapabilmem için suçun işlendiği tarihten sonra en geç iki yıl içinde bu dosyayı kapatmam lazım. Kapatamıyorum. Bir de çok hassas davranıyoruz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Elemanınız mı yok?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Hayır, efendim.

Hassasiyetimiz şundan: FETÖ'cüler iftira da atmış olabiliyor. Sadece bir ifadeyle birinin canını yakmak o kadar kolay bir şey değil ki. Soruşturmanın uzun sürmesinin en önemli nedenlerinden biri idare olarak bizim gösterdiğimiz hassasiyet. Tek bir ifadeye bağlı kalarak kimseyle ilgili bir işlem yapmıyoruz ama lütfen, biz askeri, biz polisi, biz jandarmayı eline silah verip toplumun içine göreve gönderiyoruz. Şüphelendiğimiz insanı açığa alıp, silahından arındırıp bir kenarda bekletip emin olmadan o silahı ona teslim edemiyoruz. Rus Büyükelçisinde yaşanan hadiseyi hepimiz biliyoruz. Bu ve benzeri örnekleri tekrar yaşamamak için hem soruşturmada hassas davranmamız hem de onların görevde kalmasında da hassas davranmamız gerekiyor. Ben, hükûmet konağının bahçesinde bahçıvan çalıştırmıyorum, hâliyle, herkesin can güvenliğini emanet ettiğimiz insanları görevde tutacağımız zaman da çok hassas davranmalıyız. Soruşturmanın uzamasının temel nedenlerinden bir tanesi Sayın Başkanım, bu hassasiyetimiz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Hassasiyetle görevimizi yapmaya devam edeceğiz. 15 Temmuzdan itibaren suçlar, yeni işlenmedi ki. Beş yıl önce, üç yıl önce işlediği suçlara bugün vâkıf olabiliyoruz. Yeni yeni operasyonlarda yeni belgeler ele geçiriyoruz, dijital veriler ele geçiriyoruz. 2 milyonun üzerinde dijital veriyi çözdük, hâlen çözmek zorunda olduğumuz dijital materyaller var çünkü bir hafta önceki operasyonda ele geçirmiş olabiliyoruz. Bundan sebep, terörle mücadeleimiz, özellikle FETÖ'yle mücadeleimiz, kararlı ve zaman mefhumu gözetmeden devam edecek bir mücadele. Keşke somut bir olaya karşı, eyleme karşı operasyon yapmak zorunda kalsaydık da bunu üç günde, beş günde... Türkiye Cumhuriyeti çok güçlü bir devlet, gerçekten kendisine yönelen bütün

tehditleri karşılamak noktasında bölgesinde, dünyada çok güçlü bir devlet ama bu öyle bir şey değil. Hem teknolojilerimiz çok gelişmiş, evet, ama bizim kullandığımız teknolojileri onlar da kullanmışlar, onları da destekleyenler var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakan Yardımcım, toparlayalım lütfen.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Evet, bundan sebep soruşturmalarımız uzun sürebiliyor ama itimat edin, biz sizin bahsettiğiniz hassasiyetlerin tamamını gözetmeye çalışıyoruz.

Sayın Paylan, Özışık’la ilgili bir şey söyledi. Bütün milletvekillerimizin dikkatine sunuyorum: Özışık “Binlerce insan benim Süleyman Soylu Bakanımıza söylememle görevlerine dönmelerini sağladım.” diye bir ifade kullanıyor. Değerli arkadaşlar, OHAL Komisyonu tarafından İçişlerine Bakanlığına iade edilen toplam personel sayısı 2.327’dir.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Gazeteciler bunu haber yapın, Özışık yalan söylemiş.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Göreve geri dönen?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – OHAL Komisyonu tarafından İçişleri Bakanlığına iade edilen personelin tamamı 2.327’dir. “Binlercesini geri döndürdüm.” demek eşyanın tabiatına ne kadar aykırıdır, sizin takdirinize bırakıyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu sahtekârlarla Bakanın ne işi var ya?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Efendim...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne işi var Sayın Soylu’nun bu sahtekârlarla?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Konu buraya gelmeden önce, o açıklamayı yaptığı gün sizin çıkıp bunu kamuoyuyla paylaşmanız lazım ki biz buraya bilgiyle...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Sayın Süleyman Soylu Bakanımız bu ve benzeri ithamlarla muhatap olduğu günden bu tarafa en son Habertürk televizyonuna çıktı, iddiaların ne kadar temelsiz olduğunu bir kez açıkladı, ondan sonra da bir suç örgütü liderinin dile getirdiği konuları ya da onun yamaklarının ifade etmeye çalıştığı konuları hiçbir şekilde cevaplandırmamayı temel bir prensip gördü.

Sayın Başkanım, bugüne kadar bu Komisyona çok geldim ve bir Bakan Yardımcısı...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan Yardımcım, Soylu’nun arkadaşları bunlar.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Suç duyurusunda bulundu ya.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nerede bulundu?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, dinleyelim.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İfadeleri alındı, gözaltına alındı Özışık kardeşlerin.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Sayın Vekilim, bir saniye...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Bir Bakan Yardımcısı sıfatıyla sorumluluğumun ne olduğunu bilerek burada özenle oturmaya gayret gösterdim. İçişleri Bakanımız çoğu kez eleştirildi, çok ağır eleştirilere de uğradı, tek bir kelime bile etmedim, benim görevim sizleri bilgilendirmek. Ama birlikte terörle mücadelede çok başarılı bir dönemi birlikte yürüttüğümüz bir Bakanla ilgili olarak bu ülkedeki bebek katillerine, Aybüke Öğretmenin, Necmettin Öğretmenin katillerine, ormanda odun toplayan insanların, masum insanların katillerine tek kelime bile ettiklerini

duymadığım insanların Türkiye Cumhuriyeti'nin İçişleri Bakanını Netanyahu gibi bir bebek katiline benzetmesinden duyduğum üzüntüyü de ifade etmeden buradan çıkarsam vebal altında kalırım diye düşünüyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Teklif sahibimiz...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, sadece söylediklerinize kanaat getirebilmek için bu yasanın gerekliliğine iki şeyi söylemek istiyorum. Birincisi, terör örgütüne üye olan, bağlantılı olan kişi için normal hukuk mevzuatımıza göre -bu madde olmasaydı- iki yıllık zaman aşımı olabilir mi, zaman aşımı sorunu var mı? Sizin en fazla dayandığınız nokta zaman aşımı. Şimdi, terör örgütleri mensuplarına...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, bir cevap alalım.

Buyurun...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Hemen...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sizin de kabul edeceğiniz gibi binlerce liberal, solcu, üniversite öğretim üyesi FETÖ'yle veya PKK'yla hiçbir ilgisi olmayanları -diğer kamu kuruluşları dâhil- attınız. Hiçbir bağlantısı yok, hiçbir suçları da yok. Bunları tekrar göreve getirdiniz mi, getirmediniz mi? Atıldılar, gittiler. Bunları tekrar iş başına, göreve getirirsiniz “Sizi yanlış atmışız.” diye...

İkincisi, zaman aşımı sorunu varsa gerçekten o zaman biz bu maddeyi tamam, kabul edelim ama sorun...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyoruz.

Bu zaman aşımı konusuna özellikle açıklık getirseniz.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Zaman aşımı konusuna şöyle açıklık getireyim Sayın Başkanım. Bunlarla ilgili eğer mahkemeden mahkûmiyetleri olursa mahkemeden terör örgütü üyeliğinden mahkûm olanların devlet memuru olarak kalma şansları yoktur. Ancak...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Zaman aşımını soruyor.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Olmaz.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Hiç dava açılmamış, attınız, dışarıda kaldılar.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Efendim, müsaade eder misiniz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Beraat edenler var, beraat etmesine rağmen...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Dinleyelim lütfen, bir dinleyelim.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Devlet memurları için bir, adli soruşturma sonunda verilecek kararla yapılacak uygulama vardır; ikincisi, idari soruşturma müessesesi vardır. Ben, ısrarla, idari soruşturma yapma şansımızın kalmayacağını ifade ettim burada. Mahkemelerde zaman zaman beraat eden insanlarla ilgili olarak idare kendi elindeki bilgi ve belgeleri yeterli görüp onunla ilgili idari soruşturma sonuçlarına göre karar verebilir, bu da hukukidir, Devlet Memurları Kanunu'nda bununla ilgili de hüküm vardır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – OHAL Komisyonu tarafından görevden ihraç edilenlerden 16 bin küsur kişi görevlerine iade edilmiştir, hukuk yolları çalışmaya devam etmektedir.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz.

Teklif sahibi, buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, sayılarla ilgili sorular oldu, Sayın Kuşoğlu da özellikle...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, ona da cevap verip tamamlayalım.

ORHAN YEGİN (Ankara) – 7145 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesi ile 375 sayılı KHK'nin geçici 35'inci maddesine göre rütbe geri almalar dâhil ihraç rakamını 16.261 olarak ifade edebiliriz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Nerede bu?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bunun çok dağılımı var yani belediyelerden tutun da Emniyet Genel Müdürlüğüne, Sahil Güvenlikten tutun da Adalet Bakanlığına kadar, üniversitelere kadar, birçok yere ilişkin, tamamını rakamsal olarak veriyorum.

Burada 116 iade, 8 de rütbe geri alma şeklinde 124 iade olarak bunu tanımlayalım, dolayısıyla bu da düştükten sonra, 16.385 rakamı var elimizde.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hangi tarihler arasında?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bu üç yıllık dönem, 2018'den bugüne bu üç yıllık dönem.

Şimdi, tabii, burada temel mesele, suçun oluşması, bir de disiplin cezası tartışması. Az önce Sayın Bakan Yardımcımız da ifade etti, temel mesele şu: Yani kamu personeli de olduğu için özellikle, 657 sayılı Kanun'un 127'nci maddesine göre disiplin cezasını gerektiren fiil veya hâlin işlendiğinin öğrenildiği tarihten itibaren altı ay içinde disiplin kovuşturmasına başlanması ve fiil tarihinden itibaren nihayet iki yıl içerisinde ceza verilmesi gerekmektedir, aksi hâlde söz konusu disiplin cezası zaman aşımına uğramaktadır. Bunlar daha önceki tartışmalarda da yapılmıştı.

Bu ve benzeri gerekliliklerden dolayı... Mesela, bir örnek: Bakan Yardımcımızın da başında olduğu çalışmalarda, işte, bir ankesör meselesi geliyor, bir uç yakalanıyor oradan, sonra o uçtan ipin ucu çekilmeye başlanıyor, ilk başta çok sıradan bir şeymiş gibi, aslında bir ankesör araması, bunda bir şey yokmuş gibi düşünülüyor ama şüphe, gelen deliller, ihbarlar, ulaşılan dijital materyaller, şunlar bunlar; bir bakılıyor ki bu anlamda soruşturma geçiren kişilerin yüzde 40'ı itirafçı oluyor daha sonra. Gerçekten bu yapılanmanın içerisinde olduğunu, gerçekten bu şekilde bir irtibat, iletişim kanalı oluşturduklarını, kendini gizlemek için cep telefonu dahi kullanmayıp ankesör üzerinden, vesaire vesaire 50 türlü modellerle, 50 türlü farklı kurumda farklı sistemlerle kendilerini gizleyen bir yapıyla karşı karşıyayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yurt dışından insanlar getiriliyor, kaçmış gitmişler ve bunlar örgütün genelde önemli yöneticileri veya kurumlarda mahrem imamlık yapan kişileri. Getirildiği zaman bunlar soruşturuluyor, bilgilerine başvuruluyor, yeni uçlar çekiliyor oradan; o uçlar da çekildiği zaman, bu soruşturmaların sürdürülebilmesi, hepimiz adına, millet adına, devletin güvenliğinin daha sağlıklı, daha doğru, daha isabetli yapılabilmesi için bu kanunlarda, bu maddelerde, sürenin uzatılmasına ilişkin ortaya çıkan talebi görüyor, bunu da Komisyonumuza, kanun teklifimizle getirip teklif olarak sunuyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun Orhan Bey.

Şimdi, maddeyi...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Peki, Sayın Kaboğlu’nu neden göreve iade etmiyorsunuz? Onları anladık, Sayın Kaboğlu’yla ilgili...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Başkanım...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kaboğlu, ilave bir sorunuz mu var Hocam?

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Evet, ilave...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok kısa lütfen çünkü tamamladık artık müzakerelerimizi, oylamaya geçmem gerekiyor. Çok kısa ve net sorarsanız.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan Yardımcısı, teşekkürler, önemli açıklamalarda bulundu ancak o kaygıları böyle bir metinle telafi edemeyiz, karşılayamayız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, görüşünüzü tutanağa geçirdiniz.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Hayır, bir dakika, bir saniye, izin istedim Sayın Başkanım, ben konuşuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun ama konuştunuz, üyelerimizden daha fazla size söz verdim, lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Bakın, şimdi, bu 5 sayfalık maddede, Anayasa Mahkemesinin iptal kararıyla çıkan en az 5 husus var Sayın Bakan Yardımcımız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – On altı, on yedi dakika konuştuğunuzu tespit etti arkadaşlar. Üyelerimizden daha çok konuştunuz Sayın Kaboğlu.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Yani eğer bu maddeyle devam edersek bu mücadelenin inandırıcılığı kalmaz. Bunun yerine yeni bir madde yazmak lazım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yarım saat yemek arası veriyorum, sonra devam edeceğiz.

Kapanma Saati: 13.36

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 14.20****BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, 35’inci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam edeceğiz.

19’uncu maddeyi atlamıştık, şimdi 19’uncu maddeye geri dönüyoruz.

19’uncu maddeyle ilgili sayın teklif sahibinden kısa bir bilgi istiyoruz. Ayrıca Hazine ve Maliye Bakan Yardımcımız ve TMSF de burada.

TMSF’yle ilgili madde hususunda kısa bir bilgi alabilir veya takdir edeceğiniz arkadaşlarımızdan birisi de detay verebilir.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Kısa bir bilgi verip hemen bırakayım Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun Orhan Bey.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Şimdi, malum, bu şirketlere kayyum atanması mahkeme kararıyla yapılıyordu, daha önce mahkeme buralara kişileri atıyordu fakat bu maddeyle terör örgütlerine aidiyeti, iltisaki veya irtibatı nedeniyle şirketlere ve varlıklara kayyum atanmasına yine karar verildiği takdirde, kayyum olarak atanacak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun atanacağına ilişkin bir düzenleme yapılmıştı. Şimdi biz burada, düzenlemeyle terör suçları bakımından yürütülen soruşturma ve kovuşturmalarda yine kayyum atanmasına karar verildiği takdirde, kayyumluk görevi Fon tarafından yerine getirileceğine ilişkin süresi bitecek olan hükmün süresinin üç yıl daha uzamasını teklif ediyoruz. Fon, hâlihazırda Türkiye’nin 37 ilinde toplam 783 şirkette ve 103 gerçek kişinin mal varlığı değerlerinde kayyum olarak görev yapmaktadır. Fonun kayyum olarak görevlendirdiği şirketlerden bugüne kadar da 420’sinin kayyumluk kararı yine mahkemeler tarafından tamamen kaldırılmıştır. Şimdilik bu bölümde benim söyleyeceklerim bunlar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir daha tekrarlar mısınız Orhan Bey?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Tabii.

Fon, hâlihazırda Türkiye’nin 37 ilinde toplam 783 şirkette ve 103 gerçek kişinin mal varlığı değerlerinde kayyum olarak görev yapmaktadır. Fon’un kayyum olarak görevlendirdiği şirketlerden bugüne kadar 420’sinin kayyumluk kararı yine mahkemeler ve hâkimlerce kaldırılmıştır. Son altı ay içerisinde -bu bilgiyi de vereyim isterseniz- Fon sadece 1 kişinin mal varlığı değerlerine kayyum olarak atanmıştır. Daha öncesinde de en kapsamlı atama 2020 yılının Temmuz ayında yapılmış, 2020’de 14 şirkete yapılmış.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan Yardımcımız da biraz teferruat verebilirse seviniriz.

Buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, malumlarınız olduğu üzere, 2016 senesinde KHK’yle TMSF’ye böyle özel bir görev verildi. Yani TMSF’nin normal mekanizması içerisinde olmayan, görevleri arasında sayılmayan ama geçmişte şirket yönetme tecrübesi olması nedeniyle, kayyumlarda da zaman zaman problemler yaşanması nedeniyle bunları derli toplu olarak şirket yönetimi tecrübesini bir şekilde bu alana da yansıtacak bir tarzda devletimiz, bugün itibarıyla FETÖ darbesinden sonra bu şirketleri TMSF’ye devretti yani bir anlamda TMSF kayyum oldu. Kayyum olduktan sonra da buraya diğer şirketlerin yönetim felsefesi çerçevesi içerisinde zaten o KHK, TMSF yetkilerinin orada kullanabileceğini öngören düzenlemeler içeriyordu. Tabii, bunlar aynı zamanda dava süreçlerinin devam ettiği, terör ve kara para mekanizması çerçevesi içerisinde yapılan incelemeler sonrasında mahkeme sürecinin sonunda bir karar verilecek. Burada TMSF’nin doğrudan bir ilişkisi yok, TMSF, sadece mahkeme kararı çerçevesi içerisinde kayyum oluyor, şirketleri yönetiyor, şirketleri satış yetkisi de var, öyle bir yetkisi de var ama varlıkları sattığı zaman da bir hesapta blokaj nemalandırma mekanizması, daha sonraki süreçte de eğer dava, ilgililer tarafından kazanılırsa satılmış varlıklar için, o varlıkların yani parasal karşılığının iadesi gerekecek. Eğer dava, devlet lehine sonuçlanırsa yani burada bir kara para ya da işte o suç ilişkisi tespit edildiği noktada ise burada bu paralar devletin olacak şekilde bir dizayn yapılmıştı. O devam ediyor, o işler bitmemiş, süre yetmemiş, süre yetmediği için de belli zaman sonra, normal düzene geçildikten sonra bir süre öngörülmüştü. Süre yetmeyince arkadaşlarımız sürenin uzatılması talebinde bulundu; bu maddenin geliş hikâyesi de bu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Dilerseniz TMSF’den arkadaşımıza da...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, TMSF size de bir söz verelim.

Buyurun.

TMSF ANKARA KOORDİNATÖRÜ CENGİZ KADAKALOĞLU - Teşekkür ederim.

Efendim, ilave olarak şu hususu belirtmek istiyorum; bu sürenin uzatılmasının şöyle bir faydası da olacaktır: Uzatılmaması hâlinde hem 6758 sayılı Kanun hem de CMK 133’e göre yeni atamalar olacağı için, iki farklı hukuki rejim olacak ve burada farklı hukuki sonuçlar doğma ihtimali var, dolayısıyla usulün devamı bu yönüyle faydalı.

Bir de bu şirketlerin değerlerinin, ekonomik değerlerinin büyüklüğü ve sosyal konumları dikkate alındığında, siyasi yasa koyucunun iradesi bunlara önem vermek ve kayyumluğun TMSF eliyle yürütülmesini sağlamaktı. Bu, yasa koyucunun iradesine uygun bir durum olacaktır.

Son olarak, mevcut hâliyle bu şirketler, Bankacılık Kanunu’ndan kaynaklanan birtakım hak, muafiyet ve istisnalardan da faydalanyor. Bunların da devamı açısından sürenin uzatılmasının uygun olduğu kanaatini taşımaktayız efendim.

Arz ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; bu TMSF, Türkiye’nin en büyük holdingi, bünyesinde en fazla şirketin olduğu bir holding. Şimdi bununla ilgili bazı rakamları alabilelim ki ne yapıldığını ne yapmamız gerektiğini de bilelim. Buradaki Fona devredilen yani TMSF’ye devredilen şirket sayısını, bunların cirolarını, bu kâr marjlarını, yıllara göre ciro ve kârda

artışı, bu kıyaslamaları falan yapabilelim ki bilelim. Sonuçta birisinin suçlu olduğuyula ilgili bir kanaat oluştuğunda devlet bunun şirketine el koyuyor, alıyor, kayyum olarak TMSF atanıyor, şirketinin yönetimine birileri geliyor oturuyor, ondan sonra da o şirket, o kişi suçsuz da çıksa ayağa kalkamamış olabiliyor; bu çok önemli bir konu yani bir can ondan sonra da mal. Benim bildiğim kadarıyla Türkiye’de geçmişte, Sayın Gül’ün döneminde bir ara binin -öyle olması lazım değil mi- üzerindeydi şirket sayısı, şimdi 700’lere düşmüş. Bunların ne kadarı tasfiye edildi, bunların ne kadarı anonim şirket, sermaye şirketi, ne kadarı kişiye bağlı şirket?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Onların birçoğu tabela şirketiymi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sizin cevap verme imkânınız olacak.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bunların yıllar içerisindeki kârlılık oranları nedir? Ciroları nedir? Özellikle 2019-2020 mukayesesini yapınca bir başarısızlığın olduğunu da biliyoruz. Bu riskli, tehlikeli bir konu. Sonuçta Türkiye’nin değerleri bunlar yani “şirket” dediğiniz bu dönemde önemli bir kavram, ayakta tutabilmemiz lazım, devam ettirebilmemiz gereken kavramlar, kurumlar bunlar. Bunlarla ilgili olarak “Evet aldık, bir kayyum da atadık, yürüyor.” demek yeterli değil tabii ki.

Şimdi, Sayın Başkanım, bakın elimde sadece geçen senenin Sayıştay raporu var. Buna göre 12 bulgu tespit etmişler, çok da önemli bulgular bunlar, geçen senenin raporundan bahsediyorum. Burada mevzuata aykırı olarak yapılan birçok işlem var, bu kayyuma devredilen şirketlerle ilgili olarak yapılan yanlış işlemler var. Bunlar henüz düzeltilmeden... Bunlar normal, tabii, bu bünyeye bu kadar çok şirketin alınması, bunların birlikte idare edilmesi dünyada olabilecek bir şey değil yani bine yakın şirket. Bir bünyedeki TMSF’nin başka görevleri de var, değil mi? Görevlerinden bir tanesi bu fona devredilen şirketlerin idaresidir, onun haricinde bankalar var, başka görevleri var, çok daha önemli görevleri var. Bu kadar görevi bir kurumun tek başına yapıyor olması büyük risktir, sıkıttır, zordur, büyük bir yükümlülüktür bu. Şimdi, bunu tekrarlamamız ne kadar doğru olacak, ne kadar başarılı oldu, onu bir görebilmemiz lazım ki bu konuda karar verebilelim. Mesela, bu şirketlere, şirketlerin yönetimlerine, yönetim kurullarına, Orhan Bey, kaç kişi atandı kayyum olarak? 700 küsur şirketin -siz “783” dediniz- bunların yönetim kurullarına -yani her bir yönetim kurulu en az 3 kişiden oluşuyor, ortalama 7 kişi, 9 kişi çıkabiliyor- kaç bin kişi atandı, kimlerdi bunlar? Bu şirketler üzerinden birileri para mı kazanıyor, birileri geçim kaynağı hâline mi getirdi bunları? Bunları bilebilmemiz lazım ki bu dönemle ilgili olarak da yanlış bir iş yapmayalım, bu süreci ona göre uzatalım. Bu rakamları verebilerseniz memnun oluruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Yılmaz, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Yine, süre uzatılmasıyla ilgili bir kanun maddesi önümüzde. Burada da yine üç yıllık bir süre uzatımı söz konusu. İdarenin, yönetimin önümüzdeki üç yılda Türkiye’de bir şeyler olacağı, bir şeyler değişeceği varsayımı mı var acaba bu üç yılın arkasında? 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, her neyse... 2023’te seçimler yapılacak. Dolayısıyla, o güne kadar Türkiye’de her şey normalleşecek mi, bir şey mi olacak? Niye üç yıl, niye iki yıl değil mesela? Bu bir.

İkincisi, şunu öğrenebilir miyim: Bu Kayseri’deki İstikbal Mobilya Şirketi de TMSF’nin kontrolü altında mı, denetimi altında mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamladınız mı?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hayır, tamamlamadım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Topluca cevap verecekler, siz sorularınızı sorun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Meşguldü, sorumu duymadı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Affedersiniz.

Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – “Kayseri’deki İstikbal Mobilya Şirketi TMSF’nin kontrolü altında mı?” Not aldım efendim.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Yani burada da aslında bir normalleşme gerekmiyor mu? Biraz önce, sabahki oturumda görüştüğümüz kanunlar olağanüstü hâlde vesaire ilgiliydi, bu da aslında olağanüstü hâl. TMSF’nin görevi bir banka hastanesi yani mali sistemde ortaya çıkan bir durumu düzeltmek. Ama şu anda öyle anlaşıyor ki belki de başlangıçta haklı sebepleri de olabilir yani bir sürü -dediğim gibi- haksız kazanç elde edildiği, bu haksız kazancın yurt dışına çıkarılması vesaire söz konusuydu ama şu anda gelinen nokta itibarıyla bunların giderek azalması, artık buna bir son verilmesi lazım. Dolayısıyla da neredeyse şu anda ülkede, elhamdülillah, bir finansal kriz yok ama bankaların, tabii, bilançoları batık krediyle dolu yani bu yüzdürülüyor. Fakat şu anda bu TMSF’nin asli görevi hâline gelmiş vaziyette ve bundan ne zaman çıkacağız, ne zaman bundan vazgeçeceğiz? Yine, bunu aynı olağanüstü hâl yönetiminde -biraz önce konuştuğumuz gibi- bunu normal yasa çerçevesinde sürdüremiyor muyuz? Ceza Yasası’nda ve Türk Ticaret Kanunu’nda düzenlemeler var bu konuda, ona uygun olarak bunlar niye yapılamıyor da özel düzenlemeler yapılıyor? Bunun sonlandırılması vaktinin bence gelmiş olması lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Şener, buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şimdi, aklına gelen şirkete son zamanlarda moda olan bir tabirle çöküp TMSF’ye devretmek ne kadar doğru? Yani bunu devlet bile yapsa bu ne kadar hukuki, ne kadar evrensel kurallara uygun, ne kadar ekonominin gereklerine uygun, bunun tartışılması lazım. Bence bu dönemin en garip hadiselerinden biri budur, aslına bakarsanız bir felaket. Bakıyorum, ben geçmişte bu ülke pek çok askerî müdahaleye maruz kalmıştır, darbeler olmuştur. Bu askerî müdahalelerde siyasiler tutuklanmıştır, hatta idam edilenler olmuştur ama mülkiyete dokunulmamıştır. Bu, 1960’ta da öyledir, 1980’de de öyledir veya bugün uluslararası hukuka göre bir ülke bir ülkenin topraklarını ilhak eder, o da hukuken uluslararası hukuka göre meşruiyet kazanır da sınırlar değişirse devletin sınırı değiştiği hâlde, o değişen sınırdaki özel mülkiyet korunur, özel mülkiyete dokunulmaz; bu, evrensel bir hukuk kuralı. Şimdi, bir bakıyoruz “Filanın malını TMSF’ye devret, öbürünün işletmesini devret.” Yani mesela garibime giden şeylerden biri şu: Adam meşhur futbolcu, uluslararası üne sahip, transferlerden, oynadığı maçlardan kazandığı paraya ömür boyu el koyuyorsunuz. Bu nasıl bir mantıktır? Yani birinin malına, mülküne, gayrimenkulüne, şirketine, bankadaki parasına, hatta konutuna, evine el koyuyorsunuz. Kendisi kaçmış, burada yakınları oturuyor, evine el koyuyorsunuz. Yani bu hukuka uygun bir şey değil.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Babadan kalma eve...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yargılamanın devamı müddetince, biliyorsunuz, Türk Ceza Kanunu kapsamında suçtan elde edilen mal varlığı tedbir kararıyla müsadere...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ya, suçtan elde edildiğini nereden çıkarıyorsun? Dedesinden ev kalmış, dedesinden bilmem...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Belli, babadan kalmış ev. Suçtan mı elde edilmiş mal, babadan kalmış.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – O yargı kararı önce tedbirle...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ya, zamanımı alıyor, sonra diyorsun ki “Süren bitti.”

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yok, yok, müsadereyle karıştırmayalım diye söylüyorum.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Niye ikide bir giriyorsun Abdullah.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Müsaade edelim Sayın Şener devam etsin lütfen.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bütün dünyada uygulamaları var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Onu arada konuşun lütfen olur mu?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Dünyada uygulaması öyle değil, başka devletlerde oluyor o iş.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Hâlbuki kendime prensip kararı almıştım, Abdullah’la atışmayacaktım. Ahmet ağabeyin üzerimde hakkı var, onun hatırına sana dokunmayacaktım.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yok, ilk defa size söyledim. Teknik bir açıklama yaptım Sayın Başkan; tedbir kararıyla müsadere arasında dedim, o kadar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Devam edelim Sayın Şener.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Babasının üzerimde öğrencilik yıllarımdan çok hakkı var Abdullah Bey’in.

Şimdi, burada terslik var arkadaşlar. Yani terörden elde edilen malın tespiti lazım. Adam hakkında bir dava açılmış veya açılmamış: “Ha, bu FETÖ’yle bağlantılı.” Adam hakkında şahsi ceza verilmeden malına çöküyorsun; olmaz bu ya veya bu malın neresi terör bağlantılı veya kaynağı suç bir maldır o veya şirkettir. Adam bu işlere başlamadan önce, belki hiç Gülen’i tanımadan önce malı mülkü var, şirketi var, ona bile çöküyorsun. Bunun bir mantığı yok ki. Yani devlet, devlet olmak zorundadır. Bakın, devletin devlet olma vasfını ortadan kaldırdığınız zaman olmaz. Ben bu Komisyon da görüyorum, Genel Kurulda da görüyorum. Yani adalet duygusunu aramak yerine muhatabın benden olup olmayışına veya bir suçlu olup olmayışına veya bir terörist olup olmayışına göre hesaphıyoruz ya. Bu ne evrensel hukukta böyledir ne de İslam’da böyledir.

Bakın, İbni Mülcem Hazreti Ali’yi katletti, yaraladı zehirli kılıcıyla. Ölüm döşeğinde Hazreti Ali, etrafındakilere dedi ki: “İbni Mülcem’e işkence yapmayın.” Kendisine süt getirmişlerdi: “Bu süttten İbni Mülcem’e verin. Hakkında da işkence vesaire yapmadan yargılayın, hüküm neyse onu uygulayın.” Şimdi, ta bin beş yüz yıl önce, bakıyorum, “Filan komünist, linç edelim. Filan faşist, linç edelim. Filan dinci, linç edelim.” Ya, hukukta böyle bir şey yok ki. Hukuk suçlu ya da lazım, hukuk teröriste de uygulanacak bir şeydir. Adil olacaksın ki senin teröristten farkın olsun devlet olarak. Devlet, devlet gibi davranır. Devlet, devlet gibi icraat yapar. Kinle, intikamla devlet erki kullanılmaz ki. Şimdi, bu mala çökme işi de öyle.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Şener, bir dakika ek süre verdim müdahaleden dolayı, o da doldu, son cümlelerinizi alalım.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bir dakika değil, üç dakika müdahale etti Abdullah Bey.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Şimdi, dolayısıyla, topyekûn buraya getirdiğiniz madde, eski uygulamasıyla da şu andaki uzatma talebiyle de sakattır, böyle bir şey olmaz. İktidarın her gördüğü, bilmem, mala falan ilgi duyması bir gelenektir, o geleneğin bir parçasıdır. Yine o şeyi söylemeyeceğim. Bunların hepsi, işte mafya devleti dediğimiz süreci hazırlayan taşlardır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz Sayın Şener, sağ olun.

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, bu madde, 19'uncu madde de gene "Bu olağanüstü hâl ile ilgili yapılan haksızlıklara bir süre daha devam edelim." tarzında bir şey.

Değerli arkadaşlar, yani, elbette suç işlenirken bir mal elde edilmişse, ona aracı olunmuşsa ve bu konuyla ilgili bir soruşturma varsa mahkeme kararıyla bu mallara el konur. Yani bununla ilgili, kimsenin hiçbir şey söyleme hakkı yoktur; evrensel hukukta böyle, Anayasa'mızda böyle, yasalarımızda böyle. Ama siz olağanüstü yani işte... "Millî Güvenlik Kurulu 'terör' dedi, 'iltisaklı' dedi ya da işte bu şekilde düşünüldü, bu sebepten dolayı disiplin soruşturması yaptık -yapmadık- ve mala el koyuyoruz." Öyle örnekler var ki değerli arkadaşlar, yani haksız yere mallara el koyduğunuz öyle örnekler var ki, sadece bunu söylemiyorum, bunları zaten herkes söylüyor yani. Adamın babasından kalmış mala, belli, dedesinden kalmış mala, fabrikasına el koymak neyin nesi? Bunu bir tarafa bırakıyorum ama biraz evvel, 22'nci maddede konuştuğumuz haksızlık yani bir haksız kazanç kapısı sektör hâline gelmiş OHAL'le ilgili iadeler, şunlar bunlar, bakana gitme, şuna gitme, buna gitme... Gerçi Sayın Bakan Yardımcısı açıkladı "Süleyman Özişik binlerce getirmiş olamaz." dedi. Kaç tane getirdiğinden söz etmedi, "Binlerce getirmiş olamaz çünkü zaten 2 bin küsur kişi iade edildi ."dedi. Ama bunun gibi, malına TMSF'nin kayyum ataması şeklinde çökülen ne kadar şirket var?

Bakın, enteresan bir haber var, bunu okumuşsunuzdur, Abdullah Güzeldülger -İYİ Partili arkadaşlar şey yapar- bu, TMSF üyesi, işte, daha sonra kayyum olarak filan da atanmış, enteresan bir şey söylüyor, diyor ki: "Bana şu meşhur holdingin, SBK Holdingin sahibi Sezgin Baran Korkmaz geldi, dedi ki 'Kelepir şirket var mı?'" Ya, bunlar, çok büyük, vahim iddialar arkadaşlar. Başka bir iddia var: Adalet ve Kalkınma Partisinin Genel Başkan Yardımcılarından birinin ismini getirerek "Bir adam gönderdi 30 yaşlarında filan." Sonra adamın ismini veriyor, "İmran Okumuş ve 7 arkadaşları aşağı yukarı 100 şirkete kayyum olarak atandı; bunlar hiçbir şekilde ticaretle, şununla bununla, parayla ilgili olan insanlar değildi." diyor. İddialara bakın değerli arkadaşlarım.

Başka bir şey, "Ben Boydak Grubuna CEO atandım ama Ulusoy Lojistikten bir tane adam gönderildi, finans eğitim yok, iş eğitimi yok; daha ikinci gün bir sponsorluk dosyasıyla geldi bana. Bizden önce mahkemenin kayyum olarak atadığı kayyumlara sordum, onlar da dediler ki 'Evet, 300 bin lira bizden istedi.'" Arkadaşlar, yani bu, üzerinde durduğumuz konu, çok basit, terörle mücadele, efendim, işte, "Zaten iki sene OHAL'de bunları bu şekilde çözdük; sonra işte OHAL yetkisi alan yasayı çıkardık, üç sene de bu şekilde hallettik bu yasayla; şimdi de üç sene daha... Daha bitiremedik işleri, çok fazla sayıda birikmiş malzeme var, bitiremedik işleri ve şey yapıyoruz." Bakın, arkadaşlar, milyarlarca liralık mal el değiştiriyor, çökme dediğimiz şey bu sistem, milyarlarca liralık mal el değiştiriyor ve şimdi, şöyle iddialar var, bu iddiaları çürütmesi gerekiyor, bu iddialara "Yok." demesi gerekiyor, "Bunlarla ilgili araştırmalar var, sonuçlar bunlardır." demesi gerekiyor.

Başka bir iddia var, eski belediye başkanının adamı gitmiş, İpek Grubunun çok mühim bir oteline, çok değerli bir oteline çökülüyor. Başka yerlerde buna benzer onlarca örnek var, bu örneklerle ilgili hiçbir şey yapılmıyor. Şimdi, ben iddia ediyorum, bu yasa, öyle sadece terörle mücadele çerçevesinde

çıkarılan bir şey değil, bu yasayla ilgili ortaya çıkan bu iddialarla da iltitisi vardır diyorum. Bu sektörün bu şekilde devam etmesini isteyenlerin lobisi bu yasayı buraya kadar getirmiştir. El kaldırırken arkadaşlarımızın buna dikkat etmesi gerekir diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Abdullah Koç, buyurun lütfen.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, ben, bundan önceki maddede, 22'nci maddede de dile getirmiştım; özellikle, yasa yapma tekniği açısından bu torba yasanın içerisinde konulan 3 tane maddenin gerçek anlamda kişi hak ve hürriyetlerini etkileyen ve Anayasa'nın ilgili olan kısmı olan İkinci Kısım'da yer alan temel hakları ciddi bir şekilde etkileyecek ve temel haklara dokunulabilecek nitelikte olması nedeniyle bu 19'uncu madde de dâhil olmak üzere, daha önce Komisyon'da kabul edilen diğer 2 maddenin de bir bütün olarak temel Komisyon olan Adalet Komisyonu ve aynı zamanda, etkili olması açısından, Anayasa'yı etkilemesi nedeniyle de Anayasa Komisyonunda görüşülmesi gerektiğini biz burada belirtmek istiyoruz çünkü bunun, gerçek anlamda sadece bir süreden ibaret olmadığını, üç yıllık bir süreyle bir kanun hükmünün uzatılmasından ibaret olmadığını hepimiz çok net bir şekilde görüyoruz.

Şimdi, tabii, biz bunu değerlendirirken aynı zamanda bir iki hususu da dikkatinize sunmak istiyorum Değerli Başkan. Şimdi, 20/7/2016 tarihli Bakanlar Kurulu kararıyla ülke genelinde olağanüstü hâl ilan edildi. Olağanüstü hâl ilan edilmesiyle birlikte Türkiye'nin bütün kanuni mevzuatı olsun, yaşaması olağanüstü hâl rejimine tabi tutuldu ve bu, yıllarca devam etti. Tabii, bu yapılırken aynı zamanda, bu, temel kaynağını nereden aldı? Temel kaynağını Anayasa'dan aldı. Anayasa 118'inci madde olağanüstü hâlin ilanı ile ilgili olan hususu düzenliyor. Buradaki mevcut olan sisteme göre, bunun, olağanüstü hâl rejimi ilan edildikten sonra, Resmî Gazete'de yayımlandıktan sonra derhâl Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulması gerekiyor. Şimdi, kapsam belli, yol belli fakat şunu hemen belirtmek istiyorum: Olağanüstü hâl rejimi Türkiye'de sonlandırıldı, normal sisteme geçildi ve normal kanun hükümlerine göre şu anda idare ediliyor. Fakat olağanüstü hâl rejimi ortadan kaldırıldıktan sonra, şu anda getirilmek istenen olağanüstü hâl hukuku. Dolayısıyla Anayasa'nın 118'inci maddesiyle değerlendirme yapıldığı zaman Anayasa'nın 118'inci maddesinde çok açık bir şekilde aykırılık söz konusu çünkü Anayasa'nın 118'inci maddesi, savaş hâli, tehlike hâli ve birçok nedenler saymış ve Cumhurbaşkanına olağanüstü hâl ilan etme yetkisi tanımış, derhâl Millet Meclisine sunma ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayını alma kriterini taşıyor. Burada böyle bir şey var mı? Hayır. Olağanüstü hâl süreci bitmiş fakat mevcut olan kanunlarla, bu, şu andaki kanunla biz olağanüstü hâl rejimini bir üç yıl daha uzatmakla karşı karşıyayız.

Peki, burada başka ne var Değerli Başkan? Şimdi, tabii, temel kanun maddelerini de ihlal edecek olan nitelikte bazı hususlar söz konusu. Bunların başında masumiyet ilkesi geliyor, bunların başında kişi hürriyeti ve güvenliği ilkesinin ihlali söz konusu ve aynı zamanda, en önemli olan hususların başında da Anayasa 10'uncu maddedeki eşitlik ilkesini çok aykırı bir şekilde ihlal edecek olan nitelikte olan kriterler içeriyor.

Peki, bu hâlde bu kanunun buradan geçmesi ne getirecek Değerli Başkan? Bu olağanüstü hâl rejiminin devam ettiği, mevcut olan, meri olan hukuk sisteminin rafa kaldırıldığına ilişkin bir hususla biz karşı karşıya kalacağız. Bir diğer husus, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun da ihlali söz konusu olacak. Dolayısıyla, biz tabii, kendi partimize yönelik, mevcut olan bu sistemi, bu olağanüstü hâl rejimini, özellikle Halkların Demokratik Partisine yönelik ve aynı zamanda bu mevcut olan hukuki

rejim olarak, ikili hukuk sistemi olarak değerlendirmeye tabi tuttuğumuz zaman, bu her iki üç maddenin de gerek tutuklama olsun gerek bu olağanüstü rejim olsun ne fazla mağdur edilen parti olarak da şunu belirtmek istiyoruz ki: Türkiye'nin derhâl normalleşmeye ihtiyacı var yani bu kanunun yeniden devreye konulması, yeniden bu kanunun bu şekliyle üç yıl daha uzatılmış olması çok ciddi mağduriyetlere neden olacak, bu nedenle de geri çekilmesi ve en azından temel komisyon olan Adalet Komisyonunda tartışılması gerektiğini belirtiyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Erhan Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Şimdi, benim anladığım kadarıyla bu maddenin iki boyutu var: Birincisi, terör nedeniyle bir şirkete kayyum atama meselesi. İkincisi de bu kayyumluk vazifesini TMSF'nin yerine getirmesi, TMSF'nin kayyum ataması herhâlde, öyle anlıyorum ben.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Kayyum olarak TMSF belirleniyor, yoksa mahkemenin takdirinde yani.

ERHAN USTA (Samsun) – Ben de onu diyorum.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Dışarıdan atanabiliyordu efendim, istismarlar oldu veya sıkıntılar oldu.

ERHAN USTA (Samsun) – Şimdi, bu madde olmamış olsa normal usullerde mi yoksa yine OHAL...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Mahkeme normal usullerde CMK gereğince dışarıdan...

ERHAN USTA (Samsun) – Tabii tabii, ben de onu diyecektim.

Şimdi, biz o kısmını tartışmıyoruz, bir yerde mahkemenin doğru karar verdiğini düşünüyoruz, kayyum atanmasına karar veriyse o yapılacaktır. Şimdi, burada TMSF'nin atanması, TMSF'nin kayyum olması meselesini kestirebilmek için veya orada yeniden uzatmayı verebilmek için Bülent Bey'in sorduğu soru önemli bence, TMSF'nin buradaki performansı nedir? Yani TMSF'ye geçen şirketlerin bilançoları, kâr-zararları nasıl gelişmiş, ne olmuş? Şirketlerin içi iyice mi boşalmış, yoksa şirketler hakikaten finansal açıdan güçlenmiş mi güçlenmemiş mi? Bu konuda bize geçmişe yönelik olarak –epeyce bir uygulama olduğuna göre- bir istatistik verilmesi lazım ki bence bu kararın bir belirleyicisinin de bu olması gerekiyor.

Şimdi, burada, tabii, tek çözüm de bu değil, yine, OHAL –çok istememekle birlikte, “Türkiye normalleşsin.” diyoruz- uygulamaları çerçevesinde kayyum atanması olabilir ama bunun mutlak suretle TMSF olması gerekmez, o da ayrı bir vaka, idarenin öyle bir teklifi, Meclisin de öyle bir takdiri olması da ayrı bir konu.

Şimdi, dolayısıyla, TMSF'nin buradaki bu kayyum meselesindeki performansını bir görmemiz gerekir. Tabii, TMSF'nin esas kuruluş amacı bu değil, Şakir Bey doğru söyledi, bu, 2016'dan sonra özel durumların getirdiği bir görev olarak verilmiş ama burada yüzlerce şirketten bahsediyoruz. Dolayısıyla, TMSF'nin bir odağının olması lazım yani TMSF'de bu bir odak kaybına falan yol açacaksa bu tehlikeli bir şey. Yani TMSF'nin yapması gereken işler var, odaklanması gereken işler var; yani 700 tane, 1.000 tane şirketi yönetmek kolay değil. Ne kadar yönetiliyor, ne kadar hassas davranılıyor onu bilmiyoruz.

Şimdi, tabii, basından şunları çok sık duyuyoruz, o, insanı rahatsız ediyor: İşte bir kişinin 20-30 şirkette aynı anda yönetici olduğuna dair haberler. Ya bir kişi bir şirkette yönetici, hadi ikinci şirkette de olur ama daha fazlasına bir sınırlayıcı hüküm var mı?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Grubu vardır şirketlere ait, 10-15 tane firması vardır.

ERHAN USTA (Samsun) – O da olsun fark etmez ki, o değil zaten, her birinde yönetim kurulu üyesi, yani 10 tane, 20 tane yerde yönetim kurulu üyesi olan isimler var –benim bir tane hemşehrim de var burada, Samsunlu birisi de var- bu isimleri duyuyoruz. Dolayısıyla, böyle bir şey olabilir mi? Bir insan 10 tane şirketin nasıl yöneticisi olabilir? Bir şirketi 8-10 kişi yönetirken bir kişi 10 tane şirkette yer alıyorsa bu iş farklı bir noktaya doğru gidiyor demektir. Dolayısıyla, ben şunu sormak istiyorum: TMSF bu şirketlere birilerini görevlendirecek yönetim kurullarında, bu isimleri nasıl belirliyor, kriterleri nedir? Bir kişiyi tek bir şirkete verebilirsiniz ancak burada bir kriter olması lazım. Nasıl bir başarı hikâyesine bakıyorsunuz, bunlar neye göre belirleniyor? Bunu öğrenmek istiyorum.

Mahkemeler de bu kayyuma... Şimdi, bir mahkeme bir konuyla ilgili karar verecek, böyle bıçak sırtı...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Mesela mahkemelerin...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Orhan Bey, sonunda topluca cevap verelim lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Bilmiyorum, soruyu ben soruyorum yani. Bilmiyorum, mahkeme de herhâlde bir bilirkişiye falan soruyordur, bir şey yapıyordur.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yok, ben de bilmediğim için soruyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Yok, ben de bilmiyorum ama TMSF’ninkini bilmek durumundayız, TMSF artık profesyonel olarak yapıyor.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Mahkemeler de yönetici atayacak efendim.

ERHAN USTA (Samsun) – Mahkemeler araştırıyor demedim, ben TMSF neye göre belirliyor, TMSF bu işi birileri vasıtasıyla görüyor bu işi değil mi? Yani oraya sizi, beni, dışarıdaki birilerini...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Uzman yöneticiler vasıtasıyla atanacak.

ERHAN USTA (Samsun) – Evet, “uzman yönetici” dediği kim, onu soruyorum işte, onun kriterleri nedir? Neye göre bunlar belirleniyor yani sayısı nedir, kaç kişi var, bir havuz var o havuz içerisinde sektörlere göre belirlenmiş, oralardan mı seçiliyor bunlar nedir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım.

ERHAN USTA (Samsun) – Bitiriyorum zaten.

Onu bize bir söylesinler, çünkü, nihayetinde, bakın, eğer bu kararlar çok hukuken çok sağlam gerekçelere dayandırılarak verilmiyorsa yarın Türkiye Cumhuriyeti devleti çok ciddi tazminatlarla karşılaşabilir, bu riski hiç unutmamamız lazım. Hem sağlam gerekçelere dayandırmamız gerekir hem de bu şirket kayyuma geçtikten sonra iyi yönetilmesi lazım yani orada da mahkemelik olur. Diyelim ki geri alınma kararı verilmiş, ondan sonra kayyumun kötü yönetmesinden kaynaklanan tazminatlara da maruz kalabiliriz.

Dolayısıyla, son olarak şunu söyleyeceğim: Şimdi, mesela, mahkeme böyle bir TMSF müessesesi olmasa kendisi kayyumu, yöneticiyi belirleyecek olsa belki şu riski almamak için “Ya aman, bakarsın yanlış birisini atarız, bir sıkıntı çıkar ama nasıl olsa şimdi devletin TMSF’si var, buraya ben bir kayyum kararı vereyim de TMSF atasın.” deyip mahkemeler bu işin kolayına kaçıyor bu da yanlış olur. Dolayısıyla, sağlam gerekçelere dayandırmadan bir yerlere kayyum atamış oluruz, sıkıntı çıkartır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz Sayın Usta.

Sayın Kamil Sındır, buyurun lütfen.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Değerli arkadaşlar, Meclisimizin bir belleği var, bir İç Tüzük’ümüz var, içtihatlar var, geleneklerimiz var, bir de hukuken bir konu hakkında bir karar verilmişse o kararla ilgili bir değişiklik, iptal vesaire gibi bir mesele söz konusu olduğunda kararı veren organın yeniden ele alması da mantıken doğru olan bir uygulama olur.

Şimdi, bu kanun teklifinin 19 ve 22’nci maddeleri bundan önce Adalet Komisyonunda görüşülmüş, detaylı bir şekilde görüşülmüş, 27’nci Yasama Dönemi 1 sıra sayılı Kanun Teklifi’yle Meclis Genel Kuruluna gelmiş, görüşülmüş vesaire. Adalet Komisyonu yetkin, etkin ve geçmişte bu maddelerin üç yıl süre uzatılmasıyla ilgili maddeleri görüşen Adalet Komisyonu, şimdi devre dışı, Plan ve Bütçe Komisyonuna geliyor bu maddeler. Aynı şeyleri biz yetkin ve etkin olmadığımız bu konularda, hukuki meselelerde burada işte bir şeyler araştırıp, karıştırıp, nedir, ne değildir, geçmişteki bellekte ne var, ne yok bunları araştırıp bunun üzerinden yorum yaparak buna karşı veya bunun yanında, illa bir şeye karşı olmak değil ama doğru bir şeyi bulabilmek adına bir çaba sarf ediyoruz. Ben bir şey söylerken hukukun bütün mevzuat ve içtihatları belleğimde olmadığı için sadece belli bir şey üzerinde yürüyorum, hâlbuki çok geniş bir kavram.

Bakın, TMSF’ye devir... Bir suç şüphesi veya suç işlenmesi sonucu bir mal varlığı edinilmiş ve bu mal varlığı tespit edilebilmişse yani diğer bir deyişle, ortada haksız, hukuksuz bir kazanca dayalı bir mal varlığı varsa o şirketlere zaten Ceza Muhakemesi Kanunu’nca el konulması mümkün mü değil mi? Mümkün –sayın hukukçularımız burada- hatta kayyum atanması da mümkün. Oysa burada yetki verilen TMSF’ye devredilen bu şirketler hakkında tasarrufla bulunmaları sonucu herhangi bir sorumluluk olmayacak. Var mı? Yok TMSF’de. Cezai veya hukuki anlamda hiçbir sorumluluğun olmaması zaten ayrıca kabul edilemez bir şey yani sorumsuzluk söz konusu. Şimdi, suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi hakkında bir kanun var mı? Var; yürürlükte mi? Yürürlükte. Bu sürenin uzatılması, amaç dışında kullanılmasına neden olmaz mı bu uygulamaların? Zaten bir güven ortamı sorunlu memlekette, ekonomik ve bu anlamda yatırımların istediği hukuksal güvence ciddi bir sorunla karşı karşıya. Bunun daha da zedelenmesi söz konusu olmayacak mı? Yabancı yatırımcıların yerli yatırımcılarla ortaklık kurmaları üzerinde bir sıkıntı yaratmayacak mı memlekette, çekince yaratmayacak mı? Yani bütün bu meseleler aslında daha önce Adalet Komisyonunda gündeme gelmiş, konuşulmuş, tartışılmış. Süre uzatımı, daha önce de karar vermiş bir komisyonda görüşülmesi gerekirken Plan ve Bütçe Komisyonuna geliyor. Biz de burada elimizden geldiğince, aklımız yettiğince buna karşı bir mekanizma, savunma geliştirmeye çalışıyoruz. Bu, doğru bir şey değil. Tekrar söylüyorum, bu, yasama kalitesi açısından, Meclisin toplum nezdindeki saygınlığı ve yüceliği adına da doğru bir süreç değil. Ben bu maddelerin, hem 19’un hem 22’nin aslında Adalet Komisyonuna gitmesi, orada aynı şekliyle değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Sındır.

Sayın Erol Katircioğlu, buyurun lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yani bu 3 OHAL düzenlemesinin bu torba yasa içine konmuş olması ve dünden beri tartışıyor olmamız bana şunu düşündürüyor: İktidarın aslında normalleşmeye rağmen bunları getirmiş olması esasında bir tür başarısızlığın ifadesi gibi geliyor bana ya da açıklanması gibi geliyor. Neden böyle? Çünkü eğer başarılı olunsaydı bir üç yıl daha uzatma talebi olmazdı diye düşünüyorum. Yani şunu söylüyor yönetim, diyor ki: “Biz şimdiye kadar bir şeyler yaptık ama daha bitmedi, bir üç yıl daha

verin, bitirelim.” Şimdi, doğrusunu isterseniz bu gerçekten tartışmaya değer ama yeteri kadar bilgi sahibi olmadığım için de tartışılabilir bir konu değil burada diye düşünüyorum. Ama anlaşılan o ki üç yıl daha ihtiyaç var, demin İçişleri Bakan Yardımcısı Mehmet Ersoy da söyledi bunu, “İhtiyacımız var, bunun için destek verin.” dedi.

Fakat değerli arkadaşlar, ben de bir soru sorarak devam edeceğim, neden üç yıl? Bu üç yılın içinde bir seçim var, uzun zamandan beri üzerinde tartışma yönetilen bir hadise var yani erken seçim ya da normal seçim. Ama bu üç yıl esasında olağanüstü koşullar, eğer bu maddeler kabul edilirse Olağanüstü Hâl Yasası’nın bir şekilde bir parçasının en azından yürürlükte olduğu bir döneme rastlayacak. Şimdi, bunu, gerçekten aslında seçimlerle ilgili kuşku duymamıza veya en azından rahatsız olmamıza neden olacak olan bir hadise diye düşünüyorum. Bunu bilmiyorum, yeteri kadar açıklanabilir mi? Fakat asıl söylemek istediği şu: OHAL kanunları aslında yönetimin normal yani demokratik düzenden ayrılması anlamına gelir yani Hükümetin normal koşullarda kullanabileceği yetkilerinin daha ötesinde, daha üstünde yetkiler kullanması anlamına gelir. Bu yetkiler esasında demokrasiye de aykırı olabilir. Nitekim bizim partimizin belediyelerine nasıl kayyum atandıysa anlaşılan o ki FETÖ şirketlerinin yönetimlerine de kayyum atanmış durumda ve bu atanmaya da devam edilecek anlaşılan.

Fakat değerli arkadaşlar, ben gerçekten şöyle bir şey söyleyeyim, eğer bu uygulama çerçevesinde bir hesap verilebilirlik meselesi olabilseydi yani bu sürecin sonuçları şeffaf bir şekilde toplumla paylaşılabilsen o zaman biz daha iç rahatlığıyla bu şeyi destekleyebilirdik. Ki bu da esasında şeyi getiriyor, Bülent Bey’in altını çizdiği TMSF meselesiyle bağlantılı olarak TMSF’nin performansı ile ilgili çok fazla bilimiz yok. Bilgi olarak basına sızan ve Sayıştay raporlarına giren hadiselerle bakarsanız TMSF etrafında büyük bir yolsuzluk halesi var ve bu benim söylediğimi de zaten doğrulayan bir şey. Yani bir sistem demokratik usullerle yönetilme, şu veya bu şekilde -burada olağanüstü hâl meselesinden dolayı, gerekçelerini şey yapmıyorum ama- olağanüstü bir şekilde yönetmeye başlayınca iktidar, ekstra bir güç kullanmaya başlar ki bu da esasında demokrasiyi zehirler, hem gücü kullananı zehirler, bir güç zehirlenmesine yol açar hem de demokrasinin çalışmasının önüne geçer. Dolayısıyla da ortaya çıkacak olan tablo şudur değerli arkadaşlar: Hakikaten informal ilişkilerdir yani büyük ölçüde yolsuzluğu barındıran ilişkilerdir. Ki TMSF etrafında Sayıştayın tespit ettiği birtakım bulguları hatırlayarak ve basına çıkmış olan verileri yan yana getirdiğimizde doğrusunu isterseniz ben bu konuda bu performansın kabul edilebilir olduğunu düşünmüyorum. Dolayısıyla da ya ekstra bir şey yapılması lazım yani “TMSF’nin organizasyon yapısı bu.” dersiniz... Çünkü sonuç olarak, TMSF şirket de satıyor, hani kendisi şirketlere kayyum atadığı gibi o kayyumlar da o şirketleri satabiliyor. Mesela, tıpkı Diyarbakır’daki kayyumun yaptığı gibi bence gayrimeşru sayılabilecek tasarruflar oluyor ve burada da bu tasarrufların olma ihtimali çok kuvvetlidir. Sayıştay her iki durumu da açıklığa kavuşturdu bence. Yani gerek Halkların Demokratik Partisine ait belediyelerle ilgili Sayıştay raporları bunu söylüyor gerekse TMSF bağlamındaki Sayıştay tespitleri bunu gösteriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bitiriyorum efendim, bitiriyorum.

Dolayısıyla da değerli arkadaşlar, hakikaten anlamakta zorlanıyorum yani. Daha normalleşmiş bir Türkiye bir seçime gidecek, dolayısıyla da yeni bir dönem başlayacak belki de. Biz, şimdi, üç yıl daha uzatılmış bir OHAL’le gireceğiz buna. Yani ben bunun kabul edilebilir, demokratik olmadığını düşünüyorum, onun için de...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim Sayın Katircioğlu.

Sayın Kaboğlu, buyurun lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler.

Evet, burada diğerlerinden farklı bir sektör ama zannediyorum ilkeler ortak çünkü terörle iltisakı veya irtibatı Millî Güvenlik Kurulu kararıyla belirleniyor, bu konuda diğer maddelerle bir fark yok. Yanlış yaparsam lütfen ilgililer düzeltsin. İkinci olarak, Millî Güvenlik Kurulu, bir şirket ile terör örgütü arasında irtibat veya iltisak olduğuna karar verirse bu durumda siyasal ve idari merciler kayyum atmasına karar veriyorlar; ikinci aşama. Üçüncü aşama, şirketine el konulan bu kişiler veya örgütler mahkemeye başvuruyorlar ve mahkeme eğer haklı bulursa onları yani bir tür kendileri suçsuz olduklarını kanıtladıkları zaman, ispat ettikleri zaman şirketlerine kavuşabiliyorlar. Şimdi, buradaki sorun, ana sorun, Millî Güvenlik Kurulunun böyle bir karar yetkisinin bulunmadığını Anayasa Mahkemesi saptamış bulunuyor. Bu bakımdan da en azından böyle bir düzenleme Anayasa’ya aykırı hâle gelmiş bulunuyor.

İkinci konu ise mülkiyet hakkı, 1982 Anayasası’nda en güvenceli hakların başında düzenlenmiş bulunuyor çok korunaklı bir hak olarak ve bu itibarla diğer maddeler arasında başta Anayasa’nın 38’inci maddesine -çalışma hakkı ve girişim özgürlüğü- 48’inci ve 49’uncu maddelerine aykırı olmak üzere birçok maddesine aykırı. Ama tabii ki esasen burada sorgulamamız gereken husus şu: Madde 119’a göre bir olağanüstü hâl ilan edilseydi ancak bu tür olağanüstü tedbirlere başvurulabilirdi, o durumda hak ve özgürlüklerin askıya alınması geçici süreyle de olsa Anayasa madde 15 gereği mümkün olabilirdi ama bu bir sapma rejimi, bu bir derogasyon, “derogation” rejimi olurdu zaten, Avrupa Konseyine de bildirme gerekliliğimiz nedeniyle ve o durumda bile ancak Meclis dört aylık bir süreyle uzatmaya gidebilirdi. Ama şimdi, üç yıllık bir süreyle uzatmaya gidiyoruz, üstelik olağanüstü hâl ilan edilmemişken, Anayasa dolanılarak böyle bir yola başvurulduğu hâlde ve Anayasa Mahkemesi kararları bulunduğu hâlde.

Tabii, hani bir üniversite mensubu olarak ben üniversiteden atılanların yerlerine kimin yerleştirildiğini az çok biliyorum ve bunlar arasında FETÖ’cülerin olduğunu da biliyorum. Ama bu sektörü tanımiyorum, bu sektör daha çok son aylarda gündeme gelen mafya-siyaset-ticaret ilişkisi çerçevesinde hukuk dışına çıkıldıkça Türkiye’nin gerek siyasal alanının gerek diğer sektörlerin, özellikle iktisadi sektörün nasıl mafyalaştığını, nasıl çeteleştğini ortaya koyması bakımından da ibret vericidir. Zaten hukuk dışına çıkılması ölçüsünde esasen kamu yönetiminde geçerli olan görev, yetki ve sorumluluk ilkesi daha çok yerini keyfiliğe bıraktığı için ister istemez bu alanlar da o keyfilik alanına kayabilmektedir, en azından böyle bir risk bulunmaktadır.

Sonuç olarak, burada söz konusu olan düzenleme diğer maddelerde 12 ve 23’üncü maddelerle birlikte bu maddenin de Anayasa’ya aykırı olacağı, üç yıllık sürenin hem süre olarak makul olmadığı Anayasa’nın 13’üncü maddesine açıkça aykırı olduğu, 11’inci maddesinde Anayasa’nın üstünlüğü bakımından aykırı olduğu tabii ki hukuk devleti açısından da Anayasa madde 2’ye aykırı ama en aykırılık taşıyan husus, bir mahkeme kararına dayanmaksızın TMSF’ye aktarılması nedeniyle Anayasa madde 38 suçsuzluk karinesine de aykırılık teşkil etmektedir veya edecektir.

Ben size sorular da yönelttim, eğer benim yanıldığım bir husus varsa onu da yanıtlarsanız, belirtirseniz ona göre ben de size yanıt vermek isterim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim, sağ olun.

Sayın Paylan, son konuşmacı gözüküyorsunuz, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bu olağanüstü hâl döneminde yani sizin yarattığınız olağanüstü hâl döneminde insanların özgürlüklerini gasbettiniz büyük oranda ve pek çok mağduriyete yol açtınız. Bu açıdan insanların özgürlüklerine hâlel getirdiniz. Ancak bunun yanında cumhuriyet tarihinde bazı örnekleri olan ama son dönemdeki tek örneği insanların mülkiyet güvencesine de hâlel getirdiniz yani mülkiyet güvencesi çok önemli bir şeydir arkadaşlar yani bir ülkede bir insanın mülkiyet güvencesi yoksa o ülkede kimse mülkiyet sahibi olmak istemez veya güvende hissetmez. Bu açıdan son dönemdeki aslında ekonomik krizin bir sebebi de -dünyada bu kadar bol para dönemi varken- bu kadar ülkemizin güvenilmez bir ülke olmasının bir sebebi de bu dönemde yarattığınız bu çökme ekonomisidir arkadaşlar, insanların malına çöktünüz.

Bakın, ben size iki örnek anlatacağım: Bir baklavacı vardı, burada markasını vermeyeyim, baklavacının, efendim, bu yapının içinde yani şöyle ki destek veriyor çünkü size öyle yol verdiniz, “himmet” ne diyorsanız, bilmiyorum artık onu, insanlar bu yapıya işte yurt dışında okul açıyor falan falan diye bu baklavacı para veriyordu, okul açıyordu çünkü siz gidiyordunuz, siyasetçiler, efendim, bakanlar okulların açılış töreninde bulunuyordu, bu baklavacı da, ben tanıyorum, bu anlamda bu yapıya destek veriyordu, yurt dışında okul açılıyordu. Yani kendisince Allah rızası için bunu yapıyordu. Ne yaptınız? Bu kişiyi aldınız, hapse attınız, şu anda hapiste yani yıllardır hapiste. Başka ne yaptınız? Şirketine el koydunuz baklavacının, yüzlerce insan çalıştırıyordu, yüzlerce insan ekmek veriyordu. O yapının başına getirdiğiniz, efendim, yöneticiler TMSF’nin getirdiği yöneticiler bu baklava işini yönetemediler. Kim anlar baklava işinden? Baklavacı anlar değil mi arkadaşlar ya, herkes baklava işinden anlar mı? Getirdiğiniz yöneticiler şirketi yönetemediler ve pek çok yolsuzluğa imza atıldılar, baklavacı battı gitti, tasfiye edildi yani battı, arkadaşlar, baklavacı yok artık. Yüzlerce insan işsiz kaldı, o da yetmedi, baklavacının hani çocukları da orada ekmek buluyorlardı, çalışıyorlardı, onlar da işsiz kaldılar, yetmedi, baklavacının evine de çöktünüz, öbür mallarına da çöktünüz. Çocukları, şu anda ailesi perperişan. Yani tek bir kişiyi cezalandırayım diye bütün ailesini cezalandırdınız ve yüzlerce çalışan işçisini cezalandırdınız, o da yetmedi, bir millî değer olan yani sonuç olarak millî servet bu, bir baklavacıyı yok ettiniz; bu birinci örnek. Ya, bunun yanında, bildiğim, ayakkabıcı şirketi vardı, çöktünüz, ayakkabıdan ayakkabıcı anlar. Ben de ayakkabıcıyım, dededen yedi kuşak ayakkabıcıyım, ben ayakkabıyı çok iyi bilirim ama sen oraya bir yönetici atarsan, o ayakkabı işinden anlamaz arkadaş, ayakkabı işini batırdı. Tekstil içinde batan şirketler var, öz sermayesini kaybeden şirketler var. Ya, bu anlamda yani bir şeye zarar vereyim derken aslında ülkeye zarar verdiniz değerli arkadaşlar.

Şimdi, düşünün ki TMSF bu anlamda kayyumlar atıyor, öyle değil mi? Eminim ki uğraşıyorlardı ki anlayan bir insan bulalım diye. Ya, bir kişiyi 5 şirkete, 10 şirkete, 15 şirkete yönetici olarak atıyorlar. Burası ulufe dağıtılan bir sisteme döndü arkadaşlar. Hani bürokraside ben burada oturanlara da soruyorum, hani bazı bakan yardımcılarımızın 2 maaş, 3 maaş aldıklarını duyuyoruz, skandalları duyuyoruz ama bir kişinin 10 şirketten, 15 şirketten maaş alması, huzur hakkı alması, bu kadar işsizliğin, bu kadar yoksulluğun olduğu bir dönemde hak mıdır, adalet midir arkadaşlar? “Bir kişi hem baklavadan anlar hem ayakkabıdan anlar hem tekstilden anlar hem kuyumculuktan anlar.” mı diyorsunuz ya? Böyle bir şey olabilir mi arkadaşlar? Ve o kişiye huzur hakları olarak 150 bin lira, 200 bin lira, 300 bin lira...

ORHAN YEGİN (Ankara) – O kişilerin listesini bize verebilir misiniz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tabii tabii, veririz efendim.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Şimdi verebilir misiniz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Yok yok, siz isteyin, siz isteyin oradan.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, listeler zaten sizin elinizde, listelerin tamamı sizin elinizde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, siz, efendim, bakan yardımcılarınıza baksanız...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Hayır, verin.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kime ne verdiğinizi bilmiyor musunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakan yardımcılarınıza baksanız...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Siz bir iddiada bulunuyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Orhan Bey, en sonunda topluca cevap verirsiniz.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Söyleyemiyorsanız verin, ben sizden istiyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Allah Allah! Şuna bak ya!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben sizden istiyorum yasa getiren olarak. Kim, hangi şirkete...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ben de iddia sahibi olarak sizden istiyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, öyle değil, efendim. Siz yasayı getirdiniz, siz bana bilgi vermek zorundasınız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, arkadaş, sen bir elini indir, elini. (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Size ne oluyor?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, karşılıklı değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yasayı siz getirdiniz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Haddini bil.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sen de iftirada bulunuyorsun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Karşılıklı konuşmayalım, herkes sırası geldiğinde görüşünü ifade eder.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yasayı getiren sizsiniz, ben sizden talep ediyorum. Ezcümle olarak onu söyleyeceğim: Kim, hangi şirkete...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – İftirada bulunuyorsun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, iftira değil, açıkça söylüyorum, açıkça söylüyorum. Yasayı getiren sensin Orhan Bey.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım, herkes sırası geldiğinde görüşünü ifade etsin. Sıra gelecek size, görüşünüzü ifade edersiniz o zaman.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kaç tane ilçe başkanınız kaç tane şirkete...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, ama böyle olmaz ki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kaç şirkete kayyum...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Garo Bey, süreniz doldu, toparlarsanız memnun olurum. Son cümlelerinizi alayım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Toparlıyorum.

Kaç şirkete kaç kişiyi kayyum atadınız? Kaç şirkete kaç tane yönetim kurulu atadınız? Bu şirketlerde mükerrer atamalar söz konusu mudur diye size soruyorum Orhan Bey. Ben bunu iddia ediyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Siz az önce iddia ettiğiniz şeyin karşılığında sorduğum sorunun listesini bana Komisyon bitmeden verin, ben de size...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben size niye vereyim? İddiayı getiren, yasayı getiren sizsiniz, siz bana vereceksiniz, siz bana getireceksiniz.

ORHAN YEGİN (Ankara) – İftirada bulunan sizsiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bak, bakan yardımcılarınızın çıkıyor 3 maaşı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sizin öyle bir sorumluluğunuz var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ne benim ne de buradaki arkadaşların...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Orhan Bey, şimdi sıra zaten sizde, lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O zaman, Orhan Bey’in yoksa Sayın Başkan, kurum temsilcisinden rica ediyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Onun da yok size böyle bir..

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sorularınızı sordunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, siz niye müdahale ediyorsunuz? Ben kurumdan talep ediyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bilgi veririz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben talep ediyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Siz önce kendi sorumluluğunuzu yerine getirin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım lütfen. Karşılıklı konuşmayalım, tamamla, sordunuz sorularınızı, şimdi ben cevaplar için söz vereceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bitireyim.

Ben talebimi iletiyorum Sayın Başkan, talebimi iletiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreyi çok aştınız, lütfen, son bir cümleyle.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – TMSF temsilcisi sizsiniz değil mi? Sizden rica ediyorum, kaç şirkete kayyum atadınız? Bu şirketlere kaç tane yönetim kurulu üyesi atadınız? Bu yönetim kurullarındaki listeleri rica ediyorum ve mükerrer atamaların listesini rica ediyorum ve ne kadar huzur hakkı, ne kadar yönetim kurulu maaşı aldıklarını.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Onu bu arkadaşlara soramazsınız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Orhan Bey, böyle bir şey yapamazsınız! Siz de vekilsiniz, ben de vekilim! Ben kurum temsilcisinden talep ederim, siz müdahale edemezsiniz!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Önce ağzındaki lokmayı yut da ondan sonra konuş.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya, oradan öyle, sana ne oluyor?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Orhan Bey, sıra geldiğinde lütfen cevap verelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Allah Allah ya! Nasıl böyle bir şey söylersiniz ya!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Çiğneye çiğneye konuşuyorsun.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sana ne oluyor ya? (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – Ya, bu şartlarda çalışılmaz Başkan. Bırakın Allah aşkına.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çalışılır, çalışılır, hep bu şartlarda çalışıyoruz maalesef öyle.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, Sayın Başkan, ben burada milletvekili olarak kurum temsilcisinden bilgi talep ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım, sakın olalım lütfen, herkes görüşlerini ifade ediyor, katılmak zorunda değiliz birbirimize.

CAVİT ARI (Antalya) – Kime söylüyorsunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Herkese söylüyorum.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Size düşen görev talimat verip “Bu bilgiyi verin.” diyeceksiniz. Size düşen görev bu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Durmuş Yılmaz, ikide bir bana ayar çekmeyin lütfen siz de oradan.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ya, ayar çekmiyorum. Bakın, siz oraya hakem olarak oturmuşsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam, bir durun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bilgi talep ediyorum ya.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – “Bu milletvekilinin talebini karşılayın, bu bilgiyi verin.” diyeceksiniz, size düşen görev bu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu kadar ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bekleyin, söyleyeceğim, bekleyin siz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Tamam, teşekkür ettik, sağ olun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, milletvekillerimizin bilgi talepleri olabilir, bu gayet doğaldır, kurumlarımızdan her türlü bilgiyi de isteyebilirler. Şu anda bilinen bir şey varsa, hazır bir bilgi varsa sunulur.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Tamam, onu söyleyin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değilse bir hazırlık yapılır, hazırlıktan sonra sayın milletvekilimize o bilgi gönderilir.

CAVİT ARI (Antalya) – Hazırlıksız niye buraya geliniyor Sayın Başkanım?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bunu farklı bir şekilde tartışmanın bir anlamı yok, onu ifade etmek istiyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, bilgi hazır olmadan bu yasa da gelmez zaten.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yasalarda her türlü bilgi her an hazır olmayabilir yani öyle bir şey yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama Sayın Başkan, tam bununla ilgili, yasayla ilgili.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Öyle bir şey yok ama sizin bilgi istemeye hakkınız var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yasayla ilgili ama.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hemen hazır bir bilgiyse elbette sunulur, değilse bir hazırlık yapılır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu yasanın temel konusu Sayın Başkan, bu yasanın konusu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşım, lütfen...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani ben ülkedeki buğday üretimini sormuyorum sonuçta.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bugüne kadar bütün kanunlar nasıl yapılıyorsa bugün de aynı şekilde yapıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Aynı değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, sayın teklif sahibine söz veriyorum.

Lütfen teklif sahibi olarak sorulara cevap verelim, görüşlerimizi ifade edelim.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, sorulara cevap vereceğim ancak bir şey söylemek istiyorum: Yani yeri geldiğinde mahkememiş gibi, yeri geldiğinde patronumuzmuş gibi, yeri geldiğinde bizi her türlü suçlamaya hakkı varmış gibi, yeri geldiğinde de “Ne var, ne dedim ki kardeşim?” dermiş gibi... Başkanım, bu üslubu arkadaşlar, arkadaşımız kendisinde görmemeli, göremez de; bunu söylemek istiyorum, altını çiziyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz de göremezsiniz.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Az önce bizi bir kişinin ve böyle onlarca kişinin 20-30 tane şirkete yönetim kurulu üyesi atanıp her birinden maaş almasına sebebiyet veren düzenlemenin sahipleri ve bunda ısrar eden kişiler olarak lanse etti, iftira attı bize.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Tamam, cevabını verin, utandırın.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yok diyorum, verin listesini diyorum, o da yok; bunu istemek de benim hakkım, bizim hakkımız teklif verenler olarak.

Şimdi, geçiyorum...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Verin listeleri, görelim. Siz biliyor musunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Dinleyelim lütfen.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bildiğim bir şey var ki konuştum Sayın Paylan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Garo Bey, lütfen, hatip cevap veriyor, müdahale etmeyelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bana bağırды ama...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Karşılıklı yaptınız.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Şimdi, geçiyorum diğer meseleye...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İsim veriyorum o zaman ben size...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hatip konuşuyor, lütfen...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, isim vereceğim size: İmran Okumuş...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ben iddia sahibinden istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir tamamlasın konuşmasını Sayın Bekaroğlu, tamamlasın, daha sonra yine söz veririm size.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Şimdi, Başkanım, dedi ki: “Terör örgütlerine ve Millî Güvenlik Kurulunca devletin millî güvenliğine...”

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bakın, İmran Okumuş diyorum...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz vereceğim, söz vereceğim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İmran Okumuş ve arkadaşları 100 şirkete kayyum atandı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen dinleyelim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İmran Okumuş diyorum, kim bu adam?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, 783 tane şirket olduğunu söyledik. Bu 783 tane şirkete 302 kişi yönetici olarak atanmış.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bazı arkadaşlar geç geldikleri için onu duymadılar herhâlde.

ORHAN YEGİN (Ankara) – 783 şirkete 302 kişi yönetim kuruluna yönetici olarak atanmış. Ha, bazı gruplar vardır, 25-30 tane şirketi vardır, 15-20 tane şirketi vardır; o grubun...

CAVİT ARI (Antalya) – Ballı kaymak...

ORHAN YEGİN (Ankara) – “Ballı kaymak” diyor işte. Yani ne diyeceksin şimdi, ne cevap vereceğiz biz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz kendi konunuzu anlatın.

ORHANYEGİN (Ankara) – Biz bu bilgiyi verdik, biz ne desek onlar istedikleri gibi yorumlayacaklar ya, bizden bu kadar: 783 şirkete 302 kişi atanmış Başkanım.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – “Bizden bu kadar” ne demek? Allah Allah!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, soru sordum.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Onun cevabını Bakan Yardımcımız verir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz vereceğim, söz vereceğim, tamamlasın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yahu, bir soru soruyorum konuyla ilgili.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu, Bakan Yardımcımıza da söz vereceğim, TMSF’ye de, sonra da cevap verecekler.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ama konuşuldu konuyla ilgili, isim istedi bizden.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama konuşurken bir insan soru sorulmaz. Size söz verdim o zaman sormuyorsunuz, sayın hatip konuşurken oradan bağırarak bir soru soruyorsunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben o zaman da sordum: 100 şirkete İmran Okumuş...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu, usul değil, kusura bakmayın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kim bu adam?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, zaten şirketlere kayyumlar mahkeme ve hâkim kararıyla atanıyor. Bizim bu düzenlememiz terör nedeniyle kayyum atandığı zamanlarda mahkemelere ve hâkimlere bu kayyumların Fon tarafından görevlerinin yerine getirilmesine ilişkin bir düzenlemeydi, biz bu düzenlemeyi burada üç yıl uzatan bir teklif veriyoruz. Yani bizim getirdiğimiz veya uygulanan ve süresini uzatmak istediğimiz bu madde yeni kayyum atanma işini ortaya çıkartan bir madde değil, zaten var olan bir hükmün mahkemece Fonun atanması şeklinde eğer terörle ilgili bir kayyum atanması söz konusuysa. Hatta size ben daha başka bir şey söyleyeyim: Yani bu konuda belli kriterler belirlenmesi çerçevesinde, belli standartlar belirlenmesi çerçevesinde şirket yönetim işini daha iyi bilen kurum olan bu Fon tarafından bu tarz atamaların düzenli hâle getirilmesine dönük çok ciddi entelektüel tartışmalar bile yapılıyor şirketlerin daha sağlıklı yönetilebilmesi için.

Benim söyleyeceğim budur.

Bir de Sayın Kaboğlu dedi ki: “Millî Güvenlik Kurulu karar veriyor kimlere kayyum atanacağına.” Yanlış anlamadıysam...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Öyle bir şey yok, öyle bir şey demedi.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Öyle mi? O zaman susuyorum, öyle dememiş, tamam. Yanlış anlamışım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, bir soru sorayım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, sorun lütfen, sorunuzu sorun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Efendim, şöyle bir iddia var, iddia da eski TMSF’den bir arkadaştan, Abdullah Güzeldülger, şu anda İYİ Partide siyaset yapıyor: İmran Okumuş ve 7 arkadaşının aşağı yukarı 100 şirkete kayyum olarak atandığı, bunlardan aşağı yukarı 3-3,5 milyon lira maaş...

ORHAN YEGİN (Ankara) – O, TMSF’den önce mi, sonra mı; onu da söylüyor mu?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Orhan Bey, Bakan Yardımcımız bu soruya cevap versin.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu işlerle 100 tane...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu, sordunuz sorunuzu.

Buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Şimdi, bu soruyu sormanızdan dolayı çok memnunum. Çünkü neden? Bu bahsettiğiniz şahıs TMSF’den önce mahkeme tarafından atanmış bir kayyumdu. Dolayısıyla, TMSF kayyum tayin edildikten sonra kendi planı çerçevesi içerisinde oraya hukuki, mali, vasfı özel sektörde ya da devlet kademelerinde olan kişileri oraya atamıştır. Dolayısıyla, bu kişinin TMSF yönetiminde, orada görev almadığını o zamanın Başkanı olarak yüzde 100 söyleyebilirim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – O zamanın TMSF Başkanı olarak...

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Evet yani 1 Eylül 2016’yla benim görevimin bittiği 22 Haziran 2017 arasındaki dönemde bunu biliyorum mutlak manada. Ondan sonra da bildiğim kadarıyla bu şahıs oralarda görev almadı. Bu şahsın görevi 2016 öncesi yani FETÖ darbesinden önceki dönemde normal mahkeme, kayyum atamaları çerçevesi içerisindeydi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok açık bir cevap verdiniz, teşekkür ediyorum.

Diğer sorulara da cevap verin.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Neresi açık? Bu şekilde atanmamış diye bir şey yok, burada bir problem yok. Kesin bilgi vermediler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – “Mahkemeler yapmış, TMSF yapmamış.” diyor Sayın Bekaroğlu, “Mahkemeler 2016’dan önce yapmış, TMSF yapmamış.” diyor. Daha nasıl açık olacak cevap?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Şimdi, Sayın Başkanım, bir konuyu daha gündeme getireyim, bu da yanlış anlaşılıyor: Aşağı yukarı 779 şirkete 302 kayyum yani yönetim kurulu üyesi –kayyum TMSF ama- atanmış, bunların 152’si TMSF kadrosundaki memur, uzman arkadaşlardan, 150’si de kurum dışından yani özel sektörde mali ve hukuki açılardan deneyim sahibi olan kişilerden atanmış durumda. Şimdi arkadaşlardan aldığım veriler çerçeve içerisinde aynı yapı devam ediyor, bir de şu var: Biz o dönemde yönetsel israf oluşmasın diye grup hâlinde... Mesela diyelim ki bir grubu oraya 9-10 tane şirkete tek bir yönetim atıyorduk yani dolayısıyla o şirketi, o grubu daha rahat -en az 2-3 TMSF görevlisi olmak üzere- dışarıdan daha rahat vaziyet edebilelim, daha rahat izleyebilelim diye. Dolayısıyla, onlara tek bir ücret veriliyordu yani şirket sayısı çerçevesi içerisinde ücret verilmiyordu, bunu bir kere düzeltelim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – “Mükerrer ücret yok.” diyorsunuz.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Mükerrer ücret yoktu, bir gruba atanmış bir ücret var, oranın bir huzur hakkı var; 10 tane de şirket olsa, 8 tane de olsa, 1 tane de olsa yani şirketin büyüklüğüne göre belirleniyordu, bir ücreti alıyorlardı. Dolayısıyla, öğrendiğim kadarıyla –ben çünkü dört senedir orada yokum- bu yapı devam ediyor.

Onun dışında bir eleştiri daha vardı: Sayıştay raporu. Son Sayıştay raporunda bu şirketlerle alakalı bir eleştiri olmadığını söyleyebilirim.

Bir husus, ben bunu defalarca o zaman basına da çok söyledim: Yani TMSF’nin bu şirketlerle ilgili el koyma iradesi yok. TMSF doğrudan doğruya mahkeme tarafından verilen kararın sonucunda o şirketi yönetmeye başlıyor. Mahkeme kararı çerçevesi içerisinde 420 tane şirket iade edilmiş, tekrar TMSF yönetiminden çıkmış, ilgili sahiplerine verilmiş durumda. Dolayısıyla, biz kişinin masum olduğuna inansak dahi bunu mahkeye anlatması lazım. Biz o şirketlerin kayyumluğundan kendi isteğimizle, kendi kararımızla çekilemeyiz. Mahkemenin görevlendirmesi çerçevesi içerisinde yapılan bir şey ve kaldı ki bu mekanizma, bu olağanüstü düzen belki TMSF’yle örtüştü ama kayyum ataması daha önceydi. Yani orada şöyle bir yanlış algılama olmasın: “Bu mekanizma devam ediyor.” Hayır, bu mekanizma devam etmese ne olacak? Yine tekrar eski mekanizmaya dönülecek yani mahkemelerin atadığı kayyum mekanizması hâline dönüşecek. Bu sefer de şirketlerin yönetiminde... O zaman, o tarih itibarıyla ben bunu Avrupalı parlamenterlere de anlattım, onlar da Erol Bey’in eleştirilerine benzer eleştirilerde bulundular. Ben de şunu söyledim, dedim ki: Türkiye Cumhuriyeti devleti terörle mücadele çerçevesi içerisinde bir mücadele veriyor. Burada, mülkiyet haklarına ziyan verecek bir şey içerisinde biz olmayız, mahkemelerin de olduğunu düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Ama tabii herkes yargı mekanizması içerisinde argümanlarını yargıya aktarma durumunda. Dolayısıyla, evrensel bir hak olması nedeniyle mülkiyet hakkına bizim saygımız sonsuz. Özellikle, mesela, dışarıda örnek verdim. Kendi ülkesinin dışında, çok çok dışında olmasına rağmen El Kaide’nin mallarına dünyanın her tarafında nasıl el konulduğunun örneğini verdim. İzlanda’daki bankanın batması üzerine, İngiltere’den topladığı paralarla alakalı olarak İngiltere hukuk mekanizmalarının uluslararası sistemde onların mal varlıklarını nasıl dondurduklarına dair örnekler verdim. Bilmiyorum yani dilimin de döndüğünce bu meseleyi anlatmaya çalıştım ama TMSF’nin burada bulunmasının tek gerekçesi şirket yönetim tecrübesi nedeniyle yoksa normalde -bizim kanunumuza göre, Bankacılık Kanunu çerçevesi içerisinde- bizim işimiz değil; bize dışarıdan verilmiş, daha önceki repütasyonumuz nedeniyle verilmiş bir işti.

Arz ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki.

TMSF herhangi bir ilavede bulanacak mı?

TMSF ANKARA KOORDİNATÖRÜ CENGİZ KADAKALOĞLU – Efendim, ilavede bulunayım isterseniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ben istemiyorum, varsa ilavede bulunacağınız bir şey buyurun.

TMSF ANKARA KOORDİNATÖRÜ CENGİZ KADAKALOĞLU – Sadece, atanan kişilerle ilgili bir husus vardı. Atanan kişiler, konusunda uzman, kamu veya özel sektör temsilcisi tecrübesi olan, aynı zamanda mali ve hukuki konularda deneyimli kişiler arasında seçiliyor ve bir de Fon çalışanları atanıyor. Tabii ki bu şirketlerdeki faaliyet konuları çok muhtelif fakat her şirketin kendi içerisinde bir

yönetim kadrosu var yani bir ekibi var: Genel müdürü var, müdürü var, başka şeyleri var. Fon tarafından atanan kişiler bu şirketleri bir üst yönetim gibi yönetiyor. Yani o kişilerin teknik tecrübelerinden istifade etmek suretiyle.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Anladım, peki.

Teşekkür ederiz.

TMSF ANKARA KOORDİNATÖRÜ CENGİZ KADAKALOĞLU – Bir hususa...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yalnız, son olarak ben de arkadaşlarımızın soruları çerçevesinde usul olarak -aslında çok fikir beyan etmek istemem ama- bir şey söylemek istiyorum. Performans konusu çok gündeme geldi. Şimdi, TMSF yönetince mi performans daha iyi, yoksa mahkemenin atadığı kayyumla mı performansı daha iyi? Bu konu belki bir akademik çalışma konusu olabilir yani hemen cevap verilmeyebilir.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL - Bununla ilgili arkadaşlarımın bana gönderdiği şey var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Fakat elinizde varsa böyle bir şey cevap verirsiniz memnun olurum.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Mesela, Boydak Grubu, TMSF yönetimi öncesine göre TMSF yönetiminde yüzde 167 civarında bir büyüklüğe ulaşmış. Yine, Koza Grubu yüzde 306 civarında bir büyüklüğe ulaşmış görünüyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yalnız, burada mukayese edilmesi gereken eski sahibi ile TMSF değil, mahkemenin atadığı kayyum ile TMSF'nin kayyum olarak atanması performansı.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Evet, üretimi durdurduysa ya da yavaşlattıysa zaten...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Onunla kıyaslamamak gerekiyor.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Biz mahkemelerden aldık, evet.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bunu belki bir çalışma konusu olarak ele almakta fayda var, onu belirtiyim.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Böyle, en azından negatif görünmüyor, ciddi artışlar var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bir iki dakika konuşabilir miyim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yalnız, sadece sorular soralım çünkü zamanımızı çok aştık.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir soru soracağım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, şöyle basit bir matematik var: Yani, şimdi, 783 şirket var, bunların ortalama 7 kişilik yönetim kurulu var, 5 bin kişi eder, 5 bin kişi. “302 kişiyi yönetim kurulu olarak atıyorum.” diyor. Bir bölerseniz matematiği ortaya çıkar, her bir kişi ortalama 15 şirkete yönetim kurulu üyesi olarak veya 10 şirkete, 15 şirkete yönetim kurulu üyesi olarak atanmış demektir. Ya, böyle bir isnatta...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Demek değildir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, çok basit bir matematik var.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Öyle bir şey demek değildir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çok basit bir matematik var diyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Matematik dediğiniz kaç...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Matematiği öyle yaparsanız doğru.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Öyle.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ama mantığını öyle yaparsanız doğru değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mantık ne, matematik ne?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ya, gruplar var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Matematik burada işte.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Grubun 20 tane, 30 tane şirketi var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mantık başka bir şey, matematik düzdür.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Orhan Bey, müdahale etmeyelim, sonra, toplu cevap verelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, Orhan Bey, bakın, çok basit bir matematikten bahsediyorum. Ben matematikte iyiyimdir, siz de iyisinizdir, analitik zekânız olduğunu biliyorum. 783 çarpı 7 eşittir 5 binin üzerinde yapıyor, 5 binin üzerinde.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ya, o matematiği konuya ilişkin başka hiçbir detayı düşünmeyen insan yapar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, bir bitireyim.

302 kişiye böldüğün zaman, sonuç olarak 15 yapıyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Tamam, doğru ona göre.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sorunuzu sorarsanız Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O zaman niye itiraz ediyorsunuz “Mükerrer atama yoktur, mükerrer atama yoktur.” diyorsunuz?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Sizin yaptığınız bir bölme işlemi Sayın Paylan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mükerrer ödeme olmadığı söylendi, atama değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İkincisi, bakın, küçük bir şirketteki huzur hakkıyla Boydak’taki huzur hakkının aynı olduğunu bilmeyecek kadar -sonuç olarak- bu işlerden anlamayan insanlar değil. Yani eğer ki büyük bir şirkette yönetim kurulu üyesiyse orada edilen kâra, şuna buna göre büyük bir huzur hakkı alırsınız, büyük bir maaş alırsınız, küçük bir şirkete atandıysanız küçük rakamlar alırsınız.

Ben de şunu sordum kurum temsilcisinden, dedim ki: Yani Boydak gibi şirketlere, büyük şirketlere mükerrer atamalar varsa bunların 150 bin-200 bin-300 bin, hatta huzur hakkı çerçevesinde çok daha büyük rakamlara varan gelirleri oluşuyor mu? Yani bunlarla ilgili bize bir liste verebilir misiniz? Tabii ki isimlerini vermeden de olabilir. Ya “Şu kişi şu kadar şirkete atanmıştır, şu kadar gelir elde etmektedir.” diye bir çerçeve sunarsanız burada kötüye kullanım var mı, yok mu ortaya çıkar değerli arkadaşlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Orhan Bey, bu anlamda, biz milletin vekilleri olarak milletin kör kurşunun peşine düşmek durumundayız, buna beraber yürümeliyiz.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Baş göz üstüne, baş göz üstüne ama sizin bir iddianız var, iddianız, diyorsunuz ki...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Not edelim, topluca cevap verelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, ben sizi itham etmiyorum, ben sizi itham etmiyorum ya; siz niye kişiselleştiriyorsunuz?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, ben de bir soru soracağım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam, Sayın Paylan tamamlarsa size geleceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben sizi itham etmiyorum, bu mücadelede...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Sizin bir iddianız var, bugün Komisyon toplantısı bitmeden o listeyi sizden bekliyorum ben teklif sahibi arkadaşlarla beraber.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, ben matematikten bahsettim, bir kişi ortalama 15 kuruma atanıyor diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, sorunuzu sordunuz.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ya, o hesaplamayı ilkokul öğrencisi de yapar; ben de 302'ye böldüm, 15 çıktı işte.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Huzur hakkı olarak ne aldığının siz de peşine düşmelisiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kuşoğlu...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben sizi itham etmiyorum ki.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, sorunuzu sordunuz, lütfen ama yeter artık yani lütfen.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Siz bizi itham ediyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz yürütme misiniz, milletvekili misiniz; nesiniz?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Kanun teklifi sahipleriyiz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kanun teklifi sahibiyseniz ben de hesabını soruyorum, siz de hesabını sormanız lazım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, sorunuzu sordunuz, teşekkür ediyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bizi kendi ortaya attığınız iddianın sahibi olarak burada oturuyormuşuz gibi diyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Orhan Bey, lütfen, topluca cevap verin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, siz bu yetkiyi uzatma teklifini veren kişisiniz, ben de bu yetkinin uzatılması gerekip gerekmediğini sorgusu peşindeyim, siz de bu sorunun peşinde olun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kuşoğlu...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bize yaftada bulunmayın, bize iftirada bulunmayın, ne söylüyorsanız buyurun, söyleyin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz her şeyi kişiselleştirmeyin Allah'ınızı severseniz ya. Hayret bir şey ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Orhan Bey, sen yasama organı değilsin, şirketlerle ilgili değilsin, sadece yasal düzenleme yapıyorsun, niye üzerine alıyorsun?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, bakın, diyor ki: “Siz bunu buraya bir sürü kişinin...”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sen mi atadın Orhan Bey, sen mi atadın?

ORHAN YEGİN (Ankara) – “...20-30 şirkete atanıp...”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet, matematik öyle diyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) – “...20-30 yönetim kurulundan huzur hakkı alması için getirdiniz.”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Öyle demedim; öyle alıyor dedim, öyle alıyor dedim. “Böyle mi devam edeceksiniz?” dedim.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Kim getirdi bu teklifi? Biz getirdik.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – O maksatla getirmediysen bile, böyle uygulamalar varsa bu yasa çıktığı zaman...

ORHAN YEGİN (Ankara) – İşte, verdikleri örnekte çıktı. Şimdi, bundan dolayı hiç mahcubiyet var mı?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ya, bir örnek başka, binlerce örnek var, Allah Allah!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, Orhan Bey; ama böyle yaparsak bitiremeyiz.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, bakın...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Karşılıklı konuşamayız.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, verdikleri örnek bizim söylediğimizin tersi ama hiçbir mahcubiyet yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam, söz görüşünüzü söylediniz Orhan Bey, söylediniz, tamam ama uzatmamızın bir anlamı yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nereden biliyorsun ya?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Kimin ne aldığını ne biliyorsun?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Verdi ya az önce örnek.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, kimin cebine ne girdiğini ne biliyorsun?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan -kifayetimizakere- bu kadar yeter artık.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir kişi 15 yönetim kuruluna atanmış, kaç lira aldığını sen mi bileceksin ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bak, söylediniz karşılıklı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bana bunu cevabını versin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam, siz sorunuzu sordunuz, not ettiler, soru sormak isteyen diğer arkadaşlarımız da var.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Verdiğiniz örnek üzerinden konuşuyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Versin cevabını.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşım, diğer arkadaşlarımız da var soru sormak isteyen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Kimsenin kefil olma.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Olmam tabii ki.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Altında kalırsın sonra.

ORHAN YEGİN (Ankara) – İnsanın olduğu her yerde hata olur.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Yarın bir şeyler patlarsa burada, ben sana sorarım hesabını.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Şener, teşekkür ediyoruz.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Kesinlikle hata olur, suistimaller olur, insanın olduğu her yerde olur.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Orhan Bey, rica ediyorum, tamam artık.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bir kişinin 40 yerden maaş aldığı bir tablo çıkarsa...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Çıkabilir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Orhan Bey...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – ...nasıl savunacaksın, nasıl arkasında duracaksın?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bilmiyorum, ben de öyle bir bilgi yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Orhan Bey, böyle bir usulümüz yok, böyle bir usulümüz yok, yanlış yapıyoruz, lütfen.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Peki Başkanım.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Nasıl savunuyorsun o zaman, niye savunuyorsun?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yaftalıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben mi seni yaftalıyorum ya!

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, onun için getirdiğimizi söylüyor; bunu söylemesin, ne diyecekse desin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Orhan Bey...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, Allah'ını seversen ya! Var mı tutanakta, göster bakayım ya.

CAVİT ARI (Antalya) – Çok kişiselleştiriyor Orhan Bey.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bak bakalım, cümle bulursan özür dilerim senden yoksa sen özür dileyecek misin benden?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yoksa ben de özür dilerim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, dile o zaman.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, noktayı koyalım.

Müzakereleri yaptık, sorularımızı soralım, tamamlayalım lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ayıp ediyorsun ama ya, her şeyi kişiselleştirme, her şeyi kişiselleştirme.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Tutanaklara bakalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, devam ettirmeyin, bir nokta koydunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya Sayın Başkan, böyle şey olmaz ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama siz devam ettiriyorsunuz şimdi de.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Her konuştuğumuz şeyi kişiselleştiriyor ya. Biz milletvekili olarak hesap soracağız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam, noktayı koyalım artık, yeter bu kadar, lütfen, karşılıklı konuşmayı bırakalım artık.

Burada bekleyen arkadaşlarımız var, soru sormak istiyorlar, lütfen müsaade edelim.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, dün de konuştuk, ben TMSF’nin buraya her yıl bilgilendirme yapması gerektiğini söyledim. Siz bu sene için yazılı olarak bir şey verdiğini söylediniz. Mesela, şu sorduklarımızın hiçbiri o bilgilendirme notunda yoktu, sadece bu sene verilmişti ve hiçbiri burada yoktu. Mesela, öz kaynaklarıyla ilgili bir bilgi alamadık henüz, aktif büyüklükleriyle ilgili yıllar içerisinde bunların kıyaslamasıyla ilgili bir bilgi alamadık, kârlılığıyla ilgili bir bilgi alamadık; bunlar önemli.

Şimdi, aramızda bu konuları bilen arkadaşlarımız var. 700 küsur şirket bir bünyede idare edilebilir mi, var mı dünyada böyle bir örnek? Şimdi, bunların farklı farklı konuları var; bankalar var, onun haricinde faaliyet gösteren -biraz önce bahsedilen- baklavacı da var, hiç benzemeyen, elektronikte faaliyet gösteren şirketler de var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bülent Bey, bunları ifade ettiniz. Şimdi soruları alalım, tamamlayalım, lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, bu kadar önemli bir konuda sizin müdahalenizi anlamıyorum. Konuşmayayım isterseniz, hepten bitirelim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok, yok, estağfurullah. Soruları alalım, ben onu söylüyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani hakikaten bitirelim. Bakın, burada sorduğumuz sorulara cevap alamıyoruz. Sizin delaletinizle biz bunları soruyoruz. Bu yüce makamda oturuyorsunuz, sizin delaletinizle ben bu soruları soruyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu sorulara cevap alamayacaksak olmaz. Zaten böyle bir yasama usulü olmaz. Değerli arkadaşımız orada oturuyor, o da yaşamadan sorumlu, benim gibi sorması gerekiyor bunların hesabını millet adına ama buna siz müdahale edip sordurmuyorsanız yapamayız bu işi, yasama olmaz bu şekilde. Zaten yanlış bir yasama usulü, olmaz ama yani.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok, öyle bir şey yok. Bakın, saatlerdir sorular soruluyor, saatlerdir görüşler ifade ediliyor, lütfen ama.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Biz milletin kara kuruluşunun hesabını sormaya çalışıyoruz ya, yetim hakkını sormaya çalışıyoruz, görevimizi yapmaya çalışıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bülent Bey, bakın, az önce ben de söyledim...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kötü bir şey mi yapıyoruz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Estağfurullah.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Allah’ınızı severseniz, kötü bir şey mi yapıyoruz? Bu nasıl bir iştir ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bakın, burada, listeyi tutuyorum, birçok arkadaşımız konuştu, fazlasıyla da şey yaptık...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ya, konuşmak mesele değil yani böyle bir usul olmaz. Sayın Başkanım, böyle olmaz, siz orada taraf...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Cevap almadık Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, bazı cevaplar hemen verilebilir, bazıları hazırılık gerektirebilir; hazırılık yapılır, size o cevaplar iletilir ama her şeyi her an bulma imkânımız yok, öyle bir dünya yok maalesef yani.

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Dünden beri hiçbir cevap verilmedi Sayın Başkan.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Olur mu! Burası bütün sorulan sorulara cevap verilmesi gereken yerdir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Anında bir cevap verilmesini bekliyor musunuz? Siz de bürokrasiden geldiniz, aman, yapmayın.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hiçbir şekilde hazırlık yapılmadan gelinmiş, olur mu ya! Yani şurada TMSF konuşulacak, TMSF’yle ilgili kimse yok Allah’ınızı severseniz!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yetersiz hazırlık varsa, eyvallah, orada size katılırım. Eyvallah, ona elbette katılırım.

CAVİT ARI (Antalya) – Bu torba tamamen eksik, yetersiz hazırlanılmış.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İnanın, şimdiye kadar bu Plan ve Bütçe Komisyonu böyle bir zulüm görmedi, hakikaten olmaz böyle. Siz burada dirayetinizle kök söktüreceksiniz, bilgi verecek herkes, hepimizin adına bunu yapacaksınız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Onu hepimiz istiyoruz, orada bir farklı düşüncemiz yok Bülent Bey, farklı bir düşüncemiz yok ama her soruya anında bir cevap mümkün değil, bu pratik bir şey değil yani.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, o da mümkün, o da mümkün.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ya, hiçbir soruya cevap alamadım ben.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – O anda hazır olmayabilir, bir hazırlık yapılır, hazırlıktan sonra size cevapları gelir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, aktif büyüklüklerini, kârlılıklarını, bunların yıllar itibarıyla kıyaslanmalarını sordum; sormak hakkım mıdır?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Elbette hakkınız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sormamız gerekir mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Elbette hakkınız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Buna benzer sorular soruyorum, cirolarını soruyorum; bunlarla ilgili hiçbir şekilde cevap alamadım.

Ayrıca, söyleyeyim, Sayın Bakan Yardımcısı söyledi “Son Sayıştay raporunda TMSF’yle ilgili herhangi bir şey yok.” dedi. Bakın, burada 12 tane bulgu var. “Fona bağlı gruptan yapılan tahsilatın iskontolu borç tutarından mahsup edilmesi sebebiyle nihai borç miktarının eksik hesaplanması...”

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – O, şirketlerle alakalı Sayın Vekilim yani OHAL şirketleriyle alakalı. O diğeri genel bankalar...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – E, genel...

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Yani bu, bahse konu madde metniyle alakalı bir Sayıştay eleştirisi yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Yönetimi ve denetimi devralınan şirkete Birleşik Fon Bankasından kredi kullandırılması ve bu kredilerin fon alacağına mahsup edilmesi gereken tahsilatlarla kapatılarak fon alacaklarının tahsilatında eksilmeye sebebiyet verilmesi...” mesela. Ya, var bunlar. Şimdi, bunlar konuşulmayacak mı?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL –Kuşalım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Konuşulmayacak mı bunlar?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Mesela ben dört sene önceki Başkan olarak bunlara cevap verebilirim, istiyorsanız veririm.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun, verin, cevap verin.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Şimdi, Sayın Vekilim...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Niye gülüyorsunuz ki? Anlamadım yani.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Hayır, şöyle bir şey, sorun şurada...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – O gülme nedir?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu kadar kişiselleştirmeyelim lütfen, yapmayalım lütfen.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ama böyle olmaz ki ya! Ciddiyete davet ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Şimdi, bakın, Bankalar Yasası TMSF'ye...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Vebali boynunuza Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen cevaplarınızı verin.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Bakın, Bankalar Yasası TMSF'ye şirket yönetme yetkisi ve tahsilat yetkisi veriyor. Yani iki tane yetki, bunlar normal zamanlarda görmediğimiz iki tane yetki çünkü bunlar birbirleriyle zıt, çatışan yetkililerdir. Sadece tahsilat yetkisini esas alırsanız şirketlerin öz kaynağını bitirirsiniz, şirketi yönetemezsiniz. Dolayısıyla, tahsilat yetkisini zaman zaman bir kenara bırakır şirketin genel satışından elde edilecek gelirle bunu realize etmeye çalışır çünkü şirketi işletme sermayesiz, parasız bırakmama yükümlülüğü vardır. Bankalar Yasası bu yetkiyi TMSF'ye verdiği için de zaman zaman oradaki, işletmenin kasasındaki parayı şirket ihtiyaçlarında bırakır, zaman zaman krediye ihtiyacı varsa da kredi ihtiyacını temin eder. Ama elbette batık bankalarla uğraşan bir kurum olması hasebiyle bu kredinin batmaması hassasiyetini de üzerinde bulundurur. Dolayısıyla, vergi dairesi gibi değildir yani vergi dairesi sadece tahsilat gözüyle bakar çünkü onun şirket sorumluluğu yoktur; o gider, nerede bulursa alacağıyla ilgili parayı alır, gelir ama TMSF'nin sadece tahsilat yetkisi yok, aynı zamanda o şirketleri, kendisine emanet edilen şirketleri yaşatma, faaliyetlerini devam ettirme, tahsilat mekanizmasını bu şirketleri sattıktan sonra oradan elde edilecek gelirle... Zaman zaman bir yerden satar, diğer tarafa işletme sermayesi olarak koyar grup içerisinde olmak şartıyla. Bunu TMSF zaman zaman yapmıştır.

Dolayısıyla, Sayıştay'ın bundan kaynaklanan oradaki eleştirisi "O grup içerisinde bir yerden elde ettiğin tahsilatı niye Hazineye aktarmıyorsunuz da doğrudan doğruya öbür tarafta kullanıyorsun?" şeklindeki eleştiri. O da sistemi, kanunu yeterince anlayamamaktan kaynaklanan teknik, TMSF'ye özgü bir şeydir. Biz bunu böyle yapmamış olsaydık, sadece salt tahsilat açısıyla baksaydık TMSF'nin performansını, milletin cebine girecek parayı çok çok kötü yönetmiş olurduk, yönetim performansımız çok zayıf olurdu. Yani bu teknik meseleyi ben zaman zaman açıkladım ama...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyoruz, bence anlaşıldı.

Değerli arkadaşlar, şimdi, yanlış anlaşılmasın diye tekrarlamak istiyorum. Müzakereleri açtım ben, 10'dan fazla arkadaşımız söz aldı, görüşlerini ifade etti ve tamamlandı. Sonra cevap vermek üzere arkadaşlarımıza söz verdim...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Cevap vermediler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ardından 4-5 tane daha söz talebi oldu.

CAVİT ARI (Antalya) – Soru soracağız Başkanım, soru soracağız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Cevap alamadık.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Soru soracağız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, cevap aldık mı sizce?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama görüşlerinizi ifade ederken soru da sormanız gerekiyor normalde.

CAVİT ARI (Antalya) – Hayır, ben maddede söz almadım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ha, Cavit Bey söz almadı, tamam, Cavit Bey’e diyeceğim bir şey yok ama diğer arkadaşlarımız, Durmuş Bey olsun, Kamil Bey olsun, Garo Bey olsun, Bülent Bey olsun, hepsi daha önce söz alıp konuştular.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, cevap alamadığımız için oluyor bu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ben de onu söylüyorum; bakın, diyorum ki... Yine söz veriyorum, hani görüşlerinizi ifade ederken soru sorsaydınız bence daha iyi olurdu ama soru sorarken de ikinci bir beş dakika, on dakika da konuşamayız arkadaşlar.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Yapılan konuşmalar üzerine soru oluştu kafamda, niye, soramayacak mıyım, sormayayım mı? Sayın Başkan, yani çekelim gidelim mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kamil Bey, diyorum ki: Sorabilirsiniz ama kısaca, sadece soruyu sorun diyorum o zaman. Haksız mıyım?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Soru soracağım diyorum Sayın Başkan, soru soracağım diyorum, başka bir şey demiyorum ki.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sizinle ilgili konuşmuyorum ben. Bazı arkadaşlarımız “Soru soracağım.” diye söz alıp ikinci bir defa beş dakika, on dakika görüş ifade ediyorlar. Bu, usulümüz açısından doğru değil diyorum ben; söylediğim bu. Sizinle ilgili bir şey değil, kendi üzerinize alınmayın lütfen.

Cavit Bey, buyurun, size söz veriyorum şimdi.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, öncelikle Orhan Bey arkadaşımız bizim gibi milletvekili, o da bir çalışma yapmış, buraya bir hazırlık yaparak gelmiş. Burada bizlerin değerlendirmesi veya teklifi eleştirmemiz onun şahsını eleştirmemiz anlamına gelmez.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Doğru.

CAVİT ARI (Antalya) – Dolayısıyla da Orhan Bey bizim yapmış olduğumuz eleştirileri ve değerlendirmeleri şahsına alıp bireyselleştirmeden olaya bakarsa daha iyi olur diye düşünüyorum. Bizim şahsıyla bir işimiz yok.

Öte taraftan, burada sorulan sorular var. Şimdi, bu sorular için sizin biraz önce söylediğiniz cümle aynen böyle, “Her şeye burada cevap verilemez, sonra cevaplandırılır.” dediniz. Şimdi, biz burada yazılı soru önergesi vermiyoruz. Burada, gündemdeki ve hele hele ülke gündemiyle alakalı çok önemli bir mevzuyla ilgili güncel sorular soruluyor. En azından burada kanun teklifiyle getirdiğiniz bir düzenlemeyle ilgili sorulan sorulara bizi aydınlatıcı bilgi vermek bir anlamda göreviniz diye bakıyorum. İster sizin göreviniz olsun yani teklifi hazırlayan milletvekili olarak ister bürokrat arkadaşlarımızın ama

sonuçta, burada bizleri aydınlatacak ve hatta ikna edecek açıklamaların yapılması gerekir. Bu konularda eksiklikler olduğunu veya bizim bu konuda yeterli bilgilenemediğimizi, aydınlatılmadığımızı söylemek zorundayız.

Şimdi, onun ötesinde, bu, gerçekten tartışma götürür bir konu, kayyum atama meselesi. Birçok şey söylendi, ben farklı bir şey sormak istiyorum. Şimdi, belli bir sayı verdiniz, atanan şirket sayısını verdiniz ve görev alan kayyum sayısından bahsettiniz. Bununla ilgili şunu sormak istiyorum: Örneğin, Antalya’da ilk bu kayyum atamaları yapıldığında atanan kayyumları biz isim isim hemen hemen çoğunluğunu biliyorduk ve kamuoyuna da mal olmuştu. Hatta, birçok şirkete kayyum olarak atanan bir arkadaşımız bugün siyaseten şehrimizde tepe noktada görev alan birisi. Üstelik de birçoğu ciroyu büyük olan işletmeler bu bahsettiklerim yani öyle ufak tefek firmalar da değillerdi. Şuraya gelmek istiyorum: Bunların hepsine, neredeyse 4-5 tanesine -yani bizim bildiğimiz öyle, sayıda yanılıyor da olabilirim- hukukçu kimliğiyle öyle bir arkadaş atandı ki... Herhâlde bu anlamda çok hünerliydi, o atandı. Siyasi kimliğini biliyorduk ve sonrasında da dediğim gibi daha etkili bir görev aldı. Şu an direkt görevini de söylersem ismi de çıkar diye söylemek istemiyorum.

Kısa ve öz sorum şu: Bu görev alan arkadaşlarımızın siyasi kimliği nedir, ben bunu öğrenmek istiyorum yani iktidarınızla bağlantılı geçmişte görev almışlıkları var mı? Kısa ve net sorum budur arkadaşlar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Sındır, buyurun lütfen.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, tabii, soru soracağım ama şunu da belirtmek isterim ki yürütme sorumluluğu olmayan milletvekili arkadaşlarımızın sorulan sorulara da yeterli düzeyde yanıt veremiyor olması doğaldır ve bugün daha da belirginleşmiştir. Burada yasama süreci açısından gerçekten sakat bir durum olduğuna bugün daha da müşahit olduk.

Şimdi, sorum şu yani Bülent Bey de sordu, başkaları da sordu ama ben açık ve net, çok sade, billur bir soru soracağım: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kayyum olarak atandığı şirketlerde kimler görevlendirilmiştir, bu şirketlerin son üç yıllık bilançoları nedir? Bunun listesini ben görmek ve öğrenmek istiyorum; bu bir.

İkincisi: Orhan Bey, siz “Bu, yeni kayyum atamalarıyla ilgili değil.” diye bir ifade kullandınız bu kanun maddesiyle ilgili, yanlış mı anladım?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Nasıl?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – “Bu kanun maddesi yeni kayyum atamalarını ilgilendirmiyor.” falan dediniz “sürenin uzatılması” dediniz.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yok, yok yani bundan sonra da mahkeme karar verdiği zaman, bu tarz terörden dolayı o şirketlere...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Peki.

Şimdi, ben 6758 sayılı Kanun’un 19’uncu maddesinin (2)’nci fıkrasındaki şu ibareyi okumak istiyorum: “Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra ve -‘ve/veya’ değil ‘ve’- olağanüstü halin devamı süresince terör örgütlerine aidiyeti, iltisakı veya irtibatı nedeniyle Ceza Muhakemesi Kanununun 133 üncü maddesi uyarınca şirketlere ve bu Kanunun 13 üncü maddesi uyarınca varlıklara kayyum atanmasına karar verildiği takdirde...” Yani olağanüstü hâlin devamı süresince...

ORHAN YEGİN (Ankara) – “Ve” diyor.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – “Ve” diyor, evet.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yani bu olağanüstü hâlin devamı süresince...

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Evet, evet. Şu anda olağanüstü hâl devam ediyor mu?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Hayır, devam etmiyor.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Etmiyor. O zaman bu hüküm geçerli mi? “Ve” diyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Orhan Bey, rica ediyorum, not edelim, topluca cevap verelim.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Tamam Sayın Başkanım.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Bakın, 2 şart var, arada “ve” var. Siz de kabul ediyorsunuz “ve” dediğini; olağanüstü hâlin devamı süresince... Şimdi, bu (2)’nci fıkra üzerinden kayyum atanması bundan sonra mümkün müdür; sorum budur. Zaten “Bu üç yıllık süre zarfında, terör suçları bakımından yürütülen soruşturma veya kovuşturmalarda kayyum atanmasına karar verildiği takdirde, kayyumluk görevinin Fon tarafından yerine getirilmesi öngörülmektedir.” diye açıklama da var madde gerekçesinde. Bu soruma ben yanıt bekliyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Yılmaz, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Benim sorumu da içinizden herhangi birisi cevaplayabilir.

Şimdi, kaynağımı söyleyeyim: “www.usakegemtv.com.tr” diye bir haber sitesinde uzunca bir yazı var. Yazıyı yazanı tanımıyorum; yazıda adı geçen, Uşak’ta 20’nin üzerinde kayyum atanmış şirketi yöneten kişiyi de tanımıyorum; birbirleri arasında sorun da olabilir, onu da bilmiyorum. Yalnız, yazıyı yazan kişi kayyumun adını veriyor; kayyum “Nizamülmülk Güneş” diye bir doçent imiş. Bu kişi, o kayyuma Uşak’ta yönetilen şirketler bazında bizim burada size yönelttiğimiz soruları aynen soruyor. Sorum şu: Böyle bir kayyumunuz var mı ve basından bunu takip ettiniz mi? Bu kişinin sorduğu bu sorulara herhangi bir cevabınız oldu mu?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, burada sorular soruluyor, gayet doğal, soracak tabii vekillerimiz. Hemen cevap verme hazırlığımız olan hususlarda hemen cevap vereceğiz elbette; hazırlık gerektiren, araştırmamız gereken hususları da araştırıp, vekillerimize tekrar dönüp bilgilendirme yapmak durumundayız.

Yalnız, ben de şunu söylemek durumundayım Orhan Bey, kusura bakmayın ama bürokrasi açısından bunu söylemek durumundayım: Bürokrasinin buraya daha hazırlıklı gelmesi lazım; daha iyi dersini çalışarak, ödevini yaparak, rakamlarını toparlayarak gelmesi lazım. Ha, o hâlde bile yeterince anında cevap veremeyebilirler birtakım sorulara ama benim de gözlemim, açıkçası, burada bürokrasinin yeterli hazırlıklı gelmediği yönünde. Bunu da ifade etmek isterim bir Komisyon Başkanı olarak. Bunu, bütün bürokrat arkadaşlarımızın da özellikle duyması için söylüyorum: Burada bir yasama faaliyeti yapıyoruz. Bu yasama faaliyetinde olabilecek en fazla bilgiyi vekillerimize sunmak durumundayız. Bu, bürokrasinin görevidir ama her şey her an hazır olmayabilir, eyvallah, bunu da bürokrasiden gelen bir insan olarak ben de anlayışla karşılıyorum, anında cevap verilemeyebilir, bir hazırlık gerekebilir, bir araştırma gerekebilir ama benim gözlemim, maalesef, bürokratlarımızın yeterince hazırlıklı buraya gelmediği yönündedir; ben de bunu özellikle ifade etmek isterim. Buraya kanun sürecinde geldiklerinde daha ayrıntılı bilgiler olmalı bürokraside.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Biraz daha ayrıntılı bilgi verebilirim isterseniz Sayın Başkan, arkadaşlarım bana gönderdi şimdi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakan Yardımcım, önce Orhan Bey’e bir söz vereyim, sonra size geleceğim.

Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, şimdi, şirket için kayyum tayiniyle ilgili Ceza Kanunu’nun ilgili maddesini okuyorum: “Suçun bir şirketin faaliyeti çerçevesinde işlenmekte olduğu hususunda kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve maddi gerçeğin ortaya çıkarılabilmesi için gerekli olması halinde; soruşturma ve kovuşturma sürecinde, hâkim veya mahkeme, şirket işlerinin yürütülmesiyle ilgili olarak kayyum atayabilir.” Madde bu.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Normal hukuk, normal düzen...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Normal hukukta zaten...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bu zaten normal hukuka göre. Şimdi, biz burada o normal hukuka... “Mahkeme atayabilir” diyor ya, yapılmış bir düzenleme, denmiş ki: “Mahkeme atayabilir.” Orada “Eğer terör suçlarından dolayı bir atama olursa bu atama Fondan yapılır.” demiş. Biz o maddeyi üç yıl daha uzatalım diyoruz, mesele bu.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Madde öyle demiyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Cevabım bu.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – “Cevabım bu.” Olur mu? Madde öyle bir şey demiyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Madde öyle diyor, okudum, kanundan okudum şimdi.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ben size maddeyi okudum ya, (2)’nci fıkra “Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra ve olağanüstü halin devamı süresince...”

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkan, ben cevabıma devam edebilir miyim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kamil Bey, Kamil Bey, rica ediyorum...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Neden geçiştiriyorsunuz, böyle bir şey olur mu ya!

ORHAN YEGİN (Ankara) – Şimdi, bunların üç yıllık bilançoları nedir veya ne olmuştur bunlar geçince? Sayın Kuşoğlu da...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bakın “olağanüstü hâlin devam süresince” diyor, niye geçiştiriyorsunuz Orhan Bey?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Öyle bir şey demiyor, ben okudum orada.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Orhan Bey, ben size kanun maddesini okudum.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ben de size...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – 6758 sayılı Kanun’un 19’uncu maddesinin...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kamil Bey, böyle bir usulümüz yok, rica ediyorum, karşılıklı konuşmıyoruz.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ya, kimi kandırıyorsunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ha, bir ara verelim, gidin odada oturun, maddeyi birlikte bir inceleyin ama böyle yapamayız, böyle bir usulümüz yok.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Böyle bir şey olamaz ya!

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, kayyuma geçtikten sonra şirketlerde nasıl değişiklikler olmuş? Sayın Kuşoğlu da sormuştu bunu özellikle. TMSF’nin kayyum olarak görevlendirildiği şirketlerin aktifleri devir tarihinde 42,24 milyar TL iken yüzde 66 büyümeye göstererek -varlıkları, aktifleri yani- 70,05 milyar TL’ye; öz kaynakları ise yüzde 67 büyümeye ulaşmıştır. Bu şirketlerde hâlihazırda 44.519 kişi istihdam edilmektedir.

TMSF yönetimindeki büyük gruplardan Erciyes Anadolu Holdingin cirosu devir tarihinden 31/12/2020 sonuna kadar yüzde 167 büyümüştür ve kârlılığı da yüzde 191 büyüyerek 559 milyon TL’den 1,63 milyar TL’ye ulaşmıştır. Güncel dönem itibarıyla grubun aktifleri yüzde 101 artış göstererek 8,47 milyardan 17,07 milyar TL’ye, öz kaynakları yüzde 79 artışla 6,47 milyar TL’den 11,59 milyar TL’ye yükselmiştir. Bu şirketlerde hâlihazırda 12.918 kişi istihdam edilmektedir; mesela bu bir örnek.

Yine bir örnek üzerinden gidelim: Mesela, yine Koza Holdingin cirosu devir tarihinden 31/12/2020 sonuna kadar yüzde 306 büyümüş, kârı yüzde 416 büyümüş. Güncel dönem itibarıyla grubun aktifleri yüzde 144 artış göstermiş, öz kaynakları yüzde 124 artış göstermiş. Bu şirketlerde de hâlihazırda 2.774 kişi istihdam edilmektedir. Aydınli Grup diye böyle örnekler var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Toparlayabilirsek Orhan Bey.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Son tahlilde şunu söylemek isterim. Sayın büyüğümüz Abdülatif Şener Bey kişisel olarak belki bana bir şey söyledi “Sahiplenme kardeşim hepsini.” diye. Biz, hiçbirimiz şunu iddia edemeyiz, “Her şey tam ve mükemmel olağanüstü bir şekilde yürütülüyordur.” diyebilir miyiz? İnsanın olduğu her yerde suiistimaller, yanlışlıklar, bilerek bilmeyerek hatalar olabilir. Bunların tespiti, bunların yargılanması, hukuki aşamaları, şunlar bunlar, hepsi kanunla düzenlenmiştir; eksikler varsa bu Mecliste hep beraber tamamlarız. Bizim “Hiçbir sorunsuz, tertemiz her iş yürüyor.” diye asla bir iddiamız olamaz, insanın olduğu her yerde problemler olur ama pozitif bir bakış açısıyla biz bu meselenin bir uzatmaya gitmesinin gereği olduğu kanaatinde olduğumuz için teklifimizi koyduk.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan Yardımcımız buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL - Tamam benim söyleyeceğim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – TMSF’nin ilave edeceği bir şey var mı?

TMSF ANKARA KOORDİNATÖRÜ CENGİZ KADAKALOĞLU – Var efendim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Benim sorularım vardı ya bu yönetim kurulu üyeleriyle ilgili.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan’ın soruları vardı, hemen cevap verebileceklerinize verin, olmayanları da toparlayıp iletin Sayın Vekilimize.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mükerrer atamalar var mı?

TMSF ANKARA KOORDİNATÖRÜ CENGİZ KADAKALOĞLU – Efendim, şöyle: Kaç şirkette görev yaparsa yapsın bir kişi bir tane maaş alıyor, bu bir kere de temeldir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mükerrer maaş yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Huzur hakkı...

TMSF ANKARA KOORDİNATÖRÜ CENGİZ KADAKALOĞLU – Yani huzur hakkı dediğim şey maaş zaten.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır değil.

TMSF ANKARA KOORDİNATÖRÜ CENGİZ KADAKALOĞLU – Yok yani huzur hakkı diyecektim, özür dilerim, yanlış oldu. Yani bir tane şirketten huzur hakkı alır. Bunun dışında evet, bir kişi birden fazla şirkette tabii ki görev yapıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Maaş alıyor.

TMSF ANKARA KOORDİNATÖRÜ CENGİZ KADAKALOĞLU – Hayır, maaş almıyor, tek bir tane alıyor.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – “Almıyor.” diyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, çok açık ve net şekilde bir cevap veriyor, siz...

TMSF ANKARA KOORDİNATÖRÜ CENGİZ KADAKALOĞLU – Tek bir tane alıyor yani başkası mümkün değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tek bir maaş aldığını söylüyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tek bir maaş artı tek bir huzur hakkı.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hayır, hayır.

TMSF ANKARA KOORDİNATÖRÜ CENGİZ KADAKALOĞLU – Hayır, hayır, huzur hakkı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Maaş yok zaten, huzur hakkı alıyor.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bir tane, tek.

TMSF ANKARA KOORDİNATÖRÜ CENGİZ KADAKALOĞLU – Yani 100 tane şirketiniz de olsa bir tane huzur hakkı alıyorsunuz, teknik bu.

ABDURRAHMAN TUTTERE (Adıyaman) – Soracağız şimdi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Peki, temettü alıyor mu?

TMSF ANKARA KOORDİNATÖRÜ CENGİZ KADAKALOĞLU – Hayır, efendim temettü doğrudan doğruya...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Şirket ortağı mı, nasıl temettü alsın? Temettü alamaz ki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yanlış söyledim, ikramiye alıyor mu?

TMSF ANKARA KOORDİNATÖRÜ CENGİZ KADAKALOĞLU – Hayır, hayır, bu olamaz yani huzur hakkı dışında bir ödeme yapıldığına ben bugüne kadar şahit olmadım. Kişisel deneyimimi de belirterek ifade edeyim.

Beyefendi'nin sorduğu Uşak'taki konuyla ilgili...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, araştırabildiniz mi onu?

TMSF ANKARA KOORDİNATÖRÜ CENGİZ KADAKALOĞLU – İnternet sitesini araştırıyor arkadaşlarımız. Evet, Nizam Bey bizde Daire Başkanı, oradaki grup şirketlerin de Yönetim Kurulu Başkanı. O husus incelenecek mutlaka ve size ifade edilecek.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Aslında bizim burada size sorduğumuz tartışma konusu olan soruların hepsini o kişiye soruyor, cevap alamadığını söylüyor.

TMSF ANKARA KOORDİNATÖRÜ CENGİZ KADAKALOĞLU – Şimdi tabii soruların ne olduğunu tam olarak bilemediğim için ifade edemiyorum ama...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Onu araştırıp sayın vekilimize bilgi verelim lütfen.

TMSF ANKARA KOORDİNATÖRÜ CENGİZ KADAKALOĞLU – Tabii, kesinlikle efendim. Söylenen her şeyi not aldık ve her şeye mutlaka bir cevabımız olacak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi dönüyoruz 13'üncü maddeye.

13'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 13-7/12/1994 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 25 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Kurul Başkan ve üyeleri, üyeliklerinin sona ermesinden itibaren iki yıl süreyle, görevden ayrıldıkları tarihten önceki iki yıl içinde bu Kanun kapsamında gerçekleştirilen soruşturmaların konusu sektörlerde faaliyet gösteren tüzel kişilerde görev alamaz ve bu nitelikteki gerçek ve tüzel kişileri bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili idari süreçlerde Kurum nezdinde temsil edemez. Bu fıkra hükmüne uymayanlara 2/10/1981 tarihli ve 2531 sayılı Kamu Görevlerinden Ayrılanların Yapamayacakları İşler Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinde belirtilen ceza verilir.

Görevden ayrıldıkları tarihten önceki iki yıl içinde soruşturmada raportör olarak görevlendirilen meslek personeli ile bu süre içinde 43 üncü madde uyarınca anılan personelin gözetiminden sorumlu daire başkanı ve ilgili başkan yardımcısı, Kurumdan ayrılmalarından itibaren iki yıl süreyle, ilgili soruşturmaların konusu olan sektörlerde faaliyet gösteren tüzel kişilerde görev alamaz ve bu nitelikteki gerçek ve tüzel kişileri bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili idari süreçlerde Kurum nezdinde temsil edemez.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir izahat alabilir miyiz.

Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sayın Başkanım, Komisyonumuzun kıymetli üyeleri; Rekabet Kurumu Başkan ve üyelerinin görevden ayrıldıktan önceki iki yıl içinde gerçekleştirdikleri soruşturmaların konusu olan sektörlerde faaliyet gösteren tüzel kişilerde üyeliklerinin sona ermesinden itibaren iki yıl süreyle görev alamayacakları ve bu kapsamdaki gerçek ve tüzel kişileri kurum nezdinde temsil edemeyecekleri hususunda bir düzenleme getiriyoruz. Şimdi BDDK'de TMSF'de SPK'de de benzer hükümler var yani başkan ve üyeler görevden ayrılmadan önceki iki yılda yapılan denetimlere ait sektörlerdeki tüzel kişilerin hiçbirinde görevden ayrıldıktan sonra iki yıl görev alamıyorlar ve onları temsil edemiyorlar kurum nezdinde diyoruz; yoktu burada, bunu getiriyoruz.

Burada bir diğerlerinden farklı bir hüküm daha ekliyoruz, benzer hükmü soruşturmada raportör olarak görev alan meslek personeli, bu personelin gözetiminden sorumlu olan daire başkanı ve ilgili başkan yardımcısı hakkında da getiriyoruz çünkü onlar da yani başkan ve üyeler de birçok sektörle ilgili denetim yaparken bazen raportör olarak spesifik olarak bir sektörle ilgilenen kişiler de oluyor. Onun bağlı olduğu daire başkanı ve başkan yardımcısının da o iki yıllık yasağın kapsamını burada genişletiyoruz diğer BDDK'de TMSF'de SPK'de olduğundan biraz daha farklı olarak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Yılmaz, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bence geç de olsa doğru bir düzenleme, destekliyoruz, olumlu bir düzenleme fakat eksikliği var, eksikliği şu: Yani üst düzey yöneticiler herhangi bir sektörde görev almış, zaten kurumun tamamını yapıyor. Dolayısıyla bu onları da otomatik olarak kapsamalısın yani bunun burası eksik aynen BDDK'de olduğu gibi, teamül olarak veyahut da etik kural olarak Merkez Bankasında da uygulandığı gibi. Destekliyoruz, doğru bir karar ama eksik.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) - Teşekkür ederim.

Anladığım kadarıyla Durmuş Bey “Kurul Başkan ve üyelerine benzer şekilde 2531 sayılı Kanun’un 4’üncü maddesinde belirtilen cezaya tabi olacakları hüküm altına alınmaktadır.” diye önergede ifade etmişler arkadaşlar, anlaşılan önergeyle sizin söylediğiniz konu belirlenmiş olacak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, önerge zaten genişletiyor.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) - Fakat bu arada ben de şunu söylemek ihtiyacı hissediyorum: Bu kurum ve bu kurul esas itibarıyla idari kurullar içinde en önemli kurullardan bir tanesi çünkü piyasaya çok büyük etkisi var. Diyebilirim ki Türkiye’de üretimin yüzde 60-70’ine yakını yapan şirketlere etki etme şansına sahip olan bir kurum. Dolayısıyla da biliyorsunuz bu mesele gündeme geldiğinde Trendyol’un bir davası görülürken kurumun bu konuyu araştıran başkanı -yanılmıyorsam- Trendyol’dan teklif aldı ve Trendyol’a geçti. Dolayısıyla, Rekabet Kurumu çerçevesinde sahip oldukları bilgileri daha sonra girdiği şirkete taşımış oluyor ki bu esasında “conflict of interest” dediğimiz bir çıkar çatışması olduğu hasebiyle de bu uygulama gerekiyordu. Ben de Durmuş Bey gibi düşünüyorum. Bunun olmuş olması...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Benzer durumlar EPDK yöneticileri için de yapılması lazım.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Çerçeve bir düzenleme olması lazım.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Evet, şimdi, ben de onu söyleyecektim yani bu sadece Rekabet Kurumuna ilişkin değil, bütün idari otoritelere yani regülatör kurumlara şamil hâlde getirilmeli çünkü hatırlayacaksınız, bu regülatör kurumları deregüle edilmesiyle ilgili iddialar Amerika’da başlamıştı 1980’li yıllarda ve oradaki iddia şuydu: Özel sektör bu kurumlarda çalışanları etki altına alıyor ekstra paralar vererek. Dolayısıyla da oradan gelen bir deregülasyon yani regülasyondan ayrılma veya regülasyonları kaldırma biçiminde neoliberal düzenin önemli ayaklarından biri oluşmuştu. Dolayısıyla, şunu da parantez olarak belirtmiş olayım ki sadece Rekabet Kurumu değil, bu türden idari kurumların yani regülatör kurumların gerçekten de hem özel çıkarlara karşı bir mesafesi olması lazım hem de siyasete belli bir mesafesi olması lazım. Bu iki mesafeyi oluşturabilmesi için de gerçek anlamda bağımsız olabilmesi lazım. Doğrusunu isterseniz, bu, bir kredibilite sağlar, böyle bir tedbir ama bu kurumların ihtiyacı olan kredibilitiyi sağlamaz diye düşünüyorum, yetmez diye düşünüyorum. Dolayısıyla da bunu da söylemiş olayım diye düşünüyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Mustafa Bey’in söylediği çerçeveyi kurabilir miyiz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, kurum temsilcisi burada mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Başkan Yardımcısı ve Bakan Yardımcımız burada.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, kurumun bir görüşünü de dinlese, konuşsak daha iyi olmaz mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kurum temsilcisi öne doğru gelirsiniz, mikrofonun olduğu bir yere.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niçin böyle bir şeye gerek duymuş, somut bir olay mı yaşamışlar? Bu konuda biraz bilgiler verirlerse.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Orhan Bey bir bilgi verdi ama ilave söyleyeceği bir şey varsa arkadaşımızın.

Buyurun.

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI FAİK METİN TİRYAKİ – Efendim, Faik Metin Tiryaki, Rekabet Kurumu Başkan Yardımcısı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Biraz geç kalmış bir düzenleme.

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI FAİK METİN TİRYAKİ – Diğer üst düzenleyici kurumlarda da olan benzer bir düzenleme bizim kanunumuzda eksikti, onlara uygun, paralel bir düzenlemeyi kendi kanunumuza da eklemeyi uygun bulduk efendim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz.

Başka konuşmak isteyen var mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ben o zaman konuşmamı yapayım, önerilerimi söyleyeyim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu yasa teklifini destekliyoruz, doğru bir yasa teklifi olduğunu düşünüyoruz ama Rekabet Kurumunun daha etkin çalışması gerektiğini de düşünüyoruz. Siz Başkan Yardımcısı değilseniz değil mi?

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI FAİK METİN TİRYAKİ – Evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani yeterince etkin çalışmadığınızı düşünüyoruz. Şunu soruyorum size: Üzerinizde bir baskı mı hissediyorsunuz? Mesela, bu zincir marketlerle ilgili her yerde büyük bir sıkıntı var. Yani diğer küçük perakendecileri yok eden bir haksız rekabet şartlarını her yere, en kılcal damarlara kadar yürütüyorlar ve bununla ilgili soruşturmalarla yeterince yol alınamıyor yani dünyada bunun örnekleri var, bununla ilgili, regülasyonlarla ilgili Rekabet Kurumunun mutlaka sorumluluk alması gerekir.

Ne bileyim, bu sigara meselesiyle ilgili; işte, Adıyaman, Malatya yerli tütün üreticisiyle bu uluslararası karteller arasında büyük bir sıkıntı var. Bunun gibi pek çok sektörde rekabetle ilgili sıkıntılar var ama bunlar da çok büyük lobiler yani biliyorsunuz, bu sektörlerdeki zincir market grupları çok önemli lobi grupları, siyaset üzerinde de etkileri söz konusu olabiliyor veya iltisakları söz konusu olabiliyor ama sizin gibi bağımsız kuruluşların burada regülatör olarak devreye girmesi lazım. Bu konuda neden sizi yeterince duyamıyoruz? Neden yeterince kanunun size verdiği gücü yerine getiremiyorsunuz? Siyasetin bir baskısını mı hissediyorsunuz? Yani bu anlamda daha çok sorumluluk almanız gerekiyor yani etkin işleyen bir piyasaya rekabetin olabildiği bir piyasadır. Özellikle, küçüklerin yani son dönemdeki bu neoliberal sistemde büyüklerin hani sonuç olarak bir piyasa girip küçükleri tarumar ettiği sisteme karşı Rekabet Kurumunun mutlaka regülatör olarak devrede olması lazım, sizi daha fazla duymak istiyoruz. Bence, kanunun size verdiği yetkiyi yeterince kullanmıyorsunuz veya kullanamıyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, bir önergemiz vardır.

Okutuyorum...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, sorularımız vardı ama.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yani o sizin bir görüşünüz. Bürokrat arkadaşımız ne desin o sorunuz konusunda.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan Yardımcısı ya.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, bir cevap verelim yani ne diyebilir sizce? Temenninize biz de katılıyoruz, Rekabet Kurumu tabii ki daha etkili çalışmalı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama kendisi sorumlu Başkan Yardımcısı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, bir bürokrata “Siyaset size müdahale ediyor mu?” diye soru sormak çok doğru bir yaklaşım değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bağımsız... Neden önerilerinizi dile getirmiyorsunuz dedim Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, söz verelim bakalım.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Belki bir çalışmaları vardır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Belki bir çalışmaları vardır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Belki vardır, soralım.

Buyurun.

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI FAİK METİN TİRYAKİ – Sayın vekilimize teşekkür ediyorum. Biz, Rekabet Kurumu olarak kendimizi her yerde tanıtamıyoruz. Bizim geçen seneki denetimlerimizin bir tablosu var burada. 2020’de büyük bir pik, ilk altı ayda 1,5 milyar liraya gelen bir para cezamız var şu anda. Son bir senede neler yaptık biz? Bizim akaryakıt soruşturmamız var, yaklaşık 1,5 milyar TL, 4 büyük akaryakıt firmasına para cezası kesildi. OSEM, Türkiye Sigortacılar Birliği, bu otomotiv hasarlarıyla alakalı bir taahhülle kapattık. Kemoterapi ilacıyla ilgili 6 teşebbüs ihalelere danışıklı girdiği için bir para cezası aldı. Baymak grubuna bayileriyle akdettiği anlaşmalar için 27 milyon TL para cezası verdik. Bunların hepsi son bir sene.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Zincir marketlerle ilgili... Oraya gelerseniz.

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI FAİK METİN TİRYAKİ – Oraya geliyorum efendim.

Kargo taşımacılığıyla ilgili bizim kararlarımız var. Antalya Limanı, 12 milyon... Novartis, Roche çok önemli bir karardır, dünyada da yankı bulan, toplamda 250 milyon ceza kestik. MDF’de 270 milyon cezamız var. Yemeksepeti ve Çiçeksepeti soruşturmalarımız taahhülle sonuçlandı. Ünlü bir Unilever soruşturmamız var hem dondurma sektörünü düzenleyici bir karar hem de bir para cezası yaklaşık 500 milyon liralık bir para cezası. Google’ın “ssshopping adwords” ve genel aramayla ilgili kararlarımız var. Hatta “GCR” denilen bir uluslararası örgüt var bu da bizim ilk kez Türkiye Cumhuriyeti’nin bir rekabet kurumunun bir kararı burada aday gösterildi, hatta şu ana kadar bu “emerging” ekonomiler içerisinde bir rekabet kurumunun da verdiği karar ilk kez aday gösterildi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Medyaya gelir misiniz?

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI FAİK METİN TİRYAKİ – Geliyorum efendim.

Hatta Avrupa Birliği, Avrupa Parlamentosu, bizim kararlarımızı Parlamentosunda övdü, görüşüldü bizim kararımız, Türk rekabet otoritesinin kararları.

Şimdi, WhatsApp’ı biliyorsunuz zaten, basına da çok yansıdı. Ne yapıyoruz? Perakende soruşturmamız var. Bizim Rekabet Kurumunun en güzel yanı biz, soruşturmalarımızı internette kamuya açık yapıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan sizin sözünüzü kesecek şimdi bizim sorumuza gelirsiniz. Zincir marketlerle ilgili ve medya sektörü...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Fırsat verdin, tanıtıyor adam kendini.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkan sizsiniz, sorgu hâkimi gibi olmaz yani. Soru sordu, arkadaş da cevap verdi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Aynen, doğru söylüyorsunuz. Bir dinleyelim madem “Dinleyelim.” dediniz, dinleyelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz süre veriyorsanız benim için sorun yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süre veriyorum ben size, süre veriyorum.

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI FAİK METİN TİRYAKİ – Zincir marketlerle ilgili devam eden bir soruşturmamız var. Şu anda devam eden 31 soruşturmamız var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Rekabet Kurumumuzu daha yakından tanıyalım.

Buyurun.

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI FAİK METİN TİRYAKİ – Perakende soruşturmamız devam ediyor. Soruşturmamız tamamlanmak üzere, yakında kamuyla zaten sonuçlarını paylaşmış olacağız. Coca Cola’yla ilgili soruşturmamız hâlâ devam ediyor. İş gücü piyasasına yönelik, bunun içinde Trendyol, Yemeksepeti, Getir, pek çok şirketin olduğu. Bunlar kamuya açık bilgiler. Bu arada, biz internet sayfamıza yaptığımız bütün soruşturmaları koyuyoruz, nihai kararlarımız yine bu ticari bilgiler karartılmak suretiyle internet sitesinde yayınlanıyor. Tamamen kamuya açık olarak yürütüyoruz. Çimentoyla ilgili soruşturmalarımız devam ediyor. Dolayısıyla, epey bir denetim yapıyoruz şu anda. Personelimiz, 170 civarında bizim meslek personelimiz var, uzman yardımcılarımızı çıkardığımız zaman 100 civarında çok kalifiye elemanımız var ve bu 100 elemanımızla biz bu denetimleri yapmaya çalışıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ederiz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, cevaba gelmeden kestiniz. Zincir marketleri, medyayı sorduk. Medya sektöründeki durumla ilgili...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Medyada herhangi bir soruşturmanız var mı?

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI FAİK METİN TİRYAKİ – Medya sektöründe şu anda yok ama bitenlerimiz var efendim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bitenler var.

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI FAİK METİN TİRYAKİ – Bitenler var medyayla ilgili.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Medyada ne bitti?

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI FAİK METİN TİRYAKİ – Digitürk Krea İçerik Hizmetleri ve Prodüksiyon AŞ soruşturması vardı, geçen sene o bitti efendim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, gazete ve televizyon konusundaki bu yoğunlaşmayla ilgili bir soruşturmanız yok mu?

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI FAİK METİN TİRYAKİ – O konuyla ilgili bir soruşturmamız yok efendim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – He, işte asıl bam teli orası.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Erol Bey’e söz veriyorum.

Buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Başkan Yardımcısı, ben hararetle kurumunuzu savunduğunuzdan dolayı sizi kutlarım ama gerçekler çok da öyle değil. Bakın, ben size söyleyeyim. Bir kere, bu kurumun başına hiçbir zaman rekabet konusunda uzmanlığı olan kimse atanmadı, şimdiye kadar atanmadı. Yani Birol Bey, -yanılmıyorsam Birol Bey’di adı- mesela bu Trendyol meselesinde “Neden olmasın.” dedi bu transfer işlemiyle ilgili olarak. Oysa, Trendyol, Türkiye’de çalışan fakat esasında Çin kaynaklı olan bir şirket ve Çin’de de benzer bir hadiseden dolayı çok ciddi para cezaları ödemek zorunda kalmış. Birçok piyasada yüzde 70’e yakın pazar payı olan, dolayısıyla, hâkim durumda olan ve dolayısıyla da yaptığı bir sürü şeyle hâkim durumunu kötüye kullanarak Kanun’un 6’ncı maddesine aykırı davranan eylemlerden dolayı. Yani soruşturulurken -anladığım kadarıyla- bu transfer işlemi oldu. Dolayısıyla da ben tabii ki kurumu biliyorum belli ölçüde. Ben saygı duyuyorum yaptığınız işe ama gerçekten böyle değil. Yani siz, siyasetin kontrolü altındasınız yani Ticaret Bakanlığının bir kurumu durumundasınız. Bağımsız değilsiniz, yasanız- da “bağımsız” yazar ama bir şekilde 2011’de sizi bağlı kuruluş...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İlişkili bildiğim kadarıyla.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – “İlişkili” diye böyle bir tabirle Bakanlığa bağlanmış durumdasınız. Dolayısıyla, sizin denetiminizi yapan Bakanlıktır bildiğim kadarı. Dolayısıyla da esasında, bu kurumun -yani bu konu gündemde değildi ama söylemek zorunda hissettim kendimi siz söyleyince- gerçekten işlevini görebilmesi için “gerçekten bağımsız” olması lazım. “Gerçekten bağımsız”lıktan da kastettiğim, demin söylediğim koşulun yerine gelmesi. Özel sektörden de siyasetten de aynı mesafede uzak durabilmesi lazımdır ki bunu yapabildiği konusunda benim çok şüphelerim var ama bu gündem değil, onun için bir şey söylemiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3740) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesiyle 4054 sayılı Kanun’un 25’inci maddesine eklenen beşinci fıkranın ikinci cümlesinin metinden çıkarılmasını ve maddenin işlenecek hükümlerine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“Beşinci ve altıncı fıkralara aykırı hareket edenlere 2/10/1981 tarihli ve 2531 sayılı Kamu Görevlerinden Ayrılanların Yapamayacakları İşler Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinde belirtilen ceza verilir.”

İbrahim Aydemir

Nilgün Ök

Yaşar Kırkpınar

Erzurum

Denizli

İzmir

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi mi okutayım?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Gerekçe...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle soruşturmada raportör olarak görevlendirilen meslek personeliyle bu süre içinde 43'üncü madde uyarınca anılan personelin gözetiminden sorumlu daire başkanı ve ilgili başkan yardımcılarının getirilen yasak hükmüne aykırı hareket etmeleri hâlinde kurul başkan ve üyelerine benzer şekilde 2531 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinde belirtilen cezaya tabi olacakları hüküm altına alınmaktadır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne kadardır o ceza?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Cezayı sordu, bilen var mı?

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI FAİK METİN TİRYAKİ – Üç aydan başlıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Üç aydan başlıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hapis yatıyor mu?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun Durmuş Bey.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Başkanım, maddeyi bu hâliyle kabul ettik ama Mustafa Bey'in önerisi doğrultusunda Genel Kurula acaba bir çerçeve olabilir mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Onu arkadaşlarımız bir araştırsınlar. Bence de yapılabilirse en doğrusu o olur ama bir araştırsın arkadaşlarımız.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Altı aydan iki yıla kadar hapis cezası.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yatar mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi 14'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 14-27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 211 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci paragrafına “kasten yaptığı bir tahrifat” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya ticaret politikası önlemlerine tabi eşyanın gümrük kıymetinin yükümlünün kendi beyanı ile arttırılması” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İzahat için teklif sahibine söz veriyorum.

Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, mükellef, bir ithalatta bulunuyor, bu ithalatta bulunduğu ürünle ilgili, eşya ile ilgili Bakanlığımız, İthalat Genel Müdürlüğümüz bir gözetim kararı almış. Mükellef, ticaret politikası önlemlerinden kaçınmak için kendi beyanıyla eşyanın gümrük kıymetini düzenlediği o beyanda gümrük kıymetini arttırmalarını müteakip ödenmiş veya tahakkuk ettirilmiş vergilerin daha sonra geri verilmesi veya kaldırılması için önce Bakanlığa, cevap alamayınca mahkemeye gidiyor, diyor ki: Ben bu beyanda bunu 100 lira olarak gösterdim ama aslında ben bunu 30 liraya ithal ettim, işte 30 liralık faturam. Aradaki 70 lirayı da aradaki ithalat süreçlerinde yapmış olduğu masraf olarak ürünün fiyatı üzerine giydirek beyanda 100 lira olarak belirtiyor bunu. Sonra kurum, Bakanlığa müracaat ediyor, Genel Müdürlüğe ödediği vergilerin iadesi için, onu alamıyor, bu defa mahkemeye gidiyor. Mahkemelerde de farklı kararlar çıkıyor. Kimi mahkeme diyor ki: İlgili gözetim tebliğinde belirlenen kıymetin, eşyanın satış bedeli olmadığı gerekçesiyle yani “Bir malın satış bedeli faturasıdır, gümrük bedeli de vergisi de o fatura üzerinden alınır.”dan hareketle buna yer vererek yükümlünün kıymet artırımını nedeniyle kendi yapmış olduğu beyandan dolayı ödemek zorunda kaldığı vergilerin iadesine karar verdiği gibi, bazı mahkemeler de Gümrük Kanunu'nun 211'inci maddesinin beyanın bağlayıcılığı dürüstlük kuralına aykırılık ve Gümrük Kanunu'nun 211'inci maddesinin (2)'nci

fıkrasında yer alan “Gümrük vergileri ilgili kişinin kasten yaptığı bir tahrifat sonucunda ödenmiş veya tahakkuk ettirilmişse bu vergilerin geri verilmesine veya kaldırılmasına ilişkin talepler kabul edilmez.” hükmüne dayandırarak kararlar veriyor.

Şimdi, farklı kararlar var, bu farklı kararlar nedeniyle kaybedilen birçok dava olup peşine tazminat ödendiği gibi, kazanılan birçok dava da söz konusu. Artı ne oluyor bu kaybedilen davalar? Hem alınmış vergilerin faiziyle beraber geri ödenmesi sonucunu doğurduğu gibi hem farklı ithalatçılar olarak birbirimiz arasında ciddi bir rekabet, haksız rekabet oluşturuyor hem de içeride üreticiyi zaten korumak için alınmış olan bu gözetim kararını da delerek içerideki üreticiyi artık yaşayamaz hâle, pazarda tutunamaz hâle getiren bir sürece doğru gidiyor.

Şimdi, biz bu farklı yorumları ortadan kaldıracılabilmek için bu maddeye bir cümle ekleyerek burada netlik oluşturmak istiyoruz ve maddeye “veya ticaret politikası önlemlerine tabi eşyanın gümrük kıymetinin yükümlünün kendi beyanıyla artırılması sonucunda” ifadesini ekleyerek bu karışıklığı ortadan gidermeyi hedefliyoruz Başkanım.

Bakan Yardımcımız burada, ilgili arkadaşlar burada, sorular olursa cevap verebiliriz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Yeterli mi izahat yoksa...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Takdir sizin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben şunu sormak isterim: Bu durumda kaç dava kaybettiniz, kaç dava kazandınız ve bu davalarda ne kadar tazminat ödemeye mahkûm oldunuz ve kaç şirkete bu anlamda tazminat ödediniz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bakan Yardımcımıza soruları yönlendiriyoruz.

Buyurun lütfen.

Bitti mi sorunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Benim sorum bitti, devam edebilirim ama cevap aldıktan sonra devam etsem daha iyi olur.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Topluca bitirin bence, notlarını alsınlar, ondan sonra cevap hakkı verelim.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Takdir sizin.

Etki analizi olarak bunu öğrenmek isteriz. Orhan Bey kızıyor ama...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Hiç kızmam, şahsa hakaret olmasın hiç kızmam.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Her şekilde kişiselleştirmeyin Orhan Bey, biz sonuç olarak...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Şahıs derken ben değil hepimiz, bu teklifin arkasında duran bu insanlara, burada emek veren insanlara...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Orhan Bey, sonuç olarak biz ökünün altında buzağı aramak zorundayız. Buluruz, bulmayız bu ayrı bir şey, bizim mesleğimiz, görevimiz budur.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Bulamazsınız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, maddeyle ilgili devam edebilirsek, madde üzerinde...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Vallahi, çok buzağı da buluyoruz arkadaşlar, yapmayın.

Şimdi Sayın Bakan Yardımcımıza veya Orhan Bey’e şunu soracağım: Ben anladığımı söylüyorum, şimdi, diyelim ki yerli ayakkabı üretimi vardı -ben ayakkabı sektöründeydim- bir anda Çin’den ithal ayakkabı furçası oldu, herkes de bu ayakkabıları, diyeyim ki 1 dolardan gösteriyordu, terliği yarım dolardan, 20 sentten gösteriyordu, düşük gösterme meselesi vardı. Sonra siz bir asgari standart getirdiniz “Arkadaş, 5 dolardan aşağı ayakkabı olmaz, işte 3 dolardan aşağı terlik olmaz.” diye bir şey getirdiniz. Ama fiyatı gerçekten de daha düşük olan rakamlar da vardı yani diyelim ki 1 dolar yani 1 dolarlık ayakkabı olmaz da 5 dolara olur mesela ama “Siz 10 dolardan aşağı ayakkabıyı kabul etmiyorum.” dediniz. Ne oldu? Geldi, diyelim ki 5 dolarlık ayakkabı da 10 dolardan beyan edilmek zorunda kaldı, gümrük vergisi ödendi. Ben biliyorum, daha sonra da bu kişiler, simsarlar “Sen 10 dolardan göster ama biz sonra dava açarız, bunu 5 dolar üzerinden sana geri alırız.” deyip simsarlar arada komisyon da aldılar. Diyelim ki 1 milyon dolarlık bir ithalatta 100 bin dolar vergi verilmişse “Sen bana 100 bin dolar ver 200 bin dolarını senin ben geri alırım.” diye simsarlar da oldu bu işte, bunu böyle biliyoruz. Bu maddenin bununla ilgili olduğunu anlıyorum ben, tam da onunla ilgili. Ama şimdi şöyle bir sıkıntı var: Siz bir taban fiyat...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Referans fiyat.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Referans fiyat meselesini koyduğunuz anda... Aslında tabii ki bunu ben yanlış olarak değerlendirmiyorum, iç piyasayı koruyan da bir madde. Sonuç olarak bu kadar ucuz malın bu ülkeye girmesi, kalitesiz malın girmesi oyuncak sektöründe, ayakkabı sektöründe doğru değil. Ama sonuç olarak düşük fiyatlı bir malı yüksek fiyattan beyan ettirdiğiniz zaman da bu simsarlar ortaya çıktı. Bu maddeyle bunu tamamen ortadan kaldırmış mı oluyoruz yani bu davaların önüne geçebilmiş olacak mıyız, bunu merak ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamladınız mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet.

Buyurun Sayın Bakan Yardımcımız.

TİCARET BAKAN YARDIMCISI SEZAI UÇARMAK - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın vekillerim, saygılar sunuyorum.

Efendim, şimdi, bu madde -biraz önce sayın vekilimizin ifade ettiği gibi- evet, bir referans fiyat belirlediğinizde bazı düşük kaliteli ürünlerin de aynı mahiyette olma riski olan ürünler var ancak bunun çoğunluğu... Biraz sonra rakamsal bazı şeyler de söyleyeceğim, değer cinsinden şeyler söyleyeceğim o zaman farklı bir şey olduğunu da belki düşüneceksiniz.

Şimdi, efendim, tabii, dünyada bir koruma eğilimi var, herkes kendi ürünlerini korumaya yönelik bir eğilim içinde, bir de dış ticaret politikası uyguladığınız ürünlerde nedense fiyatlar hemen böyle aşağıya doğru sünen bir şekilde iniyor. Aslında bunu engellemek için konulmuş şeyler bunlar. Fakat ilk zamanlarda çalışıyordu çünkü bunun en az on beş, yirmi yıllık bir geçmişi var hatta 2000 yılı öncesinde de var da... Ben 2003-2005’te Gümrükler Genel Müdürüydüm o zaman emsal fiyat uygulaması şeklinde başlamıştı, sonra “referans fiyat” diye devam etti.

Şimdi, efendim, önce siz ondan gözetim belgesi almasını istiyorsunuz, diyorsunuz ki: “Ben senin fiyatının doğru olduğuna bakacağım.” O da size defter belgelerini açmak istemiyor, diyor ki “Ben sizin dediğiniz fiyata yükselteyim fiyatı, ithalatı yapayım.” Sonra, tabii, gümrük idaresi açısından bir

problem yok çünkü fiyat yukarıya yükselmiş oluyor, onun üzerinden vergisini de almış oluyorsunuz. Fakat sonradan böyle bazı aklievvelerin de yönlendirmesiyle önce mahkemelerde çoğunlukla biz kazanıyorduk, şimdi yavaş yavaş daha çok mükellefin kazandığı bir dava şekline büründü bu. Aslında, kanunun 61/3'üncü maddesinde mükellefin beyanının mükellefi bağladığına, vergi ve cezalar bakımından bağladığına dair hüküm var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne kadar dava kaybettiniz?

TİCARET BAKAN YARDIMCISI SEZAI UÇARMAK – Efendim, burada vereceğim sayı var. Ama, tabii, biliyorsunuz, bin dolarlık da beyanname var, 1 milyon dolarlık beyanname de var yani yanlış olabilir bu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayı olarak verelim.

TİCARET BAKAN YARDIMCISI SEZAI UÇARMAK – Evet, gözetim uygulamasından dolayı, şu anda arkadaşlarımızın söylediği, 7.324 tane dava var, bunların 3.444'ü aleyhe, 1.773'ü de lehe sonuçlanmış.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Üçte 2 aleyhe sonuçlanmış.

TİCARET BAKAN YARDIMCISI SEZAI UÇARMAK – Evet.

Şimdi, tabii, arkadaşlarımız mahkemelerle de görüşüyor. Yani niye görüş değiştiriyorsunuz, niye bu yöne doğru gidiyorsunuz? Hani normal koşullarda, tabii, şunun denmesini biz anlıyoruz: “Yani bu fiyatlar bunu göstermiyor kardeşim, siz afaki olarak bunu belirlemişsiniz.” Bunu deme imkânı var ama dış ticaret politikası önlemlerini önemsizleştiren, etkisizleştiren bir yaklaşımın içinde değil. Onlar da şunu diyorlar: “Efendim, 211'inci maddede, sizin vergilerin geri verilmesine ilişkin şeyde bu yok.” Orada da deniyor ki “Alınmaması gereken vergi iade edilir.” doğal olarak ama bizde orada yalnız istisna olarak şu konulmuş, denmişti: “Mükellefin kendi tahrifatından kaynaklanan bir sebeple eğer yanlış bir şey yapıldıysa onu geri iade edemezsin.” Biz de diyoruz ki gözetimden kaçmak için eğer fiyatı sen yükseltmişsen sonradan gidip bunu iade alamazsın. Bir nevi, mahkemelerle daha farklı bir şekilde anlaşabiliydik aslında ama yani bunun üstesinden gelme şansımız yok gibi görünüyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yürüyen davalara işleyecek mi?

TİCARET BAKAN YARDIMCISI SEZAI UÇARMAK – Yürüyen davalarda lehe olan hükümler uygulanır efendim burada. Yani her konuda hukukta lehe olan şeyler geçerlidir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kamu lehine bu.

TİCARET BAKAN YARDIMCISI SEZAI UÇARMAK - Yurttaş lehine olanlar lehe uygulanır yani aleyhe olanlar, onları etkilemez, bundan sonrakiler etkilenmez.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, başka sorusu veya yorumu olan yoksa maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 15- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) sayılı Cetvelin 35 inci sırası bu Cetveldən çıkarılmış ve ekli (II) sayılı Cetvelin “B) ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER” bölümüne aşağıdaki 43 üncü sıra eklenmiştir.

“43) Türkiye İstatistik Kurumu”

MADDE 21- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına “Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Türkiye İstatistik Kurumu,” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, 15’inci maddeye geçtik ama 21’inci madde de aslında 15’le ilgili. Bunu biraz izah edeyim isterseniz. 76 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’yle TÜİK yani Türkiye İstatistik Kurumu ilişkili kuruma dönüştürüldü biliyorsunuz; ilgiliydi, ilişkili kuruma dönüştürüldü, özel bütçeli bir kuruluş hâline geldi. Bu kararname çerçevesinde kanunlarda da listelerde yerinin değişmesi gerekiyor kuruluşun. Bu anlamda yapılan teknik düzenlemeleri içeriyor 15’inci ve 21’inci maddeler. Orhan Bey de geldi. Eğer uygun görürseniz 2’sini birlikte görüşebiliriz, 15 ve 21’i. TÜİK’le ilgili sadece teknik listelemeler anlamında düzenlemeler getiren 2 tane maddemiz. İtiraz yoksa bunları birlikte değerlendireceğiz.

Şimdi, ben sizi göremeyince bir izahat getirdim ama size de yine bir söz vereyim.

Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, Türkiye İstatistik Kurumu, 30 Haziran 2021 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 76 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’yle Hazine ve Maliye Bakanlığıyla ilişkili bir kamu idaresi olarak yeniden teşkilatlandırılmıştır. TÜİK, söz konusu kararnameden önce Hazine ve Maliye Bakanlığının bağlı kuruluşu olup genel bütçe içerisinde yer almaktaydı, değişiklik sonrası TÜİK, özel bütçeli kuruluşa dönüştürülmüştür Maddeyle, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde bu doğrultuda gerekli olan teknik bir değişikliği yapıyoruz. “TÜİK” ismini 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na ekli (I) sayılı cetveldən çıkarıp özel bütçeli idarelerin isimlerinin sayıldığı ekli (II) sayılı cetvele ekliyoruz.

Diğer maddeyi de söyleyeyim. Diğer maddede de yine kararname gereği, TÜİK, Hazine ve Maliye Bakanlığının bağlı kuruluşuyken ilişkili kuruluş hâline döndüğü için kurum personelinin mali haklarının mevcut hâliyle devamının sağlanması bakımından 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin ek 10’uncu maddesinde bu doğrultuda teknik olan gerekli bir değişikliği yapıyoruz. Ek 10’uncu maddede bakanlıklar ve bunların bağlı kuruluşları da sayılıyordu. TÜİK de Bakanlığın bağlı kuruluşu iken burada zaten vardı, onun kapsamındaydı, ek 10’un, şimdi ilişkili kuruluşa dönünce onun dışına otomatik olarak çıkmış oldu. İlgili personelin ücret ve tazminatını aynı usule göre alabilmesinin devamı için ek 10’un içerisine TÜİK’i ismen ayrıca zikretme gerekliliği doğdu, ondan dolayı bu düzenlemeyi yapıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bu değişikliğin sebebi nedir?

TİCARET BAKAN YARDIMCISI SEZAI UÇARMAK – Efendim, bağlı bir kuruluşuyken Bakanlığın, daha bağımsız, daha rahat bir kurum hâline getirilmesi bakımından Cumhurbaşkanlığı kararıyla ilişkili kuruluş hâline getirilmişti. Biz o kararın teknik olarak yapılması gereken düzenlemesini yapıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Yılmaz, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) - Sıfır primle bir sigorta poliçesi almak çok akıllıca bir iş. Dolayısıyla, bağlı kurumdan ilişkili kuruma dönüşmek olumlu bir gelişme; burada bir sıkıntı yok. Fakat, hem veriyi toplayan hem de bunu açıklayan yerin aynı denetim altında olması da bir maliyet, piyasa bunun farkında. Dolayısıyla, bağlı kuruluştan ilgili kuruluşa geçmek önemli bir şey fakat bunu ekonomi yönetiminden sorumlu bir kurumun emrine vermek de olumlunun yanında bir olumsuzluk. Dolayısıyla, bu başka bir yere bağlı olsa yani bilgiyi derleyen, toplayan ile onu yöneten farklı bir yerde olsa olacak. Şimdi, 2’si hem bağlı hem de bilgiyi topluyor dolayısıyla piyasada bu şüphe yaratıyor. Nereden bakarsanız da bu burada son derece negatif bir şey dolayısıyla varsa bunu daha başka, farklı

bir yerde, bilgiyi toplayan ile yöneten başka bir yerde olsa çok daha farklı olur ve dolayısıyla ekonomi, hepimiz buradan kazanırız ama bu düzenleme bu hâliyle bir adım daha iyi diyebiliriz yani bağlılıktan ilgili kuruluşa geçmek fakat yeterli değil, onu söyleyeyim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Şener, buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) - Teşekkür ediyoruz.

Bu 15'inci ve 21'inci maddelerdeki düzenlemeler şeklen olumlu olarak gözükmemektedir ama "Fiilen bu piyasaya yansiyacak mı veya gerçeklere yansiyacak mı?" dersiniz yani eski durumu ile yeni durumu arasında Türkiye İstatistik Kurumunun herhangi bir kredibilitesinde artış olacağını düşünmüyorum. Zaten birkaç yıldır TÜİK'in verileri hep piyasada şüphe yaratıyordu. Gerek büyüme rakamları gerek işsizlik rakamları gerek enflasyon rakamları TÜİK tarafından toplanan verilerle hesaplanıyor ve duyuruluyor idi ama çok yoğun da eleştiriler vardı, hatta öyle ki enflasyon rakamlarına duyulan güvensizlik nedeniyle bazı kuruluşlar, kendileri, hatta öğretim üyeleri bağımsız enflasyonu araştırma grupları oluşturdular, sadece TÜİK'in verilerine göre yapmış oldukları hesaplar TÜİK'in enflasyonunu doğrulamadı. Yani TÜİK'in en son açıklanan yıllık enflasyonu TÜFE itibarıyla yüzde 17 küsur yani yüzde 18 civarında. Bu demin bahsettiğim enflasyon araştırma grubu TÜİK'in verilerini kullanarak hesapladığı enflasyonu açıkladı, yüzde 45 çıktı yani 2 katından daha fazla. Bu, ne sonucunu doğuruyor? Bu, piyasada güvensizliği oluşturuyor ve yanlış yapılan hesaplar ekonomi yönetiminin de sağlıklı ekonomi politika geliştirmesini de engelliyor. Sadece enflasyonu düşük ilan etti diye ücretleri, reel maaş artışlarını düşürmüyor, aynı zamanda ekonomi politikalarının sağlıklı hazırlanmasını da önüyor. Şimdi, bu güvensizliği ortadan kaldırmak için şeklen yapılan bu düzenlemenin herhangi bir sonuç ortaya çıkaracağını düşünmüyorum. Neden? Bir kere, mevcut Hükümet bağımsız çalışması gereken yargıya müdahale ederken kendisiyle irtibatlı, bağlı veya ilişkili kuruluşların özgürce, siyasi müdahaleden bağımsız çalışma yaptığına inanabilir mi? Ben inanmam muhalefet olarak ama sadece ben değil, piyasada bunu izleyen kimse de inanmaz. Basına müdahale eden, muhalefete müdahale eden, yargıya müdahale eden bir iktidar yapısı varken TÜİK ha bağlı kuruluş olmuş ha ilişkili kuruluş olmuş, netice hiç değişmez. O bakımdan, Hükümetin topyekûn güven vermesi lazım yani ekonomiyle ilgili konularda piyasalara güven vermeyen yönetim tarzını devam ettirdiği sürece, gerçekten reform niteliğindeki bazı düzenlemeleri yapsa bile çok fazla etkili olmaz bu, hükümet etme biçiminin değişmesi lazım, her kurumun yaptığı işe saygı duyması lazım, müdahale etmemesi lazım. Daha kısa bir süre önce, ikide bir TÜİK'te değişiklikler oluyordu. Enflasyonu yüksek ilan etti diye ilgili birimin başındaki başkan yardımcısını görevden almışlardı; bu da yetmedi, arkasından, yine bazı verilerden hoşlanmadığı için Hükümet, yine bir değişiklik yapmıştı. Nihayet, bu bürokratları atayacak olan da Hükümetin kendisi olduğuna göre... Daha bağımsız bir niteliğe sahip olduğu hâlde Merkez Bankasıyla bile sürekli uğraşan, süreleri dolmadan başkanları değiştiren bir Hükümet olduğu sürece, ben bunun boş bir çaba olduğunu düşünüyorum, yani böyle bir maddenin gelip gelmemesi arasında bir fark oluşacağını düşünmüyorum.

Ama arkadaşlar iyi niyetle hazırlamış, getirmişler, yani hatırıma... Cora'yı kıramam, "evet" oyu da verebilirim yani.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz

Sayın Erol Katircioğlu, buyurun lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de birkaç cümle etmek istiyorum. TÜİK’le ilgili bu madde önerisinin maksadını tam anlayamadım doğrusu. Yani bir uyumsuzluğu düzeltmek anlamına geliyor gibi de geliyor bir taraflıyla ama Sayın Şener’in de söylediği gibi, acaba, bu, aynı zamanda bir kredibilite arttırmaya yönelik bir adım mıdır diye düşündüm. Eğer öyleyse demek ki bu, bir kredibilite kaybının yönetim tarafından anlaşıldığını gösteriyor bir yandan ama bir yandan da böyle yaparak bu kaybolan kredibiliteyi toparlaması da mümkün değil. Dolayısıyla da yani TÜİK eğer bir yere konacaksa kaybolan kredibilitesini düzeltebilecek bir yere konması lazım çünkü gerçekten de olan biten itibarıyla... Yine Sayın Şener Bey verdi örneklerini, özellikle enflasyonla ilgili olarak böyle bir sapma var.

Öte yandan, hani, şunu da size ifade etmiş olmak isterim: Şimdi, Covid, biliyorsunuz çok yaygın bir sorun ve bu sorun tam olarak çözülmedi. Dolayısıyla da Covid’le birlikte, bütün dünya enflasyon hesaplamasında esasında insanların Covid’le bağlantılı olarak tüketim kalıplarının değiştiği üzerine yeni endeks ağırlıklandırmalarına yöneldi; bizde böyle bir şey görmüyoruz. Onun için de yani yüzde 18 enflasyon açıklanıyor ama öte yandan, yine benzer duyarlıklı iş yapan akademisyenlerin söyledikleri bunun 2 katından fazla bir rakama tekabül ediyor.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Üstelik onlara da hakaret ediyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ha, bir de hakaret ediyoruz onlara da.

Yani, burada, kaybolan kredibiliteyi yakalamak diye bir dert varsa -son söz olarak söyleyeyim- bu tedbirle bu halledilmiş olmayacak. Dolayısıyla da -hani TÜİK’ten kimse var mı bilmiyorum ama- yani duyulmasını isterim ki bu kredibilite kaybı, esasında makroekonominin yönetimiyle ilgili olarak da ciddi sıkıntılar taşıyor. Dolayısıyla da bu, bir sürü sorununuzdan bir tanesi.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – TÜİK’e söz vermemizi ister misiniz?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, ben şunu da sorabilir miyim acaba... Pardon...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, buyurun lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bu, ilişkili kuruluş hâline gelince oradaki bürokratların maaşlarında değişiklik oluyor galiba.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ona da cevap verelim lütfen, TÜİK.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Yani bir maaş artışı ortaya çıkıyor. Eğer maaş artışı sağlıyorsa bu, Hükûmete daha bağımlı hâle de getirebiliyor bu düzenleme.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz.

Maliye maaş konusuna cevap versin, sonra TÜİK’e söz verelim.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI KAMU MALİ YÖNETİM VE DÖNÜŞÜM GENEL MÜDÜR YARDIMCISI UĞUR SANCARBABA – Sayın Bakanım, orada şöyle bir durum var: 2012’de yapılan düzenlemeyle kamuda daire başkanı ve üstünde ücret sistemi farklılaştırılmıştı ama orada “bakanlıklar, bağlı ve ilgili kuruluşlar” şeklinde bir tanımlama vardı. Tam tersi eğer 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’ye TÜİK’i eklemesek daha sonraki maddede -21’de- başkan ve başkan yardımcısının maaşında düşme oluyor. Yani aynı seviyeyi muhafaza etmek için o ekleme yapılıyor. Eğer madde kabul edilirse ne artış olacak ne de düşme olacak, onu arz edeyim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Aynı şey devam edecek, peki.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ben bu konuda bir şey sorabilir miyim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tabii, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Uğur Bey, peki, bir düşüş olmuyor da mesela diğer başkanlıklarla kıyaslanınca bir eşitlik söz konusu oluyor mu? Mesela TÜİK değil de SPK Başkan ve Başkan Yardımcılarıla mukayese edince nasıl durum?

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI KAMU MALİ YÖNETİM VE DÖNÜŞÜM GENEL MÜDÜR YARDIMCISI UĞUR SANCARBABA – Yok, şöyle efendim, Gelir İdaresi Başkanı gibi düşünüyoruz TÜİK’i; zamanında sistem öyle kurulmuştu, o devam ediyor yani oradaki skala devam ediyor ama SPK Başkanı biraz daha yukarıda ücret olarak.

Yani düzenleyici denetleyici kurumların başkanları biraz daha yukarıda, öyle söyleyebiliriz. Bunun, kendi içerisinde bir şey vardı, örneğin İnsan Hakları Eşitlik Kurumu Başkanı, Gelir İdaresi Başkanı, eski Devlet Personel Başkanı, TÜİK Başkanı, bunlar aynı kategorideydi, onu muhafaza ediyor.

Onu arz edeyim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Başka sorunuz var mı Bülent Bey?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – TÜİK Başkan Yardımcısına da sormak istiyorum benzer soruyu, onlar memnunlar mı bu durumdan?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, şimdi TÜİK’e söz verelim.

TÜİK BAŞKAN YARDIMCISI UMUT SERHAT İDMAN – Öncelikle herkesi saygıyla selamlıyorum.

Son sorudan başlayayım, Sayın Kuşoğlu’nun sorusundan: TÜİK Başkan Yardımcılarının mevcut maaşlarının muhafazasına ilişkin madde söz konusu. Az önce Uğur Bey’in dediği gibi, TÜİK Başkanı Gelir İdaresi Başkanıyla aynı skalada ama Başkan Yardımcıları Gelir İdaresi Başkan Yardımcısının bir alt skalasında. TÜİK’te mevcut unvanlarda, Başkan Yardımcısı dışındaki unvanlar Gelir İdaresiyle bire bir aynı, Başkan Yardımcılarıysa bir alt skalada yer almakta yani maaşları ve özlük hakları Gelir İdaresi Başkan Yardımcısından bir alt skalada yer almakta. Bu, TÜİK’in Başkan Yardımcıları ile ilgili sorulan soru.

Tüketici enflasyonu ile ilgili de şunu belirtmek isterim, Sayın Vekilimizin...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, bunu duyabildiniz mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir saniye...

Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan Yardımcısı diyor ki: “Başkan ve diğerleri aynı muhafaza ediliyor, sadece başkan yardımcılarının mağduriyeti vardır.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, niye böyle bir farklılık oluyor, onu biraz izah edebilirse Hazine ve Maliye özellikle.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Orhan Bey, o zaman bunun da düzeltilmesi lazım.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Neyin efendim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Başkanlar aynı maaşı alıyorlar -Gelir İdaresi Başkanıyla örneğin- ama başkan yardımcıları bir alt skaladan maaş alıyorlarmış verilen izahata göre.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bu önerge şeyiyle mi...

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI KAMU MALİ YÖNETİM VE DÖNÜŞÜM GENEL MÜDÜR YARDIMCISI UĞUR SANCARBABA – Hayır, hayır, yok, bu bir değişiklik yapmıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir değişiklik yapılmıyor, mevcut düzen de böyle yani.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ha, mevcut düzen böyle.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama bunun da düzeltilmesi gerekir o zaman, bir mağduriyet varsa.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI KAMU MALİ YÖNETİM VE DÖNÜŞÜM GENEL MÜDÜR YARDIMCISI UĞUR SANCARBABA – Şimdi, şöyle efendim: Ek gösterge düzenlemesinde de farklılıklar var, TÜİK Başkan Yardımcısı ek göstergede 5300’lük bir skalada yer alıyor. Aslında, yani şunu söyleyemiyoruz: Başkanların eşit olduğu yerde başkan yardımcıları veya daire başkanlarının aynı statüde olduğu gibi bir şey söyleyemiyoruz. Burada bir dengesizlik var mıdır? Vardır ama başkanları aynı olup da başkan yardımcısı TÜİK Başkan Yardımcısının altında olanlar da var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Burada genel bir şey yok yani.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI KAMU MALİ YÖNETİM VE DÖNÜŞÜM GENEL MÜDÜR YARDIMCISI UĞUR SANCARBABA – Evet, yani öyle de bir durum var.

Bunu arz etmiş olayım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ederiz.

Diğer sorulara da bir cevap alabilirsek TÜİK’ten.

Özellikle Sayın Katırcıoğlu şeyi sordu, “Pandemi sonrası tüketim kalıpları değişti, TÜİK bunu nasıl yansıtacak çalışmalarına?”

Buyurun.

TÜİK BAŞKAN YARDIMCISI UMUT SERHAT İDMAN – Teşekkür ediyorum.

Tüketici Fiyat Endeksi sepet bazında yer alan yaklaşık 415 maddenin, daha sonra da 901 madde çeşidinin fiyat derlenmesi sonucu oluşuyor. Sayın Vekilimizin dediği hususu yıllık itibarıyla Türkiye İstatistik Kurumu gerçekleştirmekte. Hane halkı harcama anketinden derlenen verilerle sepet ağırlıkları aralık ayı itibarıyla değiştirilmekte ve ilan edilmekte.

Sayın Vekilimizin dediği gibi, Covid-19 pandemisi tüketim alışkanlıklarını değiştirmiştir, değiştirmektedir. Bu, geçen sene aralık ayında yapılan sepet değişikliğine de yansıdır. Örneğin, gıdanın ağırlığı artmıştır sepetimizde, bu sene yapılan hane halkı harcama anketleri çerçevesinde, aralık ayında tekrar buna yönelik sepet ağırlıkları güncellenecektir efendim.

Arz ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Peki teşekkür ederim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tartışmayacak mıyız başkan yardımcılarının durumunu?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Onu bir inceleyelim, hemen şimdi şey yapmayalım ama “Değişik kurumlarda da böyle bir sorun var.” dendi, genel olarak bakılması gereken bir durum gibi görünüyor, sadece TÜİK’le ilgili değil.

Evet, 15’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

21’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

16’ncı maddeyle devam ediyoruz, 16’ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 16- 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun geçici 3 üncü maddesinin altıncı fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “üç yılı” ibaresi “altı yılı” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - İzahat için teklif sahibine söz veriyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Başkanım yürürlüğe giren Engelliler Hakkında Kanun’la, büyükşehir belediyeleri ve belediyelerin şehir içinde kendilerince sunulan ya da denetimlerinde olan araçlarla sağlanan toplu taşıma hizmetlerinin, engellilerin erişilebilirliğine uygun olması için gerekli tedbirlerin alınması öngörülmüştü. Denetim sonucunda, ilgili belediye ve kamu kurum ve kuruluşları ile toplu taşıma araçlarının sahiplerine eksikliklerini tamamlaması için belirlenen sürenin bitiminden itibaren iki yılı geçmemek üzere ek süre verilebilmesine imkân getirilmiş ve bu süre olan 2020 yılı Temmuz ayı, pandeminin de etkisi göz önüne alınarak bir yıl uzatılmıştır. Şehir içi araçların erişilebilirliğiyle ilgili genel durum incelendiğinde, belediyeye ait otobüs filoları büyük yoğunlukla erişilebilir olmakla birlikte, belediye otobüslerinin, özel halk otobüslerinin yüzde 80’in üzerinde erişilebilir olduğu bir durum görülmekte ve ticari minibüs ve dolmuşların ise 2014 sonrasına dönük toplu taşıma araçlarının mevzuatta belirtildiği gibi fabrika çıkışlı olarak erişilebilir olma zorunluluğu bulunduğundan büyükşehirlerde nispeten 2014 sonrası araçlar için bu oranda da bu anlamda ciddi bir mesafe aldığı görülebilmekte. Şimdi, burada engelli vatandaşlarımız, ağır engelli olanlarınsa kendisiyle birlikte yolculuk ettikleri refakatçileri demir yolları ve deniz yollarının şehir içi ve şehirler arası hatlarından belediyeler tarafından yetki verilen özel şahıs ya da şirketlere ait şehir içi toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz yararlanabiliyorlar. Ancak dolmuşlar bu kapsamda, minibüsler bu kapsamda değil. Bu sebeple, engelli vatandaşlarımız aslında dolmuşları da pek tercih etmiyorlar ancak yine de bazı hatlarda dolmuş dışında bir ulaşım aracının olmadığını da bilincindeyiz. Düzenlemeyle, süreyi üç yıl daha uzatarak yüksek maliyetler sebebiyle öngörülen yükümlülüklerini yerine getiremeyen, pandemi nedeniyle bu yükümlülüğünü yerine getiremeyen ve zor bir süreç geçiren minibüs ve dolmuş esnafına araçlarını erişilebilir hâle getirebilmeleri için bir ek süre tanıyoruz.

Açıklamam bu kadar.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Buyurun Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Değerli arkadaşlar teklif sahibi arkadaşımız, ulaşım araçları da -anladığım kadarıyla- otobüsler, dolmuşlar falan dedi ama madde öyle değil. Her türlü yapıların, açık alanların malikleri ile toplu taşıma araçlarının sahiplerine eksiklikleri tamamlaması için birinci fıkrada belirtilen sürenin bitiminden itibaren üç yıl ve altı ay... Yani bu, engelli bir insanın engelini ortadan kaldırmak, devletin en temel görevlerinden biri budur, eşitliği sağlamak değerli arkadaşlar. Bedensel engelli olan insan otobüse binemiyor, otobüse biner hâle getireceksiniz ve engelli olmayanla eşit hâle getirmek cumhuriyetle idare edilen bir devletin en temel görevi. Bu görevler verilmiş ve erteleniyor.

Şimdi, bu gerekçede diyorsunuz ki: “Covid-19 salgını sebebiyle yerine getirilememesi...” Yani ne alakası var, çok daha uygundu, Covid-19 salgını nedeniyle sokağa çıkılmadığı günlerde asfaltlar yapıldı, yollar düzeltildi, İSKİ ve ASKİ işler yaptı. Tam da bütün bu eksikliklerin tamamlanması gerektiği bir zamanda işler yapılmamış, görevlerini yapmamışlar, şimdi bunu yeniliyoruz.

Peki, ben size soruyorum, hani hep sordular etki değerlendirme meselesini, bu üç yılda yani gerek ulaşım araçlarında gerek işte yapılarda, açık alanlarda ne kadar düzenleme yapıldı yani yüzde kaç? Yani üç yıl yetiyor mu? Bunu zorlamak için ne yapıyorsunuz, süre veriyorsunuz sürekli olarak ama yapmayanlara teşvik edici ya da zorlayıcı bir yaptırım getiriyor musunuz, ne oluyor?

Değerli arkadaşlarım bu Covid-19 hani lütuf falan gibi bir şey oldu. Her şeyi Covid-19’un arkasına sığınarak yapıyoruz. İlgisi olmayan konuları, finansla ilgili, engellilerle ilgili, başka bir sürü alanlarla ilgili, hak ve özgürlüklerle ilgili her şeyi Covid-19’un arkasına koyuyoruz, yapıyoruz. Tabii ki bu yapılsın, insanlara böyle bir şey tanınsın ama yani bu üç sene içinde bunu yapacaklarını ben pek sanmıyorum. Üç sene geçecek, yine size gelecekler.

Dolayısıyla, tamam, bunu çıkarın ama bunu tamamlayan bir şeyleri daha düşünün yani bunları zorlayacak, belediyeleri, kamu kuruluşlarını, dolmuşları, işte özellikle belediyeleri. Yollara insanlar çıkıyor, bir yere kadar geliyor takılıp kalıyor ben çok gördüm. Metroda olur mu kardeşim, metroda çıkmış bekliyor, merdivenden ben çıkardım. Böyle bir şey olur mu? Böyle bir şey var maalesef, bunları zorlayacak bir şeyler getirin ya da teşvik edecek bir şeyler getirin.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Yılmaz, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) - Evet öyle anlaşıyor ki bu maddedeki düzenlemenin yerine getirilmemesinin nedeni ortaya çıkan maliyet. Tabii, benden önceki konuşmacı arkadaşımın da belirlediği gibi Covid her şeyin de kılıfı olmamalı. Bir açıdan bakıldığında Covid aslında bu işin yapılmasını kolaylaştıracak bir ortam hazırlıyor, arkadaşım bunu izah etti. Fakat şunu diyorsanız: Örneğin, belediyeler yapması gereken işleri yapmadı, dolayısıyla Covid süresince bazı insanlar işsiz kaldılar, görevlerini kaybettiler, evlerine ekmek götüremediler. Dolayısıyla, “Belediye buralara para harcamaktansa insanların karnını doyurdu, onların cebine para koydu, onun için bunu yapamadı.” deniliyorsa bu bir açıklama tarzı. Fakat üç yıldır yapılamayan şeyin gerekçesi nedir? Burada toplam denizcilik, haberleşme bakanlıkları, efendim, Şehircilik Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Çevre Bakanlığı vesaire, bunun toplam maliyeti nedir? Bu konuda bir fizibilite çalışması var mı? Yani ekonominin üzerine ne kadar yük getirecek? Millî gelirin yüzde kaçıyla Türkiye’deki bütün engellileri engelsiz hâle getirilebilirsiniz? Yollarda, parklarda, taşıma araçlarında, otobüslerde, minibüslerde, okul merdivenlerinde, asansörde vesaire bunun yapılabilmesi için toplam maliyeti nedir bunun? Dolayısıyla, bu toplam maliyet gerçekten çok yüksekse ekonominin de büyümediği gelir “generate” edemediği, ilave bir nakit akımı olmadığı bir ortamda elbette bu yapılamaz. Dolayısıyla, bunun toplam maliyeti biliniyordur, önümüzdeki üç yılda ekonomi nereden nereye gelecek? Dolayısıyla, “Millî gelir buradan buraya gelecek, sonrasında şu kadar bir artış olacak, buradan bunu finanse edeceğiz.” mi deniliyor? Yani bu üç yılın hesabı nasıl yapıldı?

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, burada olayın tarafları var mı onu sormak istiyorum size? Yani Belediyeler Birliği burada mı? Yani bu konuda bize bilgi vermeleri gerekir. Hangi belediye bu konudaki yükümlülüklerini ne kadar yerine getirdiğiyle ilgili bir bilgi alabilir miyiz, var mı burada?

İkincisi, Engelliler Federasyonundan veya derneklerinden, sivil toplum kuruluşlarından birileri çağırılmış mı?

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Paylan, davet edilmiş ancak gelmemişler.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Engelliler Birliğinden çağırdınız mı, sivil toplum kuruluşlarından?

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Belediyeler Birliği çağırılmış gelmemişler.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, diğerini de soruyorum efendim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Onu bilmiyorum. Davet etmedik.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) –Davet etmemişsek hata yapmışız Sayın Başkan, bence davet edilmesi gerekir.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – O kadar çok sivil toplum kuruluşu var ki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Haklısınız da bunun tarafı var sonuç olarak. Yani engelliler bu işin mağduriyetini yaşıyor yani bir şehirler eğer ki...

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sorunuzu yönlendirin isterseniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Ben size soruyorum Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Beni şey yapma.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Başkanlık Divanı olarak size soruyorum, niye size yapmayım, siz o makamda oturuyorsunuz şu anda, size soracağım.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Ben tarafsızım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ben teklif sahibine değil, size soruyorum.

Tekrar ediyorum, bu konuda bu işin bir tarafı var, engelliler. Memlekette 10 milyondan fazla sanıyorum engelli var, yanlış rakam...

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Dünyada her ülkenin nüfusunun yüzde 5'i kadar engelli vardır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, rakamı siz söyleyin.

Bunların da sivil toplum kuruluşları var, federasyonları var ve bu işin mağduriyetini de onlar yaşıyor.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Engelli Hizmetleri Genel Müdürü var burada.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Burada mı? Tamam, onu dinleyelim, işte onu söylüyorum.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sorular bitince dinleriz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama bir de sivil toplum kuruluşları var, onların da çağırılması gerekiyordu; bunu da sizin bir eksikliğinizi olarak değerlendiriyorum, kayda geçsin Sayın Başkanım.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu yasayı biz çıkardık. Orhan Bey, bu yasayı daha önce de biz çıkardık ve erteleme yasasını da biz çıkardık yani üç yıl boyunca erteleme ve bir kez daha erteleme geliyor ve gerekçe Covid olarak konuluyor. Oysa bu gerekçe asla doğru değil çünkü Covid döneminde belediyeler en rahat çalışma imkânına kavuştular, yollar kapalıydı, sokağa çıkma yasakları vardı, rahat rahat çalışma imkânları vardı bu çerçevede, bu meselenin de tamamlanması için ellerinden gelen her imkân vardı. Ama üç yıl önce de şunu söyledim bakın, üç yıl önce “Bu yasayı erteliyorsunuz, siz belediyeleri bir beklentiye sokuyorsunuz. Nasıl olsa üç yıl sonra Orhan Bey veya başka arkadaşlar imza atar, bir teklif daha verirler ve üç yıl daha bu mesele ertelenir diye bir beklentiye girerler.” dedim; maalesef haklı çıktım, tutanaklarda var. Bu erteleme yasaları herhangi müeyyide getirmediği sürece veya daha fazla zorlaştırma getirmediği sürece hep yeni ertelemeyi getiriyor, nasıl her vergi affı yeni vergi affı beklentilerini getiriyorsa, bu tip yükümlülüklerini yerine getirmeyen kuruluşlara dair ertelemeler de yeni beklentileri devreye sokuyor.

Ben size şunu soruyorum: Hangi belediye ne kadar yükümlülüğünü yerine getirdi Orhan Bey ve bu yeni yasada daha fazla zorlayıcı bir hüküm koymayı niye düşünmediniz? Yani şu anlamda söylüyorum, diyelim ki bir belediye yükümlülüklerinin -bunun objektif kriterleri olabilir- yüzde 50'sini yerine getirdiyse geri kalan yüzde 50'siyle ilgili ilave bir yıl, iki yıl süre verilebilir gibi zorlayıcı bir hüküm formüle edilemez miydi, neden böyle bir şey düşünmediniz? Diyelim ki kimi belediye yükümlülüğünün yüzde 80'ini yapmıştır, kimi belediye daha yüzde 1'ini bile yapmamıştır. Bu anlamda üç yıllık bir erteleme daha, herhangi bir sıkıştırmaya gitmeden böyle bir ertelemenin doğru olmadığını düşünüyorum. Neye göre bu ertelemeyi yaptınız ve bu erteleme sonucunda yükümlülüklerin yerine getirileceğine dair nesnel anlamda ne biliyorsunuz Sayın Orhan Bey, size net olarak soruyorum ve kurumdaki da tabii ki bilgi alsam sevinirim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Herhâlde üyelerimizden başka soru soracak yok.

Teklif sahibine söz veriyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Oylamaya geçelim Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Ona ben karar veririm.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Orhan Koç Bey bazı açıklamalar yapacak, sözü ona veriyoruz.

ENGELLİ VE YAŞLI HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN KOÇ – Erişilebilirlikle ilgili 5378 sayılı Kanun’un getirmiş olduğu yükümlülükler sonucunda bugün itibarıyla “özel halk otobüsleri” diye ifade ettiğimiz, büyükşehirlerde ve 62 ilimizde hizmet eden özel halk otobüslerinin hemen hemen yüzde 90’ı erişilebilirlik belgesi almış ve erişilebilir hizmet sunmaktadır. Yine, belediyelerimizin vermiş olduğu resmî halk otobüsleri de erişilebilirlik açısından herhangi bir sorun yaşamamaktadır. Yine, toplu taşıma açısından trenlerde, hızlı trenlerde ve raylı sistemlerde erişilebilirlik konusunda çok önemli aşamalar katedildi.

Bu açıdan engellilerimizin bağımsız yaşam becerileri kazanma, bağımsız yaşama, hayata katılma, bağımsız yaşam açısından kazanımları noktasında toplu taşıma ağlarının, sistemlerinin erişilebilirliği konusu çok önemli. Bunda biletlemeyen itibaren -az önce bahsedildiği gibi- kaldırımlar, merdivenler, tüm sürecin, toplu taşıma ağının, sisteminin erişilebilirliği konusu açısından çok güzel kazanımlar elde edildi. Ancak, ülkemizin gerçeği olan, “dolmuş” diye ifade edilen, “minibüs” diye ifade edilen, şoför hariç 9 ile 16 koltuğu olan araçlarda ise üretimde erişilebilir tasarım olmadığı için, üretiliyorken erişilebilirlik rampası olmadığından sonradan dönüşümleri konusunda ciddi manada fiziki anlamda da sıkıntı oluyor, dönüşümlerinde teknik anlamda da sorun yaşanıyor ve bu dönüşüm bir süreç almış oluyor. İkinci, gemiler var, gemilerde de 2011’de yapılan düzenleme sonucunda artık uluslararası standartlara göre gemiler üretildiği için, 24 metreden daha uzun veya 150 yolcu kapasitesinden daha fazla olan gemiler erişilebilirlik belgesi alabilecek düzeyde üretiliyor artık ülkemizde ve sisteme öyle katılıyor. Bu şekilde tasarımda erişilebilir özelliklerde olan toplu taşıma araçlarında sorun yok ancak gemilerde de 2011’den önce üretilen 3 bine yakın şu anda hizmet veren gemi var -bunların bir kısmı turizm amaçlı, bir kısmı şehir içi taşımacılık yapıyor- bunların dönüşebilmeleriyle ilgili teknik dönüşüm konusunda süreye ihtiyaç oluyor.

Yani kısacası, toplu taşıma ağında alternatif birçok hizmet aracımız şu anda hizmet vermekte, engellilerimiz ücretsiz bir şekilde buradan hizmet almakta, deniz yolculuğu dâhil ancak “toplu taşıma” diye ifade edebileceğimiz, sadece ülkemizin gerçeği olan minibüsler ve gemilerdeki süreyle ilgili uzatmadır. Uzatma, sadece geçici madde 3’le ilgilidir. Geçici madde 2, kamu kurum ve kuruluşlarına ait mevcut resmî yapılar, mevcut tüm yol, kaldırım, yaya geçidi, açık alan ve yeşil alanlar, spor alanları, benzeri sosyal, kültürel tesisleri tanımlar ki geçici 2’nci maddede herhangi bir uzatma söz konusu değildir. Bu konudaki denetimler de illerdeki komisyonlar tarafından yapılmakta ve cezai işlemler de uygulanmakta. Bu alanda da çok ciddi çalışmalar oldu ve bütün havalimanlarımız erişilebilirlik belgesi aldı, yine birçok kamu kurum ve kuruluşları, okullar, hastaneler, PTT’ler gibi, buralarda ciddi manada erişilebilirlik düzenlemeleri yapıldı.

Geçici madde 3’te sadece erteleme var. Bu da spesifik olarak belediyelerin ruhsat vermiş olduğu, “toplu taşıma” diye ifade ettiğimiz minibüsleri ve gemileri kapsayan bir alan, sınırlı bir alan; sadece bu alan için bir süre uzatımı söz konusudur. Bu da az önce bahsetmiş olduğum, daha üretim aşamasında erişilebilir olmayan araçlar için bir süredir. Bu açıdan erişilebilirlikle ilgili toplu ve genel bir süre uzatımı söz konusu değildir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Başka soru var mıydı acaba?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Oylamaya geçelim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yoksa bir on beş dakika ara vereceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, oylama zamanı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Aşağıda yoklama olduğu için bazı arkadaşlarımız aşağıdalar.

CAVİT ARI (Antalya) – Çoğunluk bizde Başkanım, gelsinler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Dolayısıyla, on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.08

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.42****BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Değerli arkadaşlar, 35’inci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Ara vermeden evvel 16’ncı maddeyle ilgili görüşmeler tamamlanmıştı.

Şimdi 16’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

17’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 17- 14/12/2009 tarihli ve 5941 sayılı Çek Kanununun geçici 5 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) 5 inci maddede tanımlanan ve 30/4/2021 tarihine kadar işlenen suçtan dolayı mahkûm olanların cezalarının infazı durdurulur. Hükümlü 30/6/2022 tarihine kadar çek bedelinin bu fıkra değişikliği yapan Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödenmeyen kısmının onda birini alacaklıya ödemek zorundadır. Kalan kısmını 30/6/2022 tarihinden itibaren ikişer ay arayla on beş eşit taksitle ödemesi durumunda mahkemece, ceza mahkûmiyetinin bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılmasına karar verilir. 30/6/2022 tarihine kadar çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birinin ödenmemesi halinde alacaklının şikâyeti üzerine mahkemece hükmün infazının devamına karar verilir. Hükümlü taksitlerden birini süresi içinde ilk defa ödemediği takdirde ödemediği bu taksit, sürenin sonuna bir taksit olarak eklenir. Kalan taksitlerden birini daha ödemediği takdirde alacaklının şikâyeti üzerine mahkemece hükmün infazının devamına karar verilir. Bu fıkra hükümleri, 30/4/2021 tarihine kadar işlenmiş ve yargılaması devam eden suçlar bakımından, çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birinin 30/6/2022 tarihine kadar ve bu fıkra belirtilen taksitlerin süreleri içinde alacaklıya ödenmesi koşuluyla, infaz aşamasında uygulanabilir.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Orhan Bey, açıklama için söz veriyorum.

Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Teşekkür ederim Başkanım.

25 Mart 2020 tarihinde yaptığımız düzenlemeyle 5941 sayılı Çek Kanunu’na eklenen 5’inci madde uyarınca 24 Mart 2020 tarihine kadar işlenen karşılıksız çek düzenleme suçundan mahkûm olanların cezalarının infazı durdurulmuş, hükümlünün çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda 1’ini, kalan kısmının ikişer ay arayla 15 eşit taksitle ödenmesi durumunda mahkemece ceza mahkûmiyetinin bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılmasına karar verileceği düzenlenmişti.

Covid salgınının ülkemizi de etkisi altına almasıyla birlikte maddenin 1’inci fıkrasında yer alan ödemeye ilişkin üç aylık süre daha sonra bir yıla çıkarılmıştı. Salgının özellikle ekonomik ve ticari hayatta meydana getirdiği etkinin devam etmesi ve düzenlemede yer alan bir yıllık ödeme süresinin dolması nedeniyle borçlulara yeni bir ödeme imkânı vermek amacıyla düzenleme yapılması ihtiyacı doğmuştur. Maddeyle, 30 Nisan 2021 tarihine kadar işlenen suçları da kapsayacak şekilde düzenlemeden yararlanacakların kapsamı genişletilirken çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birini

ödemek için öngörülen süreyi de 30 Haziran 2022 tarihine kadar uzatıyoruz. Böylelikle borçluların bu süre içinde ekonomik faaliyetlerini gerçekleştirerek ödeme imkânına ulaşması ve alacaklıların da alacaklarını tahsil etme imkânına kavuşmalarını umuyor, amaçlıyoruz. Maddenin değişiklikten önceki hükümlerinden faydalanmış olan hükümlülerin cezasının infazı, ödeme sürecinin geldiği aşama dikkate alınmaksızın yeni düzenlemeye göre yapılacak, ayrıca maddenin ilk hâinden faydalanamayan veya faydalanmış olup da taksitlerini aksatan hükümlülere de yeni bir fırsat tanınmış olacak. Çek bedelinin ödenmeyen kısmının belirlenmesinde daha önce herhangi bir ödeme yapılmışsa yapılan bu ödemelerin hepsi dikkate alınacak ve ödenen bu miktarlar düşüldükten sonra kalan miktar üzerinden onda 1'inin hesabı yapılacak ve buna göre taksit miktarları belirlenecek. Düzenleme, kovuşturma evresinin ilerlemesine ilişkin herhangi bir etki doğurmayacak, yargılamaya devam edilerek hüküm kurulacak. Düzenlemeden faydalanmak isteyenler ceza yargılamasının sonuçlanmasını beklemeden 1'inci fıkrada belirtilen koşullara uygun olarak süresinde kendiliğinden ödemelerini yapması gerekecek.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Cavit Arı, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, çekle ilgili bu düzenlemeyi destekliyoruz. Sonuçta ticari piyasada ödenmemiş çekler var ekonominin kötü gidişatı nedeniyle. Ekonomi, sadece pandemi döneminde değil, öncesinde de uzun bir zamandır kötü gitmekteydi. Bu nedenle de piyasada ödenmeyen çok sayıda çek var. Bu çekin bir taraftan borçlusu, bir taraftan da alacaklısı var sonuç itibarıyla. Dolayısıyla bu ödenmemiş çeklerin makul bir süre içerisinde ödenmesi için borçluya bir zaman tanınması doğru bir girişimdir. Daha öncesinde de yine bu anlamda bir fırsat tanınmıştı ancak yine de Covid sürecinde ödenemeyen çok sayıda bu yapılandırılmalar oldu. Şimdi yeniden bir süre verilmiş olmasını doğru görüyoruz ve bu anlamda da destekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Veli Ağbaba, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, teşekkür ederim öncelikle.

Tabii, aslında Çek Kanunu'yla ilgili Cavit Bey düşüncelerimizi söyledi ama bu konuyla ilgili çekincemiz yok. Eğer izin verirseniz, müsaade ederseniz bir sonraki maddeyle ilgili bir iki cümle etmek istiyorum, esas tehlikeli olan madde o Tütün Yasası.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Değerli Başkanım, siz, tabii, bölge insanı olduğunuz için tütünü çok iyi bilirsiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İsterseniz bunu hemen oylayalım, geçelim, orada size söz vereyim, olmaz mı?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Olur, peki, olur, nasıl uygun görürseniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

18'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 18- 28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Bazı vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 123 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan "1/7/2021" ibaresi "1/1/2022" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İzahat isteyelim önce teklif sahibinden.

Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bilindiği gibi sarmalık kıyılmış tütün ülkemizin bir gerçeği. Geçmişte bu tütünü bulundurmamak dahi yasaktı, 2008 yılında satışı yine yasak olmak kaydıyla 50 kiloya kadar bu tütün bulundurmamak, nakletmek ve kendi ihtiyacı için kullanmak açısından serbest hâle getirilerek hapis cezası kaldırılmıştı ancak uygulamada başlarda sorun olmayan bu durum zamanla ciddi tonajlara ulaştı, böyle olunca da bu işi kalıcı bir şekilde nasıl çözeriz diye STK’ler dâhil tüm ilgili kesimlerle istişareler yapılmış, nihayetinde bu durumun tamamen yasal bir zemine oluşturulmasını ve yöntem olarak da tütün üretim ve pazarlama kooperatifleri kurulması kararlaştırılmış ve 2017 yılında buna ilişkin yasal düzenleme çıkarılmıştı. Kooperatifler kuruldu, Tarım ve Orman Bakanlığının izniyle tütün iç ve dış ticareti ve sarmalık kıyılmış tütün üretim ve ticaretinin yapılabilmesine imkân getirildi. Yetki belgesi almadan bunun ticaretini yapanlara ilişkin de üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası öngörülmüştü. Kooperatifler üzerinden yapılırsa serbestti ancak izinsiz, belgesiz yapılırsa cezası bu şekilde düzenlenmişti. Kooperatiflerin kurulması ve bazı başka hususların hangi usul ve esasla yapılacağına ilişkin yönetmelik de hazırlanmıştı. Geçen seneye kadar bu hapis cezası ertelenmişti, yönetmelik çıkınca da kooperatifler kurulmaya başlandı, şu anda sadece, dün de burada bahsi geçti, Adıyaman’da kurulmuş bu anlamda 16 tane kooperatif bulunuyor. 250 tütün üreticisinin bir araya gelerek kurduğu kooperatifler bunlar ve üreticiler bu kooperatifler eliyle de kendi üretmiş oldukları ürünlerin hem yaprak tütün olarak alımlarını yapıp hem de sarmalık kıyılmış tütün mamulü üretim tesisi kurarak bunların kıyımını yapıp, paketleyip ve bandrolleme işlemi de yaparak yasal bir şekilde piyasaya arzını sağlayacak. Pandemi sebebiyle tesisleşmede gecikmeler oldu, bunu dikkate alarak hapis cezasını da yıl sonuna kadar ertelemeyi teklifimizde sunuyoruz. Bu sayede kooperatiflere de bu süre içerisinde tesisleşme yolunda eksiklikleri tamamlayabilme imkânı getirmiş olacağız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Ağbaba, buyurun lütfen.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Tabii, bu tütünle ilgili, Adıyaman ve bu yörenin tütününüyle ilgili birkaç bilgiyi vermek istiyorum. Zaman zaman “kaçak tütün” deniyor ama aslında buna isim verilecekse “yerli tütün” demekte fayda var çünkü bu tütün o bölgenin topraklarında üretiliyor, bu bölgenin insanları emek vererek, alın terlerini o toprağa dökerek üretiliyorlar. Maalesef öyle ucube bir yasa ki -Orhan Bey söyledi ama Orhan Bey’in maalesef sözlerine katılamıyoruz- üretmek serbest, satmak yasak. Şimdi, Orhan Bey yine dedi ki: “Tonaj çok yüksek olduğu için tedbir alınması lazım.” Sayın Başkanım, burada bölgeyi siz de biliyorsunuz, özellikle Adıyaman yöresinde, Çelikhan yöresinde 200-300 metre karelik kayalıkların üzerine seki yapılarak tütün üretiliyor. Bu tütün üretmesi dünyanın en zor tarım ürünlerinden birisi. Sabahın dördünde kalkıyorsunuz, suyunu veriyorsunuz, aylarca uğraşıyorsunuz. Bu bölge de hakikaten çok yoksul bir bölge, ben yakinen biliyorum. Abdurrahman Tutdere’nin seçim bölgesi ama Malatya’yı da çok ilgilendiren bir yer. Burada bu insanların tek geçim kaynağı bu. 300-500 metre karelik yerlerde tütün üreterek yaşamlarını sürdürmeye çalışıyorlar, çocuklarının yaşamlarını sürdürmeye çalışıyorlar. Eğer bu yasa çıkarsa altı ay sonra bu insanların tekrar açlıkla, ölümle karşıya karşıya kalmasına yol açacak.

Şimdi, geçtiğimiz haftalarda bu insanlar ayağa kalktı biliyorsunuz. Geçtiğimiz haftada Adıyaman’da, Kahta’da, Çelikhan’da, Doğanşehir’de ayağa kalktılar, bu yasanın kendilerini yokluğa, açlığa mahkûm edeceğini ifade ettiler. Aslında ne yapılması lazım? Örneğin bu teklifi verenlerin veya bu yasa teklifini getirenlerin o insanları dinlemesi lazım. O insanlar ki öyle size de çok uzak insanlar değil. Örneğin Çelikhan’da AKP’nin oy oranı yüzde 90’lara varıyor, ne bileyim işte, Adıyaman’ın tütün üretilen bazı

bölgelerinde oy oranı çok yüksek. Keşke bu insanlar gidip orada konuşsalar, dinleselerdi o insanları, fikirlerini alsalar. Şimdi, benim seçim bölgemde de Kurucaova'dan başlayarak Battalgazi'ye kadar tütün ekimi yapılıyor ve bu tütün ekimi sayesinde son dönemde kayısısı olmayan Malatyalılar düzgün bir yaşam sürmeye çalışıyorlar.

Şimdi, bir de sizin en çok kullandığınız şeylerden birisi yerlilik ve millilik. Ya, vallahi, bakın, bu tütünü savunmak yerlilik ve milliliğin turnusol kâğıdı. Adıyaman tütününü yasaklamak ya da satışını engellemek yerli ve millî bir tutum değil. Bakın, Adıyaman'daki tütün üreticileri “Biz kayıt altına alalım, makul vergi verelim ama biz Philip Morris’le rekabet edemeyiz.” diyorlar. Yani şurada Philip Morris ile Abuzer dayının rekabeti gibi bir şey ortaya çıkıyor ki burada Abuzer dayının ayakta kalması mümkün değil. Bu tütünün hakikaten oradaki insanlara hem sosyal anlamda hem istihdam anlamında katkısı var. O insanları Adıyaman’ın köyünde ya da Bulam’ın köyünde ya da Doğanşehir’in Fındık köyünde yaşama bağlayan şey tütün Sayın Başkan. O nedenle hakikaten hepinizin vicdanlarına seslenmek istiyorum, bunu siyasi bir meseleden de çıkarıp vicdanınıza seslenmek istiyorum: Bu çok ciddi bir mesele; Malatya için ciddi mesele, Adıyaman için ciddi mesele. Bu konuda lütfen hepinizden bir kez daha bu teklifin görüşülmesini, geri çekilmesini istiyoruz.

Şimdi, altı ay erteleme falan olmaz. Bu, 2017’den beri gündemde. Maalesef bölgede kimseyi dinlemediniz. Şimdi, hele geçen hafta yapılan uygulama insanlık dışı uygulama. Yani insanlar ne yapmış? Sokağa kendi iradeleriyle çıkmış, dediğim gibi AKP’nin yüzde 90 oy aldığı köylerde yollar kesilmiş. Bu pazartesi bir kalktık ki... Ucubeliğe bakar mısınız? Geçen hafta tutuklamaların zorlaştırıldığı bir dönemde bir hafta geçtikten sonra insanlar evlerinde otururken evlerine baskın yapılıyor, sabahın dördünde insanlar gözaltına alınıyor, tutuklanıyor. Âdeta terör estiriliyor, resmen terör estiriliyor.

Sayın Başkan, siz hakikaten bu bölgenin insanısınız, sizin de vicdanınıza seslenmek istiyorum: Hakikaten bu değerlendirilmeli. Bakın, ben bunu bir siyasi mesele olarak görmüyorum. Ben bölgeyi çok iyi bilen birisiyim ama maalesef burada Philip Morris’in mi yanındasın, Abuzer dayının mı yanındasın diye bütün arkadaşlarımıza sormak istiyorum. Bu çok ciddi bir konu. Bakın, MHP Çelikhan Belediye başkan adayı olmuş birinin ailesinden birisi tutuklanıyor. Yani onlara da herkese de terörist muamelesi yapılıyor. Şu anda Adıyaman’da sokağa çıkan herkese terörist gibi bakılıyor ama bilin ki bu kolay kolay Adıyaman’da uygulanmaz, uygulanmaması lazım. Eğer siz bu yasayı geçirirseniz, en başta beni dikkatle dinleyen Sayın Ahmet Aydın biliyor, maalesef Adıyamanlıyı açlığa mahkûm edersiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Veli Bey, tamamlayalım lütfen.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu tütün Adıyaman’da ya da Malatya’da böyle onlarca dönümde ekilmiyor, 500 metre, 300 metre alanlarda ekiliyor. Bu insanların ekim yaptığı alanda hiçbir şey yetişmez, kaya ve taş bile yetişmez ama o insanlar alın terini dökerek tütün yetiştirmeye çalışıyor. Bu yasağın getirilmesi, bu ucube yasanın geçirilmesi yani üretmek serbest, satmak yasak yasağının getirilmesi o bölgenin yok olması anlamına gelir. Lütfen, yerli ve millî olun. Philip Morris’e karşı, uluslararası şirketlere karşı Abuzer dayıyı, Ahmet dayıyı, Çelikhanlıyı, Kurucaovalıyı, Fındıklıyı, Mızgılıyı ezdirmeyin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Bekaroğlu, buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, on beş günde on beş yasa vardı hatırlarsınız 2001’de. Ben o zaman bu Meclisteydim, bu yasa nasıl çıktı, tütünle ilgili yasakların nasıl başladığını çok iyi biliyorum. Bakın, devlet, cumhuriyet falan oraya daha gitmedim, devlet zayıf olanın yanındadır yani devlet her şeyden evvel zayıf olanın yanındadır. Şimdi, Veli Bey söylediğinde aklıma geldi yani Abuzer dayı Philip Morris... Ya, bırakın, Abuzer dayı Philip Morris’le bu tütün işinde gerçekten rekabet eder ama bizim devletimiz, bizim vergilerimizle kurulan devletimiz milli ve yerli olduğu iddiası olan bir iktidar döneminde Abuzer dayının yanında değil, Philip Morris’in yanında yer alıyor. Doğru, Ahmet Bey dün anlattı: “Bu işler yeni çıkmadı, daha kötüydü, biz birtakım iyileştirmeler yaptık.” falan, doğru da yani birtakım iyileştirmeler yapmakla olmuyor ki. Bütün bütün siz hapis getirdiniz ya, bu tütün ticaretini yapan adamlara hapis cezası getirdiniz, insanlar içeride yatacak. Değerli arkadaşlar, kolculuğu bilir misiniz? Bizim oralarda tütün olurdu ve tütün kolcuları vardı yani rejî idaresine rağmen tütün ticareti yapanları yakalarlardı, öldürürlerdi, öldürme yetkileri vardı. Oraya dönüyoruz değerli arkadaşlar ya. Ne demek yani? İsterseniz yapamaz mısınız? Her konuda siz dayılanıyorsunuz, işte, dik duruyorsunuz Amerika’ya karşı, Biden’a karşı, şuna karşı, buna karşı; yapamaz mısınız bunları? Yaptılar 70’li yıllarda, bu ülkede yaptılar, Ecevit ile Erbakan yaptılar yani. Amerika’ya karşı afyon ekimiyle ilgili yaptılar mı? Yaptılar. Siz niye yapamadınız? Yapabilirdiniz. 1 Ocaktan itibaren ne olacak? Yani gene insanlara aynı şeyleri yapacaksınız. Bunlar çözüm değil ki. Yani halının altına süpürüyorsunuz sorunları, çözüm değil ya, böyle bir şey değil. Oturun yani bu yasağı kaldırın, yeniden bu işi düzenleyin. Kim istiyor bu yasağı ya? Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları bu iş için ya kendi tütününü satıyor. Ya, dün Ahmet Bey çıkmış, diyor ki: “Bunlar yasal değil. Bunlar meşru değil, legal değil.” Ne demek yani? Dedeleri ölmüş, bu ülkenin insanları bu ülkeyi vatan edinmişler, tamam mı? Toprakları vatan yapan üstündeki kandır, dedemin kanıyla vatan olmuş; ben burada toprağımda tütün ekeceğim, ondan sonra sen geleceksin, Philip Morris’in yanında yer alacaksın; yasaklayacaksın, ben olacağım illegal arkadaşlar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hiç alakası yok söylediğinin.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Bekaroğlu, ben öyle demedim, yasal hâlde getiriyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Size söz vereceğim zaten.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Ya, ben yorumluyorum, alıntı yapmıyorum yani. “İllegal” Böyle bir şey olmaz. Bakın, şundan vazgeçin değerli arkadaşlarım: Kim hakkını savunuyorsa, bir şey için ayağa kalkıyorsa “terörist” damgası vurmaktan vazgeçin. Bakın, iki ay evvel İkizdere’de taş ocağına karşı yani kendi yaşam alanlarına karşı insanlar iş makinelerinin önüne çıktı diye hepsini “terörist” ilan ettiniz, terörist muamelesi yaptınız, sıkıyönetim ilan etti şey de. Aynı şeyleri bugün Adıyaman’da, yarın başka yerde yapmayın. Ya, bu ülkede “Hayır.” diyen, karşı çıkan, işte, hak isteyen herkesi terörist mi ilan edeceksiniz kardeşim? Böyle bir şey yok. Peki, bu kadar teröristle nasıl baş edeceksiniz? Ne yapıyorsunuz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Konuyu oraya nasıl getirdin, bravo Sayın Bekaroğlu!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Bakın, siz birtakım iddialarla geldiniz, özgürlük vaadiyle geldiniz; bu millet de sizin özgürlük vaadinizi satın aldı, size oy verdi bu millet. Bakın, şimdi, yavaş yavaş ne kadar otoriterleşmeye başladınız, ne kadar yasaklar koymaya başladınız, ne kadar ötekileştirmeye başladınız; siz daha sertleşiyorsunuz, giderek otoriterleşiyorsunuz sizin karşı çıktığımız zihniyetle aynı şekilde. Bakın, 2001’deki iktidar sahipleri -şimdi bir kısmı ortaklarınız- ne yapıyorlardı? Onlarla aynı duruma geliyorsunuz. Bu yasakları Amerika’nın lehine onlar koydular, başka türlü kredi alamıyorlardı. Şimdi siz de aynı duruma geldiniz, para gelsin de nereden gelirse gelsin noktasına geldiniz. Yazıktır -ortaklarınız şeyiyle söyleyeyim- titreyin ve kendinize gelin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Ahmet Aydın’a söz veriyorum.

Buyurun.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Başkanım, biz de söz istemiştik ama.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, partiler arası biraz gidip gelelim, hep aynı partiden milletvekiline söz vermeyelim.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Tamam, tamam.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yani genel uygulamamız da öyle, farklı partileri geziyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Biz de Ahmet Bey’i merakla bekliyoruz, Allah aşkına, nasıl savunacak bu yasayı; Sayın Başkan, bekliyoruz.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Peki, Ahmet Bey’den sonra söz isterim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun Ahmet Bey.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, aslında dün ben bir izahat getirdim ama öyle görüyorum ki maalesef öyle bir ideolojik bakış açısıyla bu meseleye bakılıyor ki doğruyu görmemek adına ısrarlar devam ediyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “İdeolojik” ne demek ya?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Bakın, şunu söyleyeceğim: Şimdi “Philip Morris’in mi yanındasınız, Abuzer dayının mı?” diye soruyorsunuz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Vallahi öyle.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Elbette ki Abuzer dayının yanındayım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Göster Ahmet Aydın, göster.

CAVİT ARI (Antalya) – Hiç belli değil, hiç belli değil.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Ağbaba, ben şimdi kimin Philip Morris’in yanında tavır takındığını söyleyeceğim, biraz sabırla dinleyin.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hadi söyle, hadi söyle, dinleyelim. Adamlara işkence ediyorsunuz ya; gece, sabaha karşı evlerini basıyorsunuz ya.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Bakın, bir saniye, dinleyin.

Bu işte bugüne kadar âdeta gençliğini feda eden bir arkadaşınızım ben. Bu süreç içerisinde tütünün serencamını çok iyi bilen, geldiği noktadan bugünkü duruma kadar çok iyi tahlil eden ve bunda da az buçuk katkısı olan bir arkadaşınızım ve benim bu konuda verdiğim mücadeleye en iyi tanıklık edenlerden biri de Sayın Tutdere’dir, bunu bilir elini vicdanına koyarsa, geri planda zaten konuşuyoruz, problem değil.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir şeyi ortaya koyalım: Kim yerli ve millî, kim Philip Morris’in yanında, kim Abuzer dayının yanında?

Sayın Başkanım, biraz müsaadenizi alacağım. Şimdi, bu tütün bir defa 2 çeşittir, onu ortaya koyalım çünkü sapla saman bazen karıştırılıyor: Sözleşmeli yaprak tütün, bir de kıyılmış sarmal tütün. Arkadaşlar, bu tütünlerle ilgili ilk düzenleme ta 1969’dan beri geliyor ve yine, sarmal kıyılmış tütünle ilgili de yasak o tarihlerden beri geliyor. Bu, üretimi serbest, satışı yasak olan bir ürün; bunun gramını dahi satamazsınız.

Yaprak tütünle ilgili de, malum, geçmişte hepimizin ilinde TEKEL’ler vardı, tonlarca tütünler ekilirdi ve sigaralarda Samsun markası, Bafra markası, Bitlis markası vardı. Bu içtiğiniz sigaraların büyük bir kısmı Bafra, Samsun -işte, eski grup başkan vekilimiz, değerli Erhan arkadaşımız biliyor-Bitlis... Bu ürünler niye ortadan kalktı, bu markaları görüyor musunuz? Bahsettiğiniz Philip Morris’in markaları dışında marka kaldı mı? Kim Philip Morris’e terk etti?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Özelleştirdiniz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Var, Maltepe, Samsun hâlâ var.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Bu TEKEL’i kim özelleştirme kapsamına aldı?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Siz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, dinleyelim, sıra size geldiğinde siz de görüşlerinizi ifade edin, lütfen.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Bu TEKEL’i kim özelleştirme kapsamı ve programına aldı?

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sarmalığa gel, sarmalığa.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Kim aldı?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ortaklarınız.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Siz sattınız, siz sattınız.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Rahmetli Ecevit’in Başbakanlığında özelleştirme kapsamına alındı, bir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ahmet Bey, MHP’ye sataşıyorsun, MHP’ye sataşma, MHP’de kimse yok, onlara sataşıyorsun.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – İkincisi, değerli arkadaşlar...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Siz sattınız, TEKEL fabrikalarının hepsini siz sattınız.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Ya, ben sizi dinledim, siz öğrenmek istemiyor musunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, dinleyelim lütfen, sıra geldiğinde siz de görüşünüzü ifade edeceksiniz.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – O ideolojik kafayı bir tarafa bırakalım, hakikaten meseleyi ortaya koyalım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Koyalım.

AHMET AYDIN (Adıyaman) - Tartışmaya da hazırım, sonuna kadar da varım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sarmalık kıyılmış tütünü yasaklıyor musun, yasaklamıyor musun?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Yasaklamıyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Onu anlat o zaman.

AHMET AYDIN (Adıyaman) - Sizin yasakladığınız tütünü biz serbest hâle getiriyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Philip Morris’ten yüzde 20 vergi alıyorsun Abuzer dayıdan yüzde 60; nasıl rekabet etsin?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Dinle, dinle.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Ağbaba, siz görüşlerinizi ifade ettiniz, lütfen diyorum, lütfen

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Ağbaba, hoşunuza gitmedi herhâlde? Hani, kim Philip Morris’in yanında? O TEKEL’i kaldıran kimse Philip Morris’in yanında, kartellerin yanında olan odur.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kim Philip Morris’in yanında, biliyor musun? Bu yasakları kim savunuyorsa Philip Morris’in yanında odur.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Veli Bey, böyle bir usulümüz yok, karşılıklı konuşmayalım, lütfen.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Yine, aynı tarihlerde meşhur Kemal Derviş yasaları var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Doğrudur.

AHMET AYDIN (Adıyaman) - Evet, Kemal Derviş’in hangi partiye mensup olduğunu, o Derviş yasalarının neler getirdiğini hepimiz biliyoruz ve Derviş yasalarıyla kim bizi o ithal tütüne mecbur etti, ortada. O 4733 sayılı Yasa onun zamanında geldi, AK PARTİ daha yok ortada.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ahmet Bey, tek parti döneminde Ce-Ha-Pe zihniyeti yaptı, hatta İnönü yaptı, İnönü!

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Bir saniye... Sordun ya, sorunun cevabını al, cevabını al.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Ağbaba, lütfen, rica ediyorum...

VELİ AĞBABA (Malatya) – İsmet İnönü yaptı Sayın Bakanım!

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Kim Abuzer dayının yanında, kim Philip Morris’in yanında, cevabını al.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yakında gelir İsmet İnönü’ye.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Bir saniye, dur...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Evet, dinliyoruz.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – 4733 sayılı Yasa, meşhur Derviş yasalarından biri.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, tamam, kaldırın şimdi onları, buyurun, mutlak çoğunluğun var, kaldırsana onları, niye oraya gidiyorsun?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Bu yasada bütün 200 kilo sözleşmeli hâle getirildi, sınırlandırıldı. Bu yasada bütün tarım ürünü olmaktan çıkartıldı, tarım desteği kapsamından çıkartıldı.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ne yapsın, nasıl savunsun ki yasayı?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kaldırsın onları.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Elini tutan mı var sanki, çoğunluğunuz var, kaldırın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ahmet Bey, kaldırın o yasaları.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yanlışsa kaldırın, çoğunluğunuz var.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Kaldırdık, kaldırdık, onu da söyleyeceğim, kaldırdık biz; sus da dinle.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, biz ağzımızı açtığımızda konuşturuyorsunuz, arkadaşlar sürekli müdahale ediyorlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Doğru söylüyorsunuz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sustun ya sen Uğur Bey, sustun ya!

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Ağbaba, sus da kaldırdığımızı söyleyeceğiz, o yasakları biz kaldırdık.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, siz konuşurken dinlediler, rica ediyorum, dinleyelim, görüşlerinizi söz sıranız geldiğinde ifade edin.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sustu ya, çok sustu ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ahmet Bey, satışmalardan dolayı size ilave, daha fazla söz vereceğim, bilginiz olsun.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Bakın, Sayın Ağbaba, 4733 sayılı Yasa’da...

VELİ AĞBABA (Malatya) – On beş-yirmi dakika verin çünkü anlatması, savunması lazım, hatta iki-üç saat verin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Değerli arkadaşlar, biz satışının yasak olduğu ürünü söylüyoruz -bunu serbest hâle getiriyoruz, onu söyleyeceğim- ama 4733 sayılı Yasa da o tütünün bulundurursa, ikametgâhında dahi yakalanırsa bir ila üç yıl hapsi getiren Kemal Derviş yasasıydı, tütünün bulundurmak dahi suçtu.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ahmet Bey, değiştirelim.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Değiştirdik, işte, onu da söyleyeceğim, onu da söyleyeceğim, sabrederseniz süreci özetliyorum, nereden nereye getirdiğimizi özetliyorum. Yani tütün neredeydi, kim tütüne ihanet etti, kim de tütünün yerin altından çıkardı, bu kadar, bu seviyeye getirdi, bunları açıklayacağım size.

İşte, 4733 sayılı Yasa’yla tütün, 200 kilogram olarak sözleşmeye bağlandı, tarım desteği kapsamından çıkarıldı; bir ila üç yıl hapis cezası getirildi, vesaire, vesaire ve tütünde tümünden ithal tütüne mecbur hâle geldik ve TEKEL’in de kapanmasıyla birlikte tütün zaten azaldı, gitti.

Şimdi, değerli arkadaşlar, biz sonra ne yaptık, biliyor musunuz? Sonradan aldığımız tedbirlerle birlikte -yaprak tütünden bahsediyorum- hem üretici sayısı bakımından hem de üretilen tütün miktarı bakımından tütünün çok ciddi bir noktaya getirdik. Yeter mi, yetmez mi? Evet, 2011 de dâhil 2.111 üreticimiz varken şimdi bu üretici sayısı neredeyse 3 katladı ve üretilen tütün miktarını da 1,5 milyon kilogramdan 15 milyon kilografa -bölgenin tütünün olarak- geldi, Adıyaman’da da 11 milyon kilogram tütüne çıkarttık; 1,5 milyon kilogramdan 11 milyon kilografa; bölgesel olarak da 15 milyon kilografa çıktı.

Değerli arkadaşlar, çok acıdır ki şu anda bu sigaralarda kullanılan tütünün yüzde 90’ına yakını, yüzde 89’u ithal. Yani arkadaşlar, 112 milyon kilogram tütünün yaklaşık 100 milyon kilogramı ithal, yüzde 11’i yerli ve şu anda yerlilik mecburiyeti hiç yoktu, bu kaldıran da 4733 sayılı Yasa oldu ha, sizin o eski dönem oldu, kusura bakmayın.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Değiştirin.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Biz ne yaptık? Şimdi, geçen sene sonu itibarıyla, yüzde 30’unun yani sigara ve tütün mamullerinde kullanılan tütünün en azının yüzde 30’unun yerli tütün olması zorunluluğunu getirdik.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Açıklıyor rakamları.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam, kim tutuyor elinizi, kim tutuyor?

AHMET AYDIN (Adıyaman) - Cumhurbaşkanı kararıyla bu yüzde 45’e çıkarılacak.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam, bugün çıkartın.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Bekaroğlu, çıkardık bunu, haberin yok senin, çıkardık, çıkardık.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Haberin yok.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Ahmet Aydın, Adıyaman’a, sarmalık tütüne gelsene.

SALİH CORA (Trabzon) – Dünyadan haberiniz yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, böyle yaparsanız kırk dakika da konuşur, müdahale etmeyelim lütfen.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sarmalık tütüne gel ya.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Ya, arkadaşlar, zorunuza mı gidiyor doğruları konuşmak, zorunuza mı gidiyor?

SALİH CORA (Trabzon) – Dünyadan haberiniz yok, neler yaptık bilmiyorsunuz ya.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Cora, sen anlamazsın bu işlerden, sen anlamazsın bu işlerden.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ahmet Bey, siz de toparlarsanız sevinirim.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Ama sabretsinler.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Cora, hamsi kavağa çıktı.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Dur, sarmalık tütüne de geleceğim, rahat ol, rahat ol, onu da söyleyeceğim.

SALİH CORA (Trabzon) – Hamsiye hakaret etmeyin ya, ayıptır! Bu tutanağı alırım, Trabzon’a sizi şikâyet ederim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hadi bakalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu arada, kayısılar Malatya kayısısı mı, bilmiyoruz tabii, Malatya kayısısı herhâlde.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Şimdi, arkadaşlar, bakın, şu anda sigaralarda 1 gram dahi yerli tütün kullanmayabilirlerdi, yüzde 30’a çıkarttık.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sarmalık tütüne gel, oraya gel Ahmet Bey.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sadede gel, sadede.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Veli Ağbaba çok merak etti, sarmalık tütüne geliyorum, tamam.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hayırlısıyla gel bakalım.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Şimdi, sarmalık tütünle ilgili, iktidara geldiğimizde...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kaç dakika konuşacak Sayın Başkan?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Müdahale ettiğiniz sürece uzatacağım.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Bir saniye....

VELİ AĞBABA (Malatya) – İki üç gün lazım.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Ağbaba, merak ettin, sordun, cevap veriyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Dinliyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Adalet, adalet.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sarmalık tütünle ilgili, iktidara geldiğimizde, arkadaşlar, bu tütünü ikametgâhında dahi yakalasalar bir ile üç yıl arasında hapis cezası vardı. Bırakın satışı, bulundurulması dahi bu noktaya gelmişti, suç olmuştu ya, içimi bile yasaktı.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şimdi ne yapacaksınız?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Ya, söylüyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ahmet Bey, toparlayalım.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Biz ne yaptık?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yasaklıyorsun, satışını yasaklıyorsun.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – İşine gelmiyor senin, sen de kaçamak cevaplar veriyorsun. Ya, arkadaş, benim ömrüm bununla mücadeleyle geçti; Sayın Ağbaba, rahat ol.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Mustafa Sonkaya'yı niye tutukladınız, Mustafa Sonkaya'yı?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Dur, bir dakika...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Ağbaba, lütfen...

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Bir ile üç yıl arasında hapis cezası verilen bir tütün.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Mustafa Sonkaya'yı niye tutukladınız, Mustafa Sonkaya'yı?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Ne yaptık biliyor musun? Ben sana şunu söyleyeyim...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Niye tutukladınız? Ellerin silah var, silah(!) Adıyaman Çelikhanlıların elinde silah var, tütün(!)

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Bu tütünle dışarıda yakalandığında -tütün tabakaları var arkadaşlar, keşke elimizde bir tane getirseydik, bu tabaka satmak için değil, sarıp içmek için- o bir paket gibiydi, o paket cebinde yakalandığında -o tabaka metaldir- vatandaşın kafasında kırılıyordu ya, yazık be! Biz böyle devraldık.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ne zaman?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sizin dönemde, sizin dönemde.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tek parti döneminde, İnönü döneminde değil mi?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Tek parti CHP işte, ne olacak!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Aydın, toparlayalım lütfen.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – AK PARTİ öncesi öyleydi.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Önündeki Sayın Mustafa Kalaycı'ya söyle!

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Bir saniye... Sana söylüyorum Sayın Ağbaba.

Sonra...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bakın, Sayın Mustafa Kalaycı, size çok sataştılar.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Kemal Derviş bizde değildi.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Kalaycı, size çok sataştı size Ahmet Aydın.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Bir dakika... Rahat ol, sakın ol.

Sonra ne oldu?

VELİ AĞBABA (Malatya) – “MHP yaptı.” diyor.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sonra ne oldu?

Ya, işine gelmedi anlattıklarım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Aydın...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Çelikhan’da MHP belediye başkan adayı Mustafa Sonkaya’yı tutuklamışlar, acaba elindeki silah neydi? Çelikhan’da MHP’nin Belediye Meclis üyesi, Sayın Kalaycı, sorun bakalım niye tutuklanmış?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, konuyu öğreneceğiz, Sayın Ağbaba müdahale ediyor. Sayın Ağbaba, konuyu öğrenmek istiyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Ağbaba... Sayın Ağbaba...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Konuyu öğrenmek istiyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Ağbaba, böyle bir usulümüz yok, gerçekten yok. Bakın...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ben bu konuşmayı Ahmet Aydın’ın temsil ettiği insanlar adına yapıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama ortam maalesef uygun olmuyor ve Ahmet Bey de tamamlayamıyor konuşmasını.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Vallahi, tamamlasın, üç gün verin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen, dinlerseniz memnun oluruz. Onlar dinlediler sizi, anlattınız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kaç dakika?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ya, müdahale ettiğiniz sürece tamamlayamaz, bu böyle.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya ne müdahalesi? Bize edilmiyor mu? Ya, sen adil bir adamsın.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bırak konuşsun. Hocam, bırak konuşsun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sen farklı bir insansın, adaleti gözetirsin, gözetmiyorsun ya.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Adaleti gözettiğim için böyle yapıyorum. Birincisi, bakın, bu taraftan tek bir konuşmacı var, başka yok.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Üzülüyorum, senin adına üzülüyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Başka bir konuşmacı yok; buradan, bakın, çok sayıda konuşmacımız var.

Adıyamanlı, konuyu biliyor, ayrıca da arkadaşımız sorular sordu.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Bakanım, Ahmet Aydın’a üç dört gün bile verebilirsiniz, anlatsın bakalım ne anlatacak.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sen bir sus bakalım, anlatsın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama önce bir Bekaroğlu’yla anlaşın da siz. Bekaroğlu’yla anlaşın, ona göre gidelim.

Toparlayın artık lütfen Ahmet Bey.

VELİ AĞBABA (Malatya) – O Fırat gelsin, Fırat. Halil Fırat mı? Diyor ya bana: “Adıyaman’ın tütününden sana ne!” O da gelsin, o da gelsin konuşsun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Biz hakikaten anlamaya çalışıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Biz de onu anlamaya çalışıyoruz ama işte, müsaade etmiyorlar maalesef.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kıymalık tütünün satışını niye yasaklıyorsunuz?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Yasaklamıyoruz, yasak olan ürüne serbesti getiriyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ahmet Bey, son cümlelerinizi alalım artık.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Arkadaşlar, ya, lütfen, biz konuşalım, beğenmeyebilirsiniz, katılmayabilirsiniz ama emin olun, benim ömrüm bu mücadeleyle geçti. Lütfen, sabırla dinleyin.

Şimdi, değerli arkadaşlar, sarmalık kıyılmış tütünü merak etti, anlatıyorum. Biz o bulundurmanın dahi suç olduğu bir süreçten şunları yaptık: Bir: Arkadaşlar, 2007’de ben milletvekili seçildim, 2008 yılında bu konuya ilişkin ilk önerge benimdir ve verdiğim önerge, o hapis cezasının kaldırılarak 50 kiloya kadar taşınmasına, içilmesine, bulundurulmasına, nakline serbesti getiren bir düzenleme, sarmalık kıyılmış tütünde. Gramını dahi bulunduramıyorsun, taşıyamıyorsun, satamıyorsun; 50 kilograma kadar onu serbest hâle getiren, hapis cezasını da kaldıran önerge benim şahsımın önergesidir. Bu 50 kilogramla birlikte bu tütünün boyutları arttı. Bir de insanlar, Hükümetimiz, İçişleri Bakanlığımız göz yumdu -Allah razı olsun gelen giden bütün bakanlarımızdan, Sayın Cumhurbaşkanımızdan- ve bu noktada bu tütünün üretimi o kadar arttı ki ve bir şekilde de satılır hâle de geldi, göz yumularak satılır hâle geldi ama bu, 50 kilogramla birlikte başladı. Sonradan baktık ki bunun 1 gramına da aynı ağır parasal ceza veriliyordu, 1 tona da aynı; cezası adil değildi. O cezayı düşürüp kademelendiren de gene benim önergemdi. Bunun miktarı arttıkça arttı -dün de söyledim- ve İçişleri Bakanlığı, Tarım Bakanlığı toplanıp dediler ki: “Ya, Sayın Başkanım, bu tütün nereden ne kadar geliyor bilmiyorum ama o ‘Adıyaman tütünü’ diye satılan tütünlerin hepsini toplasanız, siz eğer damınıza dahi tütün ekmeniz bu kadar tarlanız bile yok.” Çünkü dışarıdan da gelmeye başladı, farklı yollardan geldi. Yani İran’dan, belki Gürcistan’dan, başka yollardan, Tokat’tan, Sivas’tan “Adıyaman tütünü” diye girdi çıktı. Sonra bu dikkat çekti...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, artık tamamlayalım, çok çok aştık Ahmet Bey.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkan, bir saniye... Ama bir saniye... Asıl konuya geldim, bırakmadılar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama çok çok aştık Ahmet Bey.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Ama bırakmadılar.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – O zaman, kaçakçılığa izin veren sizsiniz!

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sonra ne oldu arkadaşlar? Sonra dedik ki: “Arkadaşlar, buna bir düzenleme getirelim.” Ne yapalım? Tam da sizin söylediğiniz gibi, biz bu tütünü yasak olmaktan çıkaralım, bu tütüne serbesti getirelim, vatandaşa bir yol açalım. Bunun çerçevesini ortaya koyalım ve bu tütün yasal hâle gelsin, yasak olmaktan çıkıp yasal hâle gelsin. “Nasıl?” denildi. Sayın Tutdere de iyi hatırlayacak -işte, az önce Sayın Ağbaba dedi ya “Keşke bu insanların fikirleri alınsaydı.” diye- biz bu düzenlemeyi yaparken Adıyaman’da 16 kuruluşumuzun kuruluş temsilcilerini çağırdık, orada toplantılar yaptık, burada yaptık ve hep birlikte gittik -siz de Tütün Platformu sözcüsüydünüz Sayın Tutdere- ziraat odası başkanlarımız, ilgili tütün üretici birlikleri başkanları, hep beraber ve sonra denildi ki: “Arkadaşlar, bu işin yolu kooperatifçilikten geçer. Kooperatif sisteminin çerçevesini çizelim ve bu yasal zeminde vatandaşa bir fırsat tanıyalım, burada kayıt altına alarak satsın.” Doğru mu? Doğru. Aynen öyle mi? Sayın Bakanımız da o zaman “Tamam.” dedi, zorladık, sonra denildi ki: “Ya, bunun birtakım sıkıntıları var.” Bütün paydaşların da fikrini alarak kooperatifçiliği getirdik; Sayın Ağbaba’nın dediği gibi, onların da fikirlerini alarak kooperatifçiliği kurduk. Sonra dedik ki: “Ya, bunlar gariban

fukara üreticiler. Bu kooperatiflerin maliyetlerini nasıl düşürebiliriz? Bu üreticilerin maliyetlerini nasıl daha minimuma indirebiliriz?” Vergiyi ele aldık önce, ÖTV’si yüzde 63 müydü, yüzde 67 miydi, o civardaydı; bunun ÖTV’sini, bu kıyılmış tütüne mahsus olarak -ki aynı önergeyle diğer tütün mamullerinde yüzde 80 ÖTV çıkarken- kıyılmış tütünle ilgili ÖTV’yi yüzde 40’a indirdik. Bunu yaptık, yüzde 40’a düşürdük. Daha sonra, bu kooperatif kurulma süreçleri maliyetli, hizmet bedelleri var, bu bedelleri bu kooperatiflere mahsus olarak tam onda 1 oranında düşürdük; bunu da düşürdük, hizmet bedellerini düşürdük. Sonra, kanunda “yeni teknoloji” “yeni makine” deniliyordu bu kooperatiflerin kurulabilmesi, tesisleşebilmesi için -ki onlar da ithal çoğunlukla ve milyon dolarlık makineler- “Olmaz, bu ‘yeni teknoloji’yi kaldıralım.” dedik, onu da kaldırdık, “yeni makineler”i de kaldırdık. “İkinci el makinelerle, daha basit makinelerle bu kooperatifler kurulsun.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Artık toparlayalım.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sonra, bu kooperatifler kimsenin tekeline geçmesin diye “Kimin kooperatifi olsun?” En az 250 tütün üreticisi bir araya gelsin, kooperatif kursun.” dedik ve şu anda Adıyaman’da 16 civarında tütün kooperatifi kurulmuş ve şu anda pek çoğu da -en az 250 üyesi var her birinin- tütün ticaret yetki belgesi de almış.

Şimdi, bütün bu maliyetleri düşürdük, bir düzenleme daha yaptık, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yürürlüğü girdi, dedik ki: “Bu tütünü tarım ürünü olarak sayalım, tarım desteklerinden de bunlar faydalansın.” Yani bu kooperatifler tesislerini kurarken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ahmet Bey, rica ediyorum artık toparlayalım. Gerçekten çok aştık

AHMET AYDIN (Adıyaman) – ...en az Kırsal Kalkınmanın yüzde 50 hibe destekleri var, bu tarımsal hibe desteklerinden de faydalansın; onu da getirdik.

Yine, bu kooperatiflerin tesislerinin OSB’de kurulması zorunluydu, OSB dışını da serbest hâle getirdik. En az bin metrekaare kapalı alan lazımdı, onu 750 metrekaareye düşürdük. Yani bu kooperatiflerle ilgili maliyeti düşüren, işte, çiftiçiye rahatlatan, üreticiyi rahatlatan bütün talepleri de yerine getirdik ve kooperatifler kuruldu. Bunlar sözleşme içi, sözleşme dışı alım yapabilecek, açık artırımla da yine aynı şekilde yapılacak. Tütün üretim miktarlarına baktığımızda, çok ciddi artış var. Arkadaşlar, emin olun, biz vatandaşa, üreticiye dedik ki: “Ürettiğin tütünü rahat bir şekilde sat.” Yarın çıktı Adıyaman’dan, arabasında yakalandı, Malatya’da yakalandı, Malatya’da binlerce ton tütüne el konuldu, konulması...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ahmet Bey, çok çok aştık süremizi, rica ediyorum.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – ...ve biz bunu yasal bir zeminde bu çerçevesini çizerek yapalım ve bunu da yaptık. Şu anda da altı ay uzatmamızın nedeni “Pandemi gerekçesiyle eksiklikler ikmal edilsin ve bu anlamda da kooperatifler tesisleşmesini tamamlasın, altı ay daha uzatalım.” dedik ve düzenleme bundan ibarettir.

Arkadaşlar, vicdani davranalım, tütüne de tütün üreticisine de haksızlık etmeyelim, lütfen.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sataşmadan bir iki cümle söylemek istiyorum Sayın Başkan.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sataşma yok Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Neyse, iki cümle söylesin.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Arkadaşlar, bakın, burada... Sayın Ahmet Aydın, bakın, Adıyamanlı ayakta, Malatyalı ayakta; lütfen gidin, sorun.

SALİH CORA (Trabzon) – CHP yasakladı, AK PARTİ yasağı kaldırdı.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ayrıca, bu, Adıyaman Çelikhan’daki Mustafa Sonkaya ve 10 kişiyi niye tutukladınız? MHP’nin Belediye Meclis üyesi, insanları sabahın dördünde baskın yaparak niye tutukladınız? Bir bu.

SALİH CORA (Trabzon) – CHP yasakladı, AK PARTİ yasağı kaldırdı.

VELİ AĞBABA (Malatya) – İkincisi, bakın, bir daha söyleyeyim: Bu tütünü yasaklamak Adıyaman’a, Malatya’ya ihanettir; nokta.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Yasaklamıyoruz, serbest bırakıyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – İhanettir.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yasaklamıyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yasaklıyorsunuz!

SALİH CORA (Trabzon) – Yasaklamıyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yasaklıyorsunuz! Keşke Adıyaman Kâhta’da meydana inebilseydiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mehmet Aydın, size söz vereceğim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Buna “ideolojik” diyorsunuz. Ta geleceksiniz, İnönü dönemine geleceksiniz. Lütfen, topu taca atmayın. Ayrıca, geçen Adıyaman Milletvekili diyor ya “Adıyaman’ın tütüne karışma.” Adıyaman’ın tütününü de siz savunmadığınız için biz savunuyoruz maalesef.

SALİH CORA (Trabzon) – Açıklamalara baksaydınız gerçekleri öğrenirdiniz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hodri meydan! Adıyaman’a, Malatya’ya hodri meydan, sokağa çıkabiliyor musunuz görelim!

SALİH CORA (Trabzon) – Hodri meydan! CHP Adıyaman’dan yüzde kaç oy alıyor?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yazıklar olsun! O insanlara terörist muamelesi yapanlara yazıklar olsun!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Ağbaba, teşekkür ediyorum.

Adıyaman’dan diğer arkadaşımız Abdurrahman Tutdere Bey, buyurun.

SALİH CORA (Trabzon) – CHP yüzde kaç oy alıyor Adıyaman’da?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Cora, oradan konuşma, yüreğin yetiyorsa Adıyaman’a gel, yiğitsen gel!

SALİH CORA (Trabzon) – Hadi gidelim, hadi gidelim!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Siz Abuzer dayının değil, Philip Morris’in yanındasınız!

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Böyle sloganlarla olmaz!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Tutdere, buyurun.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Başkanım, süreyi yeniden başlatır mısınız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – İyi dinleyin, Abdurrahman Bey’i iyi dinleyin.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Senin dinlediğin gibi dinleyeceğiz.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Evet, teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, birkaç teknik bilgi vereyim sarmalık tütünle ilgili. Sarmalık tütün olayı AK PARTİ iktidarı döneminde sürekli konuşuldu, tartışıldı. Şimdi, bu kanunu çıkaran, ticaret belgesi almadan satış yapanlara üç yıldan altı yıla kadar hapis getiren kim? 2017 AK PARTİ iktidarı. Siz Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'na bu maddeyi koydunuz. Bir taraftan da 4733 sayılı Kanun'a ne koydunuz? Tek başına içim özelliğine sahip tütün üreticilerinin kuracağı kooperatiflere ticaret yapma hakkı verdiniz mi? Verdiniz. Sene kaç? 2017. Bunun yönetmeliğini ne zaman çıkardınız? Tam bundan beş ay önce çıkardınız. Üç yıl beklediniz, üç yıl. Üç yıl sonra çıkardığınız yönetmelik ne? Hani siz bu kanunu tek başına, içim özelliğine sahip tütün üreticilerini korumak adına -biraz önce Sayın Ağbaba'nın dediği gibi- 1 dönümde, 2 dönümde üretim yapan küçük üreticiyi korumak adına çıkaracaktınız? Öyle mi yaptınız? Yönetmelik burada.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bir şey soracağım ya, lütfen... 1 dönümden ne kadar tütün elde edersiniz? 500 metrekareden ne kadar tütün üretilir? Bunu bir söyleyin, hani çok biliyorsunuz ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Arkadaşlar, müdahale etmeyelim.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Değerli arkadaşlar, çıkardığınız yönetmelik bu sorunu çözmekten uzak. Bakınız, siz yönetmelikte yılanla, çyanla beraber Adıyaman çiftçisini torbaya koydunuz. Büyük sigara şirketlerini tütün üreticisiyle birlikte aynı kefeye koymuşsunuz. Madem yerli ve millî olan bu tütünü koruyacaktık -biz hep söyledik- Adıyaman'ın sarmalık tütününe, 13 ilde yetişen sarmalık tütüne ayrı bir yönetmelik yapmanız lazımdı. Ne yapmışsınız?

SALİH CORA (Trabzon) – Ahmet Bey'e teşekkür etmeniz lazım, teşekkür.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Ahmet Bey'in dedikleri doğru ama o imkânların hepsi sigara şirketleri için de geçerli. Bugün siz vergiyi düşürdünüz, Philip Morris için de düşürmüşsünüz, JTI için de düşürmüşsünüz. Üreticinin sorununu çözmekten uzaksınız.

SALİH CORA (Trabzon) – Adıyaman'ın kahramanı Ahmet Bey!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Abdurrahman Bey'in de konuşma süresini uzatıyorum, müdahale olduğu sürece de konuşma süresini uzatacağım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bilgi sahibi olmak için soru soruyoruz, öğrenmek istiyoruz Sayın Başkan.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Arkadaşlar, bakınız, ben size söylüyorum: Sizin bu yönetmeliğiniz tek başına içim özelliğine sahip tütünü korumaktan uzaktır. Beş ay sonra bu filmi yine izleyeceğiz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 500 metrekarede ne kadar tütün üretilir, öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Uğur Bey, rica ediyorum...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Dinle, öğreneceksin, dinle! Ben o 500 metrekarede üretilen tütünle okumuş bir adamım, oradan elde edilen gelirle okumuş bir insanım, ne diyorsun sen!

Arkadaşlar, bakınız, bu Tütün Üst Kurulu bu yönetmeliği geciktirdi ve çıkardığı yönetmelik de sorunu çözmekten uzak. Adıyaman tütüncüsü ile Philip Morris'i aynı yönetmelikte düzenlemişsiniz. Millî tütün ile, yerli tütün ile yabancı tütünü aynı kefeye koymuşsunuz. Bu yönetmelikle tütün üreticisinin kuracağı kooperatifin yaşama şansı yok. Kooperatifi kurdunuz ama hangi kooperatif hangi bütçeyle kurulacak? Siz destek veriyor musunuz? Kooperatifi götürüp Ticaret Bakanlığına niye bağladınız? Bu tütün tarlada üretiliyor, tarım ürünü; neden Ticaret Bakanlığına bağladınız? Bakınız, bu yönetmelik bu sorunu çözmeyecek, beş ay sonra tekrar bu filmi izleyeceğiz.

Arkadaşlar, bakınız, Adıyaman üreticisini korumak istiyorsanız, size söylüyorum, bu millî ve yerli ürün için ayrı bir yönetmelik düzenleyeceksiniz; bunun korunması için, bunların tesisleşmesi için gerekli çalışmayı yapacaksınız.

Şimdi, Sayın Aydın diyor ki: “Kooperatifler kurulmuş.” Bakınız, bu ürün Türkiye’de 13 ilde üretiliyor. Tütün Üst Kurulunun yetkilisi burada, tesisleşme için daha 1 kişi izin alamamış, hiçbir kooperatif alamamış. Ticaret Bakanlığıyla kooperatif kurulmuş ama yetmiyor. Sizin yönetmeliğiniz burada, ben baktım. Bakınız, mevcut kooperatif yönetmeliğine göre -6, 7 ve 12’nci maddeleri okuyun- bir kooperatifin tesisleşmesi, üretim ve faaliyet izni ile piyasaya arz izinlerini alabilmesi için toplam on üç aya ihtiyaç var, beş ayda nasıl olacak bu iş? Bakınız, sizin yönetmeliği okumadığınız... Bu teklifi getirenler bu yönetmeliği okumamış. On üç aya ihtiyaç var, on üç aya ama beş ay getiriyorsunuz.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Okuduk ya, teklifi biz getirdik, ömrümüz bunlarla geçti.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Bakınız, bu sorun beş ayda çözülecek bir sorun değil. Ben sizleri uyarıyorum... Ahmet Bey, anlattınız, çok emek de verdiğinizizi şahsen biliyoruz ama sizin parti seni de dinlemiyor çünkü büyük sigara şirketlerini dinliyor. Madem seni dinliyor “Geçmişteki önergelerimle yapıldı.” diyorsunuz, şunu iki yıl yapın, iki yıl. Yerli üreticiye bir zaman tanıyın. Kooperatifçilik yeni bir sistem, bu insanlar buna alışık değil, adamlar geleneksel üretim yapıyor, geleneksel üretim. Bunun ticareti geleneksel anlamda yapılmış. Altı ayda bu insanları siz...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Neye alışık değil ya? Uzaya mı çıkacaklar sanki, üretip kooperatife götürecekler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Uğur Bey, değerli arkadaşlar; lütfen hatibi dinleyelim.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Bakınız, siz bu insanları büyük sigara şirketlerinin kucağına atıyorsunuz. Yüzde 62 vergiyle bu tütün üretici kooperatiflerinin yaşama şansı yoktur. Sizin yönetmeliğiniz ölü doğdu, ölü!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Tutdere, ek süre veriyorum size, tamamlayın lütfen.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Bakınız, sizin bu yönetmeliğiniz ölü doğdu. Bu yönetmelik sorunu çözmekten uzak. Süreyi en az iki yıl yapın, bizim önergemize destek olun, bu süreçte olayın taraflarıyla konuşun, millî ve yerli tütünü koruyacak yeni bir yönetmelik yapın. Sigara şirketleriyle aynı kefeye koyarsanız bu iş olmaz.

Şimdi, bakınız, Tütün Üst Kurulu yetkilisi burada. Tütün Üst Kurulundan sarmalık için şu anda 4 tane büyük şirket yetki almış arkadaşlar; JTI almış, Philip Morris almış, bunlar sarmala girmişler. Daha Adıyamanlı üretici kooperatifi kurmadan bunlar zaten piyasayı ele geçirdiler. Yapmayın, etmeyin. Madem bir şey yapacaksınız, gerçekten bu sorunu çözeceksiniz; yapacağınız tek şey var, bu kanunu en az iki yıl erteleyin, taraflarıyla görüşün, millî ve yerli tütünü koruyacak yasal çalışmaları hep birlikte yapalım; aksi takdirde sorun çözülmez.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Bir de şunu söyleyeyim Sayın Başkanım: Siz bu yasayı, dinlemediğiniz için... Bakın, siz insanları dinlemiyorsunuz. Ben 1 Temmuz gelmeden önce Genel Kurulda konuştum; geldim, bu Plan ve Bütçede de konuştum. Bakınız, 1 Temmuz geliyor, kooperatifleşme süreci tamamlanmadı, yasayı uzatın dedim; yine böyle karşı çıktınız. Ne oldu? 1 Temmuz geldi, halk isyan etti, insanlar cezaevine girdi, siz şimdi yasayı getiriyorsunuz. İki hafta önce niye getirmediniz arkadaşlar? İşte, gene laf dinlemediniz.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Hayır, biz bunu bir ay önce getirdik.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Buraya yazıyorum, tarihe not düşüyorum: Beş ay sonra bu mesele gene konuşulacak. Bu sorun böyle çözülmez. Ahmet Bey’i çok seviyorsanız bizim önergeye oy verin, iki yıl uzatın bu süreci.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bakın, Adıyaman’a giremez, valla giremez.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – İki yıl uzatın, iki yıl içerisinde bu konu yeniden tartışılsın, konuşulsun.

Tütün Üst Kurulu bu yönetmelikle bu sorunu çözemez.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Büyük sigara şirketleriyle aynı vergiyi köylü Ahmet Efendi ödeyemez, yapamaz bunu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Tutdere, teşekkür ediyoruz, sağ olun.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Ve şu anda Adıyaman’da 10 tütün üreticisi, yaşlı, onurlu insan cezaevinde. Siz sorunu insanları cezaevine atarak mı çözeceksiniz, polisiye tedbirlerle mi çözeceksiniz? Bu doğru değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Sayın Erol Katırcıoğlu...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, bir şey daha söyleyeceğim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, Ahmet Aydın seksen dakika konuştu, Abdurrahman Bey on dakika mı konuşsun?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bakın, burada kaç kişi konuşuyor ama, orada 1 kişi var sadece.

CAVİT ARI (Antalya) – Benim yerime de konuşsun, ne olacak sanki.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Erhan Bey kısa bir şey söyleyecek.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Başkanım, bir şey daha söyleyeceğim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Şimdi bir düzeltme yapalım. Ahmet Bey meseleyi Kemal Derviş’e, 2002 öncesine götürdü de olay öyle değil. Adıyaman sarmalık tütünü ve diğer sarmalık tütüne ilişkin 4733 sayılı Kanun’un ilgili maddesini Anayasa Mahkemesi 2006 tarihinde iptal etti, yasal boşluk oluştu; 2008’de AK PARTİ iktidarı getirdi. Suçu başkasının üstüne hiç atmayın, bunun sebebi AK PARTİ iktidarıdır, onu söyleyeyim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tütünle mücadele etmeyi bırakın, uyuşturucuyla mücadele edin ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Ağbaba, bizim Komisyonumuzda sakın sakın konuşulur; lütfen, rica ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Haklısınız da ama hakikaten yüreğimiz yanıyor.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Senin mi yüreğin yanıyor! Şov yapıyorsun, şov!

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, şimdi daha sağlıklı tartışabilmemiz için...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, dinleyelim hatibi.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Fakir fukaranın ekmeğiyle oynuyorsunuz! Şov yapıyormuşum!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – İşin gücün şov yapmak senin!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Ağbaba...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Arkadaşlar, lütfen, söz verdim ama... Uğur Bey, lütfen, rica ediyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Ağbaba, 500 metrekarede ne kadar üretim yapıyor?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Ağbaba'yla tartışmayı çok seviyorsanız biraz dışarıda, koridorda konuşun ama burada bir düzenle gitmemiz lazım.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, daha sağlıklı bir zeminde tartışabilmemiz için ben şöyle bir bilgiye ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum: Şu anda normal sigarada, fabrikada üretilen sigarada ve bu, işte, dışarıda satılan tütündeki vergi rejimini bize teknisyen arkadaşlar bir anlatsın çünkü hiç tartışmadığımız vergi boyutu var. Ondan sonra tartışmalarımızı daha sağlıklı bir ortamda yapabiliriz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam, Tütün Üst Kurulundan arkadaşımız burada mı?

Değerli arkadaşlar, herhâlde bu pakette en heyecanlı madde bu madde oldu, çok dozu yüksek tartışmalar oluyor ama yeter artık, lütfen, devam etmemiz lazım çalışmaya.

Teknik bir açıklama alalım ama önce Erhan Bey, sorunuzu bir tekrarlırsanız sevinirim.

ERHAN USTA (Samsun) – Şunu söylüyorum yani şimdi işin bir boyutu tartışılıyor elbette, değerli tartışmalar ancak esas işin bir de vergi boyutu var. Yani gerek bu fabrikada üretilen sigara için gerekse dışarıda satılan sigara için. Bunu bize bir anlatsa arkadaşlar yani içteki tıkanmayı belki çözmemiz daha da kolay olur diye düşünüyorum. Onun için değerlendirmemizi bunun üzerine yaparız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teknik bilgi verirseniz seviniriz.

Buyurun.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI TÜTÜN VE TÜTÜN MAMULLERİ DAİRE BAŞKANI NAİL ACET - Sayın Başkanım, takdir ederseniz, 4760 sayılı Kanun'da tütün mamullerindeki ÖTV uygulaması Maliye Bakanlığı ve Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülmekte. Eğer uygun görürseniz Maliye Bakanlığından yetkililerimiz varsa onların alanlarında herhangi bir ifade etmek istemiyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Siz bilirsiniz canım.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI TÜTÜN VE TÜTÜN MAMULLERİ DAİRE BAŞKANI NAİL ACET – Buradalar da onun için.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Başkanım, ben Nail Bey'e bir soru sorabilir miyim, gerçekten bu konu açıklığa kavuşsun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Nail Bey, sizin çıkarmış olduğunuz bu yönetmelik kooperatiflerle birlikte sarmalı tütün işi yapacak şirketleri de kapsıyor mu kapsamıyor mu? Sarmalık tütüne ilişkin kaç tane şirket sizden yetki belgesi şu anda almış durumda?

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI TÜTÜN VE TÜTÜN MAMULLERİ DAİRE BAŞKANI NAİL ACET – Sayın Başkanım, soru açık ve net. 15 adet şirket sarmalık kıyılmış tütün mamulü üretim tesisi uygunluk belgesi almış durumda. Bunlardan en son olarak 3 tanesi de mevcut olan sigara üretimi yapan firmalardan oluşuyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Daha geniş teknik bir bilgilendirme yapabilir misiniz.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Genel bir bilgilendirme yapsın.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu 15 firmanın isimleri belli mi?

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI TÜTÜN VE TÜTÜN MAMULLERİ DAİRE BAŞKANI
NAİL ACET – İsimleri mi?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İsimlere gerek yok, genel bilgilendirme yapsın.

CAVİT ARI (Antalya) – Hayır canım, varsa bilelim, niye gerek yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Daha sonra verilir onlar.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Nail Bey’in de bilmesi lazım çünkü...

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Genel bir bilgi alalım.

CAVİT ARI (Antalya) – Biliyorsanız söyleyin yani.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI TÜTÜN VE TÜTÜN MAMULLERİ DAİRE BAŞKANI
NAİL ACET – Sayın Vekilim, 15 tane sarmalık...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ahmet Aydın’ın kendi şirketi değil nasıl olsa, bilelim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Veli Bey, yürüyemiyoruz böyle, gerçekten tartışmamız gereken çok şey var.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Gerçekten tiyatroya çevirdiniz yani.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Bu milletin her şirketi hepimizin ortağı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, arkadaş bir dinleyelim.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI TÜTÜN VE TÜTÜN MAMULLERİ DAİRE BAŞKANI
NAİL ACET – Şimdi, 15 sarmalık kıyılmış tütün mamulü üretimi yapan şirket mevcut portföyümüzde, bunlardan 3 tanesi Sayın Tutdere’nin de ifade ettiği gibi son sisteme dâhil olan sigara firmaları Philip Morris, JTI ve BAT ama bunlardan önce de 12 tane sarmalık kıyılmış tütün üretimi yapan firma mevcuttu.

Sayın Vekilimiz Tutdere’nin hem sigara firmaları veya diğer sarmalık kıyılmış üretim tesisi bulunan firmalara yönelik hem de kooperatiflere yönelik bir yönetmelik olup olmadığı yönünde bir sorusu vardı. Evet doğrudur, aynı yönetmelik çatısı altında ancak tamamen birbirlerinden ayrılmış farklı haklara sahip bir şekilde dizayn edilmiş. Takdir edersiniz ki tütün mamulleri sigara, nargilelik tütün mamulü, sarmalık kıyılmış tütün mamulü, pipo, puro ve sigarillo gibi farklı kategorilerde mevcut. Bunların her birinin ayrı ayrı bir yönetmelik adı altında dizayn edilmesi çok zor. Dolayısıyla bu kanunla 2017 ve 2018’de...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şöyle mi anlıyoruz: Aynı yönetmelik altında ama farklı hükümler var.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI TÜTÜN VE TÜTÜN MAMULLERİ DAİRE BAŞKANI
NAİL ACET – Tabii, tabii. Şimdi şöyle Sayın Başkanım: Sarmalık kıyılmış tütün mamulleri özellikle kooperatiflerin kuracakları tesislerde 2017 ve 2018 yıllarında yapılmış olan o kanun değişikliklerine bağlı olarak yeni ve son teknoloji kullanılmasına yönelik hüküm uygulanmıyor, birinci öncelik bu. İkincisi: 1.000 metrekare kapalı alan zorunluluğu olan tesislerde, kooperatiflerde bu 750 metrekare olarak uygulanıyor. Bir tütün mamulü üretim tesisinde uygulanacak olan belge bedelleri kooperatiflerde 1/10 oranında uygulanacak şekilde dizayn edildi. Tütün ticareti yetki belgesinin 72.230 lira bir belge bedeli var. Kooperatiflerin buna başvurması hâlinde 7.233 lira bir rakamla kooperatiflere bu belgeyi veriyoruz.

Kooperatif başvuruları konusunda sizi bilgilendireyim. Toplam 10 tane kooperatifimizin Türkiye genelinde bir başvurusu var, bunlardan 7 tanesi Adıyaman bölgesinde. 10 kooperatiften 10'una da bütün ticareti yetki belgesi vermiş durumundayız. Bu 10 kooperatiften...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Biraz da bu vergisel boyutu tamamlarsanız, toparlarsanız, devam edelim.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Başkanım, bir soru daha sorabilir miyim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen ama böyle devam edemeyiz Sayın Tutdere, çok sayıda söz isteyen var, yürümemiz lazım.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Başkanım, konunun anlaşılması için lütfen şuna da bir izin verin, gerçekten açıklama yapılınsın, iş anlaşılır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Nail Bey, birincisi: Şu anda -özellikle yönetmeliğin 6'ncı, 7'nci ve 12'nci maddelerindeki süreleri de dikkate alarak söylüyorum size- bütün üretici kooperatifi olarak sizden tesis kurma izni alan hiçbir kooperatif var mı?

İkincisi: Şimdi bu niye bir yıl değil de altı ay? Şimdi, bu süreler, burada üç ay var. Altı ayda bu kooperatifler... Gerçekten, bakınız, bir taraftan 13 şirket yetkiyi almış sahada üretim yapıyor, bir taraftan daha cebelleşen, emekleyen kooperatifler... Şimdi bu altı ay bu süreci sonlandırmaya, gerçekten kooperatifler lehine çözüm üretmeye yetecek mi? Buna ne diyorsunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sordunuz sorularınızı.

Buyurun.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI TÜTÜN VE TÜTÜN MAMULLERİ DAİRE BAŞKANI NAİL ACET – Sayın Başkanım, 10 kooperatifimiz tütün ticareti yetki belgesi başvurusunu yapmış bulunmakta ve 10'una da olumlu bir şekilde karşılama ve tütün ticareti yetki belgesini verdik.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Yaprak için değil mi o? Kıyılmış için verdiniz mi?

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI TÜTÜN VE TÜTÜN MAMULLERİ DAİRE BAŞKANI NAİL ACET – Sayın Milletvekilim, oraya da geleceğim. Şimdi zaten belgenin adı üstünde, tütün ticareti yetki belgesi. Dolayısıyla bu tabii ki -dediğiniz gibi- yaprak tütünün ticaretini içinde barındıran bir yetkidir. Burada 10 kooperatifimiz Türkiye genelinde -şimdi dosya yanımda değil- 7 tanesinin Adıyaman'da olduğunu hatırlıyorum, 4 tane Çelikhan, 2 tane Adıyaman Merkez, 1 tane de Sincik. Yanlış hatırlamıyorsam 1'i Hatay, 1 de Diyarbakır bölgesinde. Arzu ederseniz ben onları size takdim ederim. 10 kooperatifin 10'una da tütün ticareti yetki belgesini verdik ve hatta bazı kooperatiflere -biz de biliyoruz, yöresel alanlarda da çalışmalarımız oldu- çok yardımcı olmaya çalışıyoruz doğrusu. Kurumumuza başvurduğu gün dahi tütün ticareti yetki belgesi verdiğimiz kooperatifler oldu.

Şimdi gelelim sarmalık kıyılmış tütün mamulü üretim tesisine. Evet 10 kooperatiften 2 kooperatif bize başvurdu. Bu 2 kooperatiften 1 tanesi tesis kurma uygunluk iznini aldı. Yanlış hatırlamıyorsam Adıyaman 02 Doğal Tütün Üretimi ve Ticareti Kooperatifi olsa gerek. Çelikhan'la ilgili başvurusu sonuçlanma aşamasına geldi, inşallah o da önümüzdeki hafta itibarıyla sonuçlanır. Böylelikle 2 kooperatifimiz de sarmalık kıyılmış tütün üretimine yönelik tesis kurma izinlerini almış olacaklar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Vergisel boyutla ilgili Maliyeden arkadaşımız...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – 13 ilde üretim var, 2 tane kooperatif geçmiş, altı ayda nasıl bitecek? Yapmayın etmeyin, bari bir yıl yapın hiçbir şey yapmıyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Maliyeden arkadaşımız vergisel boyutuyla ilgili bilgilendirin.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – “Bu süre yeterli mi?” diye sordum, cevap vermediniz. Bakın, Türkiye’de 13 ilde üretim var, daha 2 kooperatif tesisini almış; daha pazarlama, ticaret yok. Bakın, bu altı ay yetmez, yetmeyecek bu işe. Nail Bey, bu ayı da sayma beş ay var.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Şimdi, değerli arkadaşlar, Nail Bey’in bahsettiği 10 tane tütün üretim ve pazarlama kooperatifi şu anda yetki belgesi almış.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Yaprak için, yaprak için.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Ne demek? Şu hâliyle bile alım satım yapabilir resmî anlamda. Yapabilir mi?

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Hayır, yaprak alıp satabilir, pazarlayamaz. Kıyımsa alıp satamaz.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sözleşme imzalayabilir çiftçiyle, hatta Çelikhan imzalamış, alım satım yapabilir.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Ahmet Bey, sizi yanlış bilgilendirmişler, onlar kıyma yapamaz.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Artı kurulan kooperatif sayısı çok daha fazla ama yetki belgesini alan şu anda 10.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, Ahmet Bey, teşekkür ediyoruz.

Vergisel boyutu da dinleyelim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nail Bey, olmaz mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, kıyım yapabilir mi yapamaz mı?

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Kıyım yapamaz arkadaşlar. Tütün için olur, yaprak için olur.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Kıyımı siz yapıyorsunuz.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI TÜTÜN VE TÜTÜN MAMULLERİ DAİRE BAŞKANI NAİL ACET – Sayın Vekilim, sorunuza cevaben ifade edeyim. Yaprak tütün ticaretinde tütün ticareti yetki belgesi dediğimiz bir belge var. Bununla ilgili 10 tane kooperatifi biz belgelendirdik. Onun haricinde eğer bunu, aldığı tütünü kendisi kıyarak pakitleyip bandrolleyip piyasaya arz etmek istiyorsa ayrıca sarmalık kıyılmış tütün mamulü üretim tesisi kurması gerekiyor. Bununla ilgili de 10 kooperatiften sadece 2 tanesinin başvurusu bizde mevcut. Bu 2 kooperatiften 1 tanesinin sonuçlandığı izin yazısını yazdık, hatta 1 tanesi de...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Az önce izah ettiniz zaten, az önce izah ettiniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kendisi söylüyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, Uğur Bey, tekrar tekrar aynı şeyi dinlemeyelim, az önce söyledi zaten, burada dinledik zaten.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, tekrar tekrar kendisi soruyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Vergi boyutunu bir dinleyelim.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O tesis kaç ayda kuruldu?

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Arkadaşlar, tesis için kaç gün lazım? Basit bir tuvalet yapmak için üç ay lazım. Böyle koca bir tesis, makinesi var, fizibilitesi var yani yetişir mi? Gerçekten yetişmez.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Kırk beş günde şehir hastanesi oluyor.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Ahmet Bey, siz de buradasınız bari şunu bir yıl yapın, beş ayda bu iş olmaz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Tutdere, fazlasıyla söz verdim. Kayıtlara geçti görüşleriniz, tamam.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Başkanım, bakın beş ay sonra yine aynı konuyu konuşacağız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Vergisel boyutu izah edelim.

Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI NAZIM KANKILIÇ – Arz edeyim efendim.

Öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hem sigarada hem sarmalık kıyılmış tütünde malumunuz olduğu üzere 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na göre vergisel bir oran söz konusudur. Bu vergisel oranlar, sarmalık kıyılmış tütün ile sigara arasında farklılık göstermektedir. Bu da en başta nispi vergi noktasında karşımıza çıkmaktadır. Nispi vergi oranımız, sarmalık kıyılmış tütünde en son yüzde 40 olarak belirlenmiştir, Nisan 2021'den itibaren uygulanmaktadır. Diğer taraftan...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – KDV?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI NAZIM KANKILIÇ – KDV, iç yüzde olarak hesaplanmaktadır Sayın Vekilim. Perakende satış fiyatından iç yüzde olarak KDV'yi hesaplayabilmekteyiz.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Diğerlerinde?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI NAZIM KANKILIÇ – Diğerlerinde ise Sayın Vekilim, yüzde 63 olarak belirlenmiştir sigarada. Bunun dışında, sadece nispi vergi değil fakat aynı zamanda maktu ve asgari maktu vergilerimiz de vardır. Bu hesap neden önemlidir? Şunun için önemlidir: Bir verginin hesaplanabilmesi için, alınacak verginin belli olabilmesi için nispi vergiyle daha sonra ortaya çıkan maktu ve asgari maktu vergilerin karşılaştırılması gerekmektedir. Asgari maktu vergi oranı, nispi vergi oranından yüksek ise bu sefer asgari maktu vergi oranını vergi olarak dikkate almaktayız ve bunu üzerinden KDV'yi de iç yüzde olarak hesaplayarak tahakkuk ettirmekteyiz. Dolayısıyla, sigaradan her bir dal başından alınan asgari maktu vergi...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sarmalığı söyle, sigarayı değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir dinleyelim lütfen.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI NAZIM KANKILIÇ – Sarmalık tütünde ise her bir gram başına alınan...

ERHAN USTA (Samsun) – Şu sigarayı bitir de. Sigaradaki vergi firmalarını söyler misin? Mesela, 18 lira olan bir sigaradaki, 18,5 lira olan bir sigaradaki toplam vergiyi söyle bir bakalım.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI NAZIM KANKILIÇ – Toplam vergi yaklaşık yüzde 81, yüzde 82 oranındadır. Bunu da şöyle hesaplarız: Yüzde 60 nispi vergidir, asgari maktu vergi dal başına 0,48 kuruş olarak hesaplanır, daha sonra asgari maktu vergiyle nispi vergiyi karşılaştırırız, bunun büyük olanını alırsak, bunun üzerine de paket başına eklediğimiz 0,48 kuruşluk maktu vergiyi ekleriz Sayın Vekilim. Dolayısıyla, sigarada yaklaşık yüzde...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, bence, çok detaya artık girmeyelim çünkü bu konuştuğumuz madde biraz özel bir durum hani genel sigara sektörünü konuşmamız için...

ERHAN USTA (Samsun) – Ama şimdi yani burada niye önünü kesip arkasında vergi var esas itibarıyla?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Genel bir bilgi almış olduk.

Şimdi vekillerimize söz vermeye devam edelim.

ERHAN USTA (Samsun) – Sarmalık kıyılmışta sadece yüzde 40 ÖTV var, artı, yüzde 18 KDV var.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI NAZIM KANKILIÇ – Arz edeyim.

Ayrıca orada da asgari maktu vergi var Sayın Vekilim. Asgari maktu vergi gram başına orada alınmakta. İlaveten, paket başına da 50 gramlık paketler başına da maktu vergi alınmakta yani hesaplama niteliği bakımından sigara ile sarmalık kıyılmışlık arasında pek fazla bir fark yok. Asıl fark, nispi vergi oranındaki farktan kaynaklanmakta Sayın Vekilim.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Kooperatif ve şirket aynı vergiye mi tabi?

ERHAN USTA (Samsun) – Şimdi, şöyle bakın değerli kardeşim...

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI NAZIM KANKILIÇ – Buyurun Sayın Vekilim.

ERHAN USTA (Samsun) – ...ben, baktığım zaman, bir paket, 20 liralık sigarayı kaç mal ediyorum? Vergisi açısından veya fiyat açısından bunu bana söyleyebilir misiniz?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI NAZIM KANKILIÇ – O zaten yasak malumunuz. 5607 sayılı Kanun’la o yasaklandı yani onu mamul sigara hâline getirip sarmalık kıyılmış tütünle beraber..

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sıra bekliyoruz Sayın Başkan.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ben bir soru sorabilir miyim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Erhan Bey, artık çok sayıda söz talep eden arkadaşımız var. Bunları alalım, sonra tekrar sorular sorarsanız gerekirse.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI NAZIM KANKILIÇ – Sayın Vekilim, 13,5 lira diyebiliriz sigara için vergi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Artık görüşleri alacağım. Bu kadar soru-cevap yeter.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, söz isteyenler var.

Erhan Bey, sonra gerekirse tekrar sorularımızı yönlendiririz.

Sayın Erol Katırcıoğlu, buyurun lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hararetili tartışmalardan sonra biraz sakinliğe davet ederek konuşmama başlayayım. Değerli arkadaşlar, şimdi, konuştuğumuz konu esasında konuştuğumuz konu değil sadece yani daha genel bir sorunun bir parçası bu. Dolayısıyla da nereye baktığınıza göre farklı görüşler ortaya çıkıyor ve uzlaşmamız da zor oluyor gibi, belki de hiç zaman uzlaşamayacağız onu da bilmeyorum ama.

Birkere-sizi, 1999 yılında IMF programının uygulandığı yıllara götüreyim. Biliyorsunuz, 1980'lerden bu yana başlamış olan bir neoliberal bir vizyon vardı bütün dünyada, bütün ülkelerin paylaştığı. Bizim de 1984'te bir şekilde buraya dahil olduğumuz ama yeteri kadar reformları yapmadığımız bir süreç. 1999 yılında IMF programı uygulanırken özellikle serbestleştirme, özelleştirme ve "deregülasyon" dediğimiz "kuralıslaştırma" dediğimiz politikalar demetiyle Türkiye'deki bazı alanlar yeniden dizayn edilmek durumunda kaldı ve bütün bunlardan bir tanesi. Tütün, biliyorsunuz, özelleştirme yapıldı. Ufak bir bilgi de vereyim, o tarihlerde ben hasbelkader bir ekonomik rapor yazıyordum CTA ile Philip Morris arasındaki münasebet TEKEL tarafından dengeleniyordu. TEKEL, o zamanlar regülatör kurum gibi çalışıyordu ve örneğin, CTA veya Philip Morris, fiyat koyacağı vakit TEKEL'in Samsununun fiyatına bakarak karar veriyordu yani bir anlamda fiyat alıcı durumundaydı, fiyat yapıcı değil. Dolayısıyla da tümüyle TEKEL'le ilgili olarak o zamanlar -işte bu söylediğim vizyon çerçevesinde- TEKEL'in özelleştirilmesi gündeme geldi ve birkaç yıl içinde de yanılmıyorsam 2002'de de özelleştirilmiş oldu. Fakat bütün bu politikalar uygulanırken, aynı zamanda regülatör kurumlar kurulur yani eskiden doğal tekel durumunda olan şirketler özelleştirileceği vakit özel sektör tekeli olmaması için o verilen piyasa gücünü dengeleyecek tarafsız ve bağımsız olması gereken regülatör kurumlara ihtiyaç vardı ve Tütün Kurulu kuruldu. Tütün Kurulu, idari ve mali bakımdan özerk bir kurum olarak kuruldu ve tütün fiyatlarının belirlenmesinde gerek üretici fiyatlarının gerekse tüketim fiyatlarının düzenlenmesinde regülatör bir kurum olarak işlev gördü.

Şimdi, arkadaşlar, böyle bir arka planı var bu meselenin ve bu arka plandan baktığımız zaman, benim görebildiğim kadar bugünkü tartışma nereye oturuyor? Bugünkü tartışma, bu dönemde ortaya konmuş olan yasaların -özellikle kısılmış tütünle ilgili olarak konuşuyoruz- yumuşatılmasına ilişkin olmak üzere -Ahmet Bey'in ben konuşmalarından bunu anlıyorum,- yumuşatılması yönünde bir adım atıldığından söz ediyor. Evet, öyle hakikaten fakat değerli arkadaşlar, alternatif olarak düşünülen şey kooperatif yani bir yanda dünya devleri var, bir yanda kooperatiflerimiz var. Şimdi, bunlar, bu piyasanın bir kere sorunlu bir piyasa olduğunu gösteriyor. Dolayısıyla da böyle palyatif çözümlerle de çözülebilecek bir mesele de değil karşımızdaki mesele.

Bir şey daha söyleyeyim. Bu konularda maalesef Adalet ve Kalkınma Partisinin genel yaklaşımında bir sorun olduğunu düşünüyorum ben şahsen. O da şu değerli arkadaşlar: Bizim ülkemiz, evet, kapitalist bir üretim tarzının içinde işlev gören bir ekonomi fakat Batı'nın kapitalist ekonomileri gibi kurumsallaşmış bir ekonomi değil. Bizim hâlâ düzenlenmesi gereken, hâlâ

-dikkate alınarak- belki bir zaman içinde düzenlenmesi gereken sektörlerimiz var. Mesela, ben size bir örnek vereyim: Covid-19'la ilgili olarak -belki Adalet ve Kalkınma Partisi bunu anlayamadı bence- bizim gezdiğimiz bütün yerlerde esnaf ve sanatkarlar kan ağılıyordu. Değerli arkadaşlar, "esnaf ve sanatkar" dediğimiz insanlar aslında kapitalist üretim tarzının insanları değil onlar. Yani bizim Türkiye'miz kapitalizmi kendi içinde yaşayan bir ülke olmadığından dolayı bu insanlar varlar ve bir fonksiyonları var, bakkallar bunlar, süpermarket değiller

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamlayabilirsiniz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bitireyim lütfen.

Evet, bakkal, sonuç olarak onlar da bir kazanç elde ediyor “vergilendirelim” diyebilirsiniz, evet, diyebilirsiniz ama şunu unutmayın: “Bakkalların süpermarketlere dönüşmesi” dediğiniz süreç, Batı’da belki iki yüz yıl aldı. Dolayısıyla da bizde bu kadar kısa zamanda eğer siz sistemi bir adaptasyona zorlarsanız, o zaman bu tür sorunlar çıkar. Dolayısıyla da ben diyorum ki: Şeyi anlayamıyorum yani hâlâ tutuklanmanın sebebini anlayamıyorum. “Efendim bir kanun var.” Doğru, değiştirelim bu kanunu yani değiştirince ne olacak ki? Yani şunu kastediyorum: Bu insanlar varlar ve var olmaya devam edecekler. Diyacaksınız ki: Biz bunu zapturapta alalım, bir kurallaştıralım, efendim vergilerini alalım falan; tamam, bunlar yapılsın ama bunları bir anda yapamazsınız değerli arkadaşlar, bu zaman isteyen bir şey, hele hele söz konusu olan yoksul köylülükse yoksul köylünün dönüşümü o kadar kolay olmayacaktı. Dolayısıyla da bu sorunların arkasındaki mekanizmanın bu olduğunu görmeden “Efendim, bunu buraya yapalım, bunu böyle yapalım.” demekle olmaz bu iş. Dolayısıyla da -bitiriyorum Sayın Başkan- ben -Ahmet Bey gitti ama- kooperatiflerin bu meseleye çözüm getiremeyeceğini iddia ediyorum. Dolayısıyla, da başka bir perspektif üretmek lazım ve bunun başında da bence bu uzatmayı... Hani deminden beri konuşuyoruz, üç sene, üç sene uzatıyoruz, hiç olmazsa bunu bir iki yıl uzatalım bence, bu uygulamadan vazgeçelim derim ben.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun Sayın Kalaycı.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Evet, dün de tartışıldı, bugün de tartışıldı yani biraz önceki tartışmada dışarıdan biri gelse herhâlde bizim tütün üreticilerine ceza konulmasına yönelik bir düzenleme yaptığımızı zanneder. Hâlbuki uygulanacak cezanın yani yetki belgesi olmadan tütün ticareti yapanlara ilişkin uygulanacak cezanın tütün üreticisi çiftçilerimiz mağdur olmasın diye süresini ertelıyor, öyle değil mi Orhan Bey?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Tamamen kaldıralım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Beş ay olsun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Şimdi bak, ben oraya geleceğim. Sabahtan beri tartışıyoruz, demin Veli Bey bir sürdü laf etti, gitti. CHP’nin önerisine bakıyorum o da “Ertelensin.” diyor, kaldırılıns demiyor.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Ama 23’te de kaldırma var.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Önümde, Süleyman Girgin, Kamil Okyay Sındır, Mehmet Bekaroğlu önergesi var, o da “İki yıl uzatılsın.” diyor.

Burada amaç, çiftçimiz mağdur olmasın yani yetkisiz, yetki belgesi olmadan tütün ticareti yapılmasın ama tütün üreticimiz de mağdur olmasın. Bu kanun çıktığı zaman da düşünce buydu -yani geçen sene miydi, onu tam hatırlayamadım- süre verildi, o üreticimiz, Adıyaman’daki üreticimiz Malatya’daki üreticimiz mağdur olmasın diye alt düzenlemeler için bir süre verildi. Şimdi, herhalde yine bitmemiş alt düzenlemeler, şimdi bir altı ay daha uzatılıyor. Eğer altı aya yetişmeyecek olsa zaten Orhan Bey de herhâlde “bir yıl” diye getirirdi yani “altı ay” diye bir süre getirdiğine göre.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ama sorunu çözmez anlamında diyorum ben.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sizin sözlerinize demedim Hocam ben yani sabahtan beri tartışılıyor ya konu.

Bir de deniyor ki: “MHP’li tutuklandı.” Yani gözaltı mı, tutuklama mı, onu da bilmiyorum, gerekçesini de bilmiyorum. Hocam, size demiyorum onu söyleyenlere, Veli Bey gittiği için... Yani MHP’lilerin bir ayrıcalığı mı var ya? Bir suç işlendiyse o da gözaltı olabilir yani hukukun üstünlüğü

dilden hiç düşürülmüyor, lafa gelince de böyle sataşma yapıyor. Hakikaten bizim boş laflara karnımız tok. Eğer bir suç işlendiyse siyasi görüşü ne olursa olsun aynı kanun önünde eşit, Anayasa'mıza göre de eşit.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – O anlamda söylemedi, “Provokatör, terörist.” dedi. Veli Başkan da MHP’li Meclis üyesi tütün eylemine katıldığı için o anlamda söyledi.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yo, “Tutuklandı, bilmem ne.” diyor,

Gelelim Ahmet Bey’in açıklamalarına, dün de dinledim, bugün de dinledim. Yani bizi, Milliyetçi Hareket Partisi olarak... Geçmişten bugüne bu süreci anlattı. “Derviş yasaları” deyince niye bize bakıyorsunuz ki? Yani bu konuda Milliyetçi Hareket Partisine söz söylemeye kimsenin haddi yok. O açıdan, yapılan tartışmaları hakikaten boşa geçmiş bir zaman olarak görüyorum. Burada çiftçimiz mağdur olmasın diye çırpınıyor yani bunun başka bir şeyi var mı? Bütün arkadaşlarımız aynı dilde yani aynı dili konuşuyoruz aslında ama nedense sert tartışmalar yapıyoruz.

Biz destekliyoruz bu düzenlemeyi yani altı aya yetişmezse, Adıyaman çiftçisi mağdur olacaksa 1 Ocakta da erteleriz arkadaş yani burada amaç çiftçiye mağdur etmek değil yani ben öyle görüyorum, parti olarak öyle görüyoruz.

İnşallah, ocağa kadar gerekli düzenlemeler, gerekli altyapı hazırlanır, uygulamaya girer, çiftçimiz de mağdur olmadan bu iş bu şekilde devam eder.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreyi çok tasarruflu kullandığınız için ayrıca teşekkür ediyorum.

Sayın Şener, buyurun lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet, değerli arkadaşlar, bana kalırsa ayrıntıda çok boğuluyoruz ve işin özetini görmüyoruz. Şu anda Türkiye’deki tütün rejimi, sistemi topyekûn yanlıştır. Bu sistem bütünü itibarıyla Türkiye’deki yabancı sigara şirketlerinin ve yabancı tütünün piyasa payını genişletmeye yönelik olarak kurulmuştur ve bu sistem gittikçe devam etmektedir. Aslında bizim bunu odak noktaya alıp bunu tartışıp sistemi yeniden kurmamız lazım yoksa şu maddenin şurası iki ay mı, beş ay mı, iki yıl mı ertelensinle çözemeyiz.

Şimdi bakın, Ahmet Bey gitti ama işte “Tütün üretimini artırdık, tütün üretimini artırdık.” dedi. Ben o arada Tarım Bakanlığının istatistiklerinden “Tütün ne olmuş?” diye baktım. 2002’de tütün üretimi 150 bin ton, 2019’da 79 bin ton yani düşmüş “güm” diye gitmiş aşağıya.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ahmet Bey Adıyaman’ı söyledi galiba Sayın Şener.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Adıyaman’da da geriledi Sayın Başkan.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Tütün üretici sayısı 2006’da 252 bin, 2019’da 50 bin; korkunç düşüş var, beşte 1’e inmiş. İç piyasaya arz edilen sigarada tütün kullanım oranı 2006’da 40 bin ton, 2017’de 16 bin ton, o da düşmüş. 2002’de tütün ihracatı, ithalatının 2 katı; 2011’e kadar fazlalık sürüyor, 2011’den itibaren sürekli azalmaya başlamış ve şu anda korkunç fark var ve ithalat fazla. Tütünle ilgili hangi rakamı alırsanız alın, Türkiye’de tütün üreticisi de tütün üretimi de bir felakete doğru gidiyor; sistem bu. Bizim tartışmamız gereken şey de bu.

Şimdi “Şu cezaları erteliyoruz.” deniyor. Değerli arkadaşlar, bu çözüm değil. Niye çözüm değil? Hukukun genel ilkeleri uygulanır, genel ilkelere baktığınız zaman, Vergi Usul Kanunu’na bakalım, tütününü satmaya kalkan, kaçak satan niye altı yıl hapis cezasına mahkûm ediliyor? Vergi Usul Kanunu’na baktığınız zaman, işte kaçakçılık cezası 3 kattır, onda da uzlaşmaya vesaireye, 376’ya göre indirim istediği zaman daha küçük bir miktarıyla kurtarılır. Diğer vergi kaçaklarında, vergi mevzuatında

olmayan özel bir, üstelik altı yıla kadar ulaşan hapis cezasını tütün üreticisi için veya tütünü satmaya kalkanlar için niye uygularsınız? “Kooperatifler kuralım da bilmem şöyle düzeltelim.” Niye kuruyorsun kooperatifi kardeşim? Türkiye’de ticaret sistemi bellidir, bu ticaret biçimine göre vergi mevzuatı karşısındaki statüsü de bellidir. Nedir bu statü? Bazı faaliyetler yani miktarı fazla olmayan satışlar zaten vergiye tabi değildir, muaftır, bazılarında götürü gider usulü vardır, bazıları da dükkân açarsın... Tütün üreticisi bir dükkân açsın satsın, sana ne? Ama sistem niye böyle kurulmuş? Sistem -arkadaşlar çok bodoslama söylüyor ama ben öyle söylemeyeceğim- yabancı sigara şirketlerinin ve yabancı tütünün Türkiye’de payını artırmak için kurulmuş. Türkiye’de iç piyasada üretilen tütündeki Türk tütünü kullanım oranına bakıyorum, o bile sürekli azalıyor. Bir süre sonra Türk tütünü kalmayacak, Türk tütünü kalmadığı için de bu kooperatif mooperatif tartışmasıyla biz vakti geçirmiş olacağız; bu olmaz arkadaşlar.

Bakın, şimdi başka bir şey söyleyeceğim, biliyorsunuz, 2003’te Özelleştirme İdaresi bana bağlıydı, ben özelleştirme konusunda anlaşılmadım Sayın Başbakanla ve bıraktım. Adalet ve Kalkınma Partisinin hiçbir özelleştirmesinin altısında imzam yok, özellikle hizmet sektörüne dayalı olarak ve bazı özel ürünlere dayalı olarak tüm kazancın iç piyasada elde edildiği ve yabancılaştığı takdirde dış piyasaya paranın gideceği alanların özelleştirilmesinde yabancı sermayeye sınır getirilmesi gerektiğini savundum ben. Şimdi “Yabancı sermayeye sınır istemiş...” Ya, bütün parayı burada kazanır, dışarı götürürse kâr payı olarak kalıcı cari açık oluşur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – 11 Temmuz 2005 yılına ait Milliyet gazetesinin ana manşetine bakın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Toparlarsak memnun olurum.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Başbakan Yardımcısı Şener “Bu yabancılaştırma politikasıyla Türk ekonomisi Arjantin’e döner.” diyor; TELEKOM özelleştirileceği sırada söylediğim bir laf, Hükümetin içinden ve gazetelerin manşet yaptığı bir söz. E, tütün de böyle; içeride kazanıyorlar, kâr payını dışarı götürüyorlar. TELEKOM kârının yüzde 90’ını dışarı götürdü, hiç para getirmedi, aldığı parayı bile getirmedi. Bankalar, sigorta, diğer ticaret sektörü hep aynı şeydir ve bakın, şimdi, rakamlara, 2020 yılı Ekimine kadar çıkarmıştım, Türkiye’deki birikimli cari açığın yüzde 40’ı yabancı sermayenin buradaki şirketlerinin kâr transferinden kaynaklı, yüzde 40’ı arkadaşlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Şener, çok aştık süremizi.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bakın, bunu hiç konuşmadık.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alayım.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ama rastgele konuşmuyoruz herhâlde ya, şunun açıklanması lazım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok sayıda söz talebi var, siz de epey aştınız süreyi.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sabahtan beri kavga ediyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mesajınızı verdiniz Sayın Şener.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Siz sistemi tartışmadan, makro bakmadan, bilmem, şurada kooperatif olsun mu, burada cezası biraz ertelensin mi; olmaz bu. Ceza, Vergi Usul Kanunu ne diyorsa, öbür gelirlerde kaçak neye göre cezalanıyor, ona göre olması lazım. Ticarete bütün alanlarda ticaret

nasıl yapılıyorsa öyle; muafiyetse muafiyet, bilmem indirimse indirim, dükkân açabiliyorsa açsın kardeşim. Yabancı şirketlerin pazar payını burada geliştireceğiz, üstelik dışarıya kâr transferlerini artırıp cari açığı... Cari açık ne diye önemli? Türkiye’deki bütün krizler cari açıktan çıkıyor, onun için önemli.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyorum, sağ olun Sayın Şener.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Bakan, sizin önergenizde “Kooperatifleşme süreci uzatılsın.” diyordu.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Okumadan imza attım ama o anlaşılır bir şey. Nasıl anlaşılır bir şey? Ama bir iki sene sonra biz geleceğimiz için hallederiz diye öyledir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Yılmaz, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) - Teşekkür ediyorum.

Ahmet Bey burada yok ama ben Ahmet Bey’e soru yöneltecektim.

Şimdi yani bu kadar iyileştirmeye rağmen bu memnuniyetsizliğini açıkça ortaya koyan ve dolayısıyla protesto yapan, yollara düşen bu insanlar neyi anlamadılar? Gerçekten böyle bir iyileştirme var da bir izah edememe, iletişim kuramama, doğruyu açıklayamama, anlatamama sorunu mu var, yoksa gerçekten bu insanlar olanı biteni anladı da, evet, bize bir çıkış yolu gösterildi, bir kooperatifleşme gösterildi ama –bu insanlar şunun bilincinde mi, herhâlde bilincinde diye düşünüyorum– bizi öyle bir alana itiyorlar, piyasaya itiyorlar ki bizim karşımızda 40 lastikli 1 tane tır var, biz bunun karşısında karıncayız yani biz bu 40 lastikli tırla nasıl mücadele edebiliriz? O piyasanın ne olduğunu da hocam burada açık ve net olarak söyledi. Yani bu bir sistem meselesi gerçekten.

Dolayısıyla, üçüncü bir husus: Burada da kamu otoritesinin en büyük gelir kaynağı akaryakıt, tütün ve alkollü içecekler. Dolayısıyla, devlet burada gelir kaybetmemek için herhâlde “Daha kolay vergi toplarım dolayısıyla daha kolay denetim altına alırım.” diye yabancı şirket... Şu anda Türkiye’deki sigara piyasasını özelleştirme yoluyla şu veya bu şekilde Ali yaptı, Veli yaptı, A partisi, B Partisi yaptı... Dolayısıyla, bu piyasa bu insanların elinde. Dolayısıyla “Bunlardan daha kolay vergi toplayabilirim.” diye burayı belki de ihmal ediyor yani böyle bir varsayım var. Dolayısıyla, bizim bu piyasa meselesini halletmeden gerçekten bu işin içerisinden çıkmamız mümkün değil. Dolayısıyla, bu sorun bir sistem meselesi, bu sistemi de tartışmadan “Sizin zamanınızda özelleştirme kararı alındı, sonra siz bunu yaptınız, yok, biz şu anda şuradan şuraya getirdik, buraya getirdik.” değil. Dolayısıyla bugün sokağa çıkan bu vatandaşlar eğer bunu anlıyorlarsa nankörlük yapıyorlar, bu kadar iyileştirmeyi kabul etmiyorlar veyahut da bunlar aslında üretici falan da değil ya kaçakçı veyahut da ithalatçı bunlar. Diyorlar ki “Piyasanın yüzde şu kadarı ithalat, tütün üretilmiyor, dışarıdan geliyor.” ama bütün bunların açıklığa kavuşması lazım. Dolayısıyla, burada boşu boşuna da havanda su dövüyoruz ve birbirimize bağırıyoruz, çağırıyoruz. Bu piyasanın yapısı, işleyişi halledilmeden bu sorun çözülmez ve dolayısıyla da bu insanlar 40 lastikli tırla karınca misali yarışamazlar, bunu da bilelim ve dolayısıyla vergiyi kimden, nasıl alacağımızı, eğer bu insanları insan yerine koyup yaşam standartlarını yükselteceksek, ne yapacaksak onu yapalım. Bunu açık ve net konuşalım, birbirimizin omuzundan, üzerinden bir selam göndermeye falan da gerek yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, uzun zamandır aslında bekliyorum. Tartışmalar oldu, o tartışmalar esnasında müdahil olmak istedim ama...

Değerli arkadaşlar, şimdi, bir kere, şunun altını çizerek söylemek istiyorum: TEKEL, AKP iktidarında özelleştirilmiştir. Şöyle ki: 1 Ocak 2003 tarihinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından 4046 sayılı Kanun'un 20'nci maddesine göre anonim şirkete dönüştürülmüştür, daha sonra alkollü içkiler ve sigara diye 2 gruba bölünmüştür, bunun da sanayisi ve pazarlaması 2 ayrı şirket, her 2'si de 10 Haziran 2003'te ve 11 Haziran 2003'te Ticaret Sicili gazetesini kaydedilmiştir ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 7/6/2003 tarihinden itibaren Alkollü İçkiler Sanayi ve Ticaret AŞ ve Sigara İşletmeleri AŞ blok satış yöntemiyle özelleştirme için ihale ilanı vermiştir. Burası önemli, dikkat edin; alkollü içkiler birimi Nürol-Limak-Özaltın-TÜTSAB ortak girişimine, –sonraki adı Mey AŞ– 292 milyon dolar bedelle çatır çatır satılmıştır, iki yıl sonra Mey AŞ, Texas Pacific firmasına 810 milyon dolara aynı şeyi, satın aldığı alkol işletmelerini satmıştır. Sigara fabrikalarının özelleştirilmesi ise 5/11/2003'te blok satış yöntemiyle ihalesi yapılmıştır AKP iktidarında, 13/12/2004'te iptal edildi, ihale yapıldı, bedel düşük bulundu, iptal edildi, 2'nci ihalesi 2004'te yapılmıştır, sonra 22 Şubat 2008 tarihinde yapılan ihalede en yüksek teklif veren BAT yani British American Tobacco firmasına 1 milyar 700 milyon ABD dolarına satılmıştır TEKEL ve TEKEL ve tütün üretimini yok eden de bu süreçtir. TEKEL'de 2002 yılında 402.889 üretici varken 2008'de, özelleştirildiği anda 194.282 üretici vardı maalesef, 2019'da 50 bine düştü. Peki, sattıktan sonra ne oldu bunlar? 110 yaprak tütün iş yeri 57'ye düştü, 6 sigara fabrikası kapatıldı, 84 pazarlama müdürlüğü kapatıldı, 10 tuz işletmesi 2'ye düştü, kibrit fabrikası vardı 1 tane, kapatıldı, ambalaj fabrikası devam etti.

Değerli arkadaşlar, 2002 yılında 159.521 ton tütün alımı yapılırken 2008 yılında 74.584 ton, bugün de bu civarlarda tütün alımı var. Sonuç itibarıyla, Ege'nin kıracında, güneydoğunun kıracında, çiftçinin başka bir ürün üretme şansının olmadığı bir alanda, bir bölgede, Türkiye'de şark tipi tütün dediğimiz tütün üretimi ve üreticisi yok edilmiştir bu süreçte. Yerine ne gelmiştir? Virginia, Burley; bugün kuraklık diyoruz ya, aslında bol su isteyen Virginia, Burley yani Amerikan sigara fabrikalarının ihtiyaç duyduğu, bizimkini de işte harman olarak içine koyduğu bir tütün çeşidi yerine gelmiştir.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bakın, şunu da paylaşmak istiyorum: Açık açık aslında söylenmesi lazım. Bu nedir? Yani bu konuda, az önce engellilerle ilgili teklifte bir madde geçti. Engellilerin hakkını gasbetmede o kadar bonkörsünüz ki tütün üreticisinin hakkını vermekte de o kadar cimrisiniz maalesef. Şimdi, açık açık söyleyiniz “Tütün üretmeyin kardeşim. Üretirsen seni alırım, kodese tıkarım çünkü çok uluslu sigara şirketleri ve onların kartelleri istemiyor. Yani, biz ne yapalım? Elimizden bir şey gelmiyor. Yerli ve milli tütünümüzü de istemiyoruz.” deyiniz, açık açık bunları söyleyiniz. Mesele ne, biliyor musunuz? Kıyılmış tütünden korkan bu karteller, pazarda bunun payının da büyümesinden endişe duyan bu karteller şimdi bu cezai müeyyideleri dayatıyorlar, dayatıyorlar, dayatıyorlar.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, bu sektörde, ya tarım ürünüdür tütün sonuçta, çiftçi üretiyor. Sayın Şener buradaydı, konuşmasında çok da güzel söyledi, ya ürettiği ürünü niye satamasın? Domatesini kurutuyor, satıyor; biberini kurutuyor, satıyor pazarda, müstahsil pazarında satıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamlayalım lütfen.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Ya, tütünüü üretiyor, satamıyor. Neymiş? Kanun var, cezai müeyyide var. Ya, kardeşim, kaldırın, cezai müeyyideyi kaldırın. Niye satamasın bu üretici? Başka bir şey üretmiyor, elindeki tek imkân bu, bu ürünü üretiyor, bundan başka geçim kaynağı yok. Aç mı kalsın? Bir de hapis cezasına maruz bırakılıyor.

Bu sektöre, bu tür müeyyidelerin geliş kaynağı da esasen yine o kartel şirketlerin dayatmasıdır, başka hiçbir şey değildir. Bunu hâlen böyle savunuyorsak o zaman onlara teslim olmuşuz demektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Erhan Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de tabii, geçmişte tütün üretiminin çok yoğun olduğu bir bölgenin milletvekiliyim. Samsun’da, bizim çocukluğumuzda her köyde, her evde insanlar tütün kırar, tütün asar, kurutur ve satardı; böyle ciddi bir gelir kaynağıydı. Şu anda Samsun’a baktığımızda, tabii, çok az köyde, çok sınırlı sayıda üretici bu işi yapıyor.

Şimdi, tabii, tütünle ilgili Türkiye’nin aşama aşama bir geçmişi var ama en önemlisi belki, işte, bu 2001 yılında yapılan düzenlemeler. Orada ne yapıldı? Şimdi, orada, tabii, TEKEL piyasada en büyük oyuncu; her tarafta tütün üretiliyor ve TEKEL üretilen tütünü almak durumunda. Ben orada yapılan düzenlemeleri meşrulaştırmak için söylemiyorum ama belli ki hatalar orada yapıldı bugün bu noktaya geldiysek ama bu hataların hepsinin ortağı AK PARTİ’dir aynı zamanda, onu da görmemiz gerekir. Yani doğruya doğru, bir şey konuşacaksak. Bakın, ben söyleyeceğim: Şimdi, orada ne yapıldı? Tütün üretimi sınırlandırıldı. Bu Derviş yasaları falan dediğimiz, MHP’nin de koalisyon ortağı olduğu 57’nci Hükûmet zamanında yapıldı, Tarım Bakanı da MHP’deni ayrıca. Şimdi, bu sınırlandırma niye yapıldı? Bir anlamda, devlete geliyor, TEKEL’in aşırı bir yükü vardı, ondan sonra bu olmasın, devlet çünkü alıyor tütünü, kullanmıyor, yakıyor; hatta önce depolara atıyor, depoda her yıl havalandırılıyor bu, havalandırma parası veriyoruz, sonradan da yakıyoruz tütünü, atıyoruz, gidiyoruz. Ciddi bir zarar oluşuyordu. Tabii, bu bir beceriksizlikti, o beceriksizliği... Belki de bunu bize birileri empoze etti, onu da bilmiyoruz şimdi geriye doğru bakınca. Sonrasında ne oldu? Her şeyi, bu piyasayı Türkiye tamamen yabancılara vermekte çareyi buldu. Tabii, o zaman kısıtlanmasının, kota konulmasının -aynı şeyi şeker pancarında da yaşıyor Türkiye- o anlamda belki bir gerekçesi vardı ama şu anda baktığımızda, tamam, sigara firmaları olarak zaten piyasa tamamen yabancılarda elinde, değil mi? Benim bildiğim kadarıyla yerli bir üretici sigara firması yok, tamamen yabancılarda elinde ama üretilmiş, bu kıyılmış tütünü kullanan, işte oradan belki bir yerli payı var, çok küçük bir yerli payı var; bu da giderek azalıyor.

Şimdi, geçmişte, baktığımızda, esas itibarıyla evet, o zaman da çok sınırlı sayıda yabancı firma vardı ama 2 tane aktör vardı: Üretici ve devlet vardı, devlet hem üretiyor hem de vergi topluyordu. Şimdi üretici var, devlet var yine aktör, devlet vergi alan olarak var, bir de yabancı sigara firmaları var, piyasanın tamamı onların elinde. Şimdi, burada, yabancı sigara firmalarının hakları korunuyor mu? Korunuyor, hem de aşırı derecede korunuyor. Bu politikaların üretilmesinde, bugüne gelmemizde yabancı sigara firmalarının çok ciddi bir etkisi var ama tamamını oraya yüklersek bence yanlış bir şey yapmış oluruz.

Bakın, 2021 yılında tütün mamullerinden alınacak vergi miktarı, arkadaşlar, 65 milyar lira ÖTV, yaklaşık 15 milyar lira da KDV var, devlet buradan 80 milyar lira vergi alıyor. Yani, burada, hazine bir şeyden vazgeçmiyor aynı zamanda. Ha, şimdi, diğer türlü, bu piyasada, işte, tütünü al, sar, iç dediğin zaman, bunun bir çoğunu zaten kontrol edemiyorsun, tamam mı? Ve şu anda vergisi çok düşük.

Yani dolayısıyla burada, yoksa şu anda, bana göre, bu ülkede tütünü kısıtlamanın, üretimini de satışını da kısıtlamanın hiçbir sorun olmaması lazım. Artık devlet almak zorunda değil. Yani satabiliyorsa istediği kadar üretsin...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – O zaman piyasa düşer, çok fazla üretirsek ve alıcı olmazsa...

ERHAN USTA (Samsun) – Ağabey, piyasa onun dengesini bulur. Hayır, onu şimdi domatestte yapıyor musun?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İsmail Bey, dinleyelim lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – İsmail Bey, öyle bir şey olur mu? Piyasa dengesini bulur, o değil mesele. Yani, siz üretim kotası koyarak mı piyasada fiyat oluşumuna katkıda bulunacaksınız? Değil. Şu anda bu sıralamanın temelinde ne var? Vergi kaybetmek istemiyor ve buna da zaten Hazine “Yapayım, vergi kaybetmek istiyorum.” dese bu küresel sigara firmaları zaten müsaade etmeyecek. Ha, biz sömürge devleti değiliz, biz bunların hiçbirine eyvallah etmeyiz diyebiliriz, dememiz de lazım ama o zaman Hazine bu 80 milyarın ne kadarından vazgeçecek? Temel soru bu.

Şimdi, tabii, Ahmet Bey burada “Şunu yaptık, bunu yaptık.” diyor, tamam, son zamanlarda o yasakların, o katı şeylerin bir kısmı kalktı ama arkadaş, yani, AK PARTİ hükümetleri döneminde TEKEL -az önce bir milletvekili arkadaşımız da ifade etti- özelleştirildi ve bütün bu sistem bu hükümetler döneminde... Ben bunu suçlamak için söylemiyorum yani buradan bir siyasi mesele olmanın ötesinde, biz bu ülkede üretimi artırmak istiyorsak -Abdüllatif Bey’in söylediği şeyler son derece önemliydi- hakikaten buna bir sistem meselesi olarak bakmamız lazım. Tabii, bugünkü güncel sorunu hemen hiç görmeyelim demiyorum, bunun çözülmesi lazım. Ancak bu ülkede tütünün nasıl olsa devlet almak zorunda değil, piyasası varsa hakikaten bizim bunu tekrar üretilir hâle getirmemiz lazım; bu kısıtlamaların da tamamı kaldırılmalı, tamamını kaldırmayı denemek lazım. Yani şunu söylemeye çalışıyorum: Adıyamanlı tütün üreticisinin karşısında sadece küresel...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamlarsanız...

ERHAN USTA (Samsun) – Bitiriyorum.

...firmalar yani küresel sigara üreticileri değil, aynı zamanda bir anlamda hazine var. Bunu görmeden...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Vergi almak zorunda.

ERHAN USTA (Samsun) – İşte, hayır, vergi almak zorunda, şu bu değil yani bütün dünyada üst düzeyde vergilendiriliyor, onu da tespit etmek lazım. Yani, şimdi, o 18 lira dediğimiz sigaranın 2 lira veya 3 lirasıdır normalde sigara fiyatı, 18 liranın kalan 15 lirası vergi. Ama bunu kıyılmış tütünde, o yüzden arkadaşlara söyledim, o hesabı yapamadılar. Yani ben kıyılmış tütünden aldım, evde sardım, içtiğimde bir paket sigara bana kaç mal oluyor? 5 liraya falan mal oluyordur, 6 liraya mal oluyordur; efendim oradan verdiğim vergi sadece 2-3 lira. Şimdi, bir paketten -işe yaramak anlamında bakıyorum- 2 lira vergi almak var, 15 lira vergi almak var; Hazine 15 lira vergi alıyor, onu da küresel firmalar üzerinden aldığı için ikisinin de menfaati burada buluyor ve şu anda biz bu üreticiyi mağdur ediyoruz.

Biz de özetle şunu söylüyoruz, diyoruz ki bir defa, evet, bu yasak meselesi, Sayın Başkanım, beş ayda çözülecek bir mesele değil, bunu hakikaten uzatmak lazım, tekrar tekrar şu meseleyle enerji tüketmeyelim ama ondan sonra, esas olarak bu meseleye bir sistem meselesi olarak bakıp biz... Türkiye’de hakikaten, bakın, birçok bölge tütün üretimindeki bu sıkıntılardan dolayı fakirleşti, özellikle bunun yoğun üretildiği yerlerde tütün üretimini bu ülkede artırmanın yollarını Türkiye bulmak durumunda, hem içeride, üretimde kullanmak için hem de belki de bir miktar ihraç ederek bu meseleyi birinci gündem maddesi hâline getirmek lazım diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Sayın Cavit Arı, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; gerçekten önemli bir konuyu görüşüyoruz, ülkemizi ilgilendiren ve özellikle de belli bölgelerimizi çok yakından ilgilendiren bir konu; dolayısıyla böyle etraflı bir şekilde tartışılmasında fayda var.

Şimdi, bu konuya baktığımızda, öncelikle, millî bir ekim alanı diyelim veya ürün diyelim, belli bölgemizde alışılmış bir ekim çeşidi, ürün çeşidi, şimdi, burada, her ne kadar “Ekim yasaklanmıyor.” dense de ekimle ilgili birtakım zorlaştırıcı kurallar getirildiği için daha sonrasında, sonuçta üretimi ilgilendiren bir durum söz konusu.

Şimdi, sayısal verilere baktığımızda, özellikle Adıyaman, Malatya gibi mevzu konusu tütünün ekim alanlarında daralma ve ekim yapan kişi sayısında azalma olduğu ifade edilmekte.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu tütün meselesinde çok geniş değerlendirme yapan arkadaşlarımız oldu, ben onların, özellikle Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlarımızın görüşlerine aynen iştirak ediyorum. Konuyu bu torba yasadaki diğer maddelerle birlikte değerlendirdiğimizde, esasen şöyle bir durum ortaya çıkmakta: Bakın, dün de söyledik ülkemizde bir hukuk güvenliğine ihtiyaç var diye. Yani, her birey, kendisinin kanun önünde eşit olduğunu, herhangi bir vakada kendine eşit muamele yapılacağını, yargı önünde eşit davranılacağını hissediyorsa eğer bu, hukuk güvenliği var demektir.

Bakın, şimdi, daha öncesinde de bu mevzu gündeme geldiğinde Adıyaman Milletvekilimiz Abdurrahman Tutdere bu sürelerin yeterli olmadığını ve yeniden sıkıntılar yaşanabileceğini ifade etmişti bu Komisyonda. Gelin görün ki şu an aynı sıkıntılar yaşandı ve bir ilimizde vatandaşımız haklı tepkisini dile getirdi, bakın, haklı tepkisini. Bu tepki, bir hak arama mücadelesiydi; bu tepki, bir ekmek mücadelesiydi ve o bölgedeki insanların gelirinden yoksun kalmama mücadelesiydi. Ne oldu? Bakın, o hakkını arayan insanları bastırmak ve bir başka zamanda hak arama mücadelesine girişmek isteyenlere de gözdağı vermek adına dün Adıyaman’da 10 vatandaşımız tutuklandı. Bu tutuklanmayı gerektirir suçla ilgili, iddia edilen suçla ilgili Türk Ceza Kanunu’na baktığımızda bu aşamada tutuklanmasını gerektirecek bir eylem söz konusu değil ama nedir buradaki olay? Buradaki olay, vatandaşa gözdağı vermek, “Vatandaş bu hak arama mücadelesinde sesini çıkarmasın.” demektir. İşte bir taraftan bu mücadeleyi verenlere baskılama, bir taraftan da ifade ettiğim gibi başka yerde hakkını arayacak olanlara da gözdağı vermedir. İşte iktidar, kanunları, kendisine muhalefet olanlara karşı böyle kullanmakta.

İşte bugün uzun süre tartıştığımız 3 tane madde vardı, biliyorsunuz süre uzatmalarla ilgili, OHAL düzenlemeleriyle ilgili. Bu 3 maddeye de işte bu nedenle kullanılabilme ihtimali var diye bu süre uzatımına karşı çıkmıştık; işte burada da yaşanmış bir örneğini görüyoruz. Sayın iktidar mensubu milletvekilleri dediler ki: “Efendim, tütün ekti diye kimse hapse girmedir.” Tabii ki tütün ekti diye değil, tütün ekebilmesi için gerekli, satabilmesi için gerekli koşulların sağlanması mücadelesinden dolayı tutuklandılar.

Şimdi, bakın, burada bir altı aylık süreden bahsediyoruz. Yine, bütün arkadaşlarımız işin esası üzerinden, zaten bu süre verme -hani şöyle söyleyeyim- koşullarını bu şekilde yaratmanın doğru olmadığını ifade ettiler haklı bir şekilde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) - Buna rağmen eğer bir ertelemeden bahsedilecekse, erteleme vereceksek hiç olmazsa makul ve mantıklı olsun. Yani altı ay sonra yine oradaki vatandaşlarımız isyan etmesin, hak mücadelesine girişmesin, cezaevlerine girmesin; makul süre içerisinde gerekli koşullar sağlanabilsin. Bu gerekli koşulları sağlayabilmek için yönetmelikte bakın, tesis kurma izni, efendim, üretim ve

faaliyet izni, üretim ve faaliyet izni temdid, piyasaya arz izni gibi birtakım süreler var. Şimdi, burada yönetmelikte birtakım izinler verilmesi gerekiyor. Bugüne kadar hiçbir kooperatife bu anlamda izin verilmediğini de düşünürsek -ki öyle olduğunu anladık- bu izinleri alabilmek için altı aylık süre yeterli değil. Burada makul, mantıklı bir süre verelim, tekrar tekrar bunu gündeme getirip de yeniden tartışmaya gerek kalmasın. Burada hiç olmazsa iki yıllık bir süreyle bu sürece müsaade edelim diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, biz ne kadar konuşursak konuşalım bu maddeyi bu şekilde geçireceksiniz sanıyorum ama biz yine de tarihe not düşelim. Geçen yıl bu yasa çıkarken eleştirilerimizi ortaya koymuştuk ama dinlemediniz. Orhan Bey de çok alıngan, ne desek “Yabancı kartellere hizmet ediyorsunuz.” desek şimdi kızacak yani ama öyle oluyor, sonuçları bu şekilde oluyor.

Bakın, 1990’lı yıllarda bizim 400 binin üzerinde tütün üreticimiz vardı. 400 binin üzerinde. Aileleriyle bunu çarpın, ortalama 2 milyon insan buradan ekme yiyordu, yalnızca üretici, artı bunun satıcısı falan diğerlerine baksak yani en az 4 milyon insan doğrudan ve dolaylı olarak bundan ekme yiyordu. Arkadaşlar şimdi düşmüş 50 bin üreticiye, bakın 50 binin altında, fiili kayıtlı olanlar da var da çoğu üretmiyor. Yani şimdi, aradaki 400 bin farka baktığımızda, ne oldu bu insanlar ya, ne oldu bu insanlar? Ya ben soruyorum Manisa’daki tütün üreticisi ne oldu?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Milletvekili oldu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Ha sen üreticiydin bak, milletvekili oldun. Nereye göç ettin?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hiçbir yere geçmedim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Topraktan koptun, hayır, toprağından koptun, üretimden koptu, milletvekili oldun, neyse.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Zeytine döndüm.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - 400 bin üreticiye ne oldu arkadaşlar?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Başka şey ekmeye başladılar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Toprağından koptu, üretimden koptu, üretimden koptu arkadaşlar. Ne oldu? Şehre göç etti, şehre göç etti arkadaşlar bunların çoğunluğu ve kent yoksulları hâline dönüştüler, kent yoksulları hâline dönüştüler.

Değerli arkadaşlar, siz şimdi Anayasa’mızın maddesine bakın, biz sosyal bir hukuk devletiyiz ya, sosyal devletiz yani biz her şeye kâr zarar mantığıyla bakamayız. “Efendim, devlet vergi alır, gerisi ne olursa olur.” diye bakamayız. Yani sonuç olarak, yurttaşlarımızın huzuru, refahı bizlerin sorumluluğunda. “Yabancı karteller gelsinler, bütün piyasayı yönetsinler, kârlarını da alıp gitsinler, biz de vergimize bakalım.” diyemeyiz arkadaşlar, biz sosyal bir devletiz. Bu mantıkla baktığımız için zincir marketler her yere girdiler, bakkallar iflas ediyorlar. Eğer öyle bakıyorsanız “Amazon” gelsin bütün pazarı işgal etsin veya “Trendyol” Çin’den gelsin, Amerika’dan “Amazon” gelsin; hepimiz onların müşterisi olalım, bütün bakkallar kapansın, herkes oradan alışveriş yapsın, acaba gelişmiş bir ülke mi olacağız, acaba toplumumuzun kişi başına millî geliri bu çerçevede artacak mı azalacak mı buna bakalım? Yapmamız gereken böyle uyduruk yasalarla -kusura bakmasın Orhan Bey- oyalanmak değil, tütün meselesini başlı başına ele alıp nasıl gerçekten yerli ve millî bir tütün piyasası oluşturabileceğimizi düşünmemiz lazım değerli arkadaşlar. Nasıl oluşturabiliriz? Ya, bizim ülkemizde tütün üretiliyordu, benim babam yerli tütün içiyordu, Maltepe sigarası içerdi, ondan da hayatını kaybetti zaten ama değerli

arkadaşlar, şu anda 1 tane yerli markamız yok ya tütünde, sigarada 1 tane yerli markamız yok. İçilen sigaranın içindeki tütünün de büyük oranı, yüzde 90'ın üzerindeki oranı yabancı tütünden oluşuyor. Ya, bunda bir sorun görmüyor musunuz Allah'ınızı severseniz? "Milyarlarca dolarlık yabancı tütün ithal etmişiz, cari açık problemimiz var." diyoruz, yerli tütüncümüz üretim yapamıyor.

Yerli tütün üreticisinin yaş ortalaması kaç biliyor musunuz? 58 arkadaşlar. Beş yıl sonra tütün üreticisi bile bulamayacaksınız. Genç kuşaklar tütün üreticisi olmak istemiyorlar zaten çünkü bu bir bilgi birikimidir. Anadolu'nun tarihinde uzun süredir, çok uzun sürede tütün ekiliyordu. Babadan oğula, kuşaktan kuşağa geleneksel bir tütün üretimi vardı, şimdi siz bu geleneği yok ediyorsunuz, belki beş yıl sonra tütün üreticisi bile bulamayacağız. Bu açıdan, başlı başına sorun üreten bu tip yasalarla bu meseleyi çözemeyiz değerli arkadaşlar. Yapılması gereken, tütün meselesini, nasıl gerçek anlamda -siz sözde bırakıyorsunuz ama özde olarak söylüyorum- yerli ve milli yapabiliriz, buna bakmalıyız değerli arkadaşlar.

Sayın Başkan, geçen yıl da aynı uyarıyı yapmıştık yani bu altı ay, sekiz ay yeterli değil bu kooperatiflerin kurulması anlamında ve güçlenmesi anlamında. Şimdi diyorsunuz ki: "Beş ay daha uzatalım." Bu beş ayın da asla yeterli olduğunu düşünmüyoruz. Koskoca, devasa tütün kartellerinin karşısında yani 2 tane dünya devi şirketin karşısına tütün üreticisini koymak doğru değil değerli arkadaşlar. Bu açıdan, yapılması gereken, bu maddeyi yapabiliyorsa -hani engellilerle ilgili maddede üç yıl ertelediniz- üç yıl erteleyin, bu yasa zaten bence kadük duruma getirilsin, daha sonra bu üç yıl içinde de biz bu tütün piyasasını gerçek anlamda regüle edecek ve yerli bir hâle getirecek yasal düzenlemeleri burada yapalım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın İsmail Güneş, buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Tabii, ben de tütün dikilen bir ilin milletvekiliyim. Türkiye bazında baktığımız zaman, 1'inci sırada Denizli, 2'nci sırada Manisa, 3'üncü sırada Adıyaman, 4'üncü sırada Uşak ili var. Yani eski illere göre tabii ki tütün ekimi azaldı ama eskiden TEKEL tütünleri alıyordu ve neticede de bunun büyük bir kısmını değerlendiremeyip yakmak zorunda kalıyordu. Bu, milli servetin tabii ki heba olmasıydı. Normalde buna kota konulması, belirli alanda dikilmesi, bunun yerine de başka ürünlerin dikilerek ekonomiye daha fazla katma değer sağlanması daha akıllıca bir sistem diye ben düşünüyorum.

Tabii, burada şunu ifade etti arkadaşlar... Ya, biz, çiftçimiz tütün diktği için hiç kimseyi hapse atmıyoruz, böyle bir şey yok yani böyle bir şey yok kesinlikle. Yalnız, şu var: Yani tütüncü, bugün normal tüccarla anlaşıyor, anlaşmalı dikim yapıyor ve sonra bunu satıyor, dekartan yaklaşık 2 bin TL civarında da bir para kazanıyor. Buna aslında çiftçilik açısından baktığımız zaman ekonomik değeri yüksek bir verim olarak görüyoruz biz. Fakat Adıyaman'da olağanüstü bir durum var. Tabii, buralardaki biz hiç kimseye "Ürettiği tütünü satmasın." demiyoruz ama Adıyaman'da diyelim ki 11 bin ton tütün üretilirken buradan kat kat fazla bir satım var, tamam mı? Devlet bunu diyelim ki yasal yoldan nasıl kontrol etti? Diyelim ki İran'dan, başka ülkelerden gelen tütünleri bir tüccar bunu satıyorsa, bundan para kazanıyorsa ve diğer taraftan, diğer kurumlar vergi verirken, bu kişiler vergi vermezken bunu yasal prosedüre nasıl bağlamamız lazım, buna göz mü yumalım? Yani "Bırakın, herkes kendi bildiği gibi yapsın." mı diyelim? Yani bu anlamda sizlerin de bununla ilgili bir çözüm öneriniz yok mu arkadaşlar? Yani sorunu olduğu gibi bırakalım mı? Sadece olaya diyelim ki yabancı şirketler bazından veya diyelim ki başka açıdan mı bakmak lazım? Yani bu neticede bir sorun. Beğenelim veya beğenmeyelim, bizden önceki dönemlerde de aynı şekilde gelen bir vergi sistemimiz var. Vergi sistemimizi değiştirmedikimiz

müddetçe endirekt yoldan vergi aldığımız kesin, bunu da Sayın Bakanımız en iyi şekilde bilir. Yani bu sorun ortadayken sadece “İşte, AK PARTİ çiftçilerinin karşısında, CHP çiftçilerin yanında.” gibi göstermenin ben çok yanlış olduğunu düşünüyorum.

Neticede, benim Uşak ilimde aşağı yukarı 7 bin ton tütün üretiliyor, 81 bin dekar alan ekiliyor ve burada bununla ilgili bizde bir kıymalık tütün satımı olmadığı için böyle bir sorun da yok zaten. Bu sorun sadece Adıyaman bölgesinde var gibi görünüyor ama Adıyaman’ın adı kullanılarak birtakım insanlar buradan ticaret yapıyor, para kazanıyor. Biz de “Bunlardan vergi alalım.” diyoruz arkadaşlar. Olayın tamamı, bütünü budur diye ben düşünüyorum. Tabii, bu yasa burada tamamen doğrudur, değildir; bunu bilemiyoruz. Hep birlikte bu yasa üzerinde keşke tartışsak ama siz diyorsunuz ki: “Bu yasayı hiçbir zaman çıkarmayın, tamamen serbest bırakın.” Siz de iktidara gelseniz siz de aynı yasayı çıkaracaksınız, bunlarla mücadele edeceksiniz.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Çıkarmayacağız.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Çıkaracaksınız, ben size söyleyeyim.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ben formülü söyledim.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Dolayısıyla da konunun özünü de tartışmamız gerektiğini ben düşünüyorum. Bu süre yeterdi, yetmezdi; bu tartışılabilir ama neler yapmamız gerektiği üzerinde tartışsak daha iyi olur diye ben düşünüyorum.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu’na söz veriyorum.

Buyurun lütfen.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de Manisa Milletvekiliyim, Akhisarlıyım. Uğur Vekilimizle beraber aynı ilçenin 2 milletvekiliyiz. Uğur Bey tütün tarlasından çıktığını söylüyor, doğrudur; ben de esnaftım, biz de tütün parasıyla evimizi geçindirdik. Yani Akhisarlılar için tütün hakikaten de çok önemliydi geçmişte, şu anda onun yerini başka ürünler aldı. Neden çok önemliydi? Bir kere, ekstansif bir tarım ürünü yani çok az alandan yüksek gelir elde edilebiliyordu. Ne zamana kadar? 2008 yılındaki özelleştirmeye kadar. Zaten 2008 yılındaki özelleştirmede 180 bin olan üretici sayısı 2018 yılında 55 bine, 2019 yılında da 50 bine kadar düştü yani neredeyse üçte 1’in altında da bir düşüş var. Ve şöyle bir özelliği vardı, topraksız çiftçilerin de icaralama yoluyla evlerini geçindirmesine imkân sağlayan bir üründü tütün; zahmetliydi, meşakkatliydi ama getirisi yüksekti. Hatırlıyorum ben, tütün piyasası Akhisar’da açılırdı, TEKEL Akhisar’da açardı, Bakan gelir de açardı. Eğer fiyat güzelse kasketler havaya atılırdı, eğer fiyat beklentinin altındaysa kasketler yere çalınırdı ama o tütün parasıyla -bereketli bir paraydı- düğünler yapılırdı, işte, harcanırdı, ekonomiye canlılık getirirdi.

Biraz evvel denildi, Türkiye’de tütünün içindeki yerli oranın yüzde 12 olduğundan bahsedildi, şu an için geçerli olan rakam bu. Geçmişte bu rakam yüzde 43’tü, şu anda yüzde 12’ye düştü ve bunu artırmak için de geçtiğimiz günlerde bir yasal düzenleme yapıldı, beş yıl içerisinde kademeli olarak artırılacak, yüzde 30’a çıkarılacak. O gün ben bir konuşma yapmıştım, o zaman dediğim şey şuydu: “Geçmiş olsun.” Yani yüzde 12’den yüzde 30’a çıkaracağız ama geçmiş olsun. Neden? Tütün üretimini nasıl artıracakız? Tütün üretecek insan kalmadı. Biraz evvel Garo Bey çok güzel özetledi esasında bakılırsa, şu anda tütün üreticisinin yaş ortalaması 58. Bizim Ege’nin köylerinde, Akhisar’ın köylerinde

yaklaşık on yıldır bebeğin ağlamadığı köyler var. En genç 45 yaşında, onu da muhtar yapıyorlar zaten yani nüfus kalmamış orada. Dolayısıyla, tütünün üretimini artırmak önümüzdeki günlerde daha da zor olacak çünkü artık, tütüncüye kız bile vermiyorlar.

Biz burada hep işte, kıyma, sarma tütün üreticisinin sorunlarından bahsettik. Sayın Vekilimiz “Sözleşmeli üretimde sorun yok.” dedi ama sözleşmeli üretimde de çok ciddi sorunlar var. Bir kere, sözleşmeler tek taraflı ve sözleşmenin bir nüshası çiftçimizde yok, çiftçimiz neye imza attığını bilmiyor, tamamıyla şirketin insafına terk edilmiş durumda. O şirketler de öyle bir hesap yapıyorlar ki bu adamlar ne ölsün ne de gulsün, iki arada bir dereye boğaz tokluğuna çalışsın.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – İşte, kooperatif kursunlar, kendi tütünlerini kendileri üretsinler o zaman.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Biz de ona bir şey demiyoruz zaten, sözleşmeli üreticilerin de sorunları olduğundan bahsediyoruz. Yani sizin söylediğiniz gibi “Sözleşmeli üreticilerin sorunları yok.” diye bir şey yok. Onlar da çok ciddi... Ne diyorum, bakın, bizim orada tütüncüye kız vermiyorlar. Eğer tütüncüyse kız vermiyor çünkü “Bu adam evine bakamaz.” diye. Geline nokta bu. Daha sayılacak çok şey var ama arkadaşlarımız bahsetti.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ben şunu söylemek istiyorum son söz olarak: Bizim orada artık tütün diyecek insan bulamıyoruz biz. Adıyaman’da varsa bırakın diksın ya, bu insanlarla uğraşmayın. Bunu diken, bu işten ekmek kazanabilen insanlar varsa hâlen daha ve bu insanlar sokaklara dökülüyorlarsa bırakın bu insanlar diksın, bu insanların ekmek parasıyla oynamayın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Fikret Bey, son sözü size veriyorum, buyurun.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de çok kısa olarak bir katkı vermek istiyorum. Tabii, bu kanun teklifinin süresi bir hayli kısa yani palyatif, sadece bu dönem için üreticinin sorununu halledebilecek gibi ama gelecek yıllarda yine bu sorun karşımıza çıkacak.

Tabii, asıl problem, biraz önce Kamil Hocamızın da bahsettiği gibi, TEKEL’in alkol kısmının bir Amerikan şirketine teslim edilmesi, sigara kısmının da yine Amerikan ortaklığı olan bir şirkete teslim edilmesi. Yani yerli ve millî olduğunu iddia eden bir iktidarın, sonuç itibarıyla, TEKEL’in sigara, alkol kısmını yabancılara teslim etmesi ve yerli üreticinin de burada öksüz kalması. Benim tavsiyem şu: Elbette ki yerli üreticiyi desteklemek durumundayız, hiç olmazsa ithal edilen sigaraların ithalatını kısıtlayalım, yerli üreticiyi destekleyelim ve onların sorununu çözelim.

Ben teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

En uzun süre tartıştığımız madde bu oldu bu paket içinde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Görüşlerimize hiçbir cevap olmayacak mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir önerge var, önce önergeyi okutuyorum:

Plan Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3740) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 18'inci maddesiyle 7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 123'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasının (f) bendinde yer alan "1/7/2021" ibaresinin "1/7/2023" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Girgin

Kamil Okyay Sındır

Emine Gülizar Emecan

Muğla

İzmir

İstanbul

Mehmet Bekaroğlu

Cavit Arı

Abdüllatif Şener

İstanbul

Antalya

Konya

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi mi okutalım, yoksa söz...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Gerekçe...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Maddeyle cezayı öngören kanunun yürürlük tarihinin 1/7/2023 tarihine kadar bir yıl süreyle ertelenerek, yasa değişikliğine uygun yönetmelik çalışmalarının geç yapılmış olması, Covid-19 nedeniyle kooperatifleşme sürecini tamamlayamayan üreticinin mağduriyetinin önlenmesi ve üreticilerin yönetmeliğe uygun olarak üretici kooperatiflerindeki eksikleri tamamlamaları sağlanacaktır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 20'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 20- 16/4/2020 tarihli ve 7244 sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin üçüncü cümlesinde yer alan "üç ay" ibaresi "altı ay" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teklif sahibinden bir izahat alalım.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, salgının ülkemizde etki göstermesinin hemen ardından alınan tedbirler doğrultusunda, 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu kapsamındaki genel kurul toplantıları 31 Temmuz 2020 tarihine kadar ertelenmiş ve Ticaret Bakanlığına üçer aylık sürelerle üç defaya kadar bu süreyi uzatabilme yetkisi verilmişti. Kanunda tanınan erteleme yetkisi sona ermiş olup mevcut durumda tüm kooperatiflerin son uzatmayla beraber 31 Temmuz 2021 tarihine kadar genel kurullarını tamamlamaları gerekiyor. Bununla birlikte de İçişleri Bakanlığımızın çeşitli tarihlerde yayımladığı kısıtlayıcı genelgelerden dolayı kooperatif genel kurullarının 15 Haziran 2021 tarihine kadar yapılması mümkün olmamıştı, 15 Haziran 2021'den 31 Temmuz 2021 tarihine kadar olan kırk beş günlük sürede özellikle dikey yapılanması olan üst birlik ve merkez birliklerinin genel kurullarını gerçekleştirme pek mümkün gözüküyor. Önce kooperatiflerin genel kurullarını yapmaları, temsilcilerini seçmeleri ve akabinde de üst birlik ve merkez birliklerinin genel kurullarını yapması gerektiği için kooperatifler açısından kalan sürenin yeterli olmayacağı kanaatindeyiz. Bu kapsamda öngörülen değişiklikle kooperatif ortakları bakımından riskin en aza indirilmesi, yönetimler açısından ortaya çıkabilecek yetki sorunlarının veya bazı yasal sorunların önüne geçilmesi amacıyla kooperatiflerin genel kurullarının üç ay daha uzatılarak 31 Ekim 2021 tarihine kadar yapılabilmesine imkân getiriyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gördüğüm kadarıyla söz talebi yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

23’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 23- 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük Personeli ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- Gümrük hizmetleri ve kaçakçılıkla mücadele görevleri kapsamında, 39 uncu maddede belirtilen personelden;

a)Devletin ekonomik menfaatleri, doğal ve kültürel miras, çevre ve toplum sağlığı ile kamu güvenliğinin korunmasında yüksek hizmetleri görülenler, fiilen almakta oldukları aylık tutarlarının iki katından beş katına kadar,

b)Olağanüstü durumlarda yaşamını ortaya koyarak büyük yararlıklar gösterenler, fiilen almakta oldukları aylık tutarlarının altı katından yirmi dört katına kadar,

3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla para verilerek ödüllendirilebilir. Bunlardan sözleşmeli olarak istihdam edilenlere verilecek ödül tutarı, aynı unvanlı kadroda çalışan ve hizmet yılı aynı olan emsali personel esas alınarak belirlenir. Bu madde gereğince verilecek ödüllere ilişkin teklif ve değerlendirme işlemleri ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığınca müştereken hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İzahat alalım teklif sahibinden.

Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Efendim, 640 sayılı Gümrük Personeli ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ek bir madde getirerek gümrük hizmetlerinin yerine getirilmesiyle kaçakçılıkla mücadelenin önemi ve niteliği dikkate alınarak söz konusu görevleri yürüten Ticaret Bakanlığı personelinin üstün gayret ve başarı gösterenlerin ödüllendirilmesini amaçladığımız bir teklif getiriyoruz. Bu kapsamda, devletin ekonomik menfaatleri, doğal ve kültürel miras, çevre ve toplum sağlığı ile kamu güvenliğinin korunmasında yüksek hizmetleri görülenlere fiilen almakta oldukları aylık tutarlarının 2 katından 5 katına kadar, olağanüstü durumlarda yaşamını ortaya koyarak büyük yararlılık gösterenlere ise fiilen almakta oldukları aylık tutarlarının 6 katından 24 katına kadar ödüllendirilmesine imkân sağlıyoruz. Sözleşmeli olarak istihdam edilen personele verilecek ödül tutarı ise aynı ünvanlı kadroda çalışan ve hizmet yılı aynı olan emsali personel esas alınarak belirlenecek. Bilindiği gibi, gümrük muhafaza teşkilatı, emniyet, jandarma ve sahil güvenlikle birlikte 4 adli kolluk birimimizden biri, her türlü kaçakçılıkla mücadelede görevli ve yetkili silahlı bir teşkilat bu teşkilatımız. Bu alanda gayret gösteren personelin teşviki, motive edilmesi için de bu düzenlemenin faydalı olacağı kanaatindeyiz. Ödülün hangi usule göre verileceğine ilişkin ayrıntıların ise Hazine ve Maliye Bakanlığıyla müştereken hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenmesi konusunda da teklifimizi getiriyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz talebi var Sayın Paylan’ın.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, şimdi, bu ödül meselesi hangi memurlara dönük var başka? Yani bunu gümrükte ilk kez mi başlatıyoruz böyle bir şeyi yoksa başka kamu kuruluşlarında da var mı? Yani neden böyle bir şeye gerek gördünüz? Tamam, sonuç olarak pek çok memur cansiparane görev yapıyor, öğretmeni de öyle, sağlık emekçilerine bakalım, yani Covid’e karşı cansiparane mücadele verdiler. Yani biz sağlık emekçilerine herhangi bir ödül mekanizması ortaya koymadık, eğitimcilere koymadık.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Döner sermayede üst seviyeden...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, olabilir ama sonuç olarak bu meselede eğer ki bir ödül mekanizması ortaya konuyorsa bu kamunun...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – “Diğer kolluk birimlerinde durum nedir?” diyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, genel kamu anlamında yani gümrükte böyle bir şey getiriyoruz ama genel kamuda sonuç olarak bu bir ayrıcalık getirecektir. Buna genel yapısal bir düzenleme gerekmez mi eğer ki böyle bir ödül mekanizması, prim mekanizması getirilecekse, bu çerçevede bakılması gerekmez mi diye soruyorum.

Bir de, kim karar verecek buna şimdi? “Yönetmelikle düzenlenir.” demişsiniz ama bununla ilgili en azından yasa koyucunun niyetini ortaya koymamız gerekir çünkü bu kötü niyetle suistimal de edilebilir, şu anlamda söylüyorum: Belli siyasi görüşler öne çıkabilir bu ödül mekanizmasında, belli birileri yok sayılabilir, çalışma barışını bozabilir. Ya, şöyle olur mesela: Diyelim ki gümrük muhafaza memuru, bir tanesine verdiler, “Ya, zaten o AKP’liydi, ondan verdiler.” diyebilir bir tanesi, öbürü yüksünebilir bundan yani objektif kriterler oluşturulmazsa çalışma barışını da bozma riskiyle karşı karşıya kalabilir.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Biraz sınırlandırıldı bu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Anlıyorum onu ama onlar arasında da bir ayrımcılık duygusuna yol açabilir yani birisine ödül verilir, birisine verilmez. “Ona şundan dolayı verildi, o kayırdı, şundan oldu...” Yani burada objektif kriterler olmazsa sıkıntı yaşanabilir.

Hepimiz çalışma hayatında var olduk yani bir çalışanınıza ödül verdiğinizde, öbürüne vermediğinizde objektif kriterlere dayanmıyorsa çalışma barışını da bozabilir.

Bir de yalnızca gümrük muhafaza memurlarına verilmesinde de sakınca görürüm bu anlamda. Bu kadar cansiparane, sonuç olarak, askeri, polisi, öğretmeni, efendim, sağlık emekçisi olsun herkes kendine göre bir mücadele veriyor, hayat mücadelesi veriyor. Yani ben bunu doğru bulmuyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bakan Yardımcımıza isterseniz söz verelim.

Hem kamudaki diğer durumu da özetleyerek hem de “Kötüye kullanım olabilir mi?” sorularının cevabını alalım.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, bir soru da ben sorabilir miyim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tabii, affedersiniz, görmedim.

Buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bir soru soracağım: “Ödül” dediğiniz fiilî bir, olumlu, iyi, topluma bir şey yaparsınız, karşılığında ödül alırsınız yani neyin karşılığı verilecek bu ödül, onu ben sormak istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cavit Bey’in de soruları var, onu da alalım olmazsa, topluca cevap alalım.

Sizinki bitmişti değil mi Kamil Bey bu arada?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Evet.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cavit Bey, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, ben şöyle düşünüyorum bu konuda: Gümrükler, malum, önemli geçişlerin yaşandığı yerler yani burada ticaretin çok yoğun yaşandığı, zaman zaman da ticareten çok büyük rakamlı işlerin olduğu, geçmiş dönemlerde de kamuoyuna yansıyan, basına yansıyan değişik vakalar meydana gelmişti malum. “Gümrükler” deyince zaman zaman böyle iddia edilen konular yaşanılır. Yani önemli olan buradaki memurun görevini layıkıyla yapması, kaçakçılığı önlemesi. Burada kaçakçılığı önleyen bir memura bir ödül vermek de suistimallerin de önüne geçecektir diye düşünüyorum. Bu anlamda ödül, tabii, diğer kurumlarda, diğer kamu kurumlarında da uygulanabilir ama sadece konumuz yönüyle baktığımızda suistimallerin önüne geçmenin de ve memurunu da çok büyük paraların döndüğü bir yerde işini hakkıyla yapmasına bir anlamda teşvik edici bir unsur olacaktır. Bu anlamda yasayı olumlu gördüğümü söylemek istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Usta söz istedi, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Çok kısa ben de bir şey sormak istiyorum. Yani Sayın Bakan Yardımcısı biraz daha rakamları bize verebilirse... Mesela ne kadar, kaçakçılıkla mücadele kapsamında ne kadar eşya yakalanıyor değer olarak, ne kadar ödül verilmiş, oransal olarak da bir bakalım o zaman yani.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, Sayın Bakan Yardımcımızla söz veriyorum.

TİCARET BAKAN YARDIMCISI SEZAI UÇARMAK - Teşekkür ediyorum.

Şimdi, aslında bu öneri üstün yararlılık gösteren gümrük memurları için, toplam için önerilmişti. Tabii, bu bir teşvik amacıyla yapılan bir şey ama burada kaçakçılık değil, kaçakçılık ayrı bir şey yani o kendi kanunundan kaynaklanan, oradaki eşyanın miktarına bağlı olarak yani belli ölçeklerde o yapı oluyor çünkü mahkemeye bağlanmış, mahkemeden müsadereye bağlanmış bazı usuller var orada. Burada, yalnız, maliyeyle, tabii, geldiğimiz nokta itibarıyla onlar -diğer üç adli kollukta var bu- ona benzeterek ancak biz kolluk sayılarını ve... Gümrük teşkilatında biliyorsunuz şu anda Bakanlıkta 20 bir kişi çalışıyor, bunun 15-16 bini Gümrük idaresinde çalışan insanlar, 6 bini de silahlı olanlar. Şimdi, bunların önemli bir bölümü de bu yararlılıkla pek muhatap olmayabilirler çünkü çoğu içeride çalışıyor yani öyle bir olayla karşı karşıya da gelmeyebilirler. İşte, gümrük kapılarında olsa olsa bunun yarısı olabilir, hani, kara sınır kapıları, limanlar, belki bazı havalimanlarında. Yani geldiğimiz nokta itibarıyla, kolluk saydığımız diğer 4 birimden 3'ünde olan şey aynı şekilde buraya yazılarak bir mutabakat sağlandı ama bizim önerimiz bir öneri bakımından, bunu illa bir olayı ifade etmek bakımından değil ama bazen gerçekten personeli motive edebilmek bakımından da... Çünkü önerilen şey çok yüksek bir şey değil. Mesela şu an bu önerilen kabul edildiği takdirde “2 katından 5 katına kadar denecek, 2 katı 1.200 lira yani 5 katı da 3.700 lira falan tutuyor yanlış hatırlamıyorsam. Çünkü bir belge veriyoruz Devlet Memurları Kanunu'na göre, bir teşekkürname, bir takdir veriyoruz ama...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 3 bin lira motive etmez ki.

TİCARET BAKAN YARDIMCISI SEZAI UÇARMAK – Yok yani küçük şeyler insanları mutlu ediyor, küçük şeyler mutsuz ediyor; bunun kesinlikle bilinmesinde fayda olduğunu düşünüyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Objektif kriterlere göre...

TİCARET BAKAN YARDIMCISI SEZÂİ UÇARMAK – O söyledığınızı de çok önemserim. Gümrük idaresinde belki de –başkalarına bir şey diyemem- önemli bir olayla bağlantısı kurularak ancak kişiye verileceği için orada olmayan birisinin öyle bir hak iddia etme durumu hiçbir zaman olmayacaktır. Orada olan da 10 kişi, 20 kişi, neyse yani veya 5 kişi; onlarla sınırlı tutulacağı için suistimal edilemeyecek en önemli şey budur diye düşünüyorum yani burada suistimal olmaz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 8 adet yeni madde ihdası öngören önergemiz vardır.

1'inci önergeyi okutuyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3740) esas numaralı Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ederiz.

Süleyman Girgin

Emine Gülizar Emecan

Mehmet Bekaroğlu

Muğla

İstanbul

İstanbul

Cavit Arı

Abdüllatif Şener

Kamil Okyay Sındır

Antalya

Konya

İzmir

Madde: 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Kaçakçılık Suçları ve Cezaları" başlıklı 359'uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bu maddede yazılı vergi kaçakçılığı suçlarının icrası kapsamında değişik zamanlarda aynı neviden fiille aynı suçun birden fazla işlenmesi durumunda bir cezaya hükmedilir. Ancak bu ceza dörtte birinden dörtte üçüne kadar artırılır."

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Gerekçe...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okuyalım.

Gerekçe:

Son dönemde verilen yargı kararları dikkate alınarak aynı neviden fiillerle işlenen vergi kaçakçılığı suçlarında suçun her yıl için ayrı ayrı oluşması yerine tek suç kabul edilerek zincirleme suç hükümlerinin uygulanması sağlanmaktadır. Türk Ceza Kanunu'nun 43'üncü maddesinde yer alan düzenlemeye paralellik sağlanmaktadır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2'nci önergeyi okutuyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3740) esas numaralı Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ederiz.

Süleyman Girgin

Emine Gülizar Emecan

Mehmet Bekaroğlu

Muğla

İstanbul

İstanbul

Cavit Arı

Abdüllatif Şener

Kamil Okyay Sındır

Antalya

Konya

İzmir

Madde: 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Ek 18. Maddesinin birinci fıkrasında yer alan "1.100 TL" ibaresi "2.000" TL. olarak değiştirilmiştir.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Gerekçe...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okuyalım.

Gerekçe:

Yapılan değişiklikle pandemi ve enflasyon koşullarında ezilen emekli vatandaşlarımıza ödenen bayram ikramiyesi tutarının 2.000 TL olması önerilmektedir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Başkanım, daha öncesinde de bu konu gündeme gelmişti, gündeme taşımıştık; biliyorsunuz, Genel Kurulda da yine aynı şekilde önerge vermiştik.

Emeklilere dinî bayramlarda birer maaş ikramiye verilmesi Cumhuriyet Halk Partisinin programı içerisinde yer alan konulardan biriydi, sonuçta 1.000 TL olarak uygulandı. Bu rakamın enflasyon ölçütlerine de baktığımızda yeterli olmadığını, geçen bayramda en az 1.500 TL olması gerektiğini savunmuştuk. Şimdi, bayramın Kurban Bayramı da olması dikkate alınarak emekliye verilecek ikramiyenin 2.000 TL olarak verilmesinin uygun olduğunu düşünüyoruz ve bunu teklif ediyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Erhan Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Emeklilerimize verilen 1.100 lira bayram ikramiyesinin 2.000 liraya çıkartılması önergesini destekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3'üncü önergeyi okutuyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3740) esas numaralı Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ederiz.

Süleyman Girgin

Emine Gülizar Emecan

Mehmet Bekaroğlu

Muğla

İstanbul

İstanbul

Cavit Arı

Abdüllatif Şener

Kamil Okyay Sındır

Antalya

Konya

İzmir

Madde: "Çiftçilerin 30.06.2021 tarihi itibarıyla Ziraat Bankasına olan tarımsal kredi borçları bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar başvuruda bulunmaları, borçların 24 eşit taksit halinde ödeneceğini taahhüt etmeleri halinde borçların tüm faiz ve gecikme cezaları silinerek sadece ana paraları tutarları alınarak tahsil olunur.

Bu madde kapsamındaki tarımsal krediler hakkında başlatılmış bulunan idari veya kanuni takibat işlemleri, hangi aşamada olursa olsun kendiliğinden durur. icra tetkik mahkemelerinde görülmekte olan ve bu Kanun kapsamındaki borç ilişkisinden kaynaklanan mevcut ceza davalarının ve İcra ve İflas Kanunu çerçevesinde verilen mahkûmiyet kararların infazının son taksit tarihine kadar durdurulmasına karar verilir. İnfazına başlanmış ilamların infazına ara verilerek hükümlü derhal tahliye edilir.

T.C. Ziraat Bankasının bu maddenin uygulamasından doğan görev zararları Strateji ve Bütçe Dairesi Başkanlığının 2021 yılına ait Bütçesinde “00-41.32-F.01-E.09.07” tertibinde bulunan yedek ödenekten karşılanır.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Başkanım, daha önce Tarım Kredi Kooperatifi borçlarında yapılandırma yapıldı Meclisimizde. Orada da her ne kadar piyasa koşullarını ve çiftçinin şu an içinde bulunduğu ekonomik durumu düşündüğümüzde, yeterli olmayan ve gerçekçi olmayan bir yapılandırma yapılmıştı hatırlarsanız; işte, “yüzde 30’u peşin”le başlayan bir yapılandırma. Yeterli olmadığını söylemiştik ancak o tarihte özellikle çiftçinin bugün bu pandemi koşulları da dikkate alındığında, artan girdi fiyatları dikkate alındığında gerçekten ekonomik anlamda durumunun iyi olmadığını ve bu anlamda da özellikle Ziraat Bankasına çok sayıda çiftçimizin Türkiye’de borcu olduğunu dile getirmiştik. Maalesef ki Ziraat Bankası borçlarıyla ilgili bir yapılandırma iktidar tarafından uygun görülmedi ve çiftçimiz bir kez daha mağdur edildi. Şimdi, geline süreçte, Meclisimiz kapanmadan, başta Antalya olmak üzere bugün Türkiye’de çiftçimiz Ziraat Bankasının yapılandırmasını sabırsızlıkla beklemektedir. Meclis kapanmadan, Meclis tatile girmeden Ziraat Bankasıyla ilgili bir yapılandırma sürecinin gerçekleşmesi ve çiftçimizin ekonomik anlamda rahatlatılması gerekmektedir. Bu teklifimize başta iktidar partisi olmak üzere bütün Komisyonun destek vermesini talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3740) esas numaralı Kanun Teklifi’ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE... - 4857 sayılı İş Kanunu’na aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 11- Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumunun taraf olduğu 3213 sayılı Kanun kapsamında imzalanmış rödovans sözleşmeleri kapsamında işletilen işletmelerde çalışanların 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olanlara veya bunların 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinde sayılan hak sahiplerinden maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarı ile kanun kapsamına giren hakları ödenmemiş işçilerin, feshe bağlı haklarından kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, yıllık izin alacakları, ödenmeyen ücret alacakları ile ferileri ile bu işletmelerde çalışmaları sırasında iş kazası geçirip vefat eden veya malül kalan maden işçilerinin ölüm ve cismani zararlardan kaynaklanan tazminatları ile ferileri bir defaya mahsus olmak üzere bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren iki ay içinde Kuruma müracaat etmeleri halinde müracaat tarihinden itibaren altı ay içinde Kurum tarafından ödenir. Yapılan ödeme nedeniyle Kurum, rödovans sözleşmesinin tarafı olan ilgili şirketler ile bu şirketlerden tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan tutar için tazminat ve alacağa hak kazanılan tarihten bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar görev yapmış yönetim kurulu üyelerine rücu eder.”

Abdüllatif Şener
Konya

Kamil Okyay Sındır
İzmir

Bülent Kuşoğlu
Ankara

Süleyman Girgin

Emine Gülizar Emecan

Cavit Arı

Muğla

İstanbul

Antalya

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçesini mi okutayım?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ben bu konuda söz almak istiyorum mümkünse.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İmzanızın olması gerekiyor.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Yalnız, ben birkaç gündür Komisyonu sırf bu maddede konuşabilmek için takip ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Olmazsa imza sahibi arkadaşlardan birisi açıklamayı yapsın, ben sonra size söz vereyim.

ERHAN USTA (Samsun) – Veya gerekçeyi okutalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Veya gerekçeyi okutayım, sonra size söz vereyim.

Gerekçe:

Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumunun taraf olduğu rödovans sözleşmeleri kapsamında çalışanların ödenmemiş tazminat ve alacaklarının ödenerek yaşanan mağduriyetin giderilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önce, Süleyman Bey’e bir söz vereyim.

Buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Özel de bu konuyla ilgili bir açıklama yapmıştı Sayın Başkanım.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, arkadaşlar, benzeterek yola çıkalım: Örneğin, bizim oturduğumuz şu alan bir havza olsun, burayı yer altında bir havza kabul edelim. İlerideki köşede bir taşerona iş veriyoruz, bu taraftaki köşede de başka bir taşerona iş veriyoruz. Maden işçisi iş yerine girerken işverenin TKİ’yle hangi iş hukukuna göre anlaşma yaptığını bilmiyor. O köşede çalışan ve yer altındaki aynaya kazma vuran işçi redevans sözleşmesiyle işbaşı yapmış oluyor, bu köşedeki işçi de hizmet alımı sözleşmesiyle işbaşı yapmış oluyor. Dolayısıyla işçi kendinden kaynaklanmayan nedenle bir iş hukuku ilişkisi içerisinde ocakta çalışmaya başlıyor. Patronunun TKİ’yle olan iş hukukundan kesinlikle haberi yok. Şimdi, bizim kanunlarımızda yazıyor “Bu ve benzeri durumlarda asıl işveren sorumludur, alt işverene bu işler verilemez.” diye ama maalesef gerek yer altında gerekse yer üstünde, özellikle madende bütün açık ocak ve yer altı işletmelerinin bu ihaleleri mevzuata aykırı olarak, yasanın arkasından dolanarak veriliyor. Soma faciası olduğunda, biz aynı zamanda da Yatağan’da da, Milas’ta da bu ve benzeri konularda birçok davalar açtık ve davaların hepsinde de mahkemeler işçiyi haklı görüyordu; alt işveren değil, asıl işveren sorumludur. Soma’daki işçi arkadaşlarımızın da durumu bu. E, şimdi, 301 kişinin o facia sonucu ölmesiyle o arkadaşlarımızla ilgili burada bir düzenleme yapıldı fakat benzer bir durum ondan önce de benzer iş yerlerinde çalışan işçi arkadaşlarımız için de geçerli. E, patron ödeyememiş, şu veya bu şekilde iflas etmiş, sorumlu kim? Ben hizmet alımıyla girdiysem, sen redevansla girmişsen bunun kabahati niye işçiye yükleniyor? Bunu Özgür Özel Başkanım açıkladı, Manisa milletvekillerimiz açıkladı. Bayram geliyor, sizlerden istirhamımız: Elimizi vicdanımıza koyalım ve bu 880 işçi arkadaşımızın bu mağduriyetini giderelim arkadaşlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Kaç kişi, bir daha söyleyebilir miyiz?

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – 880 kişi, öyle mi?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – 888 kişi.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – 888 kişi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Sayın Başkanım, şu elimde fotoğrafı olan arkadaşımız Tahir Çetin; kendisi Bağımsız Maden-İş'in Genel Başkanıydı, 42 yaşındaydı, 3 çocuğu vardı. “Genel Başkan” dediğime bakmayın, altına tahsis edilmiş öyle özel aracı yoktu, ücreti de yoktu, emekli maaşıyla geçinen, geçinmeye çalışan, 3 çocuğuna nafaka sağlamaya çalışan emekçi bir kardeşimizdi.

Şu fotoğraftaki de Ali Faik; kendisi 26 yaşındaydı, yirmi yıl önce, 6 yaşındayken babasını bir maden faciasında kaybetti. 26 yaşında gepeğenç bir kardeşimiz, bu da maden işçisiydi ve bu 2 kardeşimiz Ali Faik ve Tahir Başkan geçtiğimiz cuma günü bir trafik kazası sonucunda yaşamlarını kaybettiler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – “Allah rahmet eylesin.” diyoruz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Eyvallah, sağ olasınız.

Fotoğraflarını özellikle size göstermek istedim çünkü ana akım medyayı takip ediyorsanız bu 2 emekçinin öldüğüne dair herhangi bir haber duymadınız. Trafik kazası geçirdiler, ölüm sebebinde “trafik kazası” yazıyor ancak bu insanları ölüme götüren esas sebep uykusuzluk ve yorgunluk. Bu insanlar uykusuz biçimde ve yorgun bir hâlde arabaya bindikleri için trafik kazası geçirdiler. Uykusuzdular ve yorgundular çünkü Ankara'nın girişinde polis tarafından durduruldular ve dört gün boyunca soğuk betonun üzerinde yatmak zorunda kaldı bu insanlar.

Peki, ne işleri vardı peki Ankara'da? Bu insanlar Uyar Madencilik mağdurları; 888 kişinin hakkını aramak için gelmişlerdi Ankara'ya, daha önce de 12 defa geldiler. Bu ölen insanlar, hak arama mücadelesinin sembol isimlerinden 2'si. Hazreti Ali şunu söylüyor: “Haksızlığa karşı susarsanız, hakkınızla beraber şerefınızı de kaybedersiniz.” Bu insanlar haklarını aramak için üç yıldan beri mücadele ediyorlar, şereflerini korumak için üç yıldan beri mücadele ediyorlar. Ali Faik yirmi yıl önce madende can veren babasının hakkını korumak için üç yıldan beri mücadele veriyordu. “Ölmek var, dönmek yok bu yolda.” diyorlardı ancak bu yolda 2 arkadaşımızı biz ne yazık ki kaybettik. Üç yıl boyunca dertlerini anlatmak için eylemler yaptılar, basın açıklamaları yaptılar, Ankara yollarına defalarca düştüler, her seferinde polis barikatıyla, Jandarma barikatıyla karşı karşıya geldiler; jandarmayla, polisle, kaymakamla, valiyle karşı karşıya geldiler, Ankara'ya seslerini duyurabildiler ve bu insanlara sözler verildi. Bu 888 Uyar Madencilik mağdurunun sorununu çözmek için Grup Başkan Vekilleri sözler verdi; Özlem Zengin söz verdi, bakanlar sözler verdi, en son Süleyman Soylu Ocak 15'e kadar çözeceğine dair namus sözü verdi. Esasında, daha önce de sözler verilmişti. Bundan yıllar evvel, bugünkü Cumhurbaşkanımız o gün Başbakanı, bu insanlara bu sorunun çözüleceği konusunda sözler verdi ancak ne yazık ki bu sözler tutulmadı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Toparlayabilirsek çok memnun olurum.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Toparlayacağız.

Zaten söz uçar, yazı kalır. Anayasal devletlerde, demokrasilerde vatandaşların hak ve hukukunu koruyan yegâne kurum Anayasa'dır, kanunlardır. Ben Sanayi ve Ticaret Komisyonunda görev yapmaktayım ve önümüze onlarca, özellikle madencilikle ilgili kanun teklifi geliyor. Hemen hemen her gelen torbada, her kanun teklifinde maden şirketlerinin bilhassa işlerini kolaylaştıracak uygulamalarla karşı karşıya geliyoruz, teşviklerle karşı karşıya geliyoruz. Bu insanların sorunu 25 milyon lirayla çözülecek, 25 milyon lira.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Yani sarayın bir günlük harcamasının 10 milyon olduğunu düşünürsek sarayın iki buçuk günlük harcaması karşılığında bu insanların sorunları çözülecek.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Toparlıyorum efendim, bitti, son sözüm.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Bu konuda, Soma Kömür İşletmeleri AŞ çalışanlarının mağduriyetini gidermek için Meclis daha evvelden inisiyatif aldı, doğru bir şey yaptı, 2.800 kişinin mağduriyetini giderdi. Şimdi, önümüz bayram. Bu insanlar gariban insanlar, fakir insanlar, borçları var. Bu insanların sorununu bu Meclisin, bu çatının çözmesi lazım daha önce olduğu gibi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Eyvallah, ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bülent Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; bu konuyla ilgili olarak dün, Grup Başkan Vekilimiz Özgür Özel de anlattı, hem Sayın Cumhurbaşkanının hem Sayın İçişleri Bakanının sözleri de var. Madde maliyet getirmiyor; 25 milyon liralık bir tazminat söz konusu ama bu, yönetim kurulu üyelerinden de alınacak, rücu edilecek şekilde düzenlenmiştir. Daha önce diğer, Soma’daki şirketlerle ilgili olarak ödenmiş, hem Sayın Cumhurbaşkanının hem Sayın İçişleri Bakanının verilen sözleri yerine getirilmiş. Bunun da bir maliyeti yok, bunun yapılması hâlinde doğru bir iş yapılmış olacaktır diye düşünüyorum.

Sayın Başkanım, bu konuda yardımcı olursanız hakikaten buranın inisiyatifiyle doğru bir iş yapmış oluruz. Destek olursanız memnun oluruz bu konuyla ilgili.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sizin gruplarla bir görüşmeniz oldu mu?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gruplar arasında görüşülen bir husus zaten bu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Görüştük, görüşmeler de oldu, kimse “hayır” demedi bildiğimiz.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ortak imzalayalım verelim gerekiyorsa.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyorum Bülent Bey.

Tamamladınız mı? Affedersiniz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani destek olabiliyorsanız memnun olurum. Görüldü diye biliyorum, kimse “hayır” demedi ama...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gelen bir şey yok doğrusu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şöyle: Maliye Bakanlığının da tabii ki bu konuda bir şey söylemesi lazım ama bu sistemde, tabii, Sayın Maliye Bakanı ya da Hükümet adına kimse yok ama biz böyle bir inisiyatif...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir gelişme olursa Genel Kurula kadar yeniden bakılabilir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Böyle bir inisiyatif konulursa olur yani sonuçta 25 milyon lira. Daha önceden Plan Bütçe Komisyonu üyelerinin en azından 5-10 milyon lira ödenek kullanma yetkileri vardı yani buradaki rakam o kadar önemli bir rakam değil, ayrıca rücu edilecek bir rakam. Uygun görürseniz vicdanlarımızla buna “evet” diyelim hep beraber.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz Bülent Bey.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3740) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE...- 4857 sayılı İş Kanunu’na aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 11- Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumunun taraf olduğu 3213 sayılı Kanun kapsamında imzalanmış rödovans sözleşmeleri kapsamında işletilen Uyar Madencilik Enerji Sağlık Turizm San. Tic. Ltd. Şti’ne ait Azyak ve Darkale ocaklarında çalışanlar ile Tilaga Madencilik ve Sınai Yatırımlar A.Ş.’ne ait Geventepe ocaklarında çalışanların 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olanlara veya bunların 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinde sayılan hak sahiplerinden maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarı ile kanun kapsamına giren hakları ödenmemiş işçilerin, feshe bağlı haklarından kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, yıllık izin alacakları, ödenmeyen ücret alacakları ile ferileri ile bu işletmelerde çalışmaları sırasında iş kazası geçirip vefat eden veya malül kalan maden işçilerinin ölüm ve cismani zararlardan kaynaklanan tazminatları ile ferileri bir defaya mahsus olmak üzere bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren iki ay içinde Kuruma müracaat etmeleri halinde müracaat tarihinden itibaren altı ay içinde Kurum tarafından ödenir. Yapılan ödeme nedeniyle Kurum, rödovans sözleşmesinin tarafı olan ilgili şirketler ile bu şirketlerden tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan tutar için tazminat ve alacağa hak kazanılan tarihten bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar görev yapmış yönetim kurulu üyelerine rücu eder.”

Abdüllatif Şener

Süleyman Girgin

Kamil Okay Sındır

Konya

Muğla

İzmir

Emine Gülizar Emecan

Bülent Kuşoğlu

Cavıt Arı

İstanbul

Ankara

Antalya

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Aynı mahiyette aslında.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumunun taraf olduğu redevans sözleşmeleri kapsamında Uyar Madencilik ile Tilaga Madencilige ait ocaklarda çalışanların ödenmemiş tazminat ve alacaklarının ödenerek yaşanan mağduriyetin giderilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3740) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE... -4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu’nun Geçici 12 nci maddesinin 2 nci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mülkiyeti Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumunun taraf olduğu 3213 sayılı Kanun kapsamında imzalanmış rödovans sözleşmeleri kapsamında işletilen Uyar Madencilik Enerji Sağlık Turizm San. Tic. Ltd. Şti'ne ait Azyak ve Darkale ocaklarında çalışanlar ile Tilaga Madencilik ve Sınai Yatırımlar A.Ş.'ne ait Geventepe ocaklarında çalışanların 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olanlara veya bunların 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinde sayılan hak sahiplerinden maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarı ile kanun kapsamına giren hakları ödenmemiş işçilerin, feshe bağlı haklarından kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, yıllık izin alacakları, ödenmeyen ücret alacakları ile ferileri ile bu işletmelerde çalışmaları sırasında iş kazası geçirip vefat eden veya malül kalan maden işçilerinin ölüm ve cismani zararlardan kaynaklanan tazminatları ve ferileri bir defaya mahsus olmak üzere bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren iki ay içinde Kuruma müracaat etmeleri halinde müracaat tarihinden itibaren altı ay içinde İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanır. Yapılan ödeme nedeniyle Kurum, rödovans sözleşmesinin tarafı olan ilgili şirketler ile bu şirketlerden tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan tutar için tazminat ve alacağa hak kazanılan tarihten bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar görev yapmış yönetim kurulu üyelerine rücu eder.”

Abdüllatif Şener

Süleyman Girgin

Kamil Okyay Sındır

Konya

Muğla

İzmir

Emine Gülizar Emecan

Bülent Kuşoğlu

Cavit Arı

İstanbul

Ankara

Antalya

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Aynı mahiyetteki önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumunun taraf olduğu redevans sözleşmeleri kapsamında Uyar Madencilik ile Tilaga Madencilik'e ait ocaklarda çalışanların ödenmemiş tazminat ve alacaklarının ödenerek yaşanan mağduriyetin giderilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

7 ve 8 sayılı önergeler var, 8'inci sıradaki önergeyi öne alıyoruz.

Yalnız, madde metni oldukça uzun, herkesin önünde de var, genel anlayış birliği çerçevesinde madde metnini okumayacağız, sadece önergeyi ve gerekçesini okuyup izahat alıp oylarınıza o şekilde sunacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3740) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE ...- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 85- 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

a) 2020 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde prime esas günlük kazancı 147 Türk Lirası ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2021 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

b) 2021 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan işyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2021 yılı Ocak ile Aralık ayları/dönemi için günlük 2,50 TL ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilir ve bu tutar İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır. Ancak (a) bendinde belirtilen prime esas günlük kazanç tutarı 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu hükümleri uyarınca toplu iş sözleşmesine tabi özel sektör işverenlerine ait işyerleri için 294 Türk Lirası olarak esas alınır.

Bu madde kapsamında destekten yararlanılacak ayda/dönemde, 2020 yılı Ocak ile Aralık ayları/döneminde aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarından en az sigortalı bildirimi yapılan aydaki/dönemdeki sigortalı sayısının altında bildirimde bulunulması halinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad ve unvan altında ya da bir iş birimi olarak açılması veya yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi İşsizlik Sigortası Fonu katkısından yararlanmak amacıyla muvazaalı işlem tesis ettiği anlaşılan veya sigortalıların prime esas kazançlarını 2021 yılı Ocak ile Aralık ayları/dönemi için Kuruma bildirmediği veya eksik bildirdiği tespit edilen işyerlerinden İşsizlik Sigortası Fonuna karşılanan tutar, gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınır ve bu işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz. Ancak, ilgili ayda 2021 yılına ait aylık brüt asgari ücretin onda birini geçmeyecek tutarda eksik prime esas kazanç bildirimi yapıldığının tespiti durumunda Kurumca yapılacak ihtar üzerine on beş günlük süre içinde söz konusu eksikliği gideren işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaya devam eder.

İşverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili 2021 yılı Ocak ile Aralık aylarına/dönemine ait aylık prim ve hizmet belgelerini veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini yasal süresi içerisinde vermediği, sigorta primlerini yasal süresinde ödemediği, denetim ve kontrolle görevli memurlarca yapılan soruşturma ve incelemelerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirilen sigortalının fiilen çalışmadığı durumlarının tespit edilmesi, Kuruma prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması hâllerinde bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendine ilişkin hükümler uygulanmaz. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendiren işverenler bu tecil ve taksitlendirme devam ettiği sürece anılan fıkra hükmünden yararlandırılır. Bu maddenin uygulanmasında bu Kanunun ek 14 üncü maddesi hükümleri uygulanmaz.

Birinci fıkranın (a) bendinin uygulanmasında, bir önceki yılın aynı ayına ilişkin olarak aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi verilmemiş olması halinde bildirim yapılmış takip eden ilk aya ilişkin aylık prim ve hizmet belgesindeki veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesindeki bildirimler esas alınır. 2020 yılından önce bu Kanun kapsamına alınmış ancak 2020 yılında sigortalı çalıştırmamış işyerleri hakkında birinci fıkranın (b) bendi hükümleri uygulanır.

Sigortalı ve işveren hisselerine ait sigorta primlerinin Devlet tarafından karşılandığı durumlarda işverenin ödeyeceği sigorta priminin İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanacak tutardan az olması hâlinde sadece sigorta prim borcu kadar mahsup işlemi yapılır.

3213 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesi uyarınca ücretleri asgari ücretin iki katından az olamayacağı hükme bağlanan “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkarılan işyerlerinde yer altında çalışan sigortalılar için birinci fıkranın uygulanmasında (a) bendi uyarınca belirlenecek günlük kazanç 392 Türk Lirası olarak ve 2020 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen prim ödeme gün sayısının yüzde 50’sini geçmemek üzere, 2021 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısı dikkate alınır.

Bu madde hükümleri, 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde sayılan kamu idarelerine ait kadro ve pozisyonlarda 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışan sigortalılar için uygulanmaz.

4734 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için birinci fıkra uyarınca İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanacak tutarlar bu idarelerce işverenlerin hak edişinden kesilir.

2021 yılı Ocak ile Aralık aylarına/dönemine ilişkin yasal süresi dışında Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya Hazine ve Maliye Bakanlığına verilecek muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı sigortalılar için bu madde hükümleri uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Türkiye İş Kurumunun görüşleri alınmak suretiyle Kurum tarafından belirlenir.””

İbrahim Aydemir

Nilgün Ök

Yaşar Kırkpınar

Erzurum

Denizli

İzmir

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakan Yardımcımıza söz veriyorum.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI AHMET ERDEM – Sayın Başkanım, işverenlerin iş gücü maliyetini düşürmek amacıyla 2006 yılından itibaren asgari ücret yardımı, desteği verilmesi uygulanıyor idi. Bu sene de bu aylık 75 lira, günlük 2,5 lira olarak tekrar bu önergeyle getirilmiş oldu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sorular varsa alabiliriz.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Çalışma Bakan Yardımcımız da söyledi, 2016 yılından beri bu uygulama devam ediyordu ama 2021 yılında bunu uzatmadınız yani işverenlerin bu konuda talebi olmasına rağmen bu uzatma yapılmadı. Şimdi temmuz ayına geldik, bu maddeyle karşı karşıya kaldık. Yani bilmiyorum, memlekette elbette işverenlerin de sorunları söz konusu olabilir ama siz Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınız ve Bakan Yardımcınızın yani aslında işçilerin yanında olması gereken, işçilerin sorunlarını daha öne koyması gereken bir Bakanlık temsil ediyorsunuz.

Şimdi, siz daha yeni, pandemi şartları devam ederken, milyonlarca insan bu pandemiden dolayı işsiz kalmışken veya yanlış politikalar yüzünden, daha 1 Temmuz günü, bakın bundan yalnızca on gün önce kısa çalışma ödeneğine ve ücretsiz izin desteği uygulamasına son verdiniz. Yani bu uygulamanın

devam etmesine dair yasa teklifleri sunduk; sendikalar, sivil toplum kuruluşları ve işçiler bu konularda taleplerde bulundular. Ya, daha pandeminin etkileri geçmedi, milyonlarca yurttaşımız işsiz ve “kısa çalışma ödeneği ve ücretsiz izin” denildi...

Arkadaşlar, arkada muhabbet ediyorsunuz, güzel de...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Dinliyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Arka tarafa bakın, kahve gibi olmuş orası.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz devam edin yani çok fazla bir...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama yani böyle bir şey olur mu Başkanım?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun, devam edin siz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani bu anlamda, kısa çalışma ödeneğine son verildi ve bu uygulamaya son verdiğiniz anda herhâlde aklınıza bir şekilde işverenler de geldi. İşverenlere bu desteği vermeyi öngörüyorsunuz, kişi başı 75 TL olarak, nereden vermeyi öngörüyorsunuz? Aynı geçmiş uygulamalarda olduğu gibi, bütçeden mi vermeyi öngörüyorsunuz? Hayır, İşsizlik Sigortası Fonu’ndan veriyorsunuz. Ya, siz patronları desteklemek istiyor olabilirsiniz, zaten yüzde 1’in iktidarısınız, bu ayrı bir şey, hep böyle uygulamalar yaptınız, ayrı.

SALİH CORA (Trabzon) – Yüzde 50+1.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yüzde 1’in iktidarı, yüzde 1. Yüzde 1’i zenginleştiren iktidar.

SALİH CORA (Trabzon) – Yüzde 50 artı 1.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Yüzde 50 artı 1’den’den oy alıp yüzde 1 için çalışan iktidar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yüzde 1’i zenginleştiren iktidarınız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, lütfen... Bakın, artık sonlara doğru geliyoruz, yorulduk. Bu tartışmaları daha sonraya bırakalım lütfen.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bu ülkenin her bireyi, her bir ferdi, her bir köşesi için...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Belli yani önergeden belli, altında imzanız var mı bilmiyorum ama.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Garo Bey, tamamlarsanız memnun olurum.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, işverenleri, patronları desteklemek istiyor olabilirsiniz. Bilmiyorum, hani “Ekonomi büyüyor, yüzde 20 büyüyor.” diyorsunuz ya, yüzde 20 büyüyen bir ekonomide patronların gayet mutlu olması lazım. “Ekonomi uçuyor, büyüyor; ikinci çeyrekte yüzde 20 büyüyeceğiz.” diyorsunuz. “İşverenler de gördüğüm kadarıyla tam kapasite çalışıyor.” diyorsunuz, “İşler de gayet tıkrında.” diyorsunuz. Ki bence öyle değil, bazı sıkıntılar hâlâ belli sektörlerde var. Hiçbir sektör ayrımı da yapmadan... Bakın, Mustafa Bey’in ünlü lafıdır, herkesi teşvik ediyorsan hiç kimseyi teşvik etmiyorsun demektir. Ya, bazı sektörler, iyi biliyorsunuz, 3 vardiya çalışıyor şu anda arkadaşlar, ihracata çalışan sektörler. Niye? Avrupa’da bir talep artışı var bir yanda, Covid’den dolayı geciken talep devreye girdi; içeride de bazı sektörlerle ciddi talep var; 3 vardiya çalışıyor, iş yetiştiremiyor. Bazı sektörler var, daha harekete geçemedi, sıkıntılar yaşıyor, pandeminin etkileri daha tam geçmiş değil. Siz bu konuda hiçbir sektör ayrımı yapmadan bütün sektörlerle diyorsunuz ki: “Ben, işçi başına 75 lira size destek veriyorum.” Ya, bu kabul edilemez arkadaşlar ve İşsizlik Sigortası

Fonu'ndan destek vermeniz hiç kabul edilemez. Daha on gün önce 1 milyonun üzerinde işçinin kısa çalışma ödeneğini kesmişsiniz, desteğini kesmişsiniz; şimdi diyorsunuz ki: “Ben patronlara destek vereceğim.” Milyonlarca işçi karşılığı her ay... Herhâlde SSK'lı 13 milyon işçimiz var, değil mi?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Daha fazladır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 15 milyon, 75 lirayla çarptığınızda 12 milyar lira aylık...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI AHMET ERDEM – 6,2 milyar lira ama tabii bunun prime esas kazancı var, o asgari ücret üzerinden...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakan Yardımcım, epeyce söz isteyen var, not alalım, topluca cevap verelim.

Garo Bey, süreniz tamamlandı, son cümlelerinizi alalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sonuç olarak, İşsizlik Sigortası Fonu'ndan patronları teşvik etme alışkanlığını beş yıldır devam ettiriyorsunuz. Bu yanlış bir uygulama, işçinin fonundan patronları teşvik etmeyin. İlla patronları teşvik etmek istiyorsanız da bütçeden teşvik edin değerli arkadaşlar. Yanlıştır, İşsizlik Fonu'ndan da...

10 milyon işsizimiz var Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan Yardımcım, 10 milyon işçiye dair size net olarak soruyorum: Açıkta olan, işsiz kalan, kısa çalışma ödeneği kesilen işçilerle ilgili planınız nedir, bir planınız var mı onları desteklemek için, yoksa siz yalnızca patronları desteklemek üzere yasalar mı getireceksiniz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Bülent Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Orhan Bey, bunun altında imzanız yok ama size mi sorayım doğrudan, yoksa...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bakan Yardımcımıza sorabiliriz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ahmet Bey'e sorayım o zaman.

Şimdi, Sayın Bakanım, 2016'dan 2020'ye kadar bunu uyguladınız, hep geliyor ama bunun sonuçlarını hiç vermediniz yani Bakanlık olarak bu ne getiriyor, ne kadar teşvik etti, ne kadar kişiye ilave istihdam sağladı hiç bilemedik.

Şimdi, Garo Bey'in dediği gibi, bunun bu kadar genel olması durumunda teşvik olması mümkün değil; bölgesel olması lazım ve sektörel olması lazım. Her sektörü, her bölgeyi desteklemenin bir gereği yok ki. Anlamı olacaksa, etkisi olacaksa tespit ettiğiniz zayıf sektörler olması lazım. Bu pandemide bile bazı sektörler çok iyi durumdaydı. Şimdi, onları teşvik etmek çok gerekli değil ama bazı sektörler hakikaten daha fazla teşvik edilmesi gereken sektörler. Bunların tespiti hiç yapılmadı mı, böyle bir çalışma hiç mi yok? Sayın Maliye Bakanı da burada yani Maliye Bakanının, Hazine'nin, Ekonomi Bakanlığının falan hiç mi yok? Hani siz Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığısınız, böyle bir çalışma falan yok mu? Neden bu teşvikleri bu kadar genel yapıyoruz da etkili olmuyor? Etkili olduğuyla ilgili bir bilgi de edinmedik. Bölgesel ve sektörel muhakkak olmalı, yoksa bir anlamı olmayacak. Şimdiye kadar da hiç sonuç almadık yani diğer yıllarla ilgili olarak ilave ne kadar istihdam yarattığıyla ilgili hiçbir sonuç da almadık şimdiye kadar.

Bir de bu yıl için toplamı ne kadar olacak? Demin 6 küsurlu bir rakam söylediniz ama tam olarak verebilirseniz memnun olurum bu sene için. Geçen sene sanki biraz daha fazlaydı hatırladığım kadarıyla o rakam.

Bir de hakikaten, bu İşsizlik Fonu bu pandemi dolayısıyla da epey bir düştü, İşsizlik Fonu'ndan karşılanması çok doğru değil. Bundan sonra bütçe imkânlarıyla bu tür teşviklerin karşılanması ve daha etkili bir şekilde kullanılması daha doğru olacaktır diye düşünüyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Erhan Usta, işverenler de bir söz istiyorlar, onları dinlemek ister misiniz konuşmadan önce, yoksa... İsterseniz bir görüşlerini alalım.

ERHAN USTA (Samsun) – Fark etmez benim için.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

TİSK GENEL SEKRETERİ AKANSEL KOÇ – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Öncelikle, altı aydır gündeme gelmesini beklediğimiz maddenin gündeme gelmesinden dolayı memnuniyetimizi ifade ediyorum. 1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe girecek asgari ücret belirlenirken 2021 yılı Ocak ayından Aralık ayına kadar verilmesi taahhüt edilen bir destekten bahsediyoruz aslında, yıl ortasında gelmedi.

İşsizlik Fonu'yla ilgili de yine bir şey söylemek istiyorum Sayın Başkanım. İşsizlik Fonu'na sadece, bildiğiniz gibi, çalışanlarımız değil, bizler de çok ciddi destek veriyoruz. Özellikle son on yıllık sürede 56 milyar liraya yakın bir desteğimiz söz konusu oldu. Bu, tabii ki hem işsizlerimizi korumak hem istihdamı korumak adına verilen destek. Bundan dolayı da teşekkür ediyorum. Burada benim sadece şöyle bir istihdamım olur bütün Komisyondan: Özellikle toplu sözleşmeli ve sendikalı işletmeler için bu asgari ücret desteğinin 75 lira yerine 150 lira uygulanmasıyla ilgili bir talebimiz var. Burada pozitif bir ayrımcılık bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Sayın Usta, buyurun lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Şimdi, şahsen ben bu önergeyi destekliyorum çünkü burada sadece bunu işveren desteği diye düşünmeyelim, bunun bir tarafı da işçidir nihayetinde. Türkiye rekabet gücünü zaten hızlı bir şekilde kaybediyor, dolayısıyla bunun olması lazım bana göre. Tabii, şimdi TİSK'ten sonra konuşunca... Keşke onlar konuşmasaydı, bunları ben söyleyecektim.

Bana göre, burada güncelleme ihtiyacı da var çünkü bu ilk çıktığında 2016 yılında 100 liraydı ve o günkü brüt asgari ücrete uyguladığımızda yüzde 6,1'di oranı. Şimdi brüt asgari ücrete 75 lirayı uyguladığımızda yüzde 2,1'e düşüyor. Tabii, o daha ciddi yük getirecek diye herhâlde Hükümetle böyle konuşulmuş. Yani, işte, çıkmazsa o günkü yüksek, yüzde 33'lerdeki asgari ücretin yükünün bir kısmını devletin üstlenmesi meselesiydi. O yük hâlâ devam ediyor bazın içerisinde olduğu için. Normalde burada bir güncelleme ihtiyacının olduğunu düşünüyorum ben.

Hani genel mi olmalı, sektörel mi olmalı? Bana göre, genel olmalı. Bakın, Türkiye'de sosyal güvenliği ilişkin, bununla ilgili, Bakanlık yapsın bir çalışma. OECD'nin yaptırdığı ampirik çalışmaların bulduğu sonuç şu, diyor ki: "Bu tür şeylerde genel uygulamalar çok daha verimli oluyor, böyle çok spesifik, belli bölge, belli gruba yönelik uygulamalardan hiçbir netice alınamıyor." Ben bunu bütçede defalarca söyledim. Ben olsam bunların hepsini bir toparlarım, yeniden genel bir uygulama yaparım çünkü yeniye veriyorum diyorsun; e, ben dün aldım işçiye, bana vermiyorsun, yeniye veriyorum diyorsun. Her defasında böyle bir şey yapıyoruz, dolayısıyla insanlar kayıtsız çalıştırma yapıyor; onlar ayrı hikâyeler.

Buraya kadar tamam fakat diğer eleştirilerden bir tanesi de çok haklı. Ne olursa olsun, bunun kaynağının İşsizlik Sigortası Fonu'nun olmaması lazım. İşsizlik Sigortası Fonu işçinin hakkıdır. Burada çok para var falan zannetmeyelim. 2020 sonu itibarıyla, 2020 program kararnamesine bakarsanız, burada 145 milyar lira bir kaynak oluşacağı bekleniyordu, bu pandemi nedeniyle bunun 45 milyar lirası gitti, 100 milyarın altına düştü 2020 sonu itibarıyla. Yani şunu söylemeye çalışıyorum: Burada çok para var diye bakmayalım, bu 2 tane krize bakıyor yani üçte 1'ini bir krizde biz tükettik. Dolayısıyla bu kaynağı kullanmamak gerekir. Bu, hazinenin üstlenmesi gereken bir şeydir. Normal şartlarda olması gereken yer de orasıdır.

Son olarak da Sayın Başkan, müsaadenizle... Bu kısa çalışma ödeneği bizim de çok üzerinde durduğumuz bir şey yani yanlış yapılmıştır. Bakın, bu sıkıntıları hep beraber yaşamaya başladık, bundan sonra da yaşayacağız. Yanlışın neresinden dönersek kâr orasıdır. Yine Hükümet kısa çalışma ödeneğini bir süre daha uzatma kararını gündemine almak durumundadır. Bu hem işçiler açısından hem de ekonominin geneli açısından bir zarurettir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Süleyman Bey, buyurun.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, gerekçeye baktığımızda -bir paragraf okuyacağım- diyor ki: “İşverenlerin iş gücü maliyetlerini düşürerek istihdamı korumaları ve artırmalarını desteklemek amacıyla...”

Şimdi Mayıs 2021'deki rakamları vereceğim size. Dar tanımlı işsiz sayısı Mayıs 2021'de 4 milyon 237 bin; geniş tanımlı işsiz sayısı 9,7 milyon; geniş tanımlı kadın işsizliği yüzde 33,7; 15-34 yaş grubu genç işsizlik yüzde 34,7; 15-24 yaş grubu genç işsizliği yüzde 42,5.

Şimdi ben yetkililere buradan şunu sormak istiyorum özellikle: Şimdi burada teşvik var, teşvik varsa ve gerekçede yazdığı gibi olması da gerekiyorsa bugüne kadar verilen teşvikler sonucunda istihdam desteklerinin etki analizi yapıldı mı? Yani işverene verilen destek işçiye verilen desteğin şu ana kadar neredeyse 3 katı ve bunlar İşsizlik Fonu'ndan veriliyor. Etki analizi yapıldı mı?

Bir diğer konu: Kısa çalışma ödeneğinin şartları mutlaka hafifletilmeli, en düşük oran en az asgari ücrete yükseltilmeli ve işçinin kısa çalışma ödeneği aldığı dönemlerde uzun vadeli sigorta primleri ve emeklilikte kolaylık sağlanması da mutlaka düzenlenmeli.

Şu anda İşsizlik Sigortası Fonu'nda ne kadar para var? Bu düzenlemeyle İşsizlik Sigortası Fonu'ndan ne kadar para, kaynak aktarılacak?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Bakan Yardımcımıza söz veriyorum.

Buyurun lütfen.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI AHMET ERDEM – Sayın Başkanım, prime esas kazanç dikkate alınırken bir önceki senenin asgari ücreti esas alınıyor, dolayısıyla burada herhangi bir suistimal olmaması açısından dikkatli davranılıyor. Biliyorsunuz, biz asgari ücreti Türkiye genelinde, ülke genelinde belirliyoruz, sektörel veya bölgesel belirlemiyoruz, dolayısıyla Türkiye'nin her tarafında asgari ücret tek olarak uygulanıyor. Onun için de bu tür teşviklerde ücret açısından sektörel veya bölgesel bir şey yapmadık, dolayısıyla asgari ücreti de 1 olarak aldık, onun için de ayırım yapmadık.

Etki analizi tabii yapılıyor. Daha önce de...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, ne bağlantı var orada, onu ben anlamadım.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI AHMET ERDEM – Şimdi, Sayın Vekilim, tabii, 2016 yılında biz bu asgari ücret desteğine başladık, daha doğrusu başlandı. 2016 yılında 15,3 milyon -2016 yılı gerçekleşen 4/A sigortalısını söylüyorum- 2017 yılında 16,4 milyon, biliyorsunuz 2018 ve 2019’da pandemi şartları var, 2020 yılında 17,3 milyon. Şimdi haziran sonundan itibaren de zaten normalleşme başladı. Biliyorsunuz, biz de bu pandemi döneminde kısa çalışma, nakdi ücret desteği, işsizlik sigortası ve normalleşme desteği olarak bütün teşviklerimizi uyguladık; işverenlerimize, daha doğrusu işçilerimize destek olduk. Dolayısıyla bu asgari ücret desteğiyle de hem istihdamı korumak için çünkü normalleşme desteği...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, “Asgari ücret tüm Türkiye’de aynı meblağ uygulanıyor, dolayısıyla da teşviki de aynı uygulamak zorunda kalırız.” dediniz ya, onun ne kadar şeyi var?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sektörel uygulayamayız.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI AHMET ERDEM – Şimdi, tabii, asgari ücret sektörel veya bölgesel olarak ayrı ayrı tespit edilmediği için dolayısıyla Türkiye’nin her tarafında tek asgari ücret uygulanıyor ve bu da asgari ücret üzerinden prime esas kazanç bildirilenlerle ilgili veriliyor, dolayısıyla onun için. Bizim sektörel teşviklerimiz var. Bilişim sektörü, imalat sektörü, bunlar ayrı, onların teşviki ayrı, sigorta primleri destekleniyor ayrı ama bu bir yanda asgari ücrete getirilen zamlarla beraber istihdamı korumak ve işçilerimizin işsiz kalmasını önlemek açısından konulan bir şey, getirilen bir şey. Dolayısıyla onun için bu sadece tek olarak asgari ücreti bölgesel veya şey olarak düşünülmedi bu teşvik.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Hiç ilgisi yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hiç ilgisi yok.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – “Sektörel ayırım yapamıyoruz çünkü bütün sektörlerde asgari ücret aynıdır.” diyorsunuz, söylediğinin özeti bu.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI AHMET ERDEM – Tamam.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Asgari ücretin bütün sektörlerde aynı olması sektörel ayırım yapmayı engellemez. Söylediğinin baştan sona mantıken anlamsız, bir başka gerekçe söylemen lazım.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI AHMET ERDEM – Şimdi, Sayın Vekilim, bu ücret üzerinden yapılan bir teşvik veya bir yardım. Bunu biz sektörel olarak nasıl yapacağız? “Şu sektörde çalışana şu yardım” demiyorum.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Nasıl mı yapacaksın? Bunu sen bulacaksın, bunun yöntemini sen bulacaksın.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI AHMET ERDEM – Diyorum ki: “Prime esas kazancı asgari ücret üzerinden bildirene böyle bir artış yapıldı.”

NİLGÜN ÖK (Denizli) – NACE koduna göre yapar da onu istiyor mu? İstemiyor.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – SSK beyanlarından bile çıkarabilirsin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 3 vardiya çalışan sektöre niye teşvik uygulamıyorsun?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – KDV beyanlarından bile bulabilirsin, bunun kırk çeşit yöntemi var.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yani öyle bir tercih yapılırsa bulunabilir, doğru.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, o zaman yaparsın, yetki verirsın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamladınız mı Sayın Bakan Yardımcım?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI AHMET ERDEM – Evet.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bazı sektörler bu kriz ortamında normal dönemine göre daha çok kâr etti. Onlara niye teşvik vereceksin? Biliyoruz, bazı sektörler “3 vardiya çalışıyoruz.” diyorlar, harıl harıl çalışıyorlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, şimdi maddenin gerekçesini kim yazdıysa -sanırım teklifi veren arkadaşlar yazdı- şuna bakmalarını rica ediyorum. Şimdi “istihdamı korumak” diyor, Bakan Yardımcımız da söyledi, siz de aynı şeyi söylüyorsunuz ve “artırmak” diyorsunuz. Bakın, 2016 yılından 2021 yılına kadar beş yıldır bu uygulama devam ediyor. Eğer ki bu uygulama işe yararmış olsaydı 2016 yılında 28 milyonun üzerinde olan istihdam sayısı şu anda 32 milyon, 33 milyon olurdu, 35 milyon olurdu, öyle değil mi arkadaşlar? Şu andaki istihdam sayımız 27 küsur milyon yani arkadaşlar beş yılda düşmüşüz, yükselmemiştir. Ya, demek ki bir yerde yanlış yapıyoruz, yanlış yapıyoruz arkadaşlar. Bu şekilde. “Biz herkese teşvik verelim, İşsizlik Fonu’ndan verelim.” sistemi işe yaramıyor, başka yanlışlar var.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Alternatif maliyetler...

ORHAN YEGİN (Ankara) – O zaman o destek verilmiş de koruma maksatlı verilmiş.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır şunu söylüyorum Mustafa Bey: İşsizlik Fonu’ndan yani işçinin fonundan işçinin cebine girmesi gereken parayı alıp 3 vardiya çalışan, kârına kâr katan, kasasında para koyacak yer bulamayan patrona milyonlarca, milyarlarca lira teşvik verirsiniz ekonominin çarkları daha mı hızlı döner? Misketleri tek bir kişiye vermek mi ekonominin çarkını döndürür, yoksa 10 milyon kişiye destek vermek mi ekonominin çarkını döndürür? Siz biliyorsunuz, kredileri zenginlere verdiğiniz zaman krediyi alıp bankaya koyuyor veya lüks araba alıyor; bu istihdam yaratmıyor ama siz vatandaşın cebine para koyduğunuzda gidip temel ihtiyaçlarını görüyor; bu sayede de ekonominin çarkları dönüyor. Ya, bir yerde hata yapıyoruz. Siz yüzde 1’i teşvik ederek ekonominin çarklarının döneceğini düşünüyorsunuz, değil; yüzde 100’ü desteklememiz lazım, yoksulları desteklememiz lazım, o zaman ekonominin çarkları döner hem de işçinin parasıyla siz patronu destekliyorsunuz; bu yanlış.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Arkadaşlar, bu tip maddeler bir bakanlığın bürokrasinin istemesiyle olmaz; ekonomik bir birimi olur, oraya öneri gelir, orada olgunlaştırılır. Rastgele yazılmış bir madde o ya, gerçeklikle de ilgisi yok.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, bir şey soracağım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Sındır, buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Şimdi, İşsizlik Sigorta Fonu’na işveren katkısı aylık brüt ücretin yüzde 2’si kadar, değil mi? Yani bir asgari ücretin aylık brüt değeri 3.577 lira diye biliyorum şu anda. Yüzde 2’si ne yapar? 35 artı 35 70, 71, 72 lira yapar en fazla yani İşsizlik Sigorta Fonu’na işveren prim desteği 70 lira, biz buradan 75 lira işverene destek vereceğiz. Yani İşsizlik Sigorta Fonu’na işverenin verdiği katkının fazlasını bir de işverene geri veriyoruz. Bir cebinden alıyoruz Fon’a, öbür cebine koyuyoruz fazlasını yani bu tek başına anlaşılır bir şey değil, onu belirtmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ederim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI AHMET ERDEM - Şimdi, Sayın Başkanım, tabii, bu İşsizlik Sigortası Fonu'ndan...

Şimdi, tabii, sayın vekillerim şöyle söyledi: "İşsizlik Sigortası Fonu'ndan hep bütün işverenlere, patronlara destek yapılıyor, işçilere verilmiyor, bütün Fon buna kullanılıyor." denildi. 2000 yılından 9 Temmuz 2021'e kadar Fon'dan yapılan giderlerin dağılımına bakıldığında...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Son beş yıla bakın.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI AHMET ERDEM - Onu da çıkartırım Sayın Vekilim.

Yapılan harcamaların yüzde 68'i -ki 153 milyara tekabül ediyor- çalışanlara ve işsizlere doğrudan yapılan yardım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Son beş yıla bakın.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI AHMET ERDEM - Yapılan harcamaların yüzde 26'sı ise ki 59 milyar bu da işverenlere istihdamı korumak ve artırmak üzere yapılan yardım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI AHMET ERDEM - Ve bu 1/1/2021 ile 31/12/2021 arasında verilecek bu yardım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Önerge kabul edilmiştir.

Garı Bey, bir konuda size bir sitemde bulunacağım. "Kabul edenler... Etmeyenler..." dediğim birçok maddede araya giriyorsunuz ve hakikaten benim zihnim karışıyor ve tutanaklara farklı şekillerde geçme durumu oldu. 3'üncü maddede yaşadık, başka maddelerde; lütfen, "Kabul edenler... Etmeyenler..." dediğimizde müsaade edin de net bir şekilde kabul edilip edilmediği ortaya çıksın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Arkadaşlara nasıl bunu kabul edersiniz diye isyan ediyorum, vicdanlarına sınıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Tekrarlamak istiyorum, lütfen bir müsaade edin, oylamayı sessiz bir şekilde yapalım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3740) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Yaşar Kırkpınar

İsmail Güneş

Nilgün Ök

İzmir

Uşak

Denizli

İbrahim Aydemir

Erzurum

Madde- 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama Faktoring Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu'nun 50/a maddesinin ikinci ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde, üçüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "tasfiye komisyonu" ibaresi "Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu" şeklinde değiştirilmiştir.

2- Kurul tarafından tasfiyesine karar verilen şirketler, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından atanacak en az 3 kişilik Tasfiye Komisyonu tarafından tasfiye edilir. Tasfiye komisyonu üyeleriyle bu kişiler tarafından temsil yetkisini haiz olmak üzere görevlendirilenler 5411 sayılı Kanun'un 127'nci maddesine tabidir.

4) faaliyet izni kaldırılarak tahliyesine karar verilen şirketler hakkında 5411 sayılı Kanun'un 106'ncı maddesinin ikinci, yedinci, dokuzuncu, onuncu fıkraları; 108'inci 109'uncu, 110'uncu, 132'nci, 133'üncü, 134'üncü, 137'nci, 138'inci, 140'ıncı, 141'inci ve 142'nci maddeleri hükümleri kıyasen uygulanır. Faaliyet izni kaldırılarak tasfiyesine karar verilen tasarruf finansman şirketlerinin varlıkların yükümlülüklerini karşılamadığının tespiti hâlinde Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu kararına istinaden tasfiye komisyonu mahkemeden bu şirketlerin iflasını talep edebilir. Hakkında iflas kararı verilen tasarruf finansman şirketinin iflas tasfiyesinde 5411 sayılı Kanun'un 106'ncı maddesi kıyasen uygulanır. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu, bu maddede düzenlenen tasfiyeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Bilindiği üzere, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) finansal piyasalarda güven ve istikrarın sağlanmasına, kredi sistemin etkin bir şekilde çalışmasına, tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunması için usul ve esasları düzenlemek ve denetlemek amacıyla kurulmuş olup Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) ise faaliyet izni kaldırılmış bankanın tasfiyesi ve çözümlenmesiyle bu kapsamdaki alacakların takip ve tahsil işlemlerinin yürütülmesi için kurulmuştur. Önergeyle, bankalar dâhil, muhtelif şirketlerin çözümleme, tasfiye ve yönetimi konusunda ihtisas kurumu olması ve tasfiyesi sürecini hızlı ve etkin bir şekilde yürütülmesi bakımından BDDK tarafından tasfiyesine karar verilen şirketlerin tasfiye sürecinin TMSF tarafından yerine getirilmesi öngörülmektedir. Diğer taraftan, şirketlerin tasfiyesine karar verme yetkisiyle tasfiye sürecini yürütme yetkisinin aynı kurum bünyesinde toplanmamasının tasfiye sürecinin daha sağlıklı bir şekilde yürütülmesine katkı sağlayacağı beklenmektedir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Evet, Sayın Kuşoğlu, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - İzahat alacak mıyız?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İsterseniz, önce bir izahat isteyelim. Bakan Yardımcımızdan bir izahat isteyelim.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL - Sayın Başkanım, değerli vekillerim; bildiğiniz üzere, senenin başında tasarruf finansman şirketleriyle ilgili BDDK tarafından çıkartılmıştı. Bununla ilgili olarak bu sektörü bir şekilde düzenleme, bu sektörün taşıyıcılarına sorumlularına düzenlemeler, sorumluluklar getiren kanunumuz çıkmıştı fakat tabii, süreç içerisinde bunların yeni sisteme uyma yükümlülüklerini yerine getirme noktasında problemleri olduğu anlaşıldı. BDDK'dan aldığım veri çerçevesi içerisinde, yeni sisteme uyan şirketler, yaklaşık 35 şirketin 8 tanesi 2'si birleşerek 6'ya indi yani bunlar zaten sektörün büyük firmaları. 8 tanesi iradi tasfiye yani sermaye şartını yerine getiremedi. 8 tanesi sermaye şartını yerine getirememesi nedeniyle iradi tasfiye kararı aldılar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Bankalardan mı bahsediyorsunuz?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Yok, yok, bu tasarruf, evim şirketleri var ya. 21 tanesinin de mali durumları itibarıyla problemli olduğu anlaşılıyor. BDDK’nin girdiği hesaplar çerçevesi içerisinde kasalarında yeterince para olmadığı. Toplam bu sektörde 387 bin mudi var, 387 binin 40 bini şu an problemli gibi görünüyor. 21 tane şirketin tasfiyesi yapılacak fakat BDDK bunların tasfiyesi için eleman bulmakta vesairede zorlanıyor. Tasfiye konusunda uzmanlaşmış, TMSF’ye devir suretiyle oradaki mekanizmaların, hukuk sisteminin, bu şirketlerin, 21 tane şirketin tasfiyesini sağlamak suretiyle buradaki mağduriyetin minimize edilmesi için çaba sarf edilecek. Bu yasa değişimi de yani BDDK’dan BDDK’nin tasfiye mekanizmasını bu konuda uzmanlaşmış TMSF’ye devredilmesine ihtiva eden bir yasa değişikliği. Onun dışında özel bir durumu yok.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Sayın Başkanım, şimdi, burada bu tasarruf finansman şirketleriyle ilgili olarak yetki TMSF’ye veriliyor, doğrudur, olması lazım fakat bu tasfiyeye ilişkin usul ve esaslar kanunda dercedilmiyor. Bu konuda yetki de tümüyle oraya veriliyor. Şimdi, bunların arasında hangi farklılıklar, uygulama farklılıkları söz konusu olacaktır ya da olduğu iddia edilecektir. Bu, bir sıkıntı yaratacak. Hakikaten bu kanunda, burada hiç olmazsa çerçevenin belirlenmesi lazım, usul ve esasları burada kanunda belirlenmesi lazım, buraya dercedilmesi lazım. Yönetmelikle olmaz ki bu. Yönetmelikle sonuçta milyarlar tutan bir şirketler grubunu tasfiye edeceksiniz; bu kadar büyük bir yetki. Aralarında farklar olacak muhakkak ki bunların dedikodusu da olacak, sıkıntı olacak devlet için. Bunun usul ve esaslarını burada, kanunda belirlemeye mecburuz, sonradan bu sıkıntı çıkaracak. Siz biliyorsunuz, bu konularda tecrübeli bir insansınız.

Şimdi, değerli arkadaşlar; bu kanunda dercedilmezse milyarlar var. “Benim şirketim için şöyle yapıldı, Mustafa Bey’in şirketi için şöyle yapıldı.” denir, ondan sonra da sıkıntı çıkarır. Burada, kanunda dercedilmesi gerekir diye düşünüyorum. Yani tecrübelerimizle bunu söylüyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir görüş alalım.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL - Sayın Vekilim, tasfiyeyle ilgili TMSF’nin yetkileri, 2003 sonrasında, biliyorsunuz, malumunuz olduğu üzere, 2003 sonrasında artırılmış, özellikle bankacılık krizi nedeniyle. Biliyorsunuz, sisteme dahil olmadığı hâlde 2016 sonrasında da bu terör kapsamında buradaki yetkiler kıyasen uygulandı yani dolayısıyla, TMSF açısından bu tasfiyeyi TMSF’nin yapması nedeniyle TMSF açısından farklılık arz etmeyecek. Oradaki yetkileri, kanundaki yetkilerini, diğer tasfiye mekanizmalarındaki yetkilerini burada da kullanacaklar, zaten bu değişikliğin maksadı bu. Yani BDDK’nin bu şekilde özelleştirilmiş bir tasfiye mekanizması yetkisi, vesairesi yok. Normal tasfiye mekanizmasından farklı olarak kuvvetlendirilmiş bir tasfiye mekanizması yani vatandaşın mağduriyetini daha aza indirecek bir mekanizma.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Ama burada “Ayrı usul ve esaslar tespit edilecek.” diyor.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL - Bu usul ve esaslar Bankacılık Kanunu’nda var. O Bankacılık Kanunu’ndaki maddeler uygulanacak, buradaki hususlar için. Burada zikredilen maddeler zaten onun için.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O zaman onu dercedelim. “Buradaki tasfiyeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkili olmakla beraber BDDK şu maddelerdeki usul ve esaslar çerçevesinde yetkilidir.” diyelim.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Yani şöyle bir şey: Bu, ayrıntılı bir düzenleme, esas yetkiler bu kanun maddelerine dayalı olan, burada bahsedilen...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O zaman bu kanun maddelerine dayalı olduğunu belirtelim, onu dercedelim.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Yani, evet, bu kanun maddelerine dayalı olarak yapıldı zaten keyfi olarak yapılmadı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Onu yine bir değerlendirelim, Genel Kurul safahatına kadar bir değerlendirelim bu öneriyi, olur mu?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Olur.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ya, burada bağımsız bir şekilde usul ve esasları belirlemeniz lazım, BDDK'ye göre değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Size geleceğim.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Hukukçumuz Cengiz Bey burada, Cengiz Bey'e isterseniz...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – TMSF'den arkadaşımıza da bir söz verelim.

Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, bu arada belirtiyim: Şimdi, bugün TMSF'yle ilgili çok önemli görüşmeler yaptık, bu da ilave olarak geldi. Bu tür konularda ya TMSF Başkanının ya da Başkan Yardımcılarının muhakkak burada olması lazım yani burasının itibarı...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir yönetim değişikliği oldu. O yüzden Başkanı...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkan Yardımcıları gelebilirdi Başkan yeni olduğu için.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Doğru, evet. Orada yönetim değişikliğinden kaynaklanan bir durum var, dediğinizde haklısınız tabii.

Buyurun.

TMSF ANKARA KOORDİNATÖRÜ CENGİZ KADAKALOĞLU – Teşekkür ederim efendim.

Efendim, az önce de ifade edildiği üzere, TMSF buradaki usul ve esasları kullanırken, değerlendirirken Bankacılık Kanunu'nda -5411'de- yer alan ve burada zikredilen kanun maddeleri çerçevesinde kıyasen hareket edecek. Bu maddelerle ilgili de zaten bizim uygulamalarımız var. Bunlara ilişkin, 134'ün uygulanmasına ilişkin, 108'in uygulanmasına ilişkin yönetmeliklerde -Teşkilat Yönetmeliği'mizde olsun, Faaliyet Yönetmeliği'mizde olsun- düzenlemeler var. Dolayısıyla, bu maddelerin uygulanması tamamen belirli usul ve esaslar çerçevesinde oluyor, bunu ifade etmek gerektiği kanaatindeyim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Önce Abdülatif Bey basmıştı, Bakanımız basmıştı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ben genelde partileri dolaşarak veriyorum ama isterseniz öyle yapalım. Benim usulüm öyle doğrusu, değişik partilerden söz vermek şeklinde.

Peki, buyurun Sayın Şener.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne demek.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Değerli arkadaşlar, herhâlde bir buçuk yıl oldu, daha önce bu Komisyonunda konuşmuştuk ve tartışmıştık. İktidar milletvekilleri de bu konunun düzenlenmesi gerektiğini söylemişti ama “Üzerinde bir çalışalım veya soracağımız yerlere soralım.” demişlerdi. Aradan bir buçuk yıl geçti, henüz o konuda bir çalışma yapılmadı, durum onu gösteriyor fakat şimdi bu gelen madde...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir kanun çıktı Sayın Şener bu konuya ilişkin.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Yok, bu konuyla ilgili demiyorum, başka bir şey söyleyeceğim, söylemek istediğim şey İhlas Finansın tasfiyesiyle ilgili yani siz burada “Şimdilik bu önergeyi reddedelim ama bu konunun düzenlenmesi lazım, gerekli yerlere soralım.” dediniz, Lütfü Bey de onayladı, konuşan arkadaşlar da onayladı bunun düzenlenmesi lazım diye. Gerçekten büyük bir cinayet var orada, büyük bir cinayet. Bakın, “Tasfiye Komisyonu ‘Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu’ şeklinde değiştirilecek.” diyor ama neyle ilgili? “Finansal kiralama, faktoring, finansman ve tasarruf finansman şirketleriyle bağlantılı olarak” diyor. Şimdi, katılım bankası oldu onlar ama katılım bankası unvanını alamadı, daha önce finans kuruluşları olarak... Ne olarak isimlendiriliyorlardı?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Özel finans kurumu, 2005 öncesi...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet, 2005 öncesiydi. Bankacılık Kanunu çıkarılırken... 2005’te mi çıktı Bankacılık Kanunu?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – 2005’te.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – O dönemde TMSF Başkanı ve üyeleri kendi aralarında konuşmuşlardı -Şakir Bey de o dönemde TMSF üyesiydi- onun yeni Bankacılık Kanunu’na konulmak suretiyle düzenlenmesi yani TMSF’ye devredilmesi konusunda hemfikir olmuşlardı ve o dönemdeki Başkanın inisiyatifıyla önerge de verilmişti, Komisyondan geçmiş fakat daha sonradan bir kazaya uğramıştı.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – O zaman siz Başbakan Yardımcısıydınız değil mi?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet, Başbakan Yardımcısıydım.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – O zaman iyi biliyorsunuz.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet, biliyorum, korkutmamak için ayrıntısını anlatmıyorum ama köprünün altından çok sular geçti. O dönemde İhlas Finansın borçları 500 milyon dolar civarındaydı, mal varlığı 800 milyon dolar civarındaydı. Üç ay içerisinde bütün alacaklar tasfiye edilecek, devlete de 1 lira yük yüklenmeyecekti, bu kadar net bir hesap biçimi de vardı ama olmadı. O günden sonra ne oldu? Hâlâ Tasfiye Kurulunun başında o sahipleri var, Ören Grubu var. Kimseye para mara verdiği yok; ya geçersiz, uydurma şirketler kuruyor, oralardan hisse veriyor, sonra alıyorlar ki 5 para etmiyor aldıkları hisse, borçlarını siliyor veya o günden bugüne kadar ölenleri alacaklı listesinden çiziyor “Borçları ödedim, şu kadardan şu kadar liraya düşürdüm.” diye de hileli açıklamalar yapıyor.

Şimdi, gelin, buraya, bu cümlelerin içerisine bir de bu İhlas Finansı kapsayacak bir ifade koyalım ve bunun tasfiyesini Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu yapsın.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hakkaniyetli bir iş yapalım.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Parasını gasbettiği insanların üzerinde saltanat kurmuş vaziyette, saltanat sürüyor saltanat, parasını gasbettiği insanların üzerinde saltanat sürüyor. Herhâlde çok zor değildir bunu adapte etmek bu maddeye.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Şimdi, Sayın Vekilim, o dönemde de biz onu tartıştık fakat şöyle bir hukuki problem vardı o dönem itibarıyla: İhlas Finans, bu yasa çıkacağı zaman, bu tartışmalar olacağı zaman tasfiye hâlinde bir şirketti yani canlı bir şirket değildi, tasfiye ediliyordu, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuyla ilişkilendirilmiş bir prim sisteminin içerisinde değildi. Şimdi, biz bunu yaparsak kanunları geçmişe yürütmüş olacaktık, dolayısıyla sigorta prim sisteminin içerisinde olmayan bir mekanizmayı sigorta prim sisteminin içindeymiş gibi bir mekanizmaya dönüştürmüş olacaktık. O nedenle hukukçular bunun doğru olmayacağını söyledi. Tasfiye hâlindeki şirketi bu şekilde geçmişe yönelik olarak... Gerçi Bankacılık Yasası'nın geçmişe yürüten hükümleri oldu, olmadı değil ama onların hepsi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu prim sisteminin içindeydiler.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Yani bu da gerekçe mi?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Şimdi buradaki durum ise farklı, buradaki durumda şöyle bir şey var: Bu BDDK çerçevesi içerisinde düzenlenme veya bunlarda bir yükümlülük vesaire devletin yüklenme şeyi yok. Yani biz bütün bu mevduat paralarını ödedik o gün itibarıyla, hatta devlet yüzde 100 ödenmesini istedi, sistemik risk vardı, 2001 kararı, meşhur o 19 Şubat kararı. Belki çok daha farklı yönetilebilirdi ama ciddi bir maliyet yüklendi toplum, bir gecede toplumun borcu 3 kat arttı fakat şimdi burada mekanizma yeni. Bu yasa ne zaman çıktı? Bu senenin başında çıktı. BDDK'ye bu sektörde bir problem olduğu noktasında duyumlar geldi “Bunu düzenlememiz gerekir.” dendi ve vatandaşlarımıza problem çıkarılmasın düşüncesiyle bunu BDDK'nin gözetim ve denetimine verdik fakat BDDK, yapmış olduğu incelemeler sonrasında, bu şirketlerin 35'e yakın... Kaldı ki o zaman da zikredilmişti, 1992'den 2016'ya kadar 4 tane olan şirket, 2016 ila 2021 arasında 35'e çıktı birden. Tabii, bunların hukuk sistemimiz açısından problem olacağı düşüncesiyle bu düzenleme çıktı fakat şimdi bizim burada problem şu: Buradaki hükümlerin hatta uygulanması noktasında tasfiye komisyonu üyelerinin yetkileri problemi var ve BDDK, buraya verilecek üyelerin burada görev yapmak istemediklerinden bahsettiler, bunu TMSF'nin mevcut mekanizması içerisinde orada tecrübeli bir mekanizmayla tasfiye edilmesi öngörülüyor. Yani burada bir şey yok, bir devlet... O zaman İhlas Finansın mevduatının bir şekilde topluma ödettilmesi noktasında da bir baskı grubu vardı. O noktada, onu bir şekilde hukukçuların vermiş olduğu...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Topluma ödettilmesiyle ilgili hiçbir şey yoktu. Bankacılık Kanunu'yla finans kuruluşlarının ismi değiştirildi, Bankacılık Kanunu kapsamına alındı, banka statüsüne getirildi. Bankalar battıkları zaman TMSF tarafından nasıl tasfiye ediliyorlarsa o kanunla birlikte finans kuruluşları da bir bankaymış gibi TMSF vasıtasıyla tasfiye edilebilir çünkü o düzenleme değiştirdi hukuki statülerini, bir.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Evet.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – İkincisi, bilmem kaç tane şirketi bankacılıkla da ilgisi olmadığı hâlde kayyum atayıp tasfiye ediyorsunuz da bunu niye yapamıyorsunuz? Daha önceki görüşmemizde söylemiştim; sizin politikacı olmanız lazımdı, bürokrasiyi yanlış seçmişsiniz.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Hayır, hayır, şöyle bir şey, sorun şurada.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Toparlayalım artık.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Bu İhlas Finans o dönemde, çok önceden tasfiye kararı alınmış. Yani 2001 krizinde tasfiye ediliyordu, 2005 geldiğinde tasfiye mekanizması ciddi ölçüde zaman almış. Onu yeni yasayla, yeni yetkilerle hukukçular o zaman ona tekrar itiraz ettiler, dediler ki: “Bu kanunların geçmişe yürüme meselesi açısından problem oluşturur.” Onun için o çerçevede alındı diyebiliriz.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ya, Ahmet Ertürk yani o günkü Başkanla saatlerce konuştuk “Hiçbir problem yok.” dedi bana “Bu yapılabilir.” dedi, geçen sene yine konuştuk.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Şener, tutanaklara görüşleriniz geçti.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – “Çok büyük talihsizlik olmuş.” dediler. Kanunla birlikte şey yapamadığımızdan...

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – O konuda kurulda çok farklı görüşler vardı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan, siz de buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – İhlasın eli TMSF’ye kadar uzandı o tecrübeden sonra.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bugün halledilebilir.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Şu anda halledelim ya, yetki bizde değil mi ya?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan’a söz verdim, lütfen. Değerli arkadaşlar, Sayın Paylan’a söz verdim.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, gerçekten memleketimizde bu yurttaşlarımızı mağdur etmek üzerine üzerimize yok. Belli sektörlerde, belli oyuncular bir anda çıkıyorlar; benim çocukluğumda Kastelli çıkmıştı, milletten parayı toplamıştı, ondan sonra batmıştı ve büyük mağdurlar yaratmıştı, biliyorsunuz.

Şimdi yakın zamanda da pek çok skandalla karşı karşıyayız. Kripto para alanında Thodex skandalını yaşadık, efendim, Çiftlik Bank skandalını yaşadık, onun yanında şimdi de bu “evim” şirketlerinin skandalıyla karşı karşıyayız. Ben rakamı duyunca dehşete düştüm, 387 bin mudiden bahsediyoruz Sayın Bakan Yardımcım, 387 bin korkunç bir rakam. Ya, bununla ilgili de size soruyorum: Bunların kaçısı mağdur?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – İşte, mağdur olma ihtimali aşağı yukarı yüzde 10’u, 40 bin civarında.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 40 bin rakamı da korkunç bir rakamdır. Yani yüzde 10’u dediğiniz 40 bin kişi mağdur.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Tabii, tasfiye sonucundan sonra gerçek net olarak ortaya çıkacak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, doğru ama sonuç olarak 40 bin kişi hani bir evin rakamında, rakamlar yüksek olduğu için, vurduğunuzda korkunç rakamlara tekabül ediyor bu mağduriyetler.

Dün mesela bir bilmem ne holdingin kapısında mağdurları gördük. “Ya, arkadaş, ben evimi sattım, dükkanımı sattım, şuraya yatırdım.” diyen insanlar var. Her gün mağduriyetler duyuyoruz, e, hani, meşhur lafta olduğu gibi “Nerede bu devlet?” Ne yapıyor bu? 2017 yılında ya Diyarbakır’da bir cadde

üzerinde -ben Diyarbakır vekiliyim, biliyorsunuz- hani döviz bürosu gibi, o “evim” şirketleri mantar gibi türemeye başladı; eminim, Erzurum’da da açılmıştır, Giresun’da da açılmıştır, başka şehirlerde de. 2017 yılı bunun patlama noktası, 2017, 2018, 2019 yıllarında patladı ve yurttaşlara da arkadaş, şöyle diyor: “Faizsiz ev alacaksınız, gelin, ey vatanş!” İpotekler, senetler, bilmem neler, şunlar bunlar, paralar toplandı; belli müteahhitlerle anlaşmalar yapıldı, temel atma törenleri yapıldı, insanlara birkaç tane de ev teslim edildi, “Aaa, bak ne güzel 3 kuruşa ev sahibi olduk.” dendi, millet, akrabalar birbirine tavsiye etti. Bakın, 387 bin kişi sisteme katılmış. Ya, şimdi, bu tip saadet zincirlerinin eninde sonunda çöktüğünü hepimiz biliyoruz değil mi? Böyle bir tecrübemiz var yani. Hani, yüksek getiri vaat eden bu tip saadet zincirleri eninde sonunda çöküyor ve bu çerçevede, aslında, kurallarına göre doğru regüle edilebilse belki de işe yarayabilecek sektörlerde bu anlamda belli sahtekârların girdiği, girebildiği, belki ruhsat alabildiği... Nereden alıyor bu ruhsatı, bilmiyorum.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – BDDK’den şimdi artık.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ruhsatsız bunların hepsi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır ama ruhsatsız nasıl açabiliyor? Ya, ruhsatsız bakkal bile açamıyorsunuz memlekette.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Normalde biliyorsunuz, normal şirket, Ticaret Kanunu’na göre Anonim Şirket.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, iyi de yani bunlar öyle normal şirket gibi değil, bakın.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Bu yıl itibarıyla problemi gördü devlet ve bir şekilde...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama beş yıl sonra nasıl görür ya? 2016 yılında artmaya başlamış. Hani devlet üç ay gecikir, altı ay gecikir, bir yıl gecikir, beş yıl nasıl gecikir? 387 bin yurttaş oraya giriyor. Böyle bir şey olabilir mi? Bir hastane açmaya kalksanız 100 tane teferruatı var, bir özel okul açmaya kalksanız 100 tane teferruatı var, izinler, bilmem neler. Böyle şirketler açıyor, 387 bin mudi topluyor bu sektör ve devletin beş yıl sonra aklına geliyor “Ya, benim burayı regüle etmem lazım.” diye. Kripto paralarla ilgili size yeni bir bombayı söyleyeyim: Allah’ınızı severseniz, kime sorsam kripto oynuyor. Ben hiç dokunmadım şükürler olsun, hiç kimseye tavsiye etmiyorum. Memlekette gidin Diyarbakır’ın, Erzurum’un, Batman’ın, Trabzon’un kahvelerine herkes kripto konuşuyor. Bütün yurttaşlar kripto şeylerine girmiş, Thodex vurgunu da oldu, siz hâlâ harekete geçmiyorsunuz Sayın Bakan Yardımcım, bunu regüle edelim, dün Thodex patladı, yarın modex patlar, başka şirketler patlar. Yurttaşlarımız tasarruflarını gidiyorlar bu şeylere yatırıyorlar... Nerede bu devlet ya nerede bu yürütme? Bunları ne zaman regüle edeceksiniz? Bu şirketlerin gücünü test etmez misiniz? Allah’ınızı severseniz, devlet, biri hastane kurmaya kalksa sermaye yeterliliğine bakar değil mi, özel hastane kurulacak olsa? Banka kurulması için sermaye yeterliliğine bakmıyor musunuz? Bu, evim şirketlerinin de sermaye yeterliliğine zamanında bakılması gerekiyordu. Kripto para alanında isteyen istediği şekilde kuruyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Sayın Paylan, son cümleleri alalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Kripto para alanında da yeni bir bombayı size söyleyeyim, Thodex patladı, üç ay sonra başka bir yer patlayacak. Şirketleri kuruyor insanlar, lüks fotomodellerle reklamlarını yapıyor, paraları topluyor, milyarlarca lira parayı topluyor, devlet oradan izliyor. Ya bir “tweet” atsa yurttaş gece yatağından alıyorsunuz, insanlar milyarlarca lira para topluyor, lüks bir şatafatlı hayat yaşıyor, siz oradan izliyorsunuz. Ya, bu kabul edilemez. Bir an önce şu kripto yasasını getirin, bunların regülasyonunu

yapın ve bütün bu izleyenlerle ilgili Sayın Başkan bir soruşturma açılmalı. Bakın, burada yolsuzluk da olabilir yani bu tip şeylere milyarlarca liralık yolsuzluk meselelerinde eğer bir devlet izliyorsa ya kötü yönetim vardır ya yolsuzluk vardır orada. O anlamda da mutlaka soruşturulması gerekir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum Sayın Paylan.

Sayın Yılmaz, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Evet, ben AK PARTİ’li ve MHP’li arkadaşlarımızın... Gerçekten bu bir fırsat, vallahi bir fırsat, akşam üzeri bir hayır işleyelim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Bu arada parantez içinde bir şey söyleyeyim, sizin hassas olduğunuz bir konuda bir tekririmüzakere yapacağız. Merkez Bankasında akademisyen maddesi vardı ya 10’uncu madde, çıkarılması yönünde bir tekririmüzakeremiz olacak, bilginiz olsun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) - Şimdi, bir sorunla karşı karşıya ülke. BDDK bunu incelemiş, “Bu çok kişinin başını yakabilir.” demiş dolayısıyla bir düzenleme yapmış dolayısıyla da bir tasfiye ihtiyacı ortaya çıkmış. Siz de Maliye Bakanlığı olarak düşünmüşsünüz, tebrik ederim “Bu konuyu kim yapabilir? En donanımlı, en deneyimli kurum TMSF, dolayısıyla burada bir birikim var. Bu kurum bunu en pürüzsüz şekilde yapabilir.” demişsiniz ve böyle bir düzenleme yapıyorsunuz, bu düzenleme de yerinde bir düzenleme. Burada kamu kaynağı vesairesi yok. Siz ilgililerin defterlerini alacaksınız, alacağı ne, borçlusu ne, buna göre oradaki kurumda oluşan birikime göre de vatandaşları mümkün olduğu kadar mağdur etmeden bunu yapacaksınız.

Şimdi buraya İhlas Holdingin konmasının ne mahsuru var Allah’ınızı severseniz ya? İhlas Holding de defterlerini bu şirketler gibi size devretsin kamu kaynağı olmadan. Elinde bugün itibarıyla ne varsa, yükümlülüğü nedir, varlıkları nedir? Hakkaniyet çerçevesinde siz bunu tasfiye edin ve herkes de bunun sonucuna... Yani yapalım bunu. Kim ne kaybedecek? Kamu kaynağı yok bunun içinde mademki burada yok, burada da yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz Sayın Yılmaz.

Buyurun, ben tamamladığınızı zannettim.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) - Şimdi bu konuyla ilgili değil ama bir yan soru soracağım. Şimdi, bu bir imece usulü, 387 bin kişi gitmiş, buraya para yatırmış, dolayısıyla fon birikiyor, buradan bir kura çekiliyor, 15 kişiye deniliyor ki: “Al sana ev parası...” Bu kura çekilinceye kadar bu insanlar bu biriktirdikleri fonu nerede değerlendiriyorlar, nede değerlendiriyorlar? Bir bilginiz var mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, Bakan Yardımcımıza sorulara cevap vermek üzere söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakan Yardımcım.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, ilgili arkadaş cevap verebilir mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ –Garı Bey’in sorusuna cevap versin de Bakan Yardımcımız?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Yani bu biriktirdikleri fonu gerçekten hangi enstrümanla değerlendiriyorlar? Neye göre değerlendiriyorlar?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakan Yardımcım, siz Garı Bey’in sorusuna cevap verin.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Garı Bey’in sorusuna ben cevap vereyim de... Şöyle, tabii ben şimdi siyasi tartışmaya girmek istemiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Girmeyin, aman aman.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Şöyle, şimdi yalnız şunu söyleyeyim: İhlas Finansla ilgili o günkü tartışmaları bürokrat olarak anlattım. Kripto paralarla alakalı çalışmayı yürütüyoruz, nerdeyse hazırladık ama şöyle bir şey, şimdi burada çok geniş bir yelpaze var dünyada, bu işi tamamen serbest, batan batır giden gider düşüncesiyle yapanlar var, tamamen serbest yapan, mesela Japonya bunlardan bir tanesi, hiç düzenleme yapmamış. Batı Avrupa, Amerika genelde düzenleme orada da yine serbest mekanizmalar. Biz biraz daha sıkı bir düzenleme getiriyoruz bunlardan yani çünkü serbest kur rejiminin, serbest kambiyo rejiminin olduğu bir ülke olmamız hasebiyle...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yasaklayanlar da var.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Yani yasaklayanlar genelde demokrasisi problemlili olan ülkeler.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben yasaklansın diye demiyorum yani, yanlış anlaşılmasın.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Dolayısıyla biz o nedenle o ülkeler kategorisinde bir algı oluşmasın diye yani şöyle: Bana kişisel olarak sorarsanız ben yasaklama taraftarı olabilirim ama Maliye Bakanlığı şapkamla ben şu an serbest kambiyo rejiminin olduğu bir yapıda üç aşağı beş yukarı Batı Avrupa veya Amerika benzeri düzenleme yapma arayışı içerisindeyiz. Avrupa Birliği bununla ilgili esas düzenlemeleri daha 2024...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ederiz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne zaman hazır olacak Sayın Bakanım?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Şimdi, biz bunu yetiştiremedik bu dönem, hazır ama herhâlde ekimde gelecek, yeni yasama yılında.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Durmuş Bey'in sorusuyla ilgili kim cevap verecekti?

Buyurun.

BDDK DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAÇ – Sayın Vekilim, tasarruf finansman şirketleri vatandaşlardan topladıkları -mudi demek belki çok doğru olmayabilir- paraları 3 enstrümanda kullanabiliyorlar; konut veya çatılı iş yeri edinimi ya da taşıt edinme amacıyla, başka bir amaçla kullanılamıyor bunlar.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – O kullanım fakat kullanıncaya kadar biriken fon nasıl değerlendiriliyor? Benim sorum bu.

BDDK DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAÇ – Havuzda değerlendiriliyor, bununla ilgili usul esasları yakın zamanda belirledik. Biliyorsunuz 7 Mart tarihinde kanun değişikliği yayınlandı 7292 sayılı Kanun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Kanun değişikliği oluncaya kadar... Nerede değerlendiriyorlar, kasada mı tutuyorlar?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu düzenlemeden öncesini mi soruyorsunuz?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Düzenlemede veya şimdi, hiç önemli değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok, çok önemli çünkü düzenlemeden önce problem olduğu için düzenleme yapıldı. Şimdiki durumu belki, şu anda ne yapılıyor diye...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hazine bonosuna mı yatırıyorlar, banka mevduatı mı yapıyorlar?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şu anda ne yapılıyor, bence onu izah ederseniz daha sağlıklı olur, öncesi problemlili zaten.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Yani bunun neresi faizsizdir, onu öğrenmek istedim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Anladım. Peki şu anda o fonlar nerede değerlendiriliyor?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bu konumuzla ilgili değil, bu benim merakım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam, gerekirse Sayın Vekilimize bir not hazırlayın daha teferruatlı, olur mu?

BDDK DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAÇ – Mümkündür Sayın Başkanım ama biz, dediğimiz gibi, zaten kanun çıktıktan sonra bir ay içinde biz kendi mevzuatımızı çıkarmak durumundaydık, o yüzden yönetmeliğimizi yayınladık. Yönetmelikten öncesinde ve kanun değişikliği öncesinde bu fonların nerede kullanılacağıyla ilgili herhangi bir sınırlama söz konusu değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Dolayısıyla sıkıntılıydı zaten, onun için düzenleme yaptık.

Teşekkür ediyorum.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – İhlas... Onun buraya dâhil edilmesi lazım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Konuşuldu yani şu anda arkadaşlar değerlendirmeye devam edecekler.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Bir önergemiz daha var, sonra tekririmüzakeremiz olacak.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3740) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Teklifine çerçeve 23'üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Girgin

Emine Gülizar Emecan

Kamil Okyay Sındır

Muğla

İstanbul

İzmir

Cavit Arı

Mehmet Bekaroğlu

Abdüllatif Şener

Antalya

İstanbul

Konya

“MADDE 24 – 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 3. Maddesinin 20. fıkrasında yer alan “bildirimde bulunmadan” ibaresinden sonra gelmek üzere, “Türkiye sınırları içerisinde yetiştirilen tek başına kıyılıp içilebilme vasfına sahip tütün hariç olmaz üzere,” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Maddeyle, tek başına kıyılıp içilebilme vasfına sahip yeterli tütünün kaçak tütünden hukuk önünde ayırt edilmesi, üreticinin ağır hapis cezası tehdidinden kurtarılacak yüz binlerce yerli tütün üreticisinin mağduriyetinin önlenmesi sağlanacaktır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Değerli arkadaşlar, hatırlarsanız bu görüşmelere başlarken Garo Bey söylemişti galiba “Hiç muhalefeti dinlemiyorsunuz, hiçbir fikrimizi değerlendirmiyorsunuz.” gibi. Aslında güzel bir örnek bugün yaşayacağımız. 10'uncu maddede -hatırlarsanız- akademisyenlerin Merkez Bankasında istihdam

edilmesine ilişkin bir düzenleme yapmıştık. İşte, geri döndüğünde kadrosuna dönebilme konusunda bayağı bir itirazlar oldu sağ tarafımda oturan arkadaşlarımız tarafından. Bu, yeniden bir değerlendirme konusu oldu, onunla ilgili bir tekririmüzakere önergemiz var, onu okutup işleme koyacağım.

Buyurun.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3740) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin İç Tüzük'ün 43'üncü maddesi uyarınca yeniden görüşülmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Öztürk

İsmail Güneş

Bekir Kuvvet Erim

Giresun

Uşak

Aydın

Ahmet Kılıç

Bursa

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tekririmüzakere yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3740) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin Teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Cemal Öztürk

İsmail Güneş

Ahmet Kılıç

Giresun

Uşak

Bursa

Bekir Kuvvet Erim

Aydın

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Maddenin daha ayrıntılı ele alınabilmesi amacıyla teklif metninden çıkarılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun diyorum.

Şimdi, 24'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 24- Bu Kanunun;

a)15 inci, 18 inci ve 21 inci maddeleri 30/6/2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b)16 ncı maddesi 7/7/2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

c)Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

25'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 25- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, görüşmüş olduğumuz teklif metninde, kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar çerçevesinde kanun tekniğine uygunluğun sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması ve madde numaralarının yeniden düzenlenmesi, önergelerle yapılan değişikliklerin kanunun sistematığına uygun olarak metne yerleştirilmesi, anlatıma açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması, yürürlük maddesinin kabul edilen değişikliklere göre yeniden gözden geçirilmesi hususlarında Komisyon Başkanlık Divanına yetki verilmesini, ayrıca, muhalefet şerhlerinin 15 Temmuz 2021 saat 11.00'e kadar verilmesini, kanun teklifinin Genel Kurul görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere özel sözcüler olarak Abdullah Nejat Koçer, Şirin Ünal, Ekrem Çelebi, Orhan Yegin, İbrahim Aydın, Bekir Kuvvet Erim, Ahmet Kılıç, Nilgün Ök, İbrahim Aydemir, Cemal Öztürk, Yaşar Kırkpınar, Mustafa Kalaycı, Uğur Aydemir, Salih Cora ve İsmail Güneş'in belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun, teşekkür ediyorum,

Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.20

